RACHETELE „ARIANE“ ÎȘI CONSOLIDEAZĂ POZIȚIA PE PIAȚA MONDIALĂ

La sediul „Societății Europene de Propulsie“ (SEP) de la Vernon (localitate situată în apropiere de Paris), în prezența unor invitați de onoare provenind din țările europene participante la construirea rachetei Ariane s-a sărbătorit recent un triplu eveniment. Unul din evenimente l-a constituit livrarea celui de-al 500-lea motor Viking pentru rachetele Ariane. A reținut atenția sărbătorirea celei de-a 50-a lansare a rachetei, la societatea de comercializare a programului — Arianespace —, precum și perfectarea contractului cu numărul 101, care prevede plasarea pe orbită a unui nou satelit. Aceste evenimente evidențiază o realitate de necontestat, și anume că poziția rachetei europene Ariane s-a consolidat pe piața mondială a lansatorilor civili.

„Actul de identitate“ al motorului Viking, folosit la propulsia primului și celui de-al doilea etaj al rachetei, trebuie căutat în anul 1972, cînd au debutat delicatele și îndelungatele lucrări de cercetare și experimentare, care aveau să ducă la crearea unor motoare extrem de viabile și performante. Ele au echipat apreciatele rachete „Ariane 1“ și „Ariane 4“. Cea mai modernă rachetă Ariane aflată în exploatare — 44 L — este dotată cu două motoare Viking : patru motoare principale pentru primul etaj, patru propulsoare și un motor la etajul al doilea. Pînă în prezent, motoarele Viking au funcționat ireproșabil. Cele două lansări ratate din acest an se datorează erorilor comise de personalul de la Centrul de asamblare și control : în motor au pătruns corpuri străine. Motorul Viking este un mecanism extrem de complex, care, timp de cîteva minute, trebuie să furnizeze o energie propulsoare enormă, la o temperatură extrem de ridicată.

Succesul economic al rachetelor Ariane este incontestabil, ele deținînd în prezent o cotă de peste 50 la sută din piața mondială a lansatorilor civili. Încărcătura utilă a acestor rachete au constituit-o în principal, sateliți destinați a fi plasați pe orbite geostaționare. Unul din principalele atuuri ale rachetelor Ariane constă în puterea motoarelor propulsoare, care le permit să ridice două încărcături utile la fiecare lansare. Cele 50 de lansări înregistrate pînă în prezent au prilejuit plasarea pe orbită a 68 de sateliți, printre care se numără și sonda spațială Giotto destinată studierii cometei Halley. Onorarea celor 101 contracte realizate de Arianespace corespunde unei cifre de afaceri de 10,7 miliarde de mărci : jumătate din aceste contracte au fost încheiate cu parteneri de pe alte continente. Societatea comercială Arianespace a realizat în 1991 un beneficiu de 4,6 miliarde de mărci, de care au beneficiat și acționarii, sub formă de dividende.

Lansarea viitoarei rachete „Ariane 5“, care va putea transporta trei sateliți de telecomunicații, este prevăzută a avea loc în anul 1996. „Ariane 5“ va putea plasa pe orbită, peste circa 10 ani, naveta spațială „Hermes“. Echipată cu un motor principal de tipul Vulcan pentru etajul central și două propulsoare, „Ariane 5“ va reprezenta „ultimul strigăt“ în materie de tehnologie spațială. Franța va suporta circa 55 la sută din costul programului de dezvoltare a rachetei „Ariane 5“ (estimat la 10 miliarde de mărci), iar Germania 20 la sută. Viitorul rachetelor Ariane pe piața mondială, mai ales legat de folosirea lor la plasarea sateliților pe orbită este asigurat.

ȘERBAN FILIP

ULTIMII KAMIKAZE

S-au scris sute de pagini despre Kamikaze (în traducere „vînt divin“), acei oameni-dinamită din timpul celui de al doilea război mondial, elemente fanatice, îmbarcate în proiectile anume construite, avioane numite „zero“, ce se aruncau asupra țintelor americane, în special nave, unde își găseau mormîntul. În 1944, comandantul Inogushu Rikhei a propus amiralului Onishi, care conducea forțele aeronavale, crearea unui grup de asalt special, format din 4 600 de tineri, care trebuiau să realizeze „Jertfe nobile“. Școala a luat ființă în orașul Chiran, din sudul insulei Kyushu, unde au plecat, spre moarte 1 026 kamikaze, în vîrstă de 17 pînă la 22 de ani. Aceste avioane — proiectile aveau viteza de 900 kilometri pe oră și puteau atinge un plafon maxim de 6 000 de metri. Un ziarist de la publicația americană „VSD“ care a vizitat Japonia, avea să întîlnească, în insula Kyushu, piloți — sinucigași rămași în viață, după încheierea celui de-al doilea război mondial. După atîția ani scurși de la bătălia din Okinawa, unde au pierit 701 piloți — kamikaze, și cea de la Iwo Jima, unii din cei rămași în viață și-au dezlegat limbile. Torn Hakanoza, fost director la o școală din Chiran, povestește: „În fanatismul nostru credeam că americanii nu vor putea continua războiul. La școală aveam un tratament aparte. Eram sculați în zori pentru antrenamente. În caz de nesupunere eram bătuți și ni se aplicau sancțiuni morale. Discutam adesea despre moarte cu singura femeie din școală, Tome Tohirama, „mama“ noastră care avea rolul de a ne „spăla creierele“. Ea locuiește în prezent într-o clinică - ospiciu și are venerabila vîrstă de 90 de ani. În școală nu mai realizam nici cine sîntem în realitate și nici ce bravuri trebuia să înfăptuim. Îi invidiam pe cei ce aveau „norocul“ să-și bea ultimul pahar de „sake“ și să fumeze ultima țigară privind muntele Kaimon înainte de a pleca pe un drum, de unde știau că nu se vor reîntoarce niciodată. Cînd am aflat, la 15 august 1945, că războiul s-a terminat, am plîns toată ziua și noaptea următoare“. Mario Jitozono locuiește la Kageshima, unde este patronul unui restaurant. Aici nimeni nu știe că în tinerețe el a fost un kamikaze. A făcut parte din grupul de elită Hitusatsutai și își amintește de Chiran și de asfaltul șoselei naționale ce ducea la Kagoshinia. Sub această șosea se afla pista de decolare a luptătorilor kamikaze. Jitozono, care are azi 65 de ani, a urmat cursuri de pilotaj în China și Coreea, înainte de a deveni un pilot — sinucigaș. Azi este în viață numai datorită faptului că războiul s-a terminat înainte de a-i veni rîndul să intre în luptă. „În ajunul plecării, — își amintește el — luptătorii kamikaze îmi dădeau relicvele lor, scrisorile de adio și portofelele. Îmi aduc aminte de Fukushiva. Avea doar 18 ani. În ajunul plecării îi dispăruse și pofta de mîncare“. La Chiran funcționează un mic muzeu, denumit „Peace Museum“, în amintirea luptătorilor kamikaze căzuți la datorie.

AUREL DIANU

Kihara este mîndru că va muri. Nu are decît 19 ani. În medalion — Tome Tohirama, „mama“ care îi convingea pe copii să meargă la moarte.

Drumul de la descifrarea „alfbetului informaticii“ la performanță

Ministerul Tineretului și Sportului ROMÂNIA

De doi ani și jumătate de cînd s-a înființat, despre Centrul de instruire specială în informatică de la Palatul Copiilor se vorbește în termeni superlativi. Cel mai recent prilej l-a constituit deschiderea cursurilor noului an școlar.

„Dacă în 1990 realizările marcau începutul campaniei de alfabetizare informatică a tinerei generații, subliinia **prof. Mihai Bătrîneanu** astăzi putem afirma că sîntem singurul, din păcate, sistem extrașcolar organizat care produce inteligențe, personalități, caractere. Eforturile noastre inițiale s-au îndreptat spre procurarea unei tehnici de calcul compatibile standardului mondial. Aceste eforturi s-au materializat în urma contractului încheiat cu firma Logic, prin care am achiziționat prima rețea de calculatoare din învățămîntul românesc. În tot acest interval de timp am dorit să știm foarte clar unde ne situăm, în context național și internațional. Și răspunsul ni l-a oferit activitatea de performanță, evidențiată de rezultatele obținute la toate concursurile la care am participat. Dau doar două exemple; locul întîi și doi la Concursul național de informatică din acest an și, recent, Medalia de bronz la Olimpiada de la Bonn, obținută de Emil Prăun, elev format de noi și cizelat de domnul prof. univ. Stelian Niculescu, „antrenorul“ lotului olimpic de informatică“.

Reprezentantul Ministerului Tineretului și Sportului, **domnișoara Riana Calotă**, responsabil program de stimulare a creativității și sprijinirea copiilor superdotați, a conturat implicarea ministerului în această activitate. „După doi ani de zile de implicare în activitatea cu olimpicii internaționali și cu grupa specială de informatică a copiilor superdotați de la Palatul Copiilor, pot afirma că s-a făcut un început care a cuprins multe acțiuni în folosul acestor copii, dar că acesta este total insuficient dacă avem în vedere o preocupare serioasă în ce privește această categorie. Am gîndit o strategie care conține încă întrebări ce nu au decît alternative de răspuns sau care nu au nici măcar atît. Și mă refer aici la întrebarea cum stabilim, dintre doi copii cu același nivel de cunoaștere, care este superdotat și care este „dopat“ de familie, știut fiind că un copil superdotat este un copil înzestrat cu o inteligență nativă dincolo de limitele normalului. Sau, care este finalizarea unui asemenea program ? Atunci cînd acel copil superdotat devine adult, deci după ani în care s-au investit în el bani, timp, muncă unor specialiști, acesta optează adesea pentru emigrare. Ce se poate face ? Am dat numai două exemple și dacă la prima întrebare există alternativa testării cu pachete de teste de inteligență QI, la a doua întrebare nu am găsit încă nici un răspuns. Este salutară înființarea fundațiilor sau organizațiilor non-guvernamentale care au început deja să apară și la noi, ca peste tot de altfel, al căror scop este sprijinirea acesor categorii de copii. Totuși, consider că fenomenul copiilor superdotați trebuie să se afle sub controlul guvernului realizîndu-se și o concertare a eforturilor în acest sens.

O soluție ar fi și înființarea unei structuri guvernamentale care să se ocupe exclusiv de copii, de protejarea și de apărarea drepturilor lor. O asemenea instituție guvernamentală ar putea să aibă un compartiment care să aplice și să dezvolte programul pentru copiii superdotați avînd astfel și posibilitatea contactării instituțiilor similare din țările dezvoltate care au tradiție în prgătirea acestor copii.“

ECAȚERINA BĂTRÎNEANU

incursiune în paranormal

De la bioenergie, la capacitățile vizionare

Am mai deschis în acest spațiu manifestări ale biocîmpului energetic uman, racordîndu-l, printr-o posibilă ipoteză, la însușirea unor persoane de a prevedea, de a prefigura evenimente din viitor. Nu știm deocamdată în ce context și prin ce concurs de împrejurări anumiți subiecți umani capătă puteri bioenergetice. Din cazuistica noastră, am putut trage concluzia că aceste capacități nu apar la naștere, nu sînt daruri pentru nou-născuți, ci apar îndeobște mai tîrziu, uneori la vîrste înaintate. Am considerat interesant și concludent exemplul pe care îl voi ilustra în acest episod : acest exemplu, care urmează, are caracterul unui soc, deoarece persoana care l-a trăit, tînăra Valeria Sima, din București, nu-și propusese niciodată să devină vindecătoare sau să-și facă cunoscute potențialele bioenergetice mai înainte de a și le descoperi.

„În ziua de 1 august 1990 mă aflam în trenul care mă ducea la verișoara mea, la Bacău. Ceva mă chinuia îngrozitor. Era vorba de o măsea. Știam că ceva trebuia să se întîmple în ziua aceea, dar nu știam ce anume. În tren începusem să simt din ce în ce mai mult lipsa unui lucru, ceva ce mă obseda. Și, deodată niște curenți electrici și-au făcut apariția. Mă curentasem, și nu era pentru prima oară, apropiindu-mi palmele una de alta. Cu greu le-am dezlipit. Instinctiv, mi-am pus palma dreaptă pe locul din obraz unde mă durea măseaua. Imediat am simțit o alinare, după aceea durerea a cedat, a dispărut. Nu-mi venea să cred că se poate atît de simplu și de repede. La Bacău cînd m-a întîmpinat verișoara mea, nu mă mai durea măseaua. Mi-a fost rușine să-i spun ce se întîmplase, fiind convinsă că n-o să mă creadă. Dar pe 3 august 1990 seara, m-am curentat din nou la ambele mîini ținîndu-le lipite una de alta. De data aceea m-am curentat destul de puternic, ca și cum m-aș fi atins de o priză. Într-o zi, primind un ceas în dar, care avea cureaua metalică, am fost nevoită să-l las deoparte pentru că nu-l puteam purta la mînă, curentarea devenea și mai intensă. Deci a trebuit să renunț la ceasul primit cadou. Fratele meu nu m-a crezut, rîdea de ce-i spuneam eu că mi se întîmplă. Dar într-o zi, avînd cercelul desprins din siguranță, l-am rugat pe el să mi-l monteze la loc. După aproape un minut m-a curentat atît de tare încît fratele meu s-a văzut nevoit să recunoască : «Într-adevăr, tu curentezi, dar nu credeam că atît de puternic». Simțise și el ce simțisem eu.

Exemplele ar putea continua, pe multe pagini, dar le-am încheiat pentru a trece la alt aspect al fenomenelor așa zis paranormale. Într-o zi Valeria Sima se pomenește în fața ochilor cu o imagine ce păruse să-i fie transmisă din afară, fără ca ea să existe în cîmpul vizual sau în cel al memoriei. Imaginea era a unui om reparînd o mașină într-un deșert. Îl vizualizase exact, într-o stare de luciditate perfectă, fără să existe în vreun plan apropiat sau îndepărtat un om, o mașină, sau un om reparînd o mașină și încă într-un deșert. A intrat în cameră, a deschis radioul, a ascultat. Peste cîteva minute la radio se vorbea despre un om care își repara mașina într-un deșert — era probabil un scenariu radiofonic care se transmitea atunci. Dar Valeria Sima văzuse tot ce acum asculta la radio. Scenariul radiofonic nu făcuse decît, cu cîteva minute mai tîrziu, să-i completeze imaginea cu explicațiile prin textul vorbit ! Iată acum un vis care pare incredibil, dar el este absolut real.

„Adeseori îmi apare în vis o mînă albă, de-un alb perfect, de o mare finețe și imaculare. Dar ciudat este că aceeași mînă îmi apare uneori și în starea de trezie, ziua. Mîna se mișcă ușor prin fața mea, pare un simbol care conține un mesaj, dar nu-mi dau seama ce anume. În vis însă mi se întîmplă lucruri și mai ciudate. De pildă, în noaptea zilei de 21 septembrie, anul acesta, una din vocile care îmi vorbesc în vis de atîtea ori, mi-a spus rar și limpede : „Mîine va fi sărbătoarea Sfîntului Foca !“ și a repetat asta de cîteva ori. Vorbele erau reprezentate de niște imagini frumoase, cu zăpezi. Bineînțeles că n-am luat în seamă ce auzisem în vis. Dar mai tîrziu, cînd am deschis televizorul, am aflat din emisiunea de pe micul ecran că în acea zi era sărbătoarea Sfîntului Foca. Nu știusem de ea, nu mă uitasem anterior în calendar, nu auzisem pe nimeni de-a lungul zilei vorbind despre această sărbătoare. Dar am trăit multe momente de acest fel. De neuitat rămîne acela cînd o vecină, care auzise de visele mele și de biocîmpul meu atît de puternic, ca să mă încerce, ca să mă pună la o probă, cum se spune, m-a întrebat dacă eu pot visa ce flori a pus dumneaei pe mormîntul bunicii sale. Nu m-am concentrat deloc asupra acestei întrebări, dimpotrivă, aproape că am uitat-o, știind că vecina nu crede în viziunile și visele mele. Iar în noaptea ce a urmat, m-am pomenit cu un vis. Pur și simplu mi s-au arătat în vis florile puse pe mormîntul bunicii vecinei mele, toate florile, felul lor, aproape că și numărul lor. A doua zi întîlnind-o, i-am descris totul precum visasem. Vecina mea a rămas uluită. Pe mormînt se aflau exact acele flori, totul era așa cum văzusem, cum mi se arătase mie în vis.“

De la capacitățile bioenergetice, la capacitățile vizionare. Conexiunile posibile intră deocamdată în sfera ipotezelor, însă realitatea trăită de unii subiecți, ca în cazul de față, are o mare șansă de probabilitate. Cu atît mai mult cu cît nu este vorba de subiecți treziți sub influența vreunui mod de inițiere. În cazul Valeriei Sima, antecedentele descrise de ea însăși par să înlocuiască inițierea. Iată mărturisirea acestei fete timide, aparent fragile :

„Întotdeauna am fost credincioasă. Mama m-a învățat încă de mică să mă rog în fiecare zi. Dar n-am să uit niciodată că într-o seară, la numai cinci ani, m-am așezat în pat și mi-am spus că n-am să mă rog, să treacă o seară fără să mă rog. În clipa aceea mi-a apărut în față un înger alb, care stătea pe ceva asemănător unui nor alb. Îngerul avea niște ochi mari și nemaipomenit de frumoși, de buni, ochii aceia mă întrebau „De ce nu te rogi ?“ Am întins mîinuța spre el ca să-l mîngîi, dar nu m-a lăsat, a dispărut în timp ce eu o chemam pe mama fericită că o să-l vadă și ea. N-am putut decît să-i povestesc ce văzusem. Nu l-am uitat pe îngerul acela, și cred că nu-l voi uita niciodată...“

ION ȚUGUI

Yoga de la A la Z

POSEDAREA DEMONIACĂ

În existența omului, ideea de demon, de spirit al răului a făcut de-a lungul secolelor și mileniilor o carieră strălucită. Să ne aducem aminte că, indiferent de condiția noastră socială, poveștile cu demoni, culte sau populare, ne-au marcat profund. Se mai poate spune că începuturile noastre culturale, de acces la literatură și cunoaștere artistică s-au făcut prin dorința de-a citi cît mai mult despre spiritele răului coborîte în viața oamenilor.

Din punctul de vedere al inițiatului yoghin, lucrurile se explică diferit, întrucît sînt convocate o seamă de cunoștințe la care inițiații ajung după mulți ani de stădanie și disciplină. DI. GREGORIAN BIVOLARU poate explica, în spiritul unor rigori nouă mai puțin accesibile, **prezența demonismului** ca realitate a lumii **nevăzute sau văzute.**

„Cîmpurile de forță, ne spune dumnealui, sferele energetice, aurele magnetice, sistemele vibratorii specifice, indiferent cum le vom numi, ale anumitor entități sau altfel de spirite din vecinătatea imediată a Pămîntului sînt cele care adesea se atașează ca niște vampiri, invadînd posesiv și luînd sub control sistemele energetice ale unei persoane în viață, la care anumite sisteme energetice de comandă erau deja slab energizate. Astfel ele produc ceea ce adesea se numește obsesia malefică, sau, altfel spus, **posedare demoniacă** — acesta este fundamentul spiritual științific pentru ceea ce făcea Isus cînd alunga demonii. Ceva oarecum asemănător face acum medicina folosind electricitatea statică, acupunctura, dieta macrobiologică, sugestia benefică, autosugestia, hipnoza, sofrologia și altele în mii și mii de cazuri. Același lucru îl fac astăzi în diverse colțuri ale lumii yoghinii foarte avansați, clarvăzătorii, magnetizorii faimoși sau unii vindecători iluminați“.

„Este vorba de entități din alte planuri. În ce fel se manifestă acestea și în ce mod le puteți evalua ca prezențe reale ?“

„Entitățile din planurile imediat superioare Pămîntului pot comunica telepatic și psihic, mental și spiritual prin elevarea și amplificarea în voința noastră, a frecvenței specifice vibratorii a cîmpului ce formează așa zisul subconștient al persoanei fizice. Pot reduce sau cobori frecvența vibratorie caracteristică entității care vrea să comunice telepatic pînă la un anumit nivel, unde poate să se producă starea de punere la unison, sau fuziunea prin rezonanță.“

„Dar fuziunea telepatică nu este legată exclusiv de latura negativă a fenomenului. Există o manifestare fundamentală, care include conexiunea cu dimensiunea benefică, divină...“

„Această fuziune telepatică sau stare de unison prin rezonanță a fost frecvent realizată atît conștient cît și inconștient în toate epocile, prin intermediul rugăciunii pline de fervoare, post spiritual, transmutarea și sublimarea energiilor sexuale, respirațiilor dirijate, meditațiilor yoghine sau de alt tip, concentrării și focalizării mentale, asumării pe anumite intervale de timp a anumitor posturi corporale speciale sau prin ingerarea unor substanțe psihodinamice. Informațiile, stările, experiențele, cunoștințele, iluminarea, ghidarea, inspirația ce provin din astfel de fuziuni, comunicări telepatice sau schimbări subtile cu diferite nivele de manifestare, au fost în general principala sursă de cunoaștere sau înțelepciune care au condus la ridicarea nivelului de conștiință al omenirii de-a lungul timpurilor. Ea poate fi considerată sui generis un bio — feedback la scara macrocosmică.“

(Va urma)

ION ȚUGUI

Societatea de binefacere INFANCY MARTHA anunță pe cei interesați să-și **testeze potențialul bioenergetic pentru a-l utiliza în folosul îmbunătățirii stării de sănătate și echilibrării energetice, organizarea, pe data de 24 octombrie 1992, la orele 9 dimineața, a testării pe care o va efectua dl. Constantin Marian Borș. Cei interesați sînt rugați să se prezinte la data și ora menționate mai sus, pe Calea Moșilor nr 122 (în spatele Hotelului Modern), București.**

CONFERINȚA NAȚIONALĂ DE ONCOLOGIE

Desfășurată în zilele de 8-9 octombrie la Craiova, reuniunea a coincis calendaristic cu „Zilele europene de oncologie“ (5-9 oct. a.c.) Lucrările prestigioasei manifestări științifice au fost conduse de președintele Comisiei Naționale de Cancer, prof. dr. Ion Pană, și de cei patru vicepreședinți — prof. dr. S. Bologa, dr. doc. N. Voiculeț, dr. Rodica Dutu și conf. dr. I. Bălănescu. Au fost prezenți și reprezentanți ai Institutului oncologic din Chișinău.

Efortul comun al oncologilor români de a găsi noi metode în terapia acestei boli necruțătoare e pe deplin justificat. Mortalitatea în boala neoplazică este alarmantă. În cursul anului trecut, în țara noastră au murit de cancer peste 130 000 de oameni. *Manifestarea științifică de la Craiova s-a dorit să fie la zi cu evoluția unor concepte privind etiologia în cancer, dar și cu numeroase probleme ale practicii clinice și de oncologie comparată. S-a evidențiat progresul real obținut în activitatea de control al cancerului glandei mamare, a celui digestiv și din sfera O.R.L. Comunicările prezentate și discuțiile ce au avut loc au permis reliefarea unor noi tehnici și metodologii (mai puțin brutale pentru bolnav) necesare depistării și tratamentului, în timp util a bolii neoplazice, verificîndu-se acțiunea unor produși antineoplazici, realizați în țară și străinătate. Speranțele clinicienilor oncologi se îndreaptă spre cercetarea din acest domeniu care va trebui să găsească „soluții“ în supraviețuirea într-o serie de cancere agresive.*

Dr. FILEA IOAN IVANA

P.S. Tot la Craiova a avut loc, la sfîrșitul săptămînii trecute, și instructajul zonal al președinților de județe și Municipiul București ai Asociației Medicilor Veterinari din România, în cadrul căruia s-au stabilit unele măsuri de organizare la nivel de filiale și un program amplu pentru creșterea calității activităților sanitar-veterinare. Gazda instructajului a fost Laboratorul sanitar-veterinar al județului Dolj.

Oglinzi în metroul parizian

Dacă vă este teamă în metrou uitați-vă în oglindă ! Acesta este sfatul pe care Regia Autonomă a Transporturilor din Paris RATP îl dă pasagerilor metroului din Capitala Franței. RATP a instalat o sută de oglinzi pe culoarele unor linii cu o anumită reputație privind securitatea călătorilor. Aceste oglinzi au ca scop să-i liniștească pe pasageri care pot astfel să verifice dacă sînt urmăriți. Această inițiativă se adaugă și altor măsuri de securitate care au fost luate de către administrația societății de transport. Pe această linie se înscrie și împărțirea rețelei de transport subteran între cele trei forțe de supraveghere: forțele de poliție, agenții specialiști ai RATP și membrii Grupului de intervenție și de protecție a rețelelor. În plus, administrația metroului va dezvota și programul său de telesupraveghere, care funcționează deja în anumite stații „fierbinți“. Această măsură s-a dovedit eficace deoarece anul trecut s-a înregistrat o scădere cu 9% a agresiunilor din metrou. Potrivit unui sondaj efectuat în rîndul pasagerilor, 61 % dintre aceștia continuă să le fie teamă în metrou sau în rețeaua subterană de trenuri exprese.

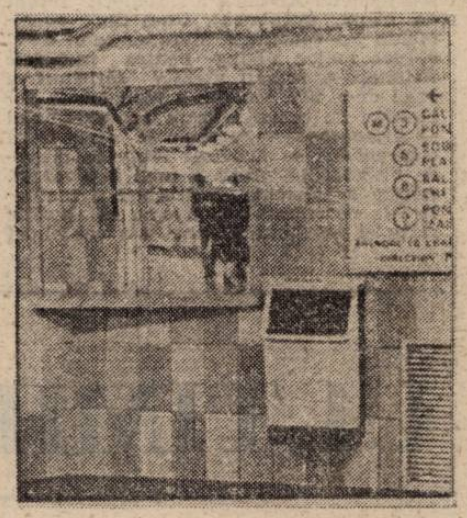

Un incgalabil inventator

Ceea ce vedeți în fotografia reprodusă nu reprezintă un tanc în miniatură, ci un aparat de fotografiat special pentru fotoreporteri „instalați“ pe ...roți. Inventatorul aparatului este deja celebrul inginer Jay Ohrberger, care l-a prezentat pentru prima oară în cadrul unei expoziții de specialitate din Tokio. Succesul acestui aparat sofisticat a fost enorm datorită calităților sale de excepție. Una din însușirile sale nemaipomenite este aceea de a putea urmări subiectul (datorită rotilor pe care este instalat) ; este înzestrat cu un declanșator electronic care-și face datoria în momentul oportun dorit de fotograf. Totul este posibil (are și alte însușiri deosebite care-l diferențiază, fundamental de alte aparate), datorită unui computer instalat pe partea centrală a telecamerei.

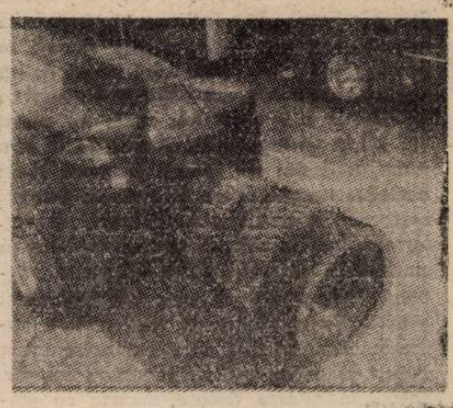

Mortalitatea infantilă

Potrivit datelor furnizate de către Comitetul francez al UNICEF, șansele de supraviețuire ale unui copil japonez sînt de 50 de ori mai mari decît ale unui copil din Afganistan. Specialiștii, pe baza studiilor efectuate, au ajuns la concluzia că mortalitatea infantilă continuă să depindă de nivelul de dezvoltare și de industrializare al țărilor în care s-au născut. Statele în care se înregistrează cel mai ridicat nivel al mortalității infantile sînt Mozambicul, Etiopia, Sudanul, Yemenul, Cambogia și Bolivia. Mortalitatea cea mai redusă s-a înregistrat în țările Comunității Economice Europene, în Statele Unite ale Americii, în Cehoslovacia, Polonia, Kuweit, Singapore și Hong Kong.

starea de VECHE

SOCIOPATII DE INTERES STRATEGIC

A fost o dată, ca niciodată, o țară care se numea Afganistan... O țară de interes strategic, cîndva, invadată dinafară, ocupată din interior, confruntată cu toate nenorocirile cu putință — interetnice și interrasiale — părăsită de ocupanți, cînd n-au mai avut încotro... Altcîndva, evident... Și uitată parcă de Dumnezeu, de îndată ce interesul strategic pentru Afganistan, al unora sau al altora, a început să se stingă. Despre luptele din Kabul — care continuă, totuși — nu se mai scrie nimic sau aproape nmic. În august, într-o singură lună și într-un singur oraș, **numărul morților a trecut de 1500.** În septembrie, alți 1500... Știrile despre Afganistan nu depășesc 5 rînduri. Interesul «stăpînilor lumii» pentru Kabul a murit... Iar dacă preferați o altă «poveste» tot atît de adevărată...

Ce se întîmplă în Somalia, știm. Ni se pare că știm. Cutremurătoarele fotografii ale lui Alexis Cordesse, reluate de toate marile publicații, cu titluri de-o șchioapă — «Photographier l'horreur» — au avut însă un singur efect: au fost selecționate pentru marele festival fotografic de la Perpignan... La Mogadiscio se moare ca și pînă acum. În următoarele luni — cu toate «podurile aeriene», umaniste, menite să ne mai liniștească întrucîtva conștiințele — vor mai pieri încă 300 de mii de somalezi. Ce fac «stăpînii lumii»? Să fie inclus și **gangsterismul atroce,** care-i privează pe muribunzii din lagăre pînă și de ajutorul umanitar, în calculele vreunei mafii mondiale?

Și ce se întîmplă în fosta Iugoslavie, la Sarajevo, la numai cîteva sute de kilometri de noi? Știm, sau ni se pare încă o dată că știm... Ce interese strategice noi convoacă însă disperarea și moartea, făcînd din fanatism și ură singura «monedă de schimb»? Interese strategice, sau cum s-ar mai numi, subzistă și aici, și acum, chiar dacă nefericiții luptători din tranșee își dau obștescul sfîrșit cu ochii la drapel pentru idealuri nemuritoare. Politologii grăbiți, ca și ziariștii aflați la începutul carierei s-ar putea să invoce din nou «mafia suprastatală a traficului negru de arme», ca și «mafia ajutoarelor umanitare», în cazul anterior... Ele există, desigur. Dar Murphy ne învață că, ori de cîte ori o problemă complexă pare să-și afle cu ușurință răspunsul și să indice cu evidență imediată pe singurul culpabil, răspunsul este altul, culpabilul real nu va fi acuzat.

■

O fotografie în culori, fie și reluată în alb — negru, se poate dovedi încărcată de sugestii: Un struț, al cărui corp este o uriașă planetă albastră, și-a ascuns capul în nisip. Un copil, o umanitate aflată încă la vîrsta copilăriei, îl poartă de o aripă. Sau îl sprijină. Cine pe cine sprijină? Strutul cu capul în nisip pe copilul care abia învață să meargă? Sau invers... Și pentru că fotografia ilustrează în fapt un incitant eseu semnat de Muriell Szac—Jacquelin în «L'Evenement du Jeudi», să preluăm și interogația semnatarei: Nu ar fi salutară, în condițiile lumii moderne, o posibilă internațională ecologică? O ecologie a planetei și o ecologie a conviețuirii umane... Există, știm cît se poate de bine, peste o sută de partide «verzi» (cu felurite nuanțe de verde), care ar fi tentate să se coalizeze. Dar vor avea fondurile necesare unei acțiuni de proporții, mondiale? Mafia deșeurilor — și în primul rînd a celor chimice, este de pe acum infinit mai organizată și infinit mai puternică. Incinerarea deșeurilor în industria farmaceutică (ca să nu vorbim de cele f.f. nocive, din industria nucleară ori din industria coloranților) costă între 1000 — 2000 dolari per tonă. Dirijarea deșeurilor spre zonele sărace și «fără cîini» ale lumii costă a zecea parte. Și mafia deșeurilor, una din micile mafii, știe să socotească.

■

Și ce-ar mai izbuti o ipotetică «mafie de bine», dacă ar exista, împotriva superorganizărilor extremiste, de pildă, care se sprijină reciproc, și conviețuiesc într-o remarcabilă solidaritate? Sociopatiile lumii moderne, ne însingurează, în schimb, ne desprind de social, victimele nu sînt în stare niciînd de organizări solidare. Și atunci?

Cele 120 de miliarde de dolari ale Fondului Monetar Internațional (și cele 180 de miliarde spre care se aspiră) ar putea influența, să admitem, o anume schimbare în bine a lumii. A unui «colț» de lume. În planul oricărei schimbări de anvergură, pîrghiile economice sînt încă hotărîtoare. Dar, oricare ar fi competența celor 1500 de specialiști ai F.M.I., oricît ar fi de mari fondurile și oricît de eficientă s-ar dovedi, final, calea schimbării, ce vom obține, totuși? O nouă ordine economică, poate... Sociopatiile lumii moderne — violența, suspiciunile, fanatismele și mai ales, intoleranțele toate, frica de sine și de alții, foamea de adevăr și setea de ideal — nu-și vor găsi însă un răspuns salutar **fără o ordine esențială, morală.**

Dar, Murphy ne învață că ori de cîte ori...

DOREL DORIAN

UN GENETICIAN PRIVEȘTE LUMEA

„Alternativă canibalică"

Sîntem prea mulți, mult prea mulți. Peste cîteva decenii mica noastră planetă va fi obligată să asigure viața a cel puțin 10—12 miliarde de oameni. Privesc viitoarea hartă demografică a lumii; China și India vor fi populate dincolo de limitele rezistenței lor economice, fiecare avînd aproximativ 1,7 miliarde de locuitori. Va fi așa, indiferent de eficacitatea programelor lor de control al natalității. Apoi, pretutindeni se va trăi mai mult decît acum. Speranța de viață va depăși în cele mai multe regiuni 80 de ani, și cum femeile sînt, biologic vorbind, sexul puternic, ele vor trăi mai mult cu cîțiva ani decît bărbații. Practic nu are nici o importanță dacă speranța lor de viață va fi de 86 sau de 90 de ani. Cert, o mare parte dintre cei ce vor avea șansa să treacă de 65 de ani vor fi bolnavi. Iar numărul lor va crește odată cu anii adăugați. Puțini dintre marii vîrstnici se vor stinge lucizi, împăcați cu ei înșiși și cu lumea.

În colțurile privilegiate ale lumii, medicina consideră moartea o înfrîngere. Ea vrea să prelungească existența aproape de infinit. Din orgoliu. Vrea să demonstreze că marele ei dușman poate fi învins, fie și temporar. Închis într-un univers mecanic, bolnavul continuă să respire; inima supusă unor ordine irațională bate... inutil, reflexele au dispărut; electroencefalograma s-a aplatizat, dovadă că toate legăturile cu lumea au fost rupte. Medicina luptă mai departe, uitînd că fiecare minut de viață are un preț pe care cineva trebuie să-l plătească. Comunitatea, firește. Acești bolnavi reprezintă doar vîrful icebergului. Dincolo de ei se întinde mare masă a bătrînilor cu tulburări cronice, cu insuficiență cardiacă, cu insuficiență respiratorie, cu ciroză hepatică, cu, deseori, cîteva tulburări. Se internează frecvent. Situația lor se ameliorează pentru săptămîni sau luni, apoi revin la spital, pînă într-o zi în care și ei, și medicii au înțeles că eforturile nu mai au nici un rost. Ar supraviețui dacă s-ar găsi un rinichi de schimb sau o inimă de schimb, dacă ar beneficia de o dializă renală continuă, dacă... Dar totul este scump, din ce în ce mai scump. Nici o țară din lume nu poate asigura tuturor șanse egale de tratament. Toți au fost obligați să-și ierarhizeze prioritățile. Au avut de ales între o asistență medicală de avangardă, accesibilă unei minorități și o asistență medicală satisfăcătoare, accesibilă marii majorități. Și au optat pentru ultima soluție. În Oregon nu mai sînt subvenționate transplantele; ele continuă, dar prețul este plătit de bolnavi, evident doar de cei ce îl pot plăti. În acest «peisaj» a apărut un bioetician cunoscut, Calahhan, de la centrul de bioetică Hastings din New York. Fiecare, în opinia sa, are dreptul la o rație de viață, de 70 de ani. În acest timp va beneficia de toate posibilitățile medicinei. Apoi drepturile lui vor fi reduse. El nu va mai putea beneficia de tehnologiile de vîrf. Comunitatea are și alte obligații care nu mai pot fi neglijate. El introduce un corectiv, restricțiile sînt valabile doar pentru asistența medicală publică. Asistența medicală privată este mai departe liberă, nici nu putea fi altfel.

Este o alternativă canibalică. Nici un segment al populației nu poate fi neglijat. Un comitet olandez care analiza problema asistenței medicale remarca: „aplicarea unei limite de vîrstă, după o viață completă, ignoră faptul că fiecare vîrstă are propriile ei scopuri și că acestea diferă considerabil de la un individ la altul.

Firește, ar trebui să fim toți egali în fața bolii și în fața morții. Îmi este teamă că este doar un pios deziderat care va rămîne ca atare pentru totdeauna. Dacă societatea nu ne oferă șanse egale în timpul vieții, ar trebui să ne ofere drepturi egale în fața morții.

Calahhan nu este singurul care caută soluții pentru probleme insolubile. El este unul dintre puținii care spune tare ceea ce crede. Și vorbește moderat. Înaintea lui, cîțiva politicieni nu s-au sfiit să ceară sistarea oricărei forme de asistență medicală pentru bătrîni. „Bătrînii trebuie să înțeleagă că nu mai au ce căuta într-o lume tînără".

...Ce tristă ar fi copilăria noastră fără poveștile bunicilor. Chiar dacă între timp copiii noștri se vor juca cu calculatoarele.

C. MAXIMILIAN

● **RUSIA ÎȘI „DESCHIDE" ARHIVELE.** Biroul de informații al Wehrmacht-ului (WAST) de la Berlin va fi în măsură să consulte toate arhivele militare ale Rusiei, inclusiv cele ale KGB-ului, care conțin informații despre soldații germani care au luptat pe frontul din est. La această înțelegere s-a ajuns în urma unui acord încheiat în toamna lui 1990 de către autoritățile ruse, reprezentate prin mareșalul Viktor Kulikov, și serviciile germane. Kulikov, în vîrstă de 74 de ani, fostul comandant al trupelor Pactului de la Varșovia, s-a aflat recent la Berlin, unde s-a întîlnit cu directorul lui WAST, Urs Veit. Grație documentelor din arhivele ruse, WAST speră să clarifice soarta a circa 400 000 de soldați germani dați dispăruți în Rusia.

POPASURI
WORLD
ÎN JURUL LUMII

● **TESTAMENT POLITIC.** Sub forma sa actuală, Internaționala Socialistă (IS) al cărei Congres (al XIX-lea) s-a ținut recent la Berlin, în clădirea Reischstagului, ființează din 1951. Originile acestei organizații din toate continentele se află în „Prima Internațională Socialistă", fondată de Karl Marx în 1864. Congresul Internaționalei Socialiste se ține din trei în trei ani. Alegerea Berlinului pentru recentul congres a constituit un omagiu adus lui Willy Brandt, care a condus destinele organizației din 1976. Succesorul său (ales în septembrie), este francezul Pierre Mauroy. Prin mesajul personal adresat Internaționalei Socialiste, Willy Brandt și-a luat rămas bun de la scena politică internațională; el era grav bolnav. A fost o presimțire a sfîrșitului vieții ce va urma nu peste mult timp, în octombrie 1992. Textul mesajului lui Brandt — adevărat testament politic — a fost citit la Congresul de la Berlin de Hans-Jochen Vogel, vice-președintele german al IS.

● **APROAPE DUBLU.** Puntea de legătură care s-a realizat între Anglia și Franța, pe sub Canalul Mînecii, va costa în final aproape dublu față de cît se estimase inițial. De la cheltuieli de 8,7 miliarde dolari se va ajunge la circa 15 miliarde dolari și chiar mai mult. Intrarea în exploatare a „Eurotunelului" va fi amînată, deoarece nu există fonduri financiare pentru încheierea lucrărilor la tronsonul de transport submarin. Termenul de inaugurare al „Eurotunelului" va fi respectat — 15 decembrie 1993. În schimb, transportul mărfurilor la întreaga capacitate se va efectua începînd din septembrie 1994. În ceea ce privește transportul pasagerilor, el va fi onorat la capacitatea maximă un an mai tîrziu, adică în 1995.

gîlceava IDEILOr

SINUCIDERE SAU REFUZUL VIEȚII

Este sinuciderea ușa de serviciu a disperării, cea la care apelezi atunci cînd disprețul față de viață intră și pe ușa principală și prin ferești? Stoicii și urmașii lor obișnuiau să spună că „trebuie să învățăm să putem muri, ca să putem urma, la nevoie, exemplele glorioase ale lui Socrate și Cato" (Paul Ludwig — Landsberg).

Se poate învăța a muri? Se pot lua lecții, se poate repeta o circumstanță de această anvergură existențială? Adevărate lecții sînt date de eroii — martiri ai diverselor împrejurări istorice (de la Samson, cel care practic s-a sinucis ucigînd dușmani ai neamului său, pînă la Sfîntul Ignațiu, discipol al Sfîntului Petru și episcop al Antiohiei, care a suferit pedepsele lui Traian cu bucuria marilor martiri creștini) și ele nu pot fi urmate decît de cei care împărtășesc un crez ale cărui dimensiuni sînt incoparabile cu umilul destin uman. Se pare că însuși Socrate a simțit aceasta, atunci cînd în fața celor 501 judecători a refuzat să se apere prin toate mijloacele care-i permiteau democrația ateniană din acea perioadă a secolului IV înainte de Christos. S-a sinucis sau a fost omorît Socrate, printr-o eroare justițiară atît de răsunătoare?

Există multe studii contradictorii asupra atitudinii lui Socrate în fața juraților. Unii istorici și filosofi consideră că procesul a fost o răzbunare personală a cîtorva fețe ale elitei ateniene (printre care cei trei acuzatori principali: poetul Meletos, negustorul Anytos și mai ales retorul Lycon; toți aceștia fuseseră ironizați și le fusese demascată șubrezimea moralei, Socrate ignorînd primejdiile vendetei, fiind convins că adevărul este de partea concepțiilor sale novatoare). Alții consideră că Socrate și-a dorit condamnarea tocmai pentru a da ideilor lui filosofice (expuse de Platon, discipolul său) o perenitate meritată. Domnul I.F. Stone, redactor șef la „I.F. Stone' Weekly" SUA) susține teza următoare: „Socrate dorea să fie condamnat. Există dovezi că el dorea să moară și a decis să-i provoace în mod deschis pe juriați".

Așadar, întrebarea noastră dacă Socrate s-a sinucis sau nu, nu este una retorică. În timpul procesului, unii din prietenii săi s-au dovedit foarte contrariați de atitudinea filosofului, căruia nici nu-i păsa de apărarea sa (legislația ateniană de atunci — procesul s-a desfășurat în anul 399 înainte de Christos, Socrate avînd peste 70 de ani — nu prevedea existența unui avocat, ci o relație directă între acuzatori și acuzați. Acuzatorul care acuza fără efect, era pedepsit cu amendă și pierderi de drepturi civile ale epocii, printre care și acela de a aduce jertfe. Pîrîtul putea citi el însuși o pledoarie în favoarea sa, alcătuită de logografi). Întrebat de prietenul său Hermogene de ce nu-l preocupă apărarea sa, Socrate ar fi răspuns: „Nu ți se pare că m-am ocupat de ea toată viața!"

Explicația acestei replici sclipitoare și edificatore a lui Socrate constă și în următorul fapt real: între depunerea acuzației împotriva lui (defăimarea zeilor, introducerea de noi zeități, corupere a tineretului spre concepții străine Atenei etc.) și momentul procesului efectiv s-au scurs nu mai puțin de 30 de ani! Deci în tot acest timp, prin demersurile sale oratorice, Socrate ar fi putut să mai atenueze criticile sale virulente. Însă credința în filosofia și morala enunțate în piețele Atenei era mai presus de orice compromis. La toate acestea se adaugă și vestea adusă de prietenul său, Cherofon, de la oracolul din Delfi (în Grecia Centrală) prin care Pitia susținea că nu există un om mai înțelept decît atenianul Socrate.

(va urma)

PAUL IOAN

magazin

Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

MAMA ȘI FIICA — afinități și divergențe

Numeroase femei, celebre sau nu, staruri ale cinematografiei sau femei obișnuite, au fost subiecți într-o anchetă realizată de specialiști francezi, dornici să definească o relație extrem de complexă, cea dintre mamă și fiică. Dorința era de a se ști mai mult despre acest duo, sursă de prea multă iubire dar și de conflicte.

Unele invocă lipsa gesturilor tandre. „Nu am nici-o amintire a mîngîierilor sau a sărutărilor mamei mele", mărturisește o adolescentă. Altele vorbesc de o mamă prea posesivă, folosind iubirea maternă drept șantaj afectiv dus uneori pînă la asfixie. Altele își amintesc de o gelozie surdă, care le-a otrăvit viața. De asemenea, se întîmplă frecvent, ca o femeie să poarte toată viața povara unei ambiții materne nerealizate. Pe scurt, între mame și fiice relațiile nu sînt deloc simple. Care femeie nu a visat să găsească un model ideal, de forță și feminitate, care să-i fi ghidat viața ?

Pentru două femei din trei intervievate, lucrul cel mai important, care dimensionează succesul în viață, îl reprezintă reușita rolului de mamă. Generoasă, tolerantă, tandră, mereu disponibilă iată cîteva dintre calitățile unei mame ideale. Și totuși, într-o zi foarte adesea în adolescență, fiica dv. vă va reproșa lipsa acestor semne de iubire. Cînd o mamă angoasată l-a întrebat pe Freud care este cea mai perfectă metodă de creștere a copiilor, părintele psihanalizei i-a răspuns : „Oricum ați proceda, niciodată nu vi s-ar da dreptate". Este perfect valabil și pentru anii următori, cînd adolescentele de ieri devin femei și cînd conflictele se estompează iar severitatea face și mai mult loc indulgenței. Dacă conflictele și rivalitatea între mamă și fiică sînt în natura lucrurilor, devenind adultă fiecare acceptă la rîndul ei durerea de mamă, frustrările. Potrivit unui sondaj recent, 47 la sută dintre adolescente recunosc că se înțeleg bine cu mama lor. Să vedem însă cum văd la vîrsta maturității, relația mamă-fiică cîteva celebrități.

Într-o carte explozivă, „Secrets de famille", Patti Reagan denunță tratamentul rău și nedrept pe care i l-a aplicat mama sa, Nancy. „Mama era un adevărat pachet de nervi dacă nu lua tranchilizante. De cîte ori eram în dezacord cu ea riscam palme".

Între Barbara și mama sa, celebra Bette Davis, nu a existat decît un lung șir de neînțelegeri și frustrări. Fiică unică a starului (Bette a adoptat alți doi copii), nu a încetat să-i facă reproșuri. Pentru Barbara, Bette Davis era un monstru de egoism. Într-o carte apărută în 1985 ea o prezenta drept „o scorpie abominabilă care nu se înțelegea cu nimeni, înjurînd ca un birjar, certîndu-se tot timpul, șantajînd cu sinuciderea pentru a-și impune voința". După dezvăluirea acestor secrete de familie Barbara a fost dezmoștenită de mama sa.

Catherine Allegret a vorbit cu mult tact despre mama sa, Simone Signoret. „Mai tîrziu am realizat că mama mea mi-a dat tot ceea ce putea. M-a legat foarte puternic o anumită manieră de a înțelege meseria de actor și capacitatea de a spune întotdeauna adevărul, de a nu trișa".

● **Maria Riva, fiica lui Marilene Dietrich și Rudolphe Sieber și-a încheiat toate conturile cu mama sa într-o carte apărută recent. „Îngerul albastru" este prezentată ca fiind teribil de geloasă, posesivă și egoistă. „Ea nu avea niciodată timp să se ocupe de mine. Eu trăiam între casă, drumurile strict obligatorii și detectivii particulari care-mi asigurau protecție. Ea m-a izolat de restul lumii. Mama mea a suportat greu ideea de a deveni și eu la rîndul meu femeie..."**

„Parcurgerea perioadei de rivalitate în cadrul relației mamă-fiică este aproape obligatorie, explică Catherine Depret, psihoterapeut. Dacă mama este un model foarte seducător sau din contră, fiica va avea nevoie să i se opună pentru a-și defini propria personalitate. De aici unele conflicte ce se vor estompa cu timpul. Dar, la cele două extreme ale acestor relații, se găsesc de o parte mamele absente, cele care își resping și uneori își abandonează copiii. Iar de cealaltă parte, cele prea posesive, care sufocă fiicelor lor orice posibilitate de autonomie".

DESTINE...

Giovanna Amati este o femeie cu un destin excepțional. La 29 de ani și-a făcut intrarea într-un club Formula 1, o lume a bărbaților, mult mai interesată de cei 700 cai putere ai motorului lor decît de zîmbetul unei femei, oricît de frumos ar fi el. Giovanna Amati este în același timp o femeie care a intrat total în cursa automobilistică pentru a continua drumul trasat de omul care a contat pentru ea cel mai mult în viață, prietenul său din copilărie, inițiatorul său în materie de piloți, ghidul său pe drumul competiției : superbul și regretatul pilot de Formula 1 Elio de Angelis.

Fără el, niciodată Giovanna nu ar fi ajuns la volanul unei mașini de curse. Poate și pentru faptul că s-a născut într-o familie bogată. La fel era și familia lui Elio, cel mai apropiat vecin, ambele familii locuind la Roma. Cei doi copii aveau aceeași pasiune : cursele automobilistice, motociclismul și kartingul. Au trecut anii și de la 15 mai 1986, în cursul unei banale secvențe a unei curse Formula 1, Elio și-a găsit moartea, la o viteză de 250 km/oră. Atunci Giovanna a jurat să se consacre integral pasiunilor comune. Celibatară fiind, de atunci și-a uitat viața personală, cursele acoperind integral existența sa...

CHEC ECONOMIC

INGREDIENTE : 8 ouă, 10 linguri apă, 10 linguri ulei, două căni zahăr, două căni făină, o lingură cacao, vanilie, coajă de lămîie.

Se dizolvă zahărul în apa pusă pe foc și cînd aceasta clocotește se toarnă puțin cîte puțin în albușurile bătute spumă.

Se adaugă gălbenușurile bine bătute, apoi foarte încet uleiul și făina în ploaie.

Se pune în tăvi unse și tapetate cu făină păstrînd o cantitate mică de cocă pe care o frecăm cu cacao și o turnăm deasupra.

Se coace la foc potrivit și cînd este gata se răstoarnă și se pudrează cu zahăr. (I.S.)

CRONICA modei

Din nou, tricotajele

Puloverul stil jachetă poate fi o variantă vestimentară comodă, potrivită zilelor de toamnă nu exagerat de reci. Modelul pe care vi-l prezentăm este realizat din fire groase de mohair, o combinație inspirată de alb cu negru. Relativ ușor de lucrat, pentru persoanele cu ceva experiență în arta tricotatului, acest pulover este deosebit de elegant și decorativ, putînd fi purtat atît la pantaloni, cît și la fustă. (A.P.)

MAGAZIN global

Un caz senzaţional:

ÎNTRERUPEREA SARCINII UNUI BĂRBAT FILIPINEZ

Edwin Bayron (in dreapta) n-a mai ajuns să cunoască durerile facerii...

Un asemenea caz apare se spune cam la fiecare şapte-opt ani şi provoacă în întreaga lume un larg ecou. Apoi, un simplu amănunt dă la iveală adevărul şi duce la dărîmarea castelului de nisip. Aşa s-a întîmplat şi cu cazul unui infirmier filipinez, Edwin Bayron (35 de ani), care a afirmat, nici mai mult, nici mai puţin, că aşteaptă să nască... un copil! Evident că această veste clamoroasă constituia o adevărată sfidare adresată ştiinţei. S-au găsit şi cîţiva medici care au confirmat incredibila istorie a primului bărbat destinat să devină... mamă. Ştirea a făcut înconjurul lumii şi biata casă a lui Edwin Bayron a fost pur şi simplu asediată de trimişi speciali cît şi de reprezentanţi ai posturilor de televiziune, cele mai vestite din lume.

Primele informaţii furnizate de presă se refereau la viaţa acestui bărbat. S-a putut afla că s-a născut hermafrodit, înzestrat în mod normal cu organe genitale masculine şi feminine (conform statisticilor mondiale asemenea cazuri se ridică la un număr de 38 de persoane). Intervievat, Bayron a declarat că s-a născut cu respectivele atribute, dar părinţii lui au preferat să-l declare la naştere de sex masculin. În anul 1985 s-a decis pentru o operaţie pentru a deveni femeie, cu atît mai mult cu cît doctoriţa care l-a examinat i-a spus că în ciuda malformaţiilor congenitale posedă un uter perfect format care i-ar îngădui chiar să nască un copil. De aici a pornit şi dorinţa sa de a deveni mamă. Cum Edwin Bayron avea un iubit, pe nume Ruel Enriquez, el a încercat această posibilitate şi la scurt timp a făcut cunoscut că este gravidă! Fapt confirmat şi de doctoriţa Clartia Alvarez Paggao, care lucra la acelaşi spital cu Bayron. La această opinie s-au alăturat şi alţi medici (care ulterior s-au dovedit de rea credinţă) astfel încît vestea cea nouă difuzată în întreaga lume, a provocat un interes excepţional.

Sesizat de marea noutate medicală, însuşi reprezentanţii cei mai autorizaţi ai Ministerului Sănătăţii au dispus să se facă o expertiză care să desluşească iţele cam încurcate pînă atunci. Spre surpriza şi deziluzia tuturor care se aşteptau la săvîrşirea marii minuni medicale, totul s-a dovedit un mare bluff. Deşi Bayron şi-a interpretat rolul de viitoare mamă în chipul cel mai desăvîrşit (în cadrul unor interviuri şi apariţii la posturi de televiziune de mare prestigiu) dezvăluirea adevărului de către doi medici care l-au consultat separat, a făcut să se prăbuşească tot edificiul de minciuni (clădit nu numai de Bayron ci şi de dr. Clarita Alvarez Paggo şi de dr. Alfredo Mercado. Ei au ajuns pînă acolo încît au semnat nişte teste care confirmau starea de graviditate şi implicit existenţa fătului.

După dezvăluirea tuturor actelor de înşelăciune, cei doi medici au negat că ar fi complicii infirmierului — mamă (?!), ci ar fi victimele inducerii lor în eroare (ceea ce este mai greu de crezut.) În cadrul anchetei care a urmat, Bayron a recunoscut că a pus totul la cale în mod deliberat. Scenariul era foarte bine pus la punct, Edwin Bayron urmînd să plece să nască la Singapore şi să declare la întoarcere că a pierdut... sarcina.

Interesant de semnalat este faptul că autorităţile n-au luat nici o măsură represivă împotriva grupului de „actori" care au rămas cu toţii la posturile lor. Bayron şi iubitul lui au preferat să părăsească oraşul şi să se transfere în altă localitate, pînă cînd apele se vor linişti. În schimb dr. Clarita Alvarez Paggao a rămas la postul ei, acceptînd cu multă indiferenţă urmările complicităţii sale la o glumă deplasată care a răscolit publicul.

GH. RUSSU

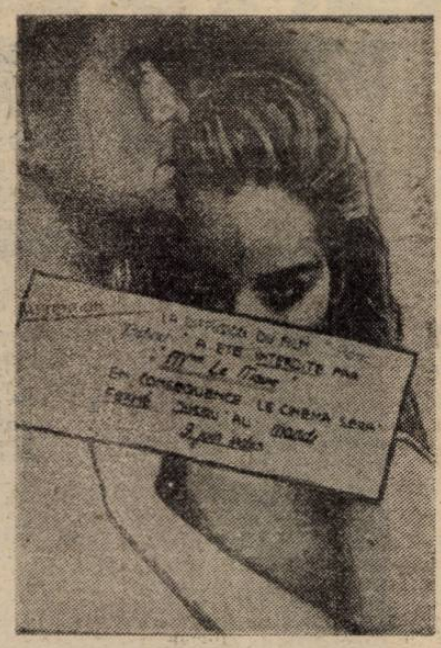

„Basic Instinct" interzis!

Într-o localitate situată la sud de Nantes (Franţa), mult controversatul film „Basic Instinct" a produs valuri de furie. Timp de o săptămînă, sala de cinema care anunţa printr-un afiş prezentarea filmului a rămas cu uşile închise. O banderolă galbenă anunţa interdicţia venită din partea doamnei Jeanne Briand, primarul municipal, privind difuzarea filmului. Această femeie de 69 de ani s-a dovedit inflexibilă în atitudinea adoptată faţă de filmul amintit, lansînd în toate direcţiile adevărate strigăte de alarmă: „Filmul este o insultă la adresa demnităţii umane, consideră doamna primar. El ne aşează în rîndul animalelor. În urmă cu trei săptămîni, doi bărbaţi, devenind de-a dreptul nebuni în urma vizionării unor filme asemănătoare, au violat o tînără. Este motivul pentru care am cerut societăţii Ciné-Sud retragerea filmului din circulaţie". Jeanne Briand a fost totuşi întrebată dacă a văzut filmul înainte de a lua această decizie. Răspunsul a fost afirmativ şi urmat de alte comentarii: „este o apologie a crimei şi a violenţei. În timpul vizionării mi s-a făcut rău şi a trebuit să plec înainte de sfîrşitul filmului. Nu pot suporta ideea ca primăria să subvenţioneze asemenea creaţii care exacerbează instinctul sexual şi conduc la viol. Criminalitatea este în creştere în Franţa şi se poate spune că se întîmplă aşa şi din cauza difuzării acestui film. Dreptul la creaţie nu justifică atingerea integrităţii individului".

Părerile sînt, desigur, împărţite în privinţa acestui subiect. Cert este însă că mai ales în urma acestei dure interdicţii şi comentariilor contra, localnicii, s-au grăbit să vadă filmul în alte oraşe unde difuzarea lui era permisă.

AURORA POPESCU

CATASTROFA TITANICULUI REVINE ÎN ACTUALITATE (IV)

● **Fleet văzuse aisbergul cc se apropia din ce în ce mai repede, a observat apoi cum deasupra provei se ridică un munte de gheaţă. Apoi prova a deviat de pe direcţie, iar Titanicul a luat razant aisbergul cu tribordul, risipind fragmente de gheaţă peste punte.** Cu toate acestea, Fleet a reuşit să se menţină în cuibul de cioară. În zona coliziunii, tabla avea 25—35 mm grosime. O zgîrietură cu o lungime de 50 — pînă la 90 m brăzdează nava.

● **La 23,42** comandantul Eduard Smith urcă pe punte. Dar singurul om care putea să evalueze foarte rapid situaţia era Thomas Andrews, director la şantierele de construcţii Harland and Wollf. Andrews dormea. Trezit din somn de căpitan, el începe pe loc inspectarea vasului.

● În zece minute nivelul apei atinge 4 m în primele patru compartimente etanşe. Maşiniştii din compartimentele 5 şi 6 „căldări" observaseră înainte ca uşile să se blocheze apa năvălind printr-o crăpătură longitudinală de 50 — 60 cm.

● Conform proiectului, Titanicul putea să plutească chiar dacă primele patru compartimente erau total inundate. Dar în compartimentul cinci situaţia era foarte gravă. Peretele despărţitor de compartimentul şase nu se înălţa decît pînă la nivelul punţii E. Cînd compartimentul cinci se umplea, apa depăşind puntea E, inunda compartimentul şase şi aşa mai departe. În total erau 16 compartimente, scufundarea realizîndu-se cam în două - trei ore.

● Nici un proiectant nu a luat serios în consideraţie eventualitatea unei tăieturi în bordaj de 90 m, pentru că şansa de producere a unui asemenea eveniment era teoretic zero. Dar în realitate...

● La ciocnirea cu aisbergul, tabla bordului — (25-35 mm) a zburat ca o foaie de hîrtie.

● **La 25 de minute după coliziune** — operatorul radio Phillips Wilde, ofiţerul este numit responsabil cu lansarea bărcilor de salvare: primeşte ordinul de a lansa semnalul internaţional de salvare S.O.S. în alfabetul Morse simplu **3 puncte, 3 linii, 3 puncte,** cu semnificaţia Save Our Souls (Salvaţi sufletele noastre). Dar Phillips a lansat şi vechiul semnal C.Q.D. — (Came Quick Dauger — Veniţi repede, pericol) repetîndu-l de 6 ori, tocmai pentru a fi sigur că este înţeles.

● **Ora 0,45** — încă o oră şi 25 minute pînă la scufundare. Comandantul Smith dă ordinul de lansare a rachetelor de semnalizare. Semnnalul a fost recepţionat de o singură persoană de pe altă navă ofiţerul de cart de pe Californian, aflat la numai 10 mile marine, adică 18,5 km. Dar el nu acordă importanţă semnalului.

● Radiotelegrafistul de pe Carpathia, transatlanticul companiei „Cunard", a luat mesajul în serios, iar căpitanul Arthur Rostron, ordonă întoarcerea din drum pentru a veni în ajutor Titanicului. Şi-au anunţat sosirea în... 4 ore.

● **Ora 1,30 încă 50 de minute pînă la scufundare.**

● **Ora 1,55** — este trezit căpitanul de pe Californian, care întreabă dacă toate rachetele lansate sînt albe. Ofiţerul răspunde „da" — dar căpitanul se culcă la loc.

● **Cele 16 bărci de salvare sînt lansate cu încărcăturile de numai circa 700 de oameni din capacitatea lor totală de 1 178 locuri.**

● **Ora 2,10** — Pupa navei se ridică în aer. Cosul prova se prăbuşeşte peste pasarela tribord a comenzii.

● **Ora 2,15** — Pasarela dispare complet sub apă, iar pe puntea superioară năvălesc pasagerii clasei a 3-a.

● Luminile funcţionau în compartimentele de la suprafaţă şi chiar în cele din imersie. Unghiul de asieta era de 70° şi totul începe să se rostogolească spre prova. Timp de trei minute Titanicul a rămas în această poziţie. Cît mai putea oare să reziste?

● La **ora 2,18** — nava a început să se scufunde întîi imperceptibil, apoi uniform accelerat. Supravieţuitorilor li s-au imprimat în memorie groaza şi zbieretele celor 1 500 de oameni care se aruncau în apa cu temperatura de circa 0° sau care pur şi simplu dispăreau împreună cu nava.

● Era **ora 2,20** în dimineaţa zilei de 15 aprilie 1912: calculele efectuate mult după naufragiu au încercat să identifice zgomotele ce veneau de sub apă. La 6 atmosfere, deci cînd pupa se afla la 60 m adîncime şi etrava la circa 250 metri, au cedat ultimii doi pereţi etanşi, s-a produs o implozie ce a avut ca efect strivirea a tot ce întîlnea în cale, inclusiv oameni.

Cel de-al 4-lea coş se prăbuşeşte practic, nava segmentîndu-se în două părţi ce se mai ţineau încă legate. Calculîndu-se acceleraţia de cădere, inclusiv frecarea cu apa, după 30 m, căderea era de aproape 10 m pe secundă.

Prin spărturi ţîşnesc bule de aer şi... cadavre.

MIHAELA DOROBANŢU

(va urma)

Nr. 42 (1826) din 17 o

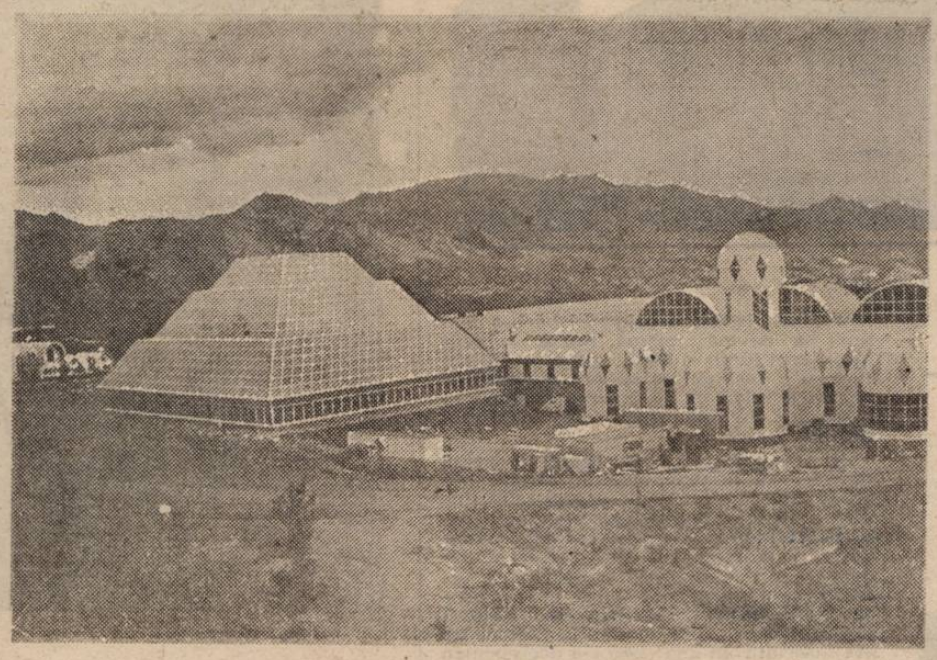

„BIOSFERA 2" — o escrocherie cu gir ştiinţific (II)

O problemă deosebit de importantă care se pune în legătură cu viaţa pe care bionauţii o duc în „sera" destinată experimentului este aerul pe care ei îl respiră. Acest aspect a fost mult timp ţinut secret. Condiţiile de viaţă sub un clopot de sticlă i-ar fi făcut să sucombe ca nişte muşte. Or, tocmai despre acest lucru e vorba : după o vreme sfera de sticlă şi-a deschis larg geamurile pentru a se umple din nou cu aer proaspăt. După cum relevă ancheta realizată de Washington Post, „după primele două luni şi jumătate de la începutul experimentului, Biosfera a înmagazinat 10 % volum atmosferic suplimentar". La timpul respectiv, această ştire laconică apăruse într-un comunicat de presă.

Ceea ce a intrigat totuşi cel mai mult pe cei ce au început să pună la îndoială onestitatea experimentului a fost prezenţa unui aparat care, în principiu, nu trebuia să aibă nici un rol în sistemul care îşi fixase drept obiectiv realizarea întregii energii necesare pe baza energiei solare. Ciudat însă, acest aparat permite eliminarea gazului carbonic din Biosferă şi funcţionează... pe baza unor produse chimice neprevăzute în proectul iniţial.

Toate aceste elemente noi, cunoscute de-a lungul timpului, i-au făcut pe unii oameni de ştiinţă să facă aprecieri amare. Walter Adley, cercetător de prestigiu din Washington, releva : Biosfera nu este decît o operaţiune tehnico—senzaţională, un fel de Disneyland pseudo—ştiinţific agăţat de mişcarea ecologică. Marte se află mult mai departe de Soare decît Terra, avînd un climat care îi face pe astrofizicienii serioşi să nu creadă în posibilitatea colonizării acestei planete. Ei consideră că acolo ar fi putut sau ar putea exista o formă de viaţă, dar acest lucru trebuie îndelung şi serios studiat. În ceea ce priveşte obiectivele pe care „Biosfera 2" şi le-a stabilit, acestea sînt destul de departe, aproape la periferia problemei amintite. Totuşi, seduşi de banii uşor delapidaţi de Allen cu ajutorul lui Ed Bass, o parte a lumii ştiinţifice americane a căzut în capcana elucubraţiilor emise de „părintele" proiectului. Bineînţeles că marele public a fost şi mai uşor de uimit".

Rămîne de văzut care va fi soarta „Biosferei 2" atîta vreme cît John Allen şi Ed Bass au capul printre stele, dar nu şi picioarele pe pămînt.

AURORA POPESCU

INGINERIA GENETICĂ, MOTORUL „REVOLUŢIEI VERZI" (II)

● În viitor, la începutul secolului următor, cetăţenii din ţările membre ale Pieţei Comune ar putea renunţa, după preferinţă, la consumul vegetalelor tradiţionale în favoarea celor îmbunătăţite genetic. ● Adversarii ingineriei genetice avertizează asupra lipsurilor tehnologiilor preconizate a fi aplicate în viitor. ● Producerea de enzime, o problemă importantă a ştiinţei contemporane, nu pare să-i intereseze pe legislatorii vest-europeni. ● Cartofii de formă pătrată şi brînzeturile cu gust de banane nu mai sînt demult o ficţiune ● Pentru începutul mileniului al treilea se profilează la orizont un „război" al geneticienilor îndreptat împotriva marilor companii din industria chimică şi a fermierilor.

În toate experimentele genetice ce se derulează în lume banii joacă un rol esenţial. Se ştie că orice investiţie comportă o doză de risc, mai ales atunci cînd se urmăreşte obţinerea unor cîştiguri importante. Proiectul de lege aflat pe masa de lucru a Comisiei CEE nu face, însă, nici o referire la riscurile pe care le comportă manipulările genetice în cadrul fabricării de produse alimentare, adversarii ingineriei genetice fiind de părere că oamenii de ştiinţă nu stăpînesc încă aceste metode, aflate într-un stadiu incipient de elaborare, în care consecinţele proceselor declanşate nu pot fi prevăzute. Pe de altă parte, producerea de enzime, o problemă importantă a ştiinţei contemporane, nu pare să-i intereseze pe legislatorii vest-europeni atîta vreme cît acestea nu conduc la fabricarea unui nou produs alimentar. Cartofii cu o formă pătrată, sau brînzeturile cu gust de banane nu mai sînt demult o ficţiune. Şi în acest caz, autorizarea comercializării noilor produse este lăsată tot la latitudinea experţilor. Dar şi aceşti experţi sînt, la urma-urmei, oameni care trăiesc de pe urma industriei. Astfel că obiectivitatea omului de ştiinţă este în acest caz un lucru destul de relativ...

ŞERBAN FILIP

enciclopedie

Vulcani pitici vulcani uriaşi (v)

■ Situat în Anzii Ecuadorului, vulcanul activ **COTOPAXI**, atinge înălţimea de 5 897 m.

Din anul 1532 şi pînă în anul 1904 au fost înregistrate cel puţin 20 de erupţii violente. În timpul erupţiei din anul 1803, cantitatea mare de cenuşă eliminată a întunecat cerul într-atît încît în oraşul Quito au trebuit să se aprindă lămpile în plină zi. Erupţia din anul 1877 nu a durat decît cîteva ore. Zăpada s-a topit producînd lahăruri ce au pustiit totul în calea lor. În locul zăpezii s-au depus mari cantităţi de cenuşă (circa 2 m în grosime). Detunătura exploziei vulcanului a putut fi auzită la o distanţă de 350 km de centrul erupţiei.

Exploratorul german Wilhelm Reiss, împreună cu A.M. Escobar, a escaladat pentru prima dată acest vulcan în anul 1872.

■ În estul Africii (Tanzania) se înalţă vulcanul **KILIMANJARO**, alcătuit din trei conuri concentrice — Shira (4 010 m), Mawenzi (5 150 m) şi Kibo (5 895 m).

Vîrful Kibo (cu diametrul craterului de peste 2 km) este cel mai înalt de pe continentul african. Masa enormă a vulcanului are un diametru de 100 km şi o circumferinţă de 270 km.

Pe versanţii vulcanului sînt reproduse pe verticală zonele climato-vegetale de pe glob : vegetaţie tropicală pînă la 1 100—1 500 m, arbori şi arbuşti tropicali pînă la 2 000 m, păduri temperate pînă la 3 300 m, pajişti şi păşuni alpine pînă la 4 000 m, zăpezi perene mai sus.

Este un vulcan adormit, dar nu stins, lucru dovedit de zgomotul permanent şi de simpla constatare că, în crater temperatura este destul de ridicată, ceea ce împiedică formarea gheţarilor.

Ziua, vîrful este învăluit în nori şi ceţuri, iar spre seară, cînd căldura devine înăbuşitoare, ceaţa se destramă, dezvăluind privirii o calotă de zăpadă şi gheaţă.

La poalele masivului se află unul dintre marile parcuri naţionale africane — Seregenti (1 450 000 ha), în nordul Tanzaniei. Parcul cuprinde zona cea mai bogată în fauna mare din lume, efectiv estimat la peste un milion de indivizi : lei, leoparzi, girafe, zebre, maimuţe etc.

Primii europeni care au escaladat vîrful Kibo, în 1889, au fost profesorul Hans Mayer şi ghidul alpin Ludwig Purtscheller. Acest masiv a fost escaladat la 21 februarie 1969, de o echipă de şapte cătărători orbi, tineri africani din Kenya, Uganda şi Tanzania. Ei au fost însoţiţi de o călăuză experimentată.

■ În nord-estul munţilor Elbruz, se află vulcanul stins **DEMAVEND** (5 670 m) cel mai înalt vîrf din Iran. Craterul său, de mici dimensiuni adăposteşte un lac. Prin craterele laterale vulcanul mai emană din cînd în cînd gaze şi vapori de apă.

În apropierea vîrfului există doi ghetari, dintre care cel situat pe versantul nordic, la 5 600 m, are o lungime de 2 km. La poalele vulcanului se găsesc mai multe izvoare termale şi minerale. Unul dintre acestea, situat în estul masivului, formează un pîriu, Heraz (cu numeroase cheiţ), a cărui apă are o temperatură de 55°—60° C.

Primul european care a ajuns în vîrful vulcanului a fost englezul W. Taylor Thomson, în anul 1837. Printre alpiniştii care au escaladat acest vîrf a fost şi un grup de români, care a participat la o expediţie (19 iulie — 4 august 1969), condusă de inginerul Ion Coman.

ION MANTA

■ În „Țara Soarelui Răsare" s-au pus la punct trei roboți destinați a efectua diverse lucrări în zonele radioactive ale centralelor atomice, sub apă sau în mijlocul flăcărilor, pentru combaterea incendiilor. Robotul pentru intervenții în zone radioactive este un „centaur mecanic" dotat cu patru picioare, două brațe și doi ochi. El se poate deplasa cu viteza maximă de 300 m pe oră și poate trece peste obstacole. Acest robot urmează să fie comercializat pe piață pînă în anul 1995.

■ Funcțiile memoriei caracatiței sînt organizate în mod aproape asemănător cu cele ale mamiferelor. Descoperirea aceasta aparține psihologului J.Z. Young, de la Universitatea Oxford. Aceste moluște, subliniază Young, pot înțelege multe feluri de informații specializate și apoi să le generalizeze, ceea ce le-ar da posibilitatea de a lua deciziile potrivite cînd sînt confruntate cu situații noi. Caracatițele manifestă o mare curiozitate față de tot ceea ce se întîmplă în jurul lor, fiind ușor de antrenat.

■ Dacă am da crezare afirmațiilor făcute de trei oameni de știință americani — Christopher McKay și Owen Foon (de la NASA) Ames Research Center din California și James Kasting, de la Universitatea de stat din Pensilvania — planeta Marte ar putea deveni, în mai puțin de o sută de ani, o adevărată seră în care ar putea trăi, într-o primă etapă, vegetale puțin evoluate, precum mușchi sau lichenii, iar pentru termen lung vegetale superioare.

■ În timp ce tehnologiile de producere a energiei au ajutorul vîntului, soarelui și biomasei reușesc să atingă niveluri optime care adesea fac competitivă electricitatea produsă în acest fel, legislația, capacitatea statului și a societăților locale de a accepta noul sînt foarte înapoiate. Această stare de lucruri se manifestă nu numai în țările estice ale Europei, confruntate cu perioada critică a tranziției către economia de piață, ci și în state industrializate, ca de pildă Italia.

TELEX • TELEX

POSTURI DE TELEFON PENTRU AUTOMOBILIȘTI

O experiență efectuată în statul Connecticut (SUA) care urmărește să vină în sprijinul automobiliștilor s-a încheiat cu un succes desăvîrșit. Despre ce noutate este vorba ? Automobiliștilor care nu posedă telefon în mașina lor, și vor să cheme pe cineva la aparat fără să se dea jos din mașină, li s-au pus la dispoziție (așa cum se vede și în fotografie), aparate telefonice instalate la marginea trotuarului. Fără să coboare din mașină, conducătorul vehiculului se oprește în dreptul telefonului și poate forma numărul căutat, fie cu ajutorul unei monede, fie cu o carte de credit, fără să coboare din vehicul. Succesul înregistrat prin apariția acestui tip de telefon a fost atît de mare, încît autoritățile de resort s-au decis să extindă acest mod de deservire a automobiliștilor.

Instinctul teritorial

Cui nu i s-a întîmplat desigur să aștepte în fața cabinei telefonice pînă cînd aceasta s-a eliberat. Minutele se prelungesc aproape insuportabil de mult, părînd că „palavragiul" care a ocupat cabina telefonică, în mod intenționat „trage de timp" văzîndu-i pe cei ce așteaptă că se grăbesc.

După cum susține psihologul american Barry Rubac aceasta nu este numai o impresie ci o manifestare reală. El a ajuns la această concluzie măsurînd durata convorbirilor purtate din cabinele telefonice de peste două sute de oameni. Cînd nu așteaptă nimeni, convorbirea are o durată medie de un minut și jumătate. Cînd însă și alții așteaptă posibilitatea să vorbească, durata medie a convorbirii crește la patru minute! După părerea psihologului american această situație se explică prin faptul că la nivelul subconștientului se creează și se manifestă un așa numit „instinct teritorial" propriu multor maimuțe și altor „strămoși" ai omului. Fără să-și dea seama de aceasta, vorbitorul începe să considere cabina telefonică ca pe un teritoriu al său pe care se străduiește să-l apere față de cei care doresc să-l „cotropească" !

Frigider portativ

Crearea frigiderului portativ reprezintă o problemă medicală de o deosebită importanță. Aceasta se explică prin faptul că pentru vaccinarea populației din zone — le îndepărtate sau izolate vaccinul transportat trebuie să fie păstrat în frigider la temperatura prescrisă. Un specialist al Institutului de tehnologie din Crenfield, Lime Negly a propus o soluție ingenioasă; un frigider portativ independent de sursa de energie. El și-a realizat soluția folosindu-se de un frigider vechi cu absorbție, pe care l-a transformat pentru a putea funcționa cu petrol, combustibil care nu lipsește de obicei din casele situate în ținuturi îndepărtate ale Asiei, Africii, Americii de Sud și de Nord și Europei. Pentru ca petrolul să ardă constant chiar și a-

tunci cînd frigiderul este transportat, a trebuit realizat un nou tip de arzător, cu fitil. După cum se știe, în frigiderele de acest gen, sub acțiunea căldurii, fluidul de lucru se evaporă, absorbind căldura din camera frigorifică. La un consum de zece grame de petrol pe oră, temperatura în spațiul de răcire scade pînă la 4-8 grade Celsius, în funcție de temperatura mediului înconjurător. Dacă rezerva de combustibil s-a epuizat, temperatura scăzută se menține încă trei ore. Masa totală a „raniței frigorifice" încărcată nu depășește 22 kg astfel că nu pune probleme deosebite de transport. Frigiderul portativ este prevăzut și cu picioare pliabile, cu care poate fi sprijinit pe sol.

Terenul pentru jocul de golf? Nimic mai complicat!

Amenajarea și întreținerea terenurilor de golf a devenit o adevărată problemă pentru proprietarii lor. La prima vedere, pentru practicarea acestui sport aristocratic e suficient să dispui de o pajiște obișnuită. În realitate, pe terenurile de golf este indicată existența doar a unui număr foarte redus de specii de graminee, ori pe o pajiște naturală trăiesc zeci de asemenea specii. Terenul de golf se aseamănă întrucîtva cu un teren de luptă; și, pentru a îmbunătăți cît mai mult condițiile luptei, este necesară mai întîi eliminarea de plante indezirabile pe un astfel de cîmp. Pentru aceasta, se recurge la erbicide selective. În schimb, pentru a favoriza creșterea ierburilor dorite, se folosesc din plin îngrășămintele chimice. Dar nici viața plantelor „bune" nu este deloc ușoară, fiindcă ele sînt tunse frecvent, fapt care le împiedică să ajungă la maturitate; în plus, pentru golf sînt indicate terenurile foarte nisipoase, care însă au o viață microbiană, foarte săracă, ce nu permite descompunerea plantelor moarte.

Pentru a atenua cît mai mult aceste impedimente, cei care dețin terenuri de golf recurg din ce în ce mai des la utilizarea gazonului cultivat special în acest scop și care apoi poate fi transportat sub formă de rulouri. Acesta este capabil să facă față tuturor exigențelor, iar cînd se uzează poate fi înlocuit foarte ușor.

Your Partner for Networking and Digital Communications

Blue Ridge International

Blue Ridge International, distribuitor autorizat al unor firme de prestigiu, va oferă soluția completă de echipamente PC-AT din stoc pentru RETELE DE CALCULATOARE SI COMUNICATII DATE

A-TRONIC Quality from California.
- AT286- 16Mhz
- AT386- 33/40Mhz
- AT386SX- 33Mhz
- AT486- 33/50Mhz

(+ imprimanta OKI MII183 - 9ace, 136 col.
+ imprimanta STAR LC24 -24 ace, 136 col)

HEWLETT PACKARD
- HP Personal Computers - Vectra Series
- Palmtop Computer HP95LX1.
- HP LaserJet IIp+ , IIIp , III
- HP PaintJet XL Series - Colour Graphics Printers
- HP ScanJet IIc - Colour Scanner

CTX
Monitoare color SuperVGA
- 14", 15", 17"
- Monosync , Multisync
- Full screen

LOGITECH
- Mouse 3-button
- Track-ball Mouse
- Handy Scanner 256
- PhotoMan

GVC
- Modem / Fax Internal/External 9600bps
- Modem / Fax External Error Free 14400bps
- Modem / Fax External Error Free 32200 bps
- Modemuri radio +TNC

NOVELL
- NetWare 3.x 5, 10, 50, 100 utilizatori
- NetWare Communication Products
- Elemente de retele
- Cursuri de atestare CNE
- Proiectare de retele complexe

Pentru informatii contactati-ne la sediul nostru din Bucuresti :
TEL :10.61.96/12.42.43 FAX: 12.08.64 .

Nr. 42 (1826) din 17 octombrie 1992

Biblioteca magazin de proză scurtă

DOUĂ FICȚIUNI

1. DENDRITĂ Satul era ridicat în mijlocul mlaștinilor. În afara drumului cunoscut numai de locuitori, mlaștinile sînt de nepătruns. Cei cîțiva imprudenți care s-au avîntat spre interior au dispărut pentru totdeauna. Mult timp, s-a crezut că au fost înghițiți de smîrcuri sau devorați de crocodili. Realitatea este însă mult mai stranie, dar cu atît mai poetică : mîlul mlaștinilor posedă uluitoarea proprietate de a transforma animalele în vegetale, insectele în spumă, rozătoarele mici în ciuperci, patrupedele în tufișuri și, în sfîrșit, oamenii în arbori tineri.

Dacă mergi prin smîrcuri, nu te opri acolo nici o clipă. Dacă ai nefericita inspirație să eziți, să rămîi în loc o secundă, mîlul te va cuprinde pînă la subsuori. Oricîte mișcări ai face, nu te va slăbi. Picioarele tale vor naște rădăcini, capul, mîinile, trunchiul vor începe să înmugurească. După o jumătate de oră de luptă, de zbatere violentă, victima se va resemna, își va pierde dorința de a se mișca. Foarte curînd se va mulțumi cu o legănare ușoară, despre care se va întreba repede dacă nu e produsă de vînt.

Ziua în care un astfel de lucru se va întîmpla să nu rupi frunzele abia ivite, crescute la degete, nici mugurii din jurul nasului, de pe buze sau piept. Nu te vei elibera astfel, dimpotrivă : vei risca, pur și simplu, să mori. Devenit arbore, vei trăi, cel puțin, o viață inconștientă, dar, oricum, fericită.

Oamenii recent arborificați mai sînt capabili să vadă și să audă. Timp de două sau trei zile își recunosc prietenii, le răspund din ochi. Astfel s-a aflat că ei nu suferă, ba chiar, în unele cazuri, gustă o anumită fericire. După o săptămînă, trăsăturile umane se estompează, crengile se înmulțesc, hainele se zdrențuiesc nemaiavînd ce să acopere. Din fizionomia feței nu rămîn decît urme incerte, un surîs de scoarță de copac, extatic, ambiguu, care încremenește încetul cu încetul.

Doar în interiorul trunchiului persistă carnea fragedă multă vreme și sîngerează sub fierăstrău. Dar se pare că această carne este lipsită de sensibilitate.

2. AUTORUL URCĂ... Prima expediție pe Marte se află încă în memoria tuturor. La această expediție participă și romancierul american Thomas Light, care a fost primul scriitor cosmonaut. Se aștepta de la el o mărturie scrisă, cu caracter, în aceeași măsură, științific, literar și uman asupra expediției. N-a dezamăgit pe nimeni. Dar nu se aștepta deloc la ceea ce i s-a întîmplat la întoarcere.

De îndată ce a fost deschisă capsula, plutitoare în Atlanticul de Sud, Thomas

POVESTIRE POVESTIRE

de PIERRE GRIPARI

Light a ieșit primul, s-a agățat cu disperare de mîinile unui marinar și a început să urle :

— Țineți-mă ! țineți-mă !

La început toți au crezu că este o glumă. Dar cînd l-au văzut pe scriitor ridicîndu-se încet — încet în aer, antrenîndu-l și pe marinarul de care se agățase, a devenit evident faptul că l se întîmplase ceva ieșit din comun. Alt marinar a avut prezența de spirit să-și prindă colegul de picior. Cînd șalupa i-a culeș și pe ceilalți călători spațiali, care erau, din fericire, în stare normală, și au ajuns din nou la nava de război, al doilea marinar îl mai ținea pe Tom Light, prins de colegul său ca un copil care poartă de ață un balon.

După patruzeci de zile de izolare completă, membrii expediției au fost autorizați să se întoarcă la familiile lor, cu excepția, bineînțeles, a scriitorului, care a fost studiat de toate somitățile lumii în materie de medicină, psihologie, biochimie și chiar electronică. Aceste distinse personalități au luat probe au făcut analize, teste, au discutat împreună, s-au scărpinat în cap și, în final, în lipsa posibilității de a aduce pacientul la cursul normal de viață, s-au mulțumit să boteze boala, fără alte explicații. Au numit-o antibarytă.

Într-adevăr, era un fel de inversiune gravitațională. Ca și colegii săi, Tom Light trăise mai mulți ani în imponderabilitate. Dar în timp ce camarazii, reveniți pe planeta de origine, și-au recăpătat greutatea normală, el a suportat, în fiecare atom al corpului, o modificare de ordin electromagnetic și-n consecință, pămîntul, în loc să-l atragă, îl respingea, îi conferea un fel de greutate negativă.

A fost nevoie să i se construiască o cameră specială, cu pat, masă și scaun fixate de tavan. Astfel și-a scris cartea, cu creionul (pentru că cerneala curgea din stilou), pagină cu pagină, fixînd fiecare foaie de masă cu pioneze, lăsîndu-le să cadă pe podea scrise, de unde o dactilografă le aduna să le bată la mașină...

O dată pe zi era scos la aer, ținut de o coardă atașată la centură. Succesul cronicii marțiene a fost așa de mare încît a început să scrie o altă carte, dar tocmai cînd era pe sfîrșite a survenit accidentul fatal : infirmiera care-l plimba, într-o dimineață, fără să vrea, a scăpat coarda din mînă și scriitorul a urcat, a tot urcat spre cer. Un elicopter, pregătit special pentru asemenea împrejurări, s-a înălțat imediat și l-a prins pe Tom Light în plină ascensiune. Coarda a fost agățată, corpul a fost coborît, dar, vai, numai trupul singur. Scriitorul murise de embolie gazoasă datorată schimbării de presiune. Singera pe gură, pe nas, pe urechi și sîngele său se ridica vertical în interminabilele lanțuri de picături roșii...

Ca să fie înmormîntat, a trebuit să-l introducă într-un sac de plastic, cu cîteva bucăți de fier înăuntru, să fie închis totul într-un sicriu țintuit, să se acopere mormîntul cu o placă groasă de marmură de teamă că osemintele, după descompunerea hainelor și a sicriului, își vor croi drum prin pămîntul afînat să urce la cer.

Traducere de
NICOLAE-FLORENTIN PETRIȘOR

VAZA CHINEZEASCĂ (II)

— Ei ?... Ți-e clar ce ți s-a ordonat ? Care este răspunsul ?

— Da, am stabilit cum s-a întîmplat totul. Ce răspuns ați așteptat ?

— Ce, tu ești scrîntit la cap ? — Generalul chiar se ridică de pe scaun. — Nu înțelegi ce trebuie să faceți în primul rînd ? Să-l prindeți pe Kliger !

— Poate că ați vrut să clarificați numai de ce a fugit — răspunse calm Dan.

Penn înjură de mama focului.

— Cu trei săptămîni în urmă — începu fără să se grăbească Dan — Albert Kliger a părăsit Cartwrighthouse, iar dv. ați ridicat în picioare toate subunitățile de pază pentru a-l găsi ? De ce ?

— El prezintă pentru noi cel mai potențial pericol care a umblat cîndva în două picioare — Penn sculpa cuvintele de parcă erau gloanțe.

— Dacă va vorbi despre ceea ce știe, vom fi lipsiți de una dintre cele mai importante avantaje în apropiatul război. Ai înțeles ?

— Am auzit deja așa ceva. — răspunse Gregson. Dar dacă o să-l găsim și n-o să vrea să se întoarcă, ce o să fie ?

— Ne vom gîndi la aceasta cînd îl vom găsi, bombăni răutăcios generalul.

Dar dădu înțelegător din cap.

— Deci, iată de ce sîntem însoțiți în permanență de acest Bronzon ?! Iată de ce asemenea indivizi ca el sînt atașați pe lîngă detașamentele de căutare ? Dar ne dumneavoastră, domnule general, nu v a interesat niciodată de ce englezii au renunțat la practica racolării cu forța în armată ? Pentru că ei au înțeles întotdeauna că un asemenea sistem nu este uman. Pînă la un anumit moment sistemul a funcționat, dar numai pînă la un anumit moment. Poate că și noi trebuie să tragem învățăminte din aceasta.

— Gîndești ca cel mai mare idiot ! Penn se trînti în fotoliu. Pe Kliger nu l-a racolat nimeni cu forța. M-am ciocnit de el într-un teatru de bîlci și i-am dat posibilitatea să fie util patriei. A acceptat cu plăcere această ofertă. De dragul adevărului trebuie spus că i-am dat mult mai mult decît ne-a dat el nouă. La urma urmelor, Kliger, nu este singurul.

— Tocmai despre asta este vorba observă Dan și se uită atent la general.

— Cît timp va mai trece pînă cînd altii din acest proiect... scuzați-mă, Cartwrighthouse vor considera că lor le ajunge ?

— Ei, nu ! De acum încolo nimeni nu va mai evada de acolo, — declară categoric generalul. Penn. Am întreit paza și am instalat capcane atît de sofisticate că evadarea va fi imposibilă.

„Este tot așa ca și cum ai pune un lacăt la grajd după ce au fost furați caii. Acesta este rezultatul inevitabil al mașinii de război care în actiunile sale se călăuzește mai mult după considerente politice decît după interesele operei : " — gîndi cu amărăciune Gregson.

În ceea ce-l privea, Dan nu-și făcea iluzii prea mari. Este util, dar poate fi calomniat în orice clipă, transformat în țap ispășitor și dat afară în mod rușinos,

POLIȚIER

de E. TABB

dacă generalul Penn va avea nevoie să sacrifice o victimă. Iar timpul trece...

— Trebuie să-l găsim cu orice preț. Generalul începu să bată toba cu mîinile pe masă. — Gregson, de ce nu l-ați putut găsi pînă acum ?

— L-am urmărit de zeci de ori și am constatat că întotdeauna era prea tîrziu. Pentru a-l prinde trebuia să fiu acolo unde se afla el, sau acolo unde intenționează să meargă și să i-o iau înainte. Dar tocmai acest lucru este imposibil.

— Acest furt... Gîndurile lui Penn reveniră la ultimul eveniment. — Să furi bani — înțeleg, dar o vază chinezească, de ce ? Se pare că omul s-a cam scrîntit ?...

— Desigur, nu este normal, dar nu este nici nebun. — Dan își stinse țigara în scrumieră. — Cred că a avut un motiv întemeiat pentru aceasta.

— Dar de ce ?

— În primul rînd, pentru că este frumoasă. Pentru cei care se pricep la artă asemenea obiecte nu au preț. Probabil că Kliger are foarte dezvoltat simțul artistic și dorința de a poseda asemenea obiecte, ceea ce pe mine mă îngrijorează nespus de mult.

Penn făcu „hm".

— Atunci am nevoie de mai multe informații despre el, — spuse ferm Dan. — Fără aceasta mă lupt cu o umbră, cu o fantomă. Trebuie să merg acolo unde pot găsi asemenea informații.

— Dar...

— O altă ieșire nu există. Nu există nici una.

Închisoare nu i-a spus nimeni. Nici măcar „proiect" pentru că toată lumea știa că sub cuvîntul „proiect" se ascund întotdeauna asemenea noțiuni, ca „militar" și „strict secret". A fost denumit Cartwrighthouse și pentru a pătrunde acolo era mai complicat decît la Fort Knox iar de ieșit și mai greu decît din închisoarea de la Alcatraz.

Dan stătea și aștepta cu răbdare în timp ce i se verificau și răsverificau documentele, cerîndu-i-se informații la un nivel superior, iar apoi verificîndu-i-le din nou. A trecut mult timp înainte ca în sfîrșit să se întîlnească cu Leon Malchin, un om înalt și slab, marcat de pecetea oboselii, care se comporta cu politețea unui colonel.

— Generalul Penn mi-a comunicat că sînt obligat să vă acord tot concursul, — spuse el și îl privi fix pe Dan prin ochelarii săi de modă veche. — Cu ce vă pot fi de folos ?

— Vreau să vă întreb cum niște oameni obișnuiți ar putea prinde un clarvăzător?

— Îl aveți în vedere pe Kliger ?

— Firește...

— Nicicum... Nu pot în nici un fel. — Malchin se uită uimit la Dan. — Ce întrebări mai aveți ?

— Nici una... Deocamdată... Eu sînt vînător. Eu vînez oameni. Și cu destul de mult succes pentru că și eu am talentul, îndemînarea, priceperea, — numiți-o cum doriți, — de a prevedea ultimii pași ai victimei. Știu foarte bine ce va face victima, unde și cînd se va duce. Și nu a existat nici un caz să nu-l prind pe omul pe care am pus ochii.

— Dar nu pe Kliger... Malchin dădu din cap. — Vreți să știți de ce ?

— Știu. Pentru că este clarvăzător. Și pe mine mă interesează cum face aceasta și cît este de eficient.

— Extrem de eficient. — Malchin își scoase pipa din gură și începu să apese tutunul cu degetele. — El putea „vedea" mai departe decît toți cei cu care am avut eu de-a face, iar eu mă ocup de studierea psiho-efectului de cînd viața mea a devenit conștientă.

— Deci, continuați...

— Probabil că înțelegeți că față de Kliger sînteți un zero. El, desigur, nu este supraom, dar are darul „viziunii". Dv. sînteți în toate un orb care încearcă să prindă un om care vede. Cred că nu aveți nici chiar o mică șansă de succes.

(Va urma)

În românește de
VASILE OROIAN

SPORT UNIVERS

Înfrîngere la Bruxelles...

După un start lansat în actualele preliminarii ale C.M. de fotbal, echipa României a suferit miercuri seara prima sa înfrîngere în fața selecționatei Belgiei. Deși rezultatul meciului a fost strîns (1—0), aceasta este totuși o înfrîngere cu consecințe importante în economia generală a calificării. Tot miercuri seara, Țara Galilor a învins în deplasare Ciprul cu 1—0 reintrînd în calculele specialiștilor pentru obținerea unui bilet via Statele Unite. Prima repriză a partidei a fost în întregime controlată de fotbaliștii belgieni, care au pus stăpînire pe mijlocul terenului, declanșînd numeroase atacuri periculoase, cu schimbări de ritm, care au pus apărarea noastră la grea încercare. Noroc cu revenirea lui Miodrag Belodedici în dispozitivul defensiv al echipei...

Lipsa celor două „piese grele" — Gică Popescu și Gabi Balint — a fost din plin resimțită de angrenajul echipei. Dorinel Munteanu alergînd foarte mult, dar nu cu mare folos, iar despre evoluția lui Tibor Selymesy ce să mai vorbim. Pe partea sa se crease un adevărat bulevard pentru atacurile „diavolilor roșii". Ilie Dumitrescu nu a avut randamentul scontat de antrenorul Dinu pe postul de centru înaintaș. Hagi a jucat mult prea individualist, iar Lăcătuș, în pofida cîtorva sclipiri, nu a reușit să fructifice nici una din ocaziile avute. O cu totul altă configurație a avut repriza secundă, formația noastră ieșind în sfîrșit la joc și inițiind atacuri periculoase la poarta lui Preud'homme. Numeroasele ratări din repriza secundă au adus la exasperare pe iubitorii fotbalului din țara noastră aceasta fiind o veche meteahnă a fotbalului nostru. Este adevărat că actuala campanie de calificare este la început, dar această înfrîngere trebuie să dea de gîndit selecționerului Cornel Dinu. Valoarea de ansamblu a lotului echipei noastre ar face extrem de amară o eventuală ratare a calificării la C.M. de fotbal, din anul 1994.

ȘERBAN FILIP

O amintire tragică

În anul 1927, fotografia pe care tînăra femeie o ține în mînă a făcut înconjurul lumii, fiind reprodusă în imensa majoritate a ziarelor și revistelor din acel an. Fotografia reprezintă o secvență realizată la un atac al aviației americane în perioada teribilului război din Vietnam. Printre alți copii din fotografie, în prim plan se află micuța Kim Phuc Phan Thi (cu fratele ei), plini de răni sîngeroase provocate de conținutul bombelor cu napalm aruncate de aviația americană. Phan

Thi, complet goală, fără nici un vesmînt pe ea (ca și fratele ei) au fost surprinși în această situație tragică de un foto-reporter căruia i s-a decernat un important premiu internațional. Au trecut de atunci exact 20 de ani și Kim Phuc Phan Thi a supraviețuit în mod miraculos acestei teribile situații. Nu de mult, în cadrul unei transmisii televizate dedicate războiului din Vietnam, ea a prezentat această tristă amintire celor care urmăreau emisiunea.

Kim Basinger sau reversul medaliei

Pentru Kim Basinger nu plouă întotdeauna cu complimente. În urma unui interviu pe care un gazetar de la publicația Penthouse i l-a luat frumoasei actrițe, acesta declara; „Această femeie este de o stupiditate și de un egocentrism fără egal. În viața mea n-am întîlnit o femeie atît de agasantă". Pentru moment, Kim Basinger preferă să nu dea atenție acestui comentariu, deloc flatant pentru ea, dar producătorii și realizatorii de la Hollywood sînt încîntați. Este mica lor răzbunare față de capriciile vedetei, îndurate cu stoicism pe platourile de fimare.

HOROSCOP

Săptămîna 19.10 – 25.10

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Se confirmă o presimțire.
Marți : O veste vă pune pe gînduri.
Miercuri : Divergențe profesionale
Joi : Două surprize plăcute.
Vineri : Incident familial minor.
Simbătă : Două evenimente fericite.
Duminică : Amor și nimic altceva...

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Atenție la o leoaică tînără !
Marți : Ghinionul previzibil și inevitabil.
Miercuri : Acută jenă financiară.
Joi : Un amic vă dezamăgește cumplit.
Vineri : Suprasolicitări nervoase, certuri.
Simbătă : Mari cheltuieli neprevăzute.
Duminică : Zi cenușie, neproductivă.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Dispoziție sufletească optimă.
Marți : Conflicte sentimentale.
Miercuri : Mică lovitură financiară.
Joi : Compromis sentimental amar.
Vineri : Confesiuni, indiscreții, amintiri.
Simbătă : Vizită neașteptată, neproductivă.
Duminică : Excese temperamentale, iritare.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Toată lumea e a dv.
Marți : Primiti bani.
Miercuri : Somnolență, apatie, confuzie.
Joi : Prospețime, creativitate, deosebită.
Vineri : Scurtă criză de gelozie.
Simbătă : Oscilații sentimentale acute.
Duminică : Veste bună de departe.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Deznodămîntul unei afaceri rentabile.
Marți : Evenimente contradictorii.
Miercuri : O Fecioară vă dă de furcă.
Joi : Noi obligații profesionale, iritare.
Vineri : Obsesia unui coșmar...
Simbătă : Eșecul unei inițiative amoroase.
Duminică : Singurătate, monotonie.

FECIOARĂ (23.08—21.09)

Luni : Incertitudini, depresiune psihică.
Marți : Sănătatea vă dă de furcă.
Miercuri : Riscați o nouă afacere.
Joi : Polemici și disensiuni profesionale.
Vineri : O întîlnire parfumată...
Simbătă : O revanșă morală promptă.
Duminică : Detașare, intimitate, amor.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Vervă deosebită, farmec, umor.
Marți : Lovitură financiară deosebită.
Miercuri. Ispita unei aventuri galante.
Joi : Probleme sentimentale, nesiguranță.
Vineri : Intrați într-o afacere nouă.
Simbătă : Zi senină și calmă.
Duminică : Nu vă vedeți capul de treburi.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Vești bune de departe.
Marți : Divergențe cu un Taur.
Miercuri : Intimitate, parfum, erotism.
Joi : Dispoziție sufletească excelentă.
Vineri : Reușită profesională deosebită.
Simbătă : Mici dispute familiale.
Duminică : Se confirmă o presimțire.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Delicatețe și înțelepciune.
Marți : O pasiune trecătoare...
Miercuri : Dificultăți financiare.
Joi : Mare bucurie în familie.
Vineri : Succes profesional remarcabil.
Simbătă : Întîlnire neprevăzută, profitabilă.
Duminică : Un oaspete la cină.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Frămîntări sufletești, apatie.
Marți : Solicitări din toate direcțiile.
Miercuri : Două vești bune.
Joi : O situație delicată, confuză.
Vineri : Incertitudini amoroase.
Simbătă : Seninul unui amic fidel.
Duminică : Vă obsedează un vis.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Încleștări nervoase dezagreabile.
Marți : Refacere psihică lentă.
Miercuri : O bucurie deosebită în familie.
Joi : Despărtire cu aromă de adio.
Vineri : Luciditate, ambiție, orgoliu.
Simbătă : O veste tristă de departe.
Duminică : Un motiv de optimism.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Satisfacții sentimentale.
Marți : Surprize dulci-amare.
Miercuri : Suprasolicitări intelectuale.
Joi : Polemici profesionale trecătoare.
Vineri : O Fecioară vă încurcă programul.
Simbătă : Prospețime, productivitate optimă.
Duminică : O decizie înțeleaptă.

Cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Pionieri ai științei

Traian Săvulescu

Savantul Traian Săvulescu (1889 — 1963) este considerat drept una din cele mai mari personalități ale științei în domeniul studiului maladiilor plantelor și ameliorării culturii acestora. Cercetările sale din domeniul fitopatologiei — al cărei fondator este în țara noastră — geobotanicii etc. reprezintă opere de mare valoare pentru dezvoltarea acestor științe. Menționăm lucrări de referință precum „Studiu asupra speciilor de Campanula L. din secția Heterophyllae ce cresc în România", Monografia uredinalelor din R.P. Română" (1953), „Ustilaginalele din R.P. Română" (1957) etc. De numele savantului Traian Săvulescu este legată și inițierea și finalizarea deosebit de importantei lucrări „Flora României". A fost profesor la Universitatea din București. În anul 1936, biologul Traian Săvulescu este ales Membru al Academiei Române, iar între anii 1948 — 1959 a fost ales președinte al acestui for științific suprem.

Cele mai mari rezervații naturale

Începusem într-un număr precedent prezentarea celor mai mari muzee naturale ale țării, oazele paradisiace numite rezervații naturale. După Parcul Național Retezat, cu o suprafață de 20.000 hectare, urmează ca întindere Rezervația din Munții Bucegi. Aceasta acoperă o suprafață de 4.400 hectare, din care 200 ha sînt destinate exclusiv studiilor științifice (nu este permisă pășunarea). Limitele naturale ale acestei rezervații sînt Valea Jepilor, abruptul Jepilor Mici și versantul sudic al Postăvarului. Se remarcă aici marea bogăție de specii de plante, din care numeroase au un caracter endemic.

Rezervația Muntele Ceahlău se întinde pe o suprafață de aproximativ 300 kilometri pătrați și la altitudinea de 1911 metri, se bucură de prezența multor rarități ale regnului vegetal și mineral (mai ales la etajele superioare, ale jnepenișului). Dintre speciile vegetale mai deosebite se remarcă schinducul (Coniogelium tataricum) — în zona stîncilor Defunata — și zada sau larița (Larix decidua carpatica), în zona denumită „Poliția cu Crini".

GUINNESS BOOK

Șosele-mamut

Plăcerea de a călători este de multe ori condiționată de calitatea drumurilor și de peisajul pe care-l oferă pasagerilor — ne referim la șosele și autostrăzi. Dar dacă drumurile au lungimi nebănuit de mari, plăcerea călătoriei în sine este dublată de satisfacția de a stabili un record. Guinness atacă problema străzilor și autostrăzilor foarte drastic, referindu-se numai la cele care reprezintă „crema" elitei mondiale în domeniu.

Astfel, cel mai lung drum pe care se poate merge cu un vehicul motorizat este acela care pleacă din nord-vestul statului american Alaska și ajunge în sudul statului sud-american Chile. Denumirea generică a acestei panglici de șosea unică în lume — și care rivalizează cu lungimea unui meridian — este Pan American Highway. Trebuie să remarcăm că aventura celui ce navighează astfel din Alaska în Chile nu se termină în Capitala Santiago de Chile. Există legături înspre est, adică spre Argentina și spre Brazilia. Pentru a ne imagina dificultățile de străbatere a acestui drum — în zonele lui cele mai sălbatice, să amintim faptul că primii navigatori — foști membri ai trupelor SAS din Anglia — au circulat cu viteza de 200 metri pe oră, folosind o mașină de tip Land - Rover — călătorie efectuată în cadrul expediției Trans — Darien, 1959 — 1960.

Întregul traseu al lui Pan — American Highway a fost parcurs pentru prima oară între 3 decembrie 1971 și 9 iunie 1972 (din Alaska în Țara de Foc), echipajul englez străbătînd 27.229 kilometri.

Cea mai lungă autostradă nord-americană este aceea care leagă orașele Hackensack, New Jersey și San Francisco California, pe o distanță de 3.429 kilometri, între coastele de est și de vest ale SUA.

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

Democrația sexelor zodiacale

Posibila cuantificare a ereditătii pe baze zodiacale, avînd în centrul atenției sexul, o vom demara—așa cum afirmam în textul precedent — de la corespondențele planetare Orient—Occident. Aceste corespondențe, coroborate cu sexul zodiilor occidentale (prezentate de asemenea anterior),ne vor conduce la stabilirea unui extrem de prețios punct de plecare în tentativa noastră (ar fi dorit ca cititorii interesați să păstreze „tabelul" de mai jos, deoarece toate analizele de ereditate ulterioare făcute și cu ajutorul dv., vor apela la această oglindă sexual—zodiacală):

1. Apa (element fundamental în zodiacul chinezesc) este protejată de planeta Mercur, care la rîndul ei guvernează zodiile occidentale Fecioara (feminin sau "—") și Gemenii (masculin sau "+"). Mai schematic, vom scrie: **Apa — Mercur Gemeni (+) și Fecioară (—).**

In mod similar, pentru celelalte elemente fundamentale chinezești vom scrie:

2. Focul — Marte — Berbec (+) și Scorpion (—)

3.Metal — Venus — Taur — și Balanța (—)

4. Pămînt — Saturn — Capricorn (—) și Vărsător (0,5 +)

5. Lemn — Jupiter — Săgetător (+) și Pești (0,5 —)

După cum se poate observa, în acest tabel fundamental pentru ipoteza noastră, se observă două tipuri de simetrii, deloc întîmplătoare. În primul rînd trei elemente chinezești corespund la cîte două zodii occidentale, cîte una masculină și una feminină, existînd la toate acestea raporturi egale, 1 : 1 între sexe (adică între ponderea lor sub un element fundamental chinezesc).

Apare, în al doilea rînd, o aparentă discrepanță la elementele Pămînt și Lemn în sensul că ponderea celor două sexe nu mai este egală. Aici se află cheia acestei probleme, intersecția care departajează pe viitorul nou—născut spre un sex sau altul. Avînd deci deosebită importanță, această departajare trebuie bine argumentată.

Criteriul de departajare este simplu și pur obiectiv, fixat de astrologia clasică. Astfel dacă o zodie este guvernată de o singură planetă, atunci toată influența acesteia se va revărsa în mod exclusiv asupra acelei perioade de timp. Dar dacă o zodie este guvernată de două planete, atunci acestea două își impart (mai mult sau mai puțin egal, distanța față de Terra fiind variabilă) influența. Astfel se explică tabelul de mai sus, deoarece :

a) planeta Saturn guvernează singură Capricornul (deci influență masculină unitară), dar guvernează parțial și Vărsătorul, împreună cu planeta Uranus. Deci Vărsătorul va avea masculinitatea înjumătățită datorită legăturii Capricorn — Saturn. Am cuantificat acest fapt prin acordarea de jumătate de unitate masculină;

b) planeta Jupiter guvernează singură zodia Săgetător (căreia îi conferă masculinitate întreagă, conform tabelului), dar guvernează împreună cu Neptun zodia Peștilor. În acest caz, zodiei Peștilor le revine o jumătate de unitate feminină.

Totalul unităților masculine și feminine este, ca o justificare a raționamentului, egal cu nouă, adică cifra lunilor de viață intrauterină. Conform tabelului și convențiilor argumentate mai sus, se observă șanse egale pentru ambele sexe: 4,5 masculin și 4,5 feminin, adică o reală democrație a sexelor zodiacale.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ Nu știu ce și cum îți mai merge acum, draga mea **Oana**, însă, uite sînt sigură că ești același om inteligent, sensibil, tandru, ironic și cu tine, și cu ceilalți din preajmă, iubind și trăind cu tot avîntul celor 17 ani, asumîndu-ți curajos chiar și înfrîngerile ca pe unul din drepturile pe care le avem — deși cu dragă inimă, zău că m-aș lipsi, în ce mă privește, de „avantajele" unui asemenea drept! Nu exagerez dacă-ți spun că mi-ai trimis, poate, cea mai frumoasă scrisoare primită pînă acum! Scrisoare care-mi dovedește, o dată în plus, că unde-i multă minte e și multă... speculație în a ne polei erorile cu aura „argumentelor" frumoase... Uite, bunăoară, cu toate că susții sus și tare că nu accepți „compromisurile", **tocmai asta faci!** Pentru că, știind că nu te iubește, ai rămas totuși alături de El! Mă întrebi dacă legătura voastră va mai dura. Nu cred! Și asta fiindcă mai devreme sau mai tîrziu, **cel ce va rupe legătura vei fi chiar tu!** Din simplul motiv că va veni momentul cînd nu te vei mai mulțumi doar cu acest surogat de iubire, cu sentimentul că ești doar un... **intermezzo liricoid** în viața Lui și vei dori — cît se poate de firesc, aș zice — **să fii iubită!** Și cred că meriți cu prisosință asta! Sentimentul de frustrare, de neîmplinire — care acum doar îți dă tîrcoale! — se va amplifica cu trecerea timpului și te va face să nu te mulțumești doar cu **ideea de a vieții pe lîngă El. Vei dori să fii tu însăți,** împreună cu cineva pentru care să reprezinți Soarele și Luna de pe cer! Și fiindcă ai adus vorba despre compromisuri, află că în foarte multe situații viața îți va impune să faci compromisuri — mai mari, mai mici — însă în dragoste un „compromis" de genul celui pe care tu **acum** îl accepți, are, în imensa majoritate a cazurilor, culorile sumbre ale... falimentului. Sigur, compromisul înseamnă o modalitate de a pierde și a cîștiga în același timp, pentru a reuși să mergem mai departe, deblocînd o anumită situație de viață. Însă depinde care este proporția dintre pierdere și cîștig astfel încît un compromis să ne fie sau nu favorabil (acceptabil). Fiindcă, în cazul tău, în schimbul iubirii tale — tu îi primești doar... prestația prezenței fizice și atît! Cu alte cuvinte, „pierderea" este mai mare decît „cîștigul" — compromis de neacceptat! Fiindcă vei osteni să tot oferi, să tot întreții singură vitalitatea iubirii... O soluție „de continuare"? Sigur că există! Să te mulțumești cu puțin, ca pînă acum, și să lași lucrurile așa cum sînt! Dar dacă **acum** te mulțumești cu puțin, **mîine...**

În sfîrșit, gîndește-te că sinuciderea este cel mai laș compromis din cîte există: eu îmi iau viața și „cîștig" liniștea (?!). Te întreb, chiar crezi că un astfel de „compromis" ne îngăduie să... mergem mai departe în viață?! Tare mă îndoiesc de una ca asta! Pentru că n-am aflat pînă azi că cineva a „reușit în viață" apelînd la acest gen de „compromis"! Aștept cu nerăbdare să-mi mai scrii!

LAURA

POȘTA by Air Mail

TEODORA T., Iași : Interesantă și stranie scrisoarea pe care mi-ai trimis-o. Evenimentele paranormale le-am reținut și le voi dezvălui într-un episod viitor din revistă. Dar te rog să mă crezi că m-am simțit tulburat citindu-ți dezvăluirile și sper să nu te supere faptul că ți le reproduc : „Tatăl meu are o misiune foarte importantă aici pe Pămînt. Deocamdată a aflat că este extraterestru. Știu că nu sînt singura care vă scrie, dar aș vrea din tot sufletul să am gînduri bune și mă rog în Lumina Albă". La aspirațiile tale subscriu din toată inima, dar nu știu ce să cred despre proveniența extraterestră a tatălui tău.

MOROȘANU DANA, Alexandria : Experiențele tale sînt interesante dar nu-mi dau seama dacă și concludente. Aș vrea să-mi comunici despre lucruri reușite. Salut modul lucid în care judeci lucrurile și pasiunea pentru aceste fenomene — mai puțin cele spiritiste, pe care eu le evit și nu le recomand niciodată. Mai scrie-mi.

UN PRIETEN, Hunedoara : Aveți perfectă dreptate în tot ce-mi comunicați, ca și în felul cum judecați astfel de lucruri de o măreție ce scapă rațiunii omenești. Totuși, există un minim de pericol atunci cînd ne impunem controlul asupra fenomenelor, nedevenind subalternii lor, ci doar comentatori.

DRĂGHICI GH., Arad : Vă mulțumesc pentru scrisoare, pentru comentariile deosebit de pertinente, pentru intuiția și inteligența ce vă caracterizează. Dar lucrurile sînt așa cum sînt. Mi-ați oferit prilejul de a trage o concluzie. Aceasta este foarte important...

MANOLE PETRU, Galați : Cu voia dvs., voi include în cazuistica domeniului relatările pe care le găsesc edificatoare. Mai scrieți-mi despre alte întîmplări și, dacă se poate, firul esențial al simbolisticii lor. Aștept...

SÎRBU ILIE, Caraș Severin : Cele descrise de dvs., fac într-un fel obiectul unor recorduri, dar gîndindu-ne bine, ar trebui să le privim cu înfricoșare. Este vorba de anomalii, de mutații genetice produse de factori externi. Cele descrise trebuie să ne îngrijoreze pentru că intră nu doar în conul aberațiilor, ci pot degenera în monstruozități, de care nu putem acuza natura...

ION ȚUGUI

Grădina de lîngă casă

LUCRĂRI DE SEZON

Toamna, sezonul abundenței adunăm recolta din grădină, rod al muncii de un an dar executăm și lucrările necesare recoltei din anul viitor. Pe măsură ce se culeg legumele, este necesară evacuarea vrejilor la platforma pentru compost și fertilizarea solului cu gunoi de grajd sau îngrășăminte minerale (vezi nr. 22 din 30. 5. 1992). Aratul sau săpatul se execută la adîncimea de 25—30 cm în solurile grele (cernoziom) și la 20—22 cm în solurile ușoare (nisipoase). În cazul cînd terenul se pregătește pentru a fi semănat primăvara, bulgării nu se mărunțesc deoarece această operație o vor desăvîrși înghețurile și dezghețurile repetate din timpul iernii. Parcelele ce urmează a se însămînța sau planta toamna, vor fi mărunțite cu grapa sau grebla iar semănatul sau plantatul trebuie executat imediat după pregătirea terenului, pentru a se evita pierderea apei din sol! Toamna se disting două etape pentru semînat sau plantat. Una în septembrie — octombrie, cînd se seamănă salată, spanac și se plantează usturoi și ceapă verde, pentru trufandalele din primăvară. Aceste plante răsar și vor ierna sub formă de rozetă. A doua etapă intervine la finele lunii noiembrie, cînd se seamănă ceapa ceaclama (care produce bulbi mari direct din semințe), pătrunjel, păstîrnac etc., în acest caz semințele rămîn în sol pînă primăvara, cînd răsar devreme. O operație foarte rentabilă este aceea de postmaturare a roșiilor și ardeilor, după cules care trebuie făcută înainte de căderea brumei. Se smulg vrejii cu tot și se depozitează într-o magazie sau șopron, feriți de brumă. În cealaltă variantă, legumele se culeg cu grijă și se așează una lîngă alta, pe o masă sau planșetă, pe care s-a așternut o mușama sau o folie de plastic. Se va folosi în acest scop o cameră ferită de îngheț și neîncălzită. Periodic, legumele puse la maturare, se controlează și se îndepărtează cele care putrezesc. În felul acesta, putem avea roșii proaspete pînă la Crăciun. În legătură cu conservarea legumelor în timpul iernii, temperatura optimă este de 0—3°C; legumele trebuie să fie ținute la întuneric. În pivnițe sau boxele de la blocuri, legumele pot fi păstrate un timp, fie stratificate în nisip, fie în lădițe stivuite și controlate periodic, pentru a înlătura legumele bolnave. Tot în această perioadă se asigură mrania, turba, nisipul, pămîntul de țelină sau de frunze, necesare pentru producerea răsadurilor pentru primăvară. În floricultură se string semințe de la florile anuale și se scot tuberculii de dalii, bulbii de gladiole, rizomii de cana (indica) și se depozitează în beci. Pentru pomii ce urmează să fie plantați în această toamnă, se vor săpa din timp gropile, plantarea putînd fi făcută pînă la vertirea înghețului. Spre finele lunii octombrie se îngroapă vițele care nu rezistă la ger, după ce s-a făcut tăierea de ușurare. După culesul viei se trece la executarea lucrărilor de vinificație.

IOAN URSU

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

Săptămîna 19. 10 – 25. 10

LUNI

Programul 1 : 14 00 Actualități 14,10 Calendarul zilei 14 20 Worldnet Usia 15,20 Avanpremiera săptămînii 15,40 Copiii noștri — viitori muzicieni 16,00 Cheia succesului 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Actualități 17.05 Emisiunea în limba maghiară 18.35 Pro Patria. Emisiune realizată de Redacția Emisiunilor Militare RTV din Ministerul Apărării Naționale 19.30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 ...Această poartă a creștinătății 21,20 Tezaur 21,40 Horatiu 22,00 Studioul economic 22,25 Teatru TV. Voluptatea despărțirii, de Jules Renard 23,15 Actualități 23,30 Confluențe.

Programul 2 : 16 00 Actualități 16,15 Desene animate 16.40 Tradiții 17,10 Veniți cu noi pe programul doi !... 20,00 Armonii corale 20.15 Magazin auto-moto 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21.30 TVE Internacional

MARȚI

Programul 1 : 7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. Telematinal 10.00 Actualități 10.10 Calendarul zilei 10 20 Super Channel 12,10 Ora de muzică 13.00 Interferențe 13,30 Muzica pentru părinți 14,00 Actualități 14.25 Preuniversitaria 15,00 Teleșcoală 15,30 Convețuiri-magazin 16,30 Repere transilvane 17 00 Actualități 17.05 Salut, prieteni ! 18,00 Festivalul internațional de romanțe, cantonete și șansonete 19,00 Studioul economic 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Telecinemateca. Ciocîrlîile pe sîrmă (Studiourile Barrandov, 1969) 22.25 Cultura în lume 22.55 Actualități 23,10 Viața spirituală.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Studioul de literatură 17,35 Film serial. Noii ași ai cerului albastru 18.30 Tribuna non-conformiștilor 18,50 Eurogol 19.55 Muzica azi 20.25 De-ale pieței în economia Capitalei 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21.30 TVE Internacional

MIERCURI

Programul 1: 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. Telematinal 10.00 Actualități 10,10 Calendarul zilei 10.20 Film serial. Marc și Sophie 11.20 TV5 Europe 12,10 Ora de muzică 13,00 Vîrsta a treia 14,00 Actualități Teleșcoală 16,30 Microrecital Ricky Nelson 16,45 Tragerea Pronoexpres 16,55 Actualități 17,00 Arte vizuale 17,30 Studioul economic 17,55 Fotbal : Dinamo — Olympic Marseille 19,50 Fotbal : Aarhus G. F. (Danemarca) — Steaua București 21,50 Actualități 22,25 Film serial. Mama Lucia 23.20 Festivalul internațional de romanțe, cantonete și șansonete 23,55 Actualități.

Programul 2 : 16.00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Teatru TV. Micul infern de Mircea Ștefănescu 18,25 Emisiunea în limba maghiară 19.55 Bijuterii muzicale 20,15 Dialog cu edilii Capitalei 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova.

JOI

Programul 1: 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. Telematinal 10,00 Actualități 10,10 Calendarul zilei 10.20 Super Channel 12,10 Ora de muzică 13,00 Oameni de lîngă noi 13.30 Jazz-Magazin 14,00 Actualități 14,15 Tradiții 14,45 Preuniversitaria 15,25 Teleșcoală 15,55 Agenda muzicală 16,15 Forum 16,45 Actualități 16,50 Repere moldave 17,20 Simpozion 18,00 Festivalul internațional de romanțe, cantonete și șansonete 19,00 Studioul economic 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Dallas 21,45 Reflecții rutiere 22,00 Reporter 92 22.30 Festivalul internațional de jazz 23,00 Dosarele istoriei 23,30 Actualități 23,45 Stadion.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Caleidoscop muzical 17,15 Emisiunea în limba germană 18,15 Ecranul 18,45 Club SF 19.15 Povestiri muzicale 20.45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova.

VINERI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10.00 Actualități 10,10 Calendarul zilei 10.20 Film artistic. Cyrano de Bergerac (SUA, 1950) 12,15 Super Channel 12,50 Descoperirea Planetei 13,10 Ora de muzică 14.00 Actualități 14,20 Mondo-muzica 14,40 Medicina pentru toți 15,10 Scenă din opera „Cavaleria rusticană" 15,25 Preuniversitaria 16,00 Limba noastră 16,30 Muzica pentru toți 16,45 Tragerea Loto 16,55 Actualități 17,00 Emisiunea în limba germană 18,00 Festivalul internațional de romanțe, cantonete și șansonete „Crizantema de aur" 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Destinul familiei Howard 21,45 Universul cunoașterii 22,15 Gong ! 22,45 Actualități 23,00 Festivalul internațional de jazz 23,55 Întîlnirea de la miezul nopții.

Programul 2 : 16.00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții... 17,10 Sport-Magazin 19,00 Concertul Orchestrei Naționale Radio 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional

SIMBATA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineața ! 9.50 Șahul de la A la Z 10,00 Actualități 10,10 Tip-top, mini-top 11,10 Clipă și eternitate 12,00 Itinerare spirituale 12,30 Ora de muzică 13,30 7×7 14,00 Actualități 14,10 Reflecții rutiere 14,20 Desene animate 14,55 Fotbal : Sportul Studențesc — F.C. Ploiești 16,50 Al doilea război mondial 17,20 Microrecital Juliette Greco 17,30 Magazin cinematografic. Vîrstele peliculei 18,30 Mapamond 19,00 De dragoste și dor... 19,15 Teleenciclopedia 20,00 Actualități 20,35 Film serial. Twin Peaks 21,35 Săptămîna sportivă 21,55 E bine, bine, e foarte bine ! 22,55 Actualități 23,10 Film artistic. Soraya, regina deșertului (Italia — Spania, 1960) 0,40 Festivalul internațional de jazz.

Programul 2 : 16.00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Film artistic. Iubita unui hoț (Franța, 1990) 18,15 Convețuiri 18,45 Microrecital Mireille Matthieu și Sacha Diestel 19,00 Volei : Dinamo — Rapid 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional

DUMINICA

Programul 1 : 8,30 Bună dimineața ! 9,30 Arlechino 10,25 Film artistic în serial pentru copii. Albul Bim — Ureche Neagră 10,50 Actualități 11,00 Lumină din lumină 12,00 Viața satului 13,30 Cîntecele Iancului, cîntecele neamului nostru 14,00 Actualități 14,10 Atlas 14,30 Video-Magazin 17,00 Orizonturi ostășești 17,10 Michael Jackson a fost în România ! 18,10 Știință și imaginație 18,40 Convorbiri de duminică 19,10 Film serial. Dallas 20,00 Actualități 20,35 Film artistic. French Cancan (Franța, 1955) 22,15 Festivalul internațional de jazz „București '92" 23,15 Duminica sportivă 23.45 Actualități.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Convețuiri 17,10 Serata muzicală TV 19,35 Pop-Club 19,55 Orase și civilizații 20,25 Varietăți internaționale 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional.

(După „PANORAMIC TV")

medicina la zi

VARZA, UN MIRACOL AL NATURII

Există în marea farmacie a naturii o cruciferă, și aceasta este varza, fruct pe care și-l revendică în aceeași măsură gospodinele ca și slujitorii lui Asklepios, respectiv arta culinară și cea medicală.

Această legumă ține tovărășie omului atît ca aliment, cît și ca medicament din cele mai îndepărtate timpuri. Alexandru Macedon considera această plantă ca pe un fruct ceresc, motiv pentru care o recomanda soldaților săi spre a fi consumată înainte de bătăliile hotărîtoare. El era ferm convins că victoriile pe care le înregistra pe cîmpurile de luptă nu erau străine de virtuțile tainice ale acestei deosebit de înzestrate plante. Chiar marele matematician și filosof al antichității, Pitagora, a fost așa de entuziasmat de acest fruct al pămîntului, încît s-a ocupat de el cu ardoarea și priceperea fitotehnicianului din zilele noastre. El a făcut numeroase încrucișări și selecții între diversele soiuri de varză, pînă cînd a obținut un soi cu totul nou, care a fost denumit „varza lui Pitagora". Cum era și firesc, de la greci varza a trecut la romani, unde a devenit un autentic panaceu.

Varza, o legumă comună este depozitara unor alese virtuți terapeutice. Într-adevăr, varza este cea mai medicinală și cea mai farmaceutică dintre toate legumele, după cum declară cel mai mare fitoterapeut al secolului nostru, doctorul Jean Valnet, din Paris. Cartea sa — „Tratamentul bolilor prin legume, fructe și cereale" — a avut un succes răsunător, apărînd în nu mai puțin de opt ediții. Din fericire ea este tradusă și în limba română, fiind editată de Editura Ceres, în 1986. Dacă veți frunzări acest volum, de peste 300 pagini, vă veți convinge că un număr de 17 pagini sînt dedicate în exclusivitate varzei.

Interesant este că via mișcare de idei iscată în lumea medicală pe marginea acestui remediu natural, se soldează în continuare cu descoperiri dintre cele mai interesante. Medicul francez Henri Leclerc, scria nu de mult în acest sens, în reputata revistă La nouvelle presse médicale : „varza ar putea fi clasată în rîndul antibioticelor de cînd Paderson și Fisher au demonstrat că ea conține substanțe bactericide capabile să diminueze activitatea unor germeni patogeni". La rîndul său, doctorul Garnet Garne Cheney, profesor la Universitatea din Stanford (SUA), a demonstrat că varza crudă, proaspăt preparată, reprezintă un excelent remediu al ulcerului gastric și duodenal. Rețineți că din lipsă de spațiu n-am spus decît a suta parte din ceea ce se poate spune despre acest miraculos fruct al pămîntului.

ARCADIE PERCEK

SPERANȚE PENTRU SĂNĂTATEA OAMENILOR

— Stimată doamnă Dr. Maria-Antoinetta Ciochircă, ați participat recent la simpozionul Societății de Histochimie desfășurat la München. Pentru cititorii revistei noastre v-aș ruga să conturați foarte pe scurt tematica simpozionului și speranțele oferite de acesta lumii medicale și bolnavilor.

— La jumătatea lunii septembrie, la München, în incinta Centrului de cercetare a mediului înconjurător și sănătății, sub președinția domnului prof. dr. H. Höfler s-a desfășurat al 34-lea simpozion al Societății de Histochimie. Lucrările prezentate au făcut cunoscute cele mai recente date obținute prin cercetarea fenomenelor histochimice și genetice, care au loc la nivel celular și subcelular. Evident s-au prezentat comparativ subiecții sănătoși și modificările ce intervin în cazurile de boală. De mare interes s-au bucurat cercetările privind detectarea expresiei genetice la nivel celular, concepția asupra genelor tumorale supresoare și metode de detectare a lor. Mecanismele transgenice în carcinogeneză, de asemenea, au captat interesul specialiștilor prezenți. Lucrările au fost susținute de personalități de primă mărime ale cercetării histochimice din Germania, S.U.A., Danemarca și Austria. Concluziile simpozionului dau speranțe atît lumii medicale cît și bolnavilor. Ele au demonstrat amplificarea posibilităților de diagnostic în cazul unor boli grave, înainte de a deveni manifeste. Încă odată argumentele științifice au pledat în favoarea determinismului genetic în apariția acestor boli, demonstrînd și posibilități de cercetare prin metode ale ingineriei genetice.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

Alergii medicamentoase

Practic la om, aproape orice medicament poate produce, cu o intensitate mai mare sau mai mică, reacții de sensibilizare și alergice. Dintre antibiotice, cel mai frecvent induc astfel de manifestări penicilina. Dar nu numai penicilinele ci și sulfamidele, citostaticele etc. În calitatea și activitatea mea de medic uman și medic veterinar, desfășurată de-a lungul a peste două decenii și jumătate în clinici umane și veterinare, sînt îndreptățit să afirm că omul este cu mult mai susceptibil la reacțiile determinate de antibiotice, decît alte mamifere.

Posibilitatea sensibilizării la antibiotice este mai mare după administrări repetate. Administrarea prin injecții este cu mult mai sensibilizată decît administrarea orală (pe gură). Administrarea greșită a dozelor (mărind de zeci de ori doza uzuală) duce la apariția stărilor alergice violente. După experiența noastră de clinică atît la om cît și la animale, administrarea topică este în mod particular sensibilizată, în special pe pielea inflamată. Nu recomandăm instilarea oculară a penicilinei. Formele „depozit" (Efitard, Benzatin-Penicilină G. Moldamin Extensilline) induc sensibilizări de lungă durată.

Alergenul în astfel de situații este medicamentul însuși, dar poate fi și un metabolism al acestuia. Semnele clinice sînt cele specifice alergiilor: apar pe piele erupții de mărime diferită, prurit și febră. O exacerbare a acestor semne poate produce așa numita „boală a serului". Testele cutanate folosite ca mijloc de „prezicere" a alergiei la penicilină nu sînt certe, fidelitatea acestora fiind mult mai redusă decît ar fi de dorit. Pot apare atît reacții fals-pozitive, cît și fals-negative. De altfel, nici testele conjunctivale nu sînt satisfăcătoare. În unele cazuri reacția alergică se datorează unor forme metabolic-alterate și nu medicamentului însuși. Testele cutanate pot declanșa ele însele reacții anafilactice. La peniciline, unele derivate metabolice alergizante au fost deja identificate. Folosirea acestor substanțe, cel puțin în cazul penicilinei, ar fi mult mai eficientă. Dar poate cel mai sigur mijloc de prevenire a alergiilor medicamentoase este declarația pacientului dată la internarea în spital sau înaintea tratamentelor ambulatorii, pe care le-a avut la reacții precedente. Char dacă reacția la un medicament inițial este neconcludentă, dar oricum cu reacții sensibilizante, trebuie să ocolim acest medicament. Se va avea în vedere și faptul că produse biologice (cum ar fi unele vaccinuri) pot conține, în cantități mici, medicamente alergizante.

Dr. FILEA IOAN IVANA

● **CONTACTELE SOCIALE FAVORIZEAZĂ LONGEVITATEA.** Singurătatea dublează riscul de îmbolnăvire sau de moarte, opinează oameni de știință americani, finlandezi și suedezi. La această concluzie s-a ajuns în urma analizării unui eșantion de 37 000 de persoane ținute sub observație pe o perioadă de timp de peste un an. Lipsa de contacte sociale și afective reprezintă o cauză a creșterii mortalității și este comparabilă cu impactul negativ al fumatului, al tensiunii arteriale, al obezității și al lipsei de exercițiu fizic. În ceea ce privește riscul de îmbolnăvire, izolarea socială are un efect mai nociv chiar decît fumatul, care mărește această valoare „doar" de 1,6 ori.

● **SĂ NU NE BATEM JOC DE SOMN.** „Un număr îngrijorător de

AGENDĂ MEDICALĂ

mare de oameni tolerează un somn prost și nu fac nimic ca să-și modifice stilul de somn", este de părere psihiatrul Larry Culliford, de la Clinica de somnoterapie de pe lîngă Spitalul Atkinson Morley din Londra. „Atunci cînd un om trebuie să se trezească mai devreme decît de obicei el își reduce din somnul paradoxal. Ceaiul, cafeaua sau alcoolul pot să împiedice somnul natural și acesta este adesea motivul pentru care oamenii merg la doctor și cer somnifere. Somniferele pun organismul într-o stare de inconștiență privindu-l de intervale bune ale somnului — visele", subliniază psihiatrul Culliford. Visul nu are doar o funcție reparatorie asupra psihicului, el poate fi folosit ca un instrument util pentru timpul stării de veghe.

Incursiune printre prietenii și dușmanii... neuronilor (II)

● Cel mai important prieten al creierului îl reprezintă o alimentație variată și echilibrată, cu pește, uleiuri vegetale, bogate în acizi grași, esențiali pentru creier, și vitamine, necesare bunei funcționări cerebrale. De asemenea, gălbenușul de ou este bogat în lecitină, principalul neuromediator implicat în procesele de memorizare și acces la informațiile acumulate.

● O „gimnastică mentală" este un aliat excelent al dv. Învățarea unei limbi străine, dezlegarea cuvintelor încrucișate, jocurile de societate, lectura, toate acestea fac neuronii să fie mai activi.

● O bună oxigenare este absolut necesară pentru a avea energia necesară funcționării creierului. Se poate obține prin sport și relaxare, soluții care amplifică debitul sanguin. Pentru că 20 la sută din sîngele nostru irigă creierul.

● Somnul echilibrat figurează printre „prietenii creierului". Dacă nu se doarme suficient, memoria și facultățile de înțelegere diminuează. La fel și performanțele intelectuale.

Printre dușmanii creierului figurează...

● Hipertensiunea arterială și excesul de colesterol. Acești doi factori agravează starea vaselor sanguine ale creierului. Cele două elemente cresc riscul emboliilor și atacurilor cerebrale.

● Asocierea tranchilizantelor cu alcoolul antrenează tulburări ale memoriei și atenției.

● Abuzul de laxative și diuretice poate conduce la deshidratarea corpului, cauză a unor crize de nervozitate.

Am ajuns în zona falșilor prieteni. Pe primul loc se situează...

● Cafeaua, unii au absolută nevoie de cafea pentru a începe ziua. Dar cei care au ajuns la 4 pînă la 10 cești de cafea pe zi sînt de acum dependenți de cofeină, iar această dependență se poate manifesta prin cîteva simptome : tremurături, agitație, anxietate. În schimb cafeaua diminuează riscul accidentelor cerebrale.

● Un alt prieten fals este țigara. Fumul stimulează gîndul și reduce stresul. Dar poate declanșa și spasme ale arterelor, generatoare de dureri de cap. De asemenea, oxigenarea redusă a creierului pe care o întreține fumul de țigară poate antrena frecvent amnezii.

● Pentru a păstra „în formă" creierul în afara aliaților săi permanenți în rîndul cărora sistemul imunitar are un loc esențial prof. Bourre ne propune un program complet, un „regim de șoc al neuronilor", care asigură funcționarea la parametrii maximi a materiei cenușii. Pentru că, să nu uităm, creierul nu este un organ pasiv care să îngurgiteze mesajele și elementele nutritive aduse de corp. El participă esențial la acest proces.

La rîndul său prof. Pierre Etevenon, din Franța, specialist în cercetarea sistemului nervos central, propune reabilitarea unor tehnici tradiționale de control a stării fizice și mentale. Nu vă rămîne decît să alegeți...

ECATERINA BĂTRÎNEANU

Minciuni adevărate

„Scuzați-mă, acesta este biletul care a cîștigat două miliarde?

Îmbrăcat cu o bluză fără mîneci, avînd o mică barbă și o expresie timidă și poate neîncrezătoare, cetățeanul Maurizio Ruffini (28 ani), s-a prezentat într-o luni dimineața la un chioșc care vinde mărunțișuri în piațeta Roma din orașul Mestre (Italia). A pătruns în chioșc unde se aflau soții Luigino și Gabriella Robelli, proprietarii micului local. Cu timiditate, el le-a prezentat un bilet cu nr. I 02065 al loteriei naționale și i-a întrebat: „Scuzați-mă, acesta este biletul care a cîștigat două miliarde de lire?" La început, cei doi titulari ai chioșcului nu i-au dat atenția cuvenită, dar atunci cînd a repetat întrebarea au crezut că au de a face cu un ins pornit pe glume. Cînd însă au controlat lista numerelor cîștigătoare la loteria națională au avut imensa surpriză să constate că biletul lui Ruffini era chiar acela care figura în capul listei cu premiul maxim. Tremurînd de emoție și totodată bucuroși, soții Robelli l-au sfătuit să se ducă imediat la o bancă și să depoziteze într-un seif biletul de loterie pentru a fi în siguranță. Ba mai mult, s-au oferit să-l însoțească pînă acolo. Ceea ce, Ruffini, care părea că visează, a acceptat pe loc și a depus prețiosul bilet la cea mai apropiată bancă aflată chiar în apropiere.

Maurizio Ruffini locuiește, într-un cartier mărginaș cu blocuri populare împreună cu mama lui, Marișa, și de cei doi frați, Luca și Andrea ducînd o viață lipsită de satisfacții. Este un om simplu, fără o pregătire superioară sau o profesiune exactă. Imensul lui noroc îi va îngădui, așa cum a declarat ziariștilor veniți să-l cunoască și să-l intervieveze, să-și împlinească toate visurile sale. În primul rînd își va cumpăra o casă încălzitoare și centrală și tot ce este necesar pentru a duce o viață lipsită de orice griji. Popularitatea iscată de această întîmplare prin care marele premiu a revenit unui om simplu și sărac i-au creat lui Ruffini și neajunsuri, fiind asaltat de diverși cetățeni dornici să-l povățuiască ce să facă cu banii, cum să-i investească sau chiar să-i cheltuiască. Deocamdată, Rufini și savurează norocul lui de la loteria și se pregătește să pășească într-o nouă etapă a vieții sale.

Produsele celor mai renumite firme mondiale în domeniul electronicii de uz personal

SANSUI MITSUBISHI SHARP

SONY PHILIPS DAYTRON

SANYO TEC

MEGAVISION

le găsiți la reputata firmă din București

MEGA VISION

Bulevardul I.C. Brătianu, 39 (Piața Unirii) tel. 12.01.00

Calea Victoriei 122, tel. 50.38.55

Șos. Ștefan cel Mare nr. 2, tel. 11.97.39

PRODUSE DE TEHNICĂ SUPERIOARĂ:

* Televizoare color cu diagonala de 36 la 74 cm;

NOU! **Noile tipuri de televizoare color marca "MEGAVISION" cu diagonala de 51 cm și 54 cm la prețuri accesibile**

* Video playere cu înregistrare și videorecordere 2-3 sisteme: PAL, SECAM, NTSC;
* Jocuri TV, aparatură WALKMAN, mono și stereo;
* Echipamente recepție sateliți inclusiv antene parabolice;
* Combine muzicale, radiocasetofoane simple sau duble;
* Receptoare audio, pickup-uri semiprofesionale;
* Amplificatoare audio de la 40 la 100 W/canal;
* Sisteme audio-deck;
* Casete audio și video de calitate superioară;
* Produse electrocasnice, mixere, tuburi fluorescente albe și colorate, LVM mari, lămpi sodiu, lămpi lumină neagră, toate tipurile de baterii etc.;

Vizitați-ne și veți constata complexitatea și varietatea produselor din magazinul nostru

SIGUR VEȚI GĂSI CEEA CE DORIȚI!

Cununie religioasă subacvatică

S-au cunoscut în apă și ulterior au decis să-și celebreze căsătoria tot în apă. Eroii acestei originale cununii sînt austriaca Babay Klefer și Nevio Vidoni din Italia. Totul a pornit de la faptul că amîndoi, aflați în concediu de odihnă și amîndoi pasionați ai sportului subacvatic, s-au cunoscut cu ocazia unei expediții sub apă împreună cu un grup de amatori în apele lacului Gosau, aflat la cîteva mii de metri înălțime, la poalele ghețarului Dachstein.

Să nu credeți cumva că ceremonia a avut un caracter formal. Totul a fost pregătit cu multă grijă în acest scop; altarul construit special pentru ei de sculptorul Gerhard Zauner, îmbrăcămintea tradițională specială inventată de stilista Isabella Bogner (apa lacului este cam rece) și asigurarea prezenței unui preot pe nume Josef Spurny. Bineînțeles că toată ceremonia a fost filmată (prezentată ulterior părinților și amicilor lor). Revenind la suprafață, cei doi tineri căsătoriți au împărtășit cu entuziasm desfășurarea ceremoniei, stările euforice prin care au trecut și au promis celor care îi așteptau pe mal că primul lor copil va fi botezat tot în apele lacului care le-a adus fericirea.

magazin publicitate

Elefantul-pictor

După ce a mai „corijat" cu pensula ceva de pe un tablou la care „lucra", Suti, s-a oprit din activitate. După ce a fixat cu un ochi „expert" tabloul, după ce l-a examinat o dată din partea dreaptă și apoi din partea stîngă, căutînd parcă unghiul cel mai potrivit, Suti și-a reluat cu calm activitatea sa, în timp ce „asistenta" sa, Lucy îi pregătește pe o paletă combinații de culori. Nu e nici o ficțiune această imagine. Suti este un... elefant de circa trei tone, adăpostit în parcul zoologic „Lincoln" din Chicago, iar Lucy este îngrijitoarea sa.

Lucy povestește: „Totul a pornit într-o bună zi cînd cîțiva muncitori care se ocupau de reîmprospătarea zidurilor care formează „casa" lui Suti, au lăsat într-o pauză de masă pensulele și cutiile cu vopsea în interiorul „cuștii" sale. Cînd după un timp ne-am reîntors, am avut marea surpriză să constatăm că unele ziduri erau acoperite de desene care aminteau de arta abstracționistă. Era foarte clar că autorul lor era Suti: cu atît mai mult cu cît, lăsat liber să acționeze în continuare, pachidermul a mai „realizat" și alte desene. Din acel moment, Suti a devenit un adevărat personaj căutat nu numai de copii ci și de diverși specialiști care au încercat să-și explice cum procedează Suți la alegerea culorilor, asistînd zile întregi la activitatea sa „artistică". Prea multe concluzii practice nu au putut fi trase, dar s-a ajuns la concluzia că Suti nu alege chiar la întîmplare culorile în desăvîrșirea tablourilor. Culmea acestei întîmplări neobișnuite constă în faptul că „operele" sale au început să fie căutate și cumpărate de mulți oameni care se pretind cunoscători ai picturii.

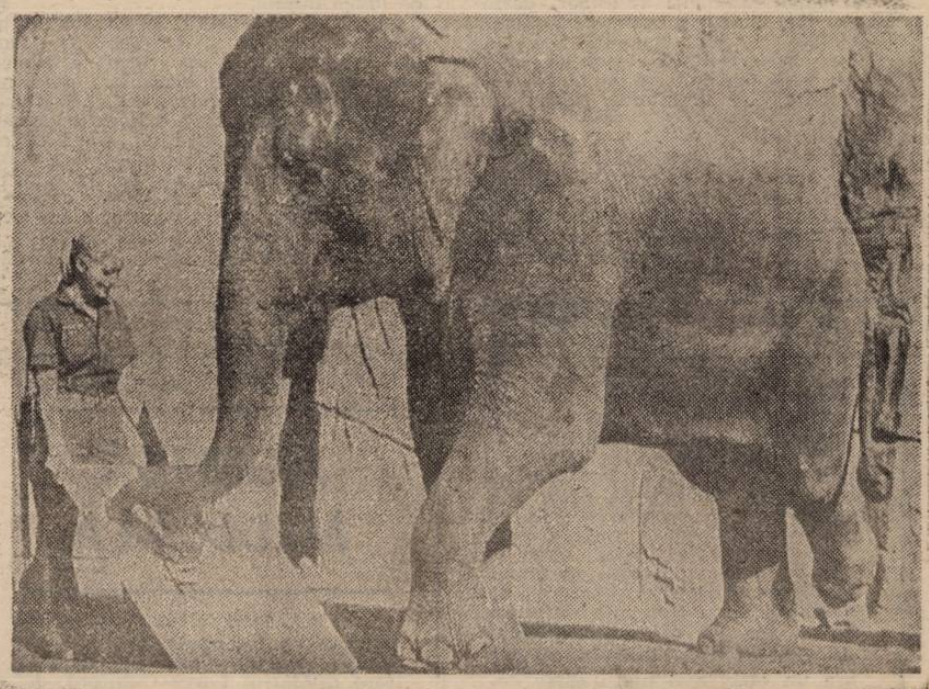

verificati-vă cunoștințele

DACTILOSCOPIA ȘI... FARAONII

După cum se știe, disciplina care se ocupă cu analizarea, studierea, clasificarea, statistica etc., a amprentelor digitale este dactiloscopia. Conform statisticilor dactiloscopice, se pare că în lume nu ar exista doi indivizi cu exact aceleași amprente digitale. S-ar putea totuși, ca această afirmație să nu fie adevărată, deși concluzia a fost trasă pe baza verificărilor statistice, analizîndu-se un număr extrem de mare de amprente digitale. Se desfășoară în continuare cercetări din domeniul amprentelor digitale în multe țări din lume, pe diverse direcții de specialitate.

Interesant este faptul că biochimistul german Christian Ardacky, de la Centrul de tehnologie din orașul Goeppingen (în Bavaria) a realizat un procedeu care permite să facă vizibile amprentele digitale considerate șterse, sau să determine o grupă sangvină, chiar la sute de ani după decesul unei persoane oarecare. Realizarea este desigur foarte utilă pentru cercetările poliției, ale justiției etc., dar ceea ce prezintă un interes deosebit este acela legat de arheologie, deoarece biochimistul german afirmă că realizarea sa poate fi utilă și în cercetările legate de faraonii egipteni de acum cîteva mii de ani în urmă, unii dintre ei existînd chiar și în prezent, dar ca mumii.

Ce prognoze a făcut biochimistul german Christian Ardacky în legătură cu descoperirea sa și faraonii egipteni ?

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNSURILE LA ÎNTREBĂRILE PUBLICATE ÎN NUMĂRUL 40 (1824)

Unități de măsură românești vechi

Echivalentele vechilor unități de măsură românești în cele contemporane sînt următoarele:

1. UNITĂȚI DE LUNGIME

În Muntenia
1 deget = 3,07 cm
1 palmă = 8 degete = 24,56 cm
1 stînjen Șerban Vodă = 8 palme = 1,9665 m
1 prăjină = 3 stînjeni = 5,8995 m
1 stînjen Constantin Vodă = 8 palme = 2,02 m
1 prăjină = 3 stînjeni = 6,06 m
Se observă că nici mărimi cu denumiri identice cum erau stînjenii, nu reprezentau aceeași lungime, ele depinzînd de epocă.

În Moldova
1 palmac = 3,5 cm
1 palmă = 8 palmace = 28 cm
1 stînjen moldovenesc = 8 palme = 2,23 m
1 prăjină moldovenească = 4 stînjeni = 8,92 m

În Transilvania
1 stînjen = 6 picioare = 144 toli = 1,89648 m

2. UNITĂȚI DE SUPRAFAȚĂ

În Muntenia
1 pogon = 24×6 prăjini = 144 prăjini pătrate = 1296 stînjeni pătrați = 5011,7891 m²
1 prăjină pogonească = 54 stînjeni pătrați = 208,8245 m²

În Moldova
1 falce = 80 prăjini fălcești = 2880 stînjeni pătrați = 14.321,9520 m²
1 prăjină fălcească = 36 stînjeni pătrați = 179,0244 m²

În Transilvania
1 jugăr cadastral = 576 prăjini pătrate = 1600 stînjeni pătrați = 5754,6415 m²
1 stînjen pătrat = 3,5966 m²

3. UNITĂȚI DE CAPACITATE

În Muntenia	În Moldova
1 litră = 0,38 litri	0,32 litri
1 oca = 4 litre = 1,520 l	1,288 l
1 vadră = 10 ocale = 15,200 l	12,880 l

4. UNITĂȚI DE GREUTATE

În Muntenia	În Moldova
1 dram = 3,179 grame	3,227 grame
1 litră = 100 dramuri = 317,965g	322,750 g
1 oca = 4 litre = 1271,860 g	1291,000 g

Este de remarcat că „litra" de pe vremuri era mult mai mare decît aceea din zilele noastre, cînd nu mai are decît 1/4 kg, adică 250 g, dacă nu se mai și „ciupește" la cîntar.

Trebuie menționat că aici nu au putut fi prezentate chiar toate vechile unități de măsură de pe întreg teritoriul țării noastre, din lipsă de spațiu grafic, fiind menționate doar cele mai cunoscute.

RĂSPUNSURILE LA ÎNTREBĂRILE PUBLICATE ÎN NUMĂRUL TRECUT

Picturi celebre în Muzeul Prado

Numele și prenumele pictorilor menționați în rubrica anterioară, precum și naționalitatea lor, inclusiv perioadele în care au trăit sînt următoarele:

1. Bosh Jérôme van Aken (olandez) — 1450—1516;
2. Goya Francisco (spaniol) — 1746—1808;
3. El Greco, Domenicos Theotocopulos (poreclit El Greco, fiind de origine greacă dar, stabilit în Spania) — 1541—1614;
4. Murillo Bartolomeo Esteban (spaniol) — 1618—1682;
5. Ribera José (spaniol) — 1577—1640;
6. Rubens Pierre Paul (belgian) — 1591—1652;
7. Tintoretto Jacopo—Robusti (italian) — 1518—1594;
8. Tizian, Titien Tiziano Vacellio (italian — 1488—1576;
9. Velasquez Rodriguez Diego de Silva Y (spaniol) — 1599—1660;
10. Van Dyck Antoon (belgian) — 1599—1641.

Dacă aceștia ar fi primit banii care reprezintă azi doar valoarea unui singur tablou al lor, ar fi devenit milionari și, evident, viața lor ar fi fost cu totul alta, putîndu-se pune însă întrebarea dacă ar mai fi pictat în continuare în asemenea condiții ? Probabil că ar fi continuat să picteze, deoarece talentul și creativitatea nu țin seama de aspectele pecuniare.

Ar mai fi de remarcat că atît Velasquez cît și Van Dyck s-au născut în același an, 1599, dar primul a trăit mai mult (51 ani) iar celălalt, doar 42 ani.

Ing. LIVIU MACOVEANU

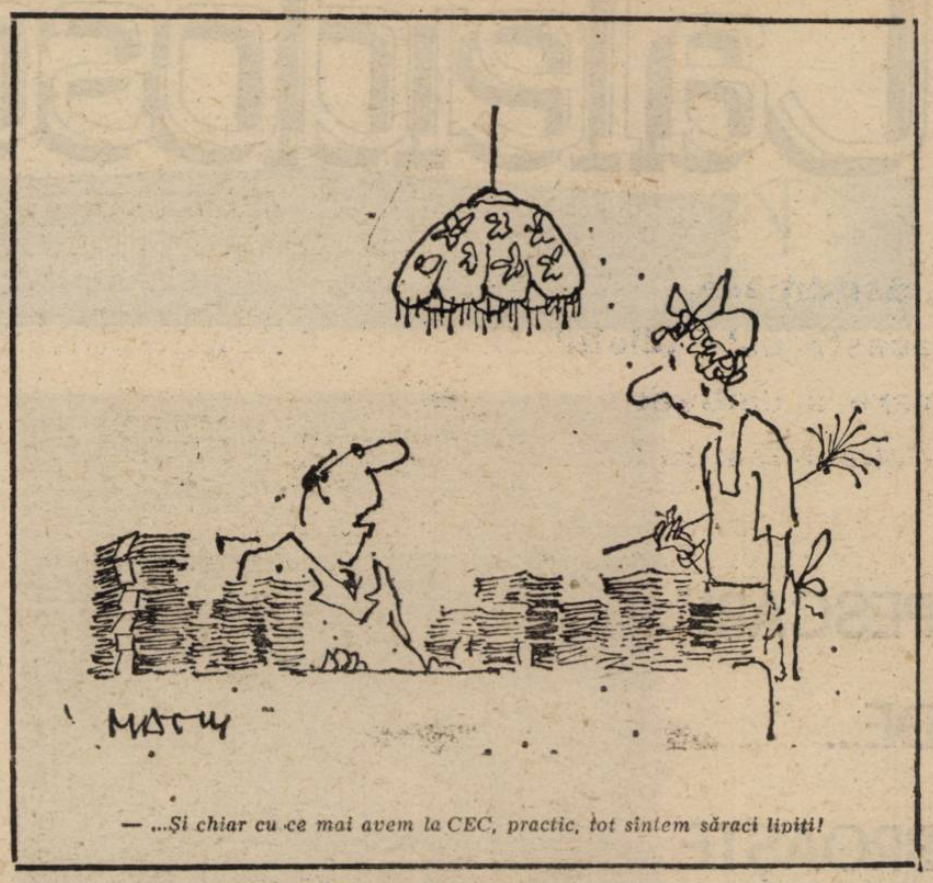

— ...Și chiar cu ce mai avem la CEC, practic, tot sîntem săraci lipiți!

CRISTALE

● **Viața unui om fără cumpănă... este plină de cumpene.**

● **Pătrunzînd prea mult înăuntrul legii unui regim autoritar, riști să fii scos în afara ei.**

● **Ne mirăm mai mult de cei care au inima în partea dreaptă, decît de cei care n-au inimă deloc.**

● **Ce frumoasă coroană se face uneori din colacul de salvare !**

● **A scrie mult, cu gîndul la bani, e ca și cum ți-ai topi coroana pentru a-ți face din ea monede.**

● **Soață ideală este aceea care te face să uiți că ai soacră și să nu uiți că ai mamă.**

● **E bine ca în viață să avem un steag, dar nu și să ne legăm la ochi cu el.**

● **Impostura e ca umbrela : te apără de ploaie, dar nu și de furtună.**

N. PETRESCU-REDI

ARC DE TRIUMF

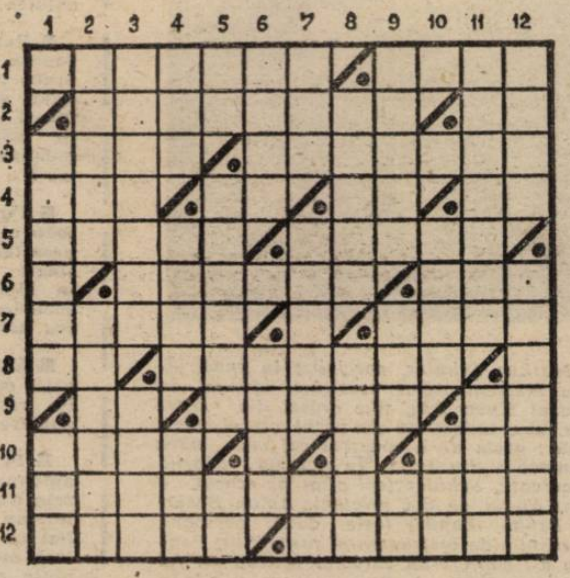

ORIZONTAL : **1) Triumf (pl.) — Personalități în sens filozofic 2) Compozitor român (1807—1863), autorul operei „Triumful amorului" — Perechea lui 3) A scris volumul de versuri „Triumful victiei" (Ioan) — Umanist renascentist olandez (1468—1535, 4) Una din titanide (mit.). — Eseu ! — Prima notă — Sesiuni ! 5) Rudă în linie paternă — A triumfa 6) Țară în care s-a descoperit cel mai vechi tip de arc de triumf — Etnograf contemporan din Rusia 7) Grup de oameni — Stat major (inv.) 8) Măsură de suprafață — Triumfală (fig.) 9) Element al constituției — „Accesorii" pentru zbor — Cadre ! 10) Scriitor francez, autorul romanului „Spuma zilelor" (Boris) — Măsură de capacitate din Asia II) Triumfătoare 12) A scris romanul „Împlinire" (al III-lea volum poartă titlul „Sub arcul de Triumf" ; Nicolae) — Poet român, autorul volumului „Treptele anilor" (George).**

VERTICAL : 1) Autorul (1926—1976) poemului „Pe sub Arcul de Triumf" — Apar viteiii ! 2) Scriitor austriac (1881—1942), autorul eseului „Triumful și destinul tragic al lui Erasmus din Rotterdam" — Femeie care poate trece pe sub Arcul de Triumf 3) A scris piesa „Arcul de Triumf" (Aurel) — Baschetbalist român (Alin) 4) Pseudonim al lui Ioan C. Bianu — „Triumful...", tablou de Giambattista Tiepolo (nom. sing.) — Bătut la table 5) Nicolae Herescu — Prima echipă românească triumfătoare în Cupa Campionilor Europeni la fotbal — Negație 6) Erou, viteaz (fig.) — Băutură englezească 7) Din nou — A învinge — Atici ! 8) A triumfat la Olimpiada de la Montreal — Neam (fig.) 9) Pictor belgian (1860—1949), autorul tabloului „Intrarea lui Hristos în Bruxelles" — A cunoaște — Corp la corp ! 10) A trece cu privirea — Sculptor român (1891—1976), realizatorul compoziției „Triumf" 11) Triumf — Pictor francez (1532—1823) care a ilustrat plastic un „Moment triumfal" 12) Viața universitară interbelică din acest oraș moldav este prezentată în volumul „Triumful rațiunii împotriva violenței" de Stelian Neagoe — A scris volumul „Gioacchimo Rossini sau triumful operei bufe" (George).

DICȚIONAR : TIA. ITS. HOC. ICB.

TALIDA RUNCU
— Sibiu

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

La cules de vii

ORIZONTAL : Feteasca Albă — Riesling — Iaf — Iași — R — Ulani — Nuc — Oieri — Ag — C — Urlați — Sto — Umi — T — Adda — T — So — Bea — Aurie — Alianțe — Ada — Deni — Cal — Hm — Iordana — Ista — Avni — Grasa — S — Raită — Tamina.

Test

NODURI DA, NODURI NU

Trăgînd de capul funiilor, la care din cele patru se vor forma noduri ?

(Soluția în numărul viitor)

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

DIN FAȚĂ ȘI DIN SPATE

A—3, C—1, B—4, D—2.

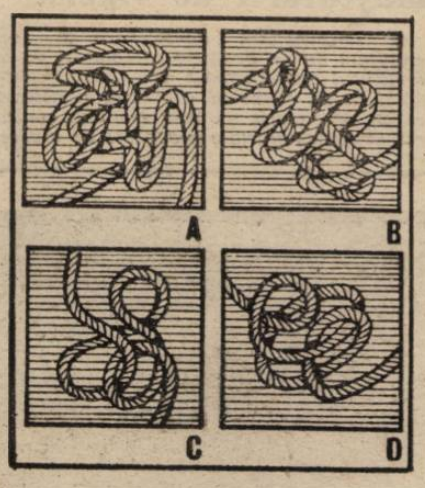

FEL DE FEL

● **Ce știți despre steaua Canopo ?** Să vă dăm o mînă de ajutor. Este cea mai strălucitoare stea după Sirius, se află în constelația Nava lui Argos și este de 1 900 de ori mai luminoasă decît Soarele.

● **Animalul cel mai mare și greu din lume** este balena albastră. Unele exemplarele ajung la o lungime de 35 de metri și o greutate de 135 de tone. În ciuda mărimii și greutății sale, această specie de cetaceu poate atinge o viteză de 37 kilometri pe oră.

Nr. 42 (1826) din 17 octombrie 1992

Caleidoscop

magazin

DAVID ŞI GOLIAT, COLEGI DE ECHIPĂ

O echipă de fotbal american, „Nitro High School" din Los Angeles se prezintă ca o formație de care antrenorul este foarte mulțumit. Ea înregistrează succese, se bucură de simpatia publicului și totuși antrenorul are două probleme. Una mare și una mică. Cea mare se numește Peter Chely, cu o înălțime de 2,20 metri și o greutate de 150 de kilograme. Cealaltă, cea mică, este întruchipată de Vytus Pentimon, cu o înălțime de 1,30 metri și o greutate de numai 40 de kilograme. Cei doi jucători sînt cel care plachează și respectiv cel care primește mingea. Din cauza disproporției lor fizice, antrenorul este silit să adapteze jocul echipei în funcție de dimensiunile celor doi jucători și nu întotdeauna soluțiile sînt cele mai bune. Singura lui speranță constă în apariția în rîndul noilor elevi a cît mai multor jucători... normali.

PESCARI DE... BROAŞTE

Cele două siluete din fotografie, înarmate cu ustensile de pescari și aflate în plin cîmp, nu sînt niște sperietori de ciori. Sînt pescari adevărați, dar care nu se ocupă de prinderea peștilor ci de capturarea... broaștelor. Fotografia a fost făcută într-o zonă în jurul localității Olderico (Italia), caracteristică prin faptul că aici se află un număr imens de broaște comestibile și că această practică dăinuie aici de foarte multe decenii. Capturarea broaștelor însă diferă mult de pescuitul peștilor. „Pescarii" de aici trebuie să aibă o foarte mare răbdare, dar și alte mijloace tehnice, cu excepția tradiționalei undițe.

TELEGRAME

■ Suprafața Soarelui este acoperită de „granulații" cu latura de circa 2 000 km care marchează partea exterioară a unor „trombe" de materie incandescentă. Aceste mișcări sînt instabile și granulația se schimbă incontinuu: aspectul detaliat al suprafeței Soarelui se modifică la fiecare zece minute.

■ Suedia este o țară visată de toți epidemiologii, în sensul că populația sa figurează în mod obligatoriu în fișiere medicale informatizate nominale. Așadar, sănătatea fiecărui suedez este repertoriată și introdusă în memorie. Suedezii nu se tem că-și expun secretele personale ameliorînd sănătatea lor publică.

■ Raportul tabagism activ — tabagism pasiv fiind de 3 la 1, un prunc confruntat cu fumul a nouă țigări pe zi poate fi considerat el însuși ca fumînd trei țigări. Atenție părinți și oameni mari, nu îmbolnăviți copiii cu fumul albastru!

■ Punerea la punct a unei metode experimentale de detectare a proastei funcționări a vaselor de sînge ar putea să ajute medicii în identificarea și tratarea persoanelor care suferă de îmbolnăvirea arterelor coronariene.

■ Motorina este unul din derivații cei mai poluanți ai petrolului, răspunzător în mare parte de poluarea mediului în marile orașe.

■ Prin transformarea a 250 de autobuze pentru a putea utiliza gazele naturale drept combustibil, într-un oraș ca Sao Paulo (Brazilia) cu peste 11 milioane de locuitori, mediul ambiant primește mai puțin cu 2,16 tone bioxid de sulf, îmbunătățindu-se calitatea aerului.

Cel mai mare contrabas

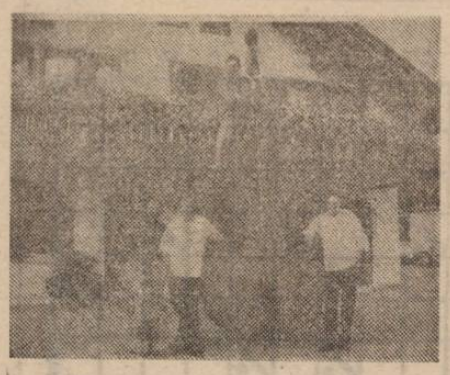

Markus Schuler, specialist în construirea instrumentelor muzicale, locuind în orașul Kueenacht, mic orășel din Elveția, și-a îndeplinit un vechi vis al vieții sale: acela de a construi cel mai mare contrabas din lume. În această dificilă încercare, Schuler (cel aflat pe scară), a fost ajutat de doi prieteni, Anton Beeler și Bruno Lander (cele două persoane sprijinite de instrumentul respectiv). Pentru a-i conferi un caracter oficial, un fel de „certificat" (pentru a putea figura în „Cartea recordurilor"), cei trei amici au invitat cu prilejul fotografierii instrumentului-gigant, un contrabasist cu un instrument de mărime obișnuită.

LUMINA ESTE VIAŢA!

În Statele Unite ale Americii se realizează un program original de economisire a energiei electrice pentru iluminat. Baza tehnică a proiectului o constituie lămpile luminiscente. Este cunoscut faptul că acest tip de lămpi consumă cu mult mai puțină energie decît lămpile cu incadescență (becurile obișnuite cu filament). O lampă cu luminiscență de tipul „Phillips-18" are nevoie de numai 18 watt pentru a furniza aceeași intensitate luminoasă ca și un bec obișnuit, de 75 watt. Aceasta echivalează practic cu o economie de electricitate de circa 80 la sută! Totodată aceste lămpi au o durată de serviciu de zece ori mai mare decît becurile cu incandescență. Există însă și un dezavantaj, lămpile luminiscente fiind foarte scumpe. Iată de ce firma producătoare practică în mod obișnuit „închirierea" lămpilor compacte cu luminiscență pentru suma modestă de numai 20 cenți pe lună. Clienților li se garantează economisirea unei cantități de energie electrică în valoare de 50 de dolari pe întreaga durată de serviciu a lămpii! În imagini, evoluția becurilor la renumita firmă europeană Phillips.

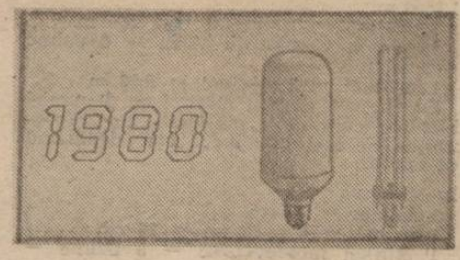

Remediu împotriva muşcăturii de viperă

O senzațională descoperire a fost anunțată de un grup de cercetători de la Institutul de biochimie din Quito (Ecuador). Ei au ajuns la concluzia verificată că au descoperit un nou remediu contra mușcăturilor mortale provocate de vipere. Echipa care studiază de ani de zile și experimentează diferite metode și produse împotriva mușcăturilor de viperă, scorpioni și albine sălbatice a ajuns la un rezultat neașteptat prin realizarea unei descărcări electrice aplicate exact în locul unde s-a produs mușcătura, ceea ce duce la neutralizarea veninului prin alterarea structurii moleculare. Această terapie are avantajul unei intervenții rapide și eficace.

Surprizele pădurii virgine...

Acest uriaș șarpe boa era într-o stare de „somnolență" cînd a fost surprins pe marginea cursului apei în jungla amazoniană. Cei care l-au „capturat" l-au găsit într-o regiune deloc ospitalieră, dar au avut șansa de a-l repera cînd șarpele... se odihnea. Pentru că altfel el are capacitatea de a sesiza prezența omului în „imperiul său" și de a-l sufoca prin încolăcirile sale.

Citiți în numărul viitor:

Cîți ani ne mai despart de „ERA MAȘINILOR"?

magazin

SERIE NOUĂ –77

ANUL XXXV • Nr. 43 (1827) SIMBĂTĂ 24 OCTOMBRIE 1992 16 PAGINI 20 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

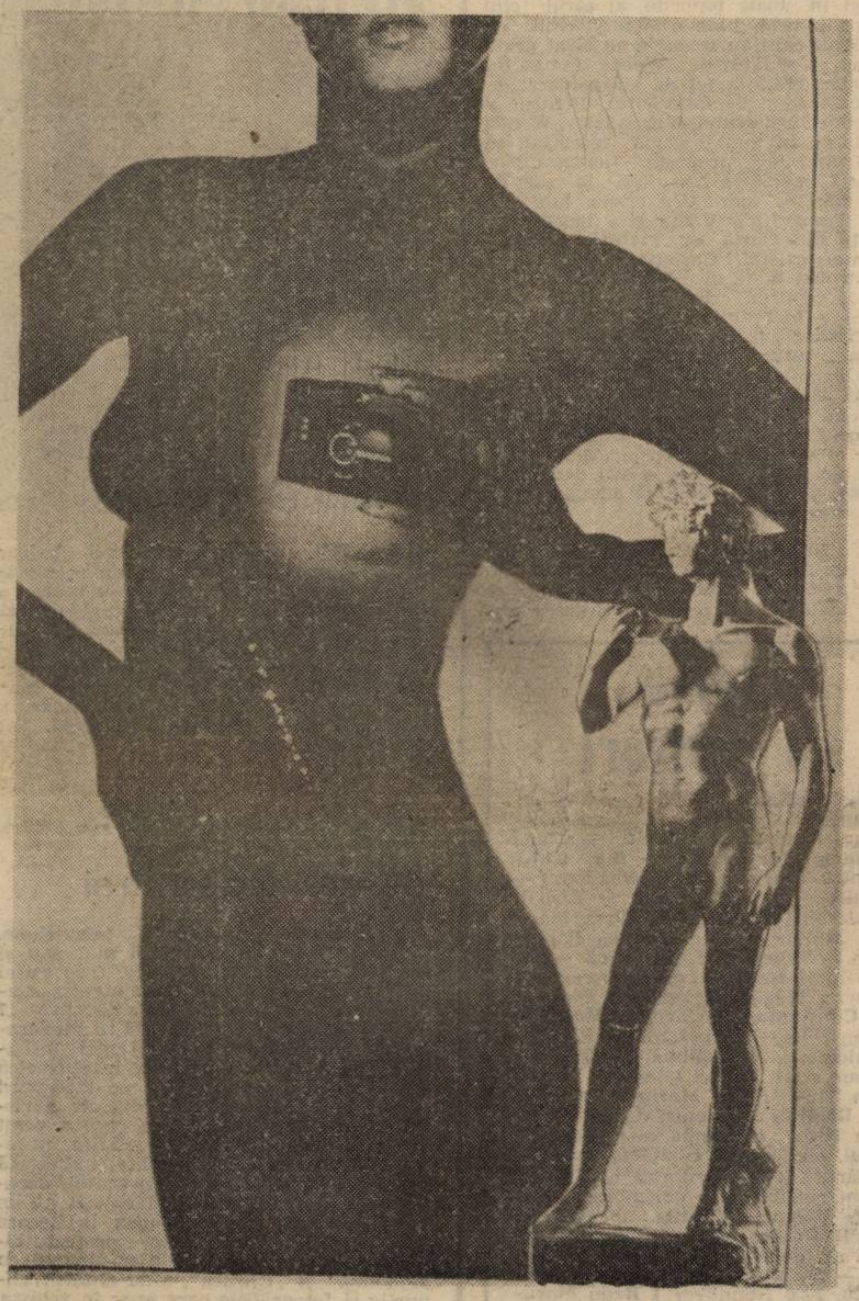

DAVID LYNCH:

Cred că m-am îndrăgostit de LAURA PALMER

„OLGA-TOWN," PRIMUL ORAȘ SPAȚIAL ITALIAN!

incursiune în paranormal

Întîlnire între două vizionare

VANGA ȘI NATALIA LA RUPITE

NOI NAVETE ÎN SPAȚIUL COSMIC

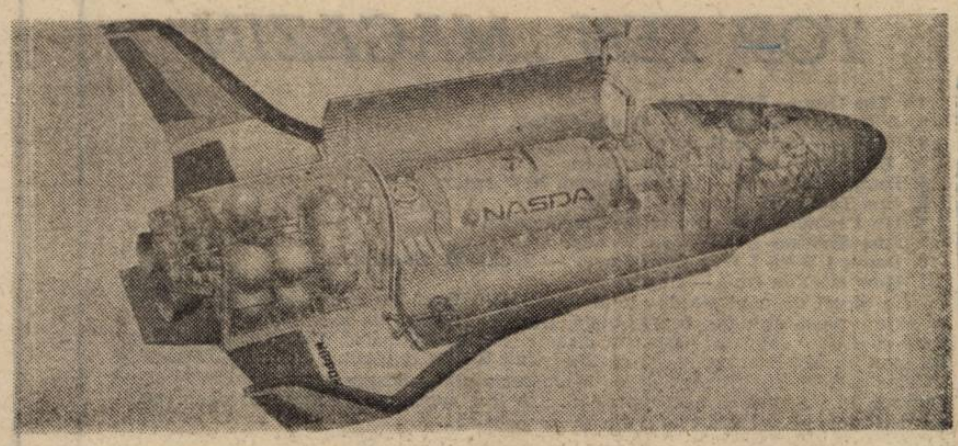

PROCESUL SÎNGELUI

SIDA ȘI UN NOU „CANDIDAT-VACCIN"

— Nu, domnișoară, nu ! Aici nu e nici un taur înfocat... cel mult, un fost amator de coride... dar obosit, obosit...

Biblioteca Județeană MUREȘ

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

JORDAN KNIGHT, unul din cei cinci NKOTB a declarat, de curînd, într-un interviu că următorul LP al grupului va fi o surpriză pentru toată lumea... Oare ?

H.I.T.S. — NKOTB

Se pare că Muzele i-au cam părăsit pe cei cinci americani aceştia nereuşind să includă pe noul lor LP decît o singură piesă inedită, restul fiind reluările hiturilor din anii trecuţi ale cvintetului... Chiar dacă nu surprinde prin noutate, albumul place urechilor prin sound-ul său cald, iar sensibilele slow-uri vor face din nou multe „victime"... Iată acum cele 15 compoziţii ale acestui album (care durează 73 minute). You Got It (The Right Stuff), If You Go Away (New single), Step By Step (Number One în USA), Cover Girl, Games (The Kids Handmix), I'll Be Loving You (Forever), This One's For Children, Tonight (Number One în USA), Baby I Believe In You, Didn't I Blow On Your Mind Hangin' Tough, Valentine Girl, Please Don't Go Girl, Call It What You Want, My Favorite Girl. N-am comentat acest LP deoarece piesele sale sînt arhicunoscute, iar prezenţa sa în rubrica noastră a fost determinată de cele 27 (!) de scrisori în care mi s-a cerut aceasta... Vreau să-i liniştesc pe fanii care au citit prin presa noastră despre despărţirea imminentă a celor cinci NKOTB spunîndu-le că acele ştiri nu au acoperire, iar cei care le-au publicat ar putea face bine dacă, în viitor, vor verifica veridicitatea lor... Ultima noutate din tabăra americanilor este că au renunţat la Maurice Star cel care i-a făcut „oameni"!

Să urmeze, oare, şi o schimbare a stilului lor? Vom vedea...

TOP TEN „MAGAZIN"

10. The One — Elton John.
9. Will You Marry Me ? — Paula Abdul.
8. Killing — Stevie B. New entry.
7. End Of The Road — Boyz//Men.
6. Humpin'Around — Bobby Brown. New entry.
5. Just Take My Heart — Mr. Big.
4. It's Probably Me-J Sting & Eric Clapton.
3. Just Another Day — Jon Secada.
2. Damn I Wish I Was Your Lover — Sophie B. Hawkins.
1. How Do You Do ! — Roxette.

Ce ziceţi de noul single al lui Stevie B. ? Dacă încă nu l-aţi ascultat aflaţi că este o piesă de dans, foarte bună, titlul ei fiindu-i pe măsură ! Al doilea new entry este tot o „bucată" destinată discotecilor, Bobby sperînd să redităeze triumful avut cu My Prerogative şi cu She Ain't Worth It (duetul cu Glenn Medeiros) ...Celor care m-au întrebat de ce n-am scris nimic despre concertul lui Michael Jackson le răspund că acel material ar fi fost superfluu ţinînd cont de „avalanşa" textelor, pe această temă, din presa noastră...

O NOUĂ MINUNE BLONDĂ

MOTTO : „Înainte de a părăsi această lume numele meu va fi cunoscut de toţi".

Cele de mai sus aparţin provocatoarei blonde numită Wendy James, solista fostului grup Transvision Vamp (cred că ştiţi cine era „vampa"...). Wendy are 25 de ani şi este hotărîtă să realizeze ce şi-a propus, începutul fiind făcut prin apariţia sa pe coperta revistei Face „îmbrăcată" cu cîteva perle ! După această „reuşită" Wendy a detronat-o pe Madonna în topul scandalurilor... „Vreau să mă văd pe copertă, indiferent cum", a declarat ea... Să ne amintim că totul a început acum 4 ani, cu acel hit grozav, Revolution Baby, prezent în toate topurile, al cărui clip scotea în prim plan o tipă teribil de sexy. Anii care au trecut n-au lăsat urme asupra ei şi iat-o pe Wendy James (în „varianta" 1992) la fel de atrăgătoare, de provocatoare şi de indecentă... Pentru a pune capac aspectului ei scandalos, Wendy a declarat, într-un interviu televizat, că atunci cînd face dragoste fumează marijuana ! Imediat a fost pusă „la zid" de către ziarişti, dar... Cu cîteva luni în urmă Transvision Vamp şi-a încetat existenţa din cauza ei, membrii grupului n-au mai rezistat ! Christian Sayer, chitaristul trupei (autorul celor şase piese prezente în topuri, Teribil acel I Want Your Love...) a încredinţat presei cîteva din „principiile" lui Wendy : „le voi da suturi în..., tuturor care au nevoie de ele" şi „de la mine bărbaţii vor învăţa ce înseamnă să baţi cu pumnul în masă şi să spui : nu !". Din decenţă n-am reprodus decît cele mai „inofensive" expresii.. Planurile ei sînt mari şi foarte clare : „voi cuceri un premiu Oscar şi voi deveni un megastar". Daţi-mi voie să adaug : vom trăi şi vom vedea !

Ultima oră : Madonna revine puternic, noul său clip „Erotica", difuzat pe MTV, a scandalizat pe toată lumea prin obscenitatea sa...

Tolba cu scrisori

Le mulţumesc celor care mi-au trimis texte : Adriana Dragomir — Buc, Fan Club NKOTB — Buc., Donna Focşăneanu — Buc (O.K. pentru Tourism), Iulia Mihăilescu — Galaţi, Simona Ionaşcu — Birlad, Valentina Cristea — Craiova, Mălina Müller — Buc., Daiana Răchitan — Ploieşt, Cristina Oros — Sighetu Marmaţiei, Laura Puşcariu — Turnu Măgurele, Vanessa Topfeldi — Constanţa, Mia Iacob — Marghita Dan Niţu — Cluj, Andreea Popescu Băiculeşti. **Valentina Olariu** — ţi-am scris. **Cornel Lungu — Vrata : am Thriller-ul... Marius Costache — Boldeşti :** ultimul LP este Greatest Hits//. Innuendo este penultimul. Discografia completă Queen a apărut deja, în rubrica noastră. O vom republica în noiembrie.. **Violeta Bălan — Chitila :** încearcă la TVR. **Dragoş Ionel — Buc. :** lasă-mi un nr. de telefon... **Cristina Popescu — Bucureşti :** Scorpions, PO Box 5220, 3000 Hannover 1 **Radu Moruţan — Mediaş :** Jean Michel Jarre c/o Polydor, Glokengiebrwall, 2000 Hamburg 1, Germany. **Adrian Wagner — Sibiu :** nu am acele albume. Urmăreşte Music Box-ul şi vei afla discografia completă a „Boss"-ului... **Mihai Manolache — Bucureşti :** O.K. pentru Thriller şi Bad. **Ai telefon ? Paula Comşa — Constanţa : În curînd... Cristian Blănaru — Bucureşti :** am noul disc Roxette. Scrie-mi, **Anda Mihăescu — Bucureşti :** sorry... **Ioana „Pet Shop Queen"**, str. Drumul Taberei nr. 61, bl. TD 47, ap. 40, sector 6, Bucureşti doreşte textele melodiilor The End Of The World, Tonight Is Forever şi Two Divided By Zero (Pet Shop Boys). **Mirela Niculae — Lipia :** trimite-mi un plic timbrat. **Ionuţ Arnăut — Codlea :** în The Closet, 2) n-a scos vreun LP dedicat lui F.M. 3) ţi-am trimis textul. **Mihai Cioarcă — Bucureşti :** cam „slăbut" acel album. Ai primit plicul ? **Cltopatra Chelaru — Constanţa :** Vanilla Ice a fost prezentat...

CULTE

Fluturii albaştri

A apărut de curînd la Editura Centaurus S.R.L. şi sub îngrijirea profesorului Traian Podgoreanu, o nouă carte din domeniul science-fiction, atît de îndrăgit de o mare parte a cititorilor de literatură, care se numeşte simplu, FLUTURII

ALBAŞTRI, scrisă de scriitorul bulgar **Pavel Vejinov** şi tradusă în limba română de Violeta Pikova. Scriitorul bulgar a mai fost tradus, amintim **Bariera, Guşterul alb, Noaptea cu cai albi, Balanţa.** În Fluturii albaştri, se stabilesc raporturi insolite între lumea noastră şi lumile proiectate, dînd naştere la unele întrebări grave pentru umanitate. Salutînd apariţia editorială, dorim **Editurii Centaurus,** cît mai multe apariţii.

„Erotica", „Sex"... de-ale Madonnei

● **Madonna invitată la televiziune.** Celebra solistă americană şi mai nou şi actriţă, care prin tot ce face, face astfel încît să atragă cît mai mult atenţia asupra ei, a fost invitată la emisiunea „7 sur 7", pe care o realizează o moderatoare mult mai frumoasă şi mai inteligentă decît starul american, franţuzoaica **Anne Sinclair.** Specializată pe interviuri cu oameni politici, Anne Sinclair a riscat o întîlnire cu Madonna care a venit în studio pieptănată ca o şcolăriţă, cu cărare pe mijloc şi două codiţe, îmbrăcată cu un sacou sobru şi... o noutate!, decorată cu un superb abţibild aplicat pe un dinte din faţă, care strălucea la fiecare zîmbet (!). S-a vorbit despre erotism, bineînţeles, aluzie la filmele ei „În pat cu Madonna" şi „Erotica", s-au amintit clipurile şi fotografiile care apar în reviste, în care Madonna este departe de figura de şcolăriţă pe care a abordat-o la emisiunea „7 sur 7" şi a fost întrebată dacă face aceste lucruri pentru bani sau pentru că-i place. Madonna a răspuns că ea este o artistă şi acesta este modul ei de a se exprima. „Unele apariţii sînt şocante doar pentru o parte a societăţii puritane din America". În schimb, îi plac Beatles-ii, aşa cum arătau în 1968, îi place Martin Luther King şi întrebată dacă îl cunoaşte pe Valery Giscar D'Estain, care urmează să fie invitat la emisiunea următoare, Madonna a spus că personal nu-l cunoaşte pentru că n-a invitat-o încă la ceai. Timpul nu este pierdut a încheiat Anne Sinclair. Aşa se împrietenesc oamenii...

De curînd a apărut o carte semnată de Madonna, intitulată sugestiv „Sex" care se vinde ca pîinea caldă.

GEORGE CUŞNARENCU

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. J 40/2823/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Ecaterina BĂTRINEANU, Paul IOAN, Mihaela DOROBANŢU (directori)

REDACŢIA : Piaţa Presei Libere nr. 1, telefon : 17.60.10/ 17.60.20, ADMINISTRAŢIA Editura Presa Naţională S.A TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — Bucureşti.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO.BOX 33—57, Telex 11995 ; 11034, Fax 90 — 18.56.73 — Bucureşti — Piaţa Presei Libere nr. 1 — România.

SERVICIUL DE DIFUZARE ŞI PUBLICITATE : 18.24.27.

Redactor şef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie), Ion Tugui, Ecaterina Bătrineanu, Aurora Popescu (16 30) ; Paul Ioan (şef secţie), Mihaela Dorobanţu, Şerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (16 12) ; Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă,(1282) ; Elena Ilie, Felicia Oprea, Constantin Pavel (16 33).

SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran (2692).

Manuscrisele şi fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

enciclopedia

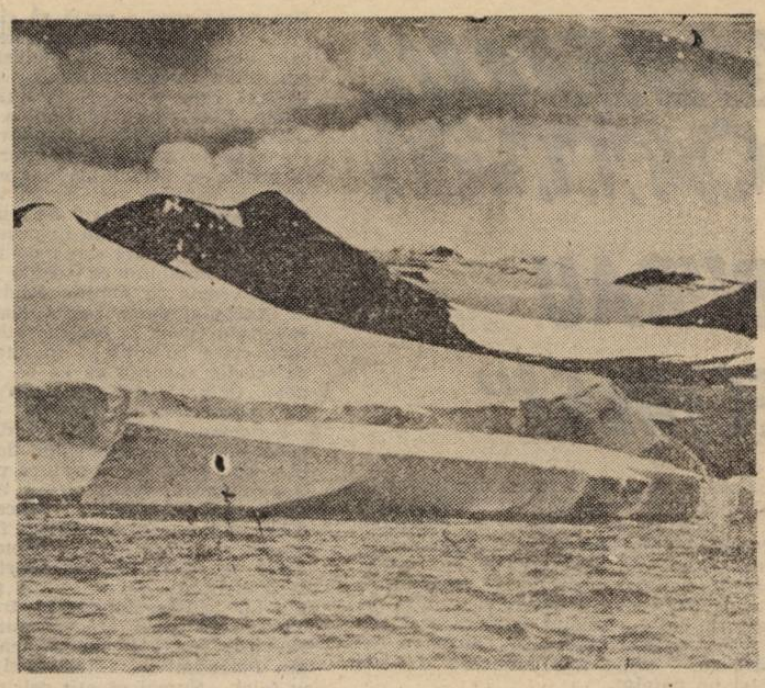

PURITATEA ŞI MISTERELE „CONTINENTULUI ALB" (I)

■ Temperaturile oscilează în Antarctica între 0°C (vara) şi — 30° C (iarna) ■ Precipitaţiile sub formă de zăpadă cad în cantităţi mai mari pe ocean şi la ţărm. ■ Vînturile puternice, furtunile de zăpadă şi ceaţa sînt fenomene obişnuite şi frecvente ■ Antarctica este declarată zonă demilitarizată şi denuclearizată ■ Prezervarea şi conservarea faunei şi florei „continetului alb" se impun a fi respectate în continuare.

Marele explorator polar Roald Amundsen, primul om care a atins Polul Sud (la 15 decembrie 1911) a declarat odată presei că omul nu va putea face nimic în Antartica datorită climei extrem de aspre de acolo. Într-adevăr, clima Antarticii, regiunea polară din sudul Pămîntului face mai dificilă orice activitate umană care se desfăşoară acolo. Temperaturile sînt scăzute, oscilînd între 0°C (vara) şi — 30°C (iarna în insulă). Precipitaţiile sub formă de zăpadă cad în cantităţi mai mari pe ocean (800 mm/an) şi la ţărmul continentului (350 mm/an). Vînturile puternice, furtunile de zăpadă şi ceaţa sînt fenomene meteorologice extrem de frecvente în zonă.

Epoca postbelică a adus o preocupare sporită din partea statelor lumii pentru acest al şaselea continent al globului, manifestată şi prin numeroasele conferinţe internaţionale consacrate viitorului regiunii. Astfel, Tratatul cu privire la Antarctica, încheiat în 1959 la Washington de către guvernele a 12 state, prevede folosirea acestei întinse regiuni numai în scopuri paşnice. Antarctica a fost declarată zonă demilitarizată. Dreptul de utilizare a zonei de către statele semnatare este egal, nici unul neavînd vreo pretenţie teritorială aici, acest continent acoperit de gheţuri veşnice aparţinînd tuturor, fără deosebire. Tratatul asupra Atarcticii a fost semnat pînă în prezent de 39 de state. Prezervarea şi conservarea Antarcticii şi a faunei sale de activităţile nocive ale oamenilor nu se pot face decît prin reducerea la minimum a intervenţiilor umane în zonă.

Adevărat paradis al urşilor albi, focilor, pinguinilor, caşaloţilor, loc de refugiu al acestora, departe de acţiunea oamenilor, Antarctica suscită un interes deosebit pentru oamenii de ştiinţă (geologi, climatologi, biologi şi astronomi), care speră ca acest „muzeu" al evoluţiei vieţii pe Terra — cu numeroase vestigii conservate în calota sa de gheaţă să le ofere noi elemente în reconstituirea lanţului vieţii. Un alt domeniu de maxim interes îl reprezintă identificarea resurselor de materii prime, tendinţă care pleacă de la ipoteza potrivit căreia Antarctica ar fi rezervorul de materii prime al viitorului, un adevărat „El Dorado" în momentul în care rezervele de petrol cunoscute vor fi epuizate.

Dacă oamenii de ştiinţă s-au situat categoric împotriva oricăror forme de intervenţie în cadrul sistemului ecologic complex al zonei, nu acelaşi lucru se poate spune despre oamenii politici. Din fericire, în ultimii ani, lucrurile au evoluat în bine, în sensul schimbării priorităţilor. Astfel, programul celei de-a 11-a conferinţe extraordinare a ţărilor semnatare ale Tratatului asupra Antarcticii, desfăşurate anul trecut la Madrid, a cuprins numai elemente legate de protejarea şi conservarea sistemului ecologic al „continentului alb".

ŞERBAN FILIP

Cum va fi cucerită „planeta roşie"

Expediţia primilor pămînteni către Marte ar putea debuta în anul 2015. Sarcina lor principală va consta în clarificarea la faţa locului a ceea ce este necesar pentru modificarea mediului pe Marte, condiţie absolut necesară ca planeta să poată deveni locuibilă. Delegaţia pămînteană va rămîne pe Marte, circa 12 luni.

Abia peste 25 ani, adică, în 2040, va putea începe cea mai importantă activitate de cucerire a planetei Marte. Este vorba de trecerea la încălzirea climei planetei ; în prezent, temperatura pe suprafaţa lui Marte scade în anumite perioade pînă la minus 60° C.

Experţii de la NASA au în vedere construirea unei reţele de uzine chimice pe Marte, care să funcţioneze cu reactorii atomici. Emanaţiile de gaze în atmosferă ale acestor uzine vor permite crearea „efectului de seră" şi reţinerea energiei Soarelui. În această etapă a mersului către Marte s-ar putea trimite pe uriaşa planetă circa 10 000 de specialişti, care vor trăi în staţii special amenajate. În statul Arizona se testează primele modele ale viitoarei locuinţe marţiene. Într-o staţie marţiană, perfect izolată de mediul ambiant, vor locui opt oameni în condiţiile unui sistem creat artificial de autoaprovizionare — de la apă, plante, pomi pînă la exemplare ale lumii animale. Durata experimentului va fi de doi ani. Pînă în 2040 mai avem ceva de aşteptat...

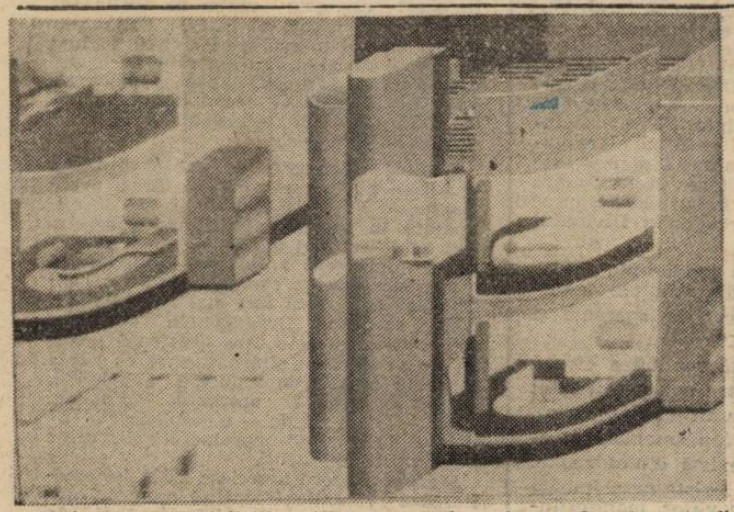

„OLGA TOWN", primul oraş spaţial italian!

Majoritatea specialiştilor sînt întru totul de acord că „oraşul spaţial" va constitui salvarea strănepoţilor noştri. După opinia oamenilor de ştiinţă, gravele probleme ambientale care suscită înfocate discuţii în jurul problemei „găurii de ozon", a efectului de seră, pot în următoarele decenii să constituie începutul unor stări grave care să afecteze întreaga viaţă de pe Terra. În aceste condiţii unica soluţie pentru ca Terra să nu tindă să devină un imens deşert poate fi aceea a unui refugiu în spaţiu.

Nu-i nici o glumă sau sperietoare în această potenţială soluţie. Este un fapt cunoscut că un număr de ţări au început să aprofundeze proiectele unor „oraşe spaţiale", capabile să găzduiască un număr din ce în ce mai mare de locuitori. Printre ţările preocupate de aceste probleme se numără şi Italia, unde un grup de oameni de ştiinţă lucrează la Centrul Naţional de Cercetări din Roma, grup aflat sub conducerea prof. Franco Piccari.

„Primul nostru oraş spaţial la proiectele căruia lucrăm cu intensitate se va numi „Olga Town", siglă care semnifică Oraşul Organizat Geosolar. Este vorba de un enorm inel care se va afla la o distanţă de 36 000 de kilometri de Pămînt şi va fi compus din 45000 de elemente, care vor constitui diverse clădiri (începînd de la locuinţe pînă la spitale)", a declarat prof. Piccari. Conform proiectului, oraşul preconizat va reproduce în interiorul său ambianţa necesară pentru viaţa animală şi cea vegetală.

Oraşul este perfect realizabil din punct de vedere tehnic şi economic. Într-un asemenea oraş, viaţa se va desfăşura în mod diferit faţă de cel de pe Terra.

Să luăm un exemplu, continuă prof. Piccari. Imaginaţi-vă că ne aflăm în anul 2035 că vrem să ajungem la „Olga Town". Un serviciu special de navete spaţiale va face legătura între planeta noastră şi oraşul spaţial, cu aceeaşi uşurinţă cu care în prezent se voiajează cu avioane între diferite oraşe. Ipoteticul nostru voiaj pe o navă spaţială va ajunge în oraşul spaţial şi va „parca" pe un teren al gigantice construcţii. Ieşind din navă, pasagerii se vor afla în faţa unor edificii uriaşe şi stranii, care la prima vedere pot suscita unele temeri şi provoca surprize. Aerul este curat şi parfumat. Smogul lipseşte cu desăvîrşire. Lumina este difuză şi provine direct de la Soare, fiind distribuită cu ajutorul unor panouri din fibre optice speciale. Apoi, cei sosiţi acced la etajele superioare unde se află oraşul propriu-zis. Dacă cineva doreşte să se deplaseze spre alte zone, poate ajunge acolo fiind „aspirat" printr-un cilindru care-l tansportă fără nici un pericol către zona dorită.

Fiecare apartament este dotat cu mici aparate prevăzute cu panouri solare pentru a putea găti mîncare, un frigider transparent burduşit cu fructe şi verdeţuri proaspete, un robinet la care se poate servi apă curată, un lichid proaspăt care-ţi astîmpără imediat setea".

În afara locuinţei, oamenii vor putea circula fără griji. Nu va exista un trafic ca pe Terra, pentru că strada va fi substituită cu tuburi lungi în care gravitaţia este menţinută la nivele foarte reduse, ceea ce va permite unor vehicule speciale să se deplaseze dintr-un cartier în altul. Casele, dispuse pe trei etaje, vor fi destinate unor activităţi diverse; culturale, sportive, productive. Cel mai înalt etaj va fi rezervat odihnei. În asemenea condiţii, locuitorii Cosmosului vor fi lipsiţi de probleme, de război sau violenţe.

Una din marile probleme de rezolvat va fi aceea a adaptării la noile condiţii de viaţă. Desigur că şi calitatea vieţii spaţiale care va fi superioară celei de pe Terra, se va schimba. Munca va fi complet automatizată şi fiecare îşi va putea satisface orice dorinţă. Fără îndoială tipul de oameni de pe „Olga Town" va reprezenta un nou tip uman. Absenţa stresului şi perfecta organizare socială, vor corespunde cu existenţa unui cetăţean cu însuşiri psihice deosebite.

Nu trebuie să se creadă că înfiinţarea oraşului spaţial va duce implicit la dispariţia vieţii pe Terra. În următoarele decenii Pămîntul va avea de rezolvat mari şi dificile probleme. Nu trebuie omis faptul că un oraş spaţial poate deveni o adevărată rezervă energetică pentru Terra, prin înmagazinarea unei cantităţi de energie solară care poate fi transmisă pe Pămînt. Oraşele spaţiale, vor crea condiţii superioare cercetării ştiinţifice. „Iată de ce, spune prof. Piccari, eu şi grupul nostru ne-am decis să facem tot posibilul să contribuim la dezvoltarea cunoştinţelor noastre, pentru ca să contribuim la „naşterea" omului nou a cărui frontieră va fi cu adevărat numai Cosmosul.

GH. RUSSU

„AURORA", un avion secret?

Fără nici o rezervă „Aurora" este avionul cel mai surprinzător din istoria de pînă acum a aeronauticii. În plus, extraordinarul avion era, pînă de curînd şi secret. Zboară la altitudini de peste 20 000 de metri, altitudini inac esibile altor avioane de vînătoare din lum . „Pasărea neagră", avion de recunoaştere strategică despre care se spune că a survo at timp de 20 de ani fosta Uniune Sovietică, a fost prezentat în exclusivitate mondială nu de mult de revista „VSD".

Mai mulţi martori au auzit mai multe reprize de „sunete curioase" în Nevada. Aceleaşi zgomote i-au asurzit pe locuitorii din nordul văii San Fernando din California. Localizar a pe hartă a mărturiilor conduce la baza aeriană Groom Lake din deşertul Nevada. Misteriosul avion a fost reperat şi de seismografele hipersensibile de la U.S. Geological Survey. Ele conduc la aceleaşi concluzii, privind existenta misteriosului avion. Un indice suplimentar în acest sens a fost culeş de la altă bază foarte secretă din Otan, mai exact de la Macrahanish. În plină noapte locuitorii zonei au fost treziţi de un zgomot al unui reactor de o putere ce i-a surprins chiar şi pe controlorii de zbor. Ac ştia au văzut dispărînd pe ecranele lor o umbră care se deplasa cu mai mult de... 3 000 km/oră. De cîteva săptămîni toţi ziariştii specia izaţi în aeronautică din S.U.A. trăiesc într-un fel de transă. „Biblia aeronauticii", săptămînalul „Aviation Week" a descris monstrul de formă triunghiulară cu aripi zburătoare. După un timp cunoscătorii şi-au dat seama că motoarele acestui aparat nu pot fi decît revoluţionare. Ele emit un zgomot care nu seamănă cu al nici unui alt aparat. Este vorba d spre un fel de pulsaţie ritmică, un sunet puternic şi blînd în acelaşi timp. Steven Doug ass a putut fotografia „coada" albă a avionului deasupra Texasului. Stupefiant, nemaivăzut, au exclamat toţi cei care a.

veau de acum încă o dovadă a existenţei unui avion de o concepţie inedită şi care nu a mai străbătut cerul americanilor. De fapt, nu se ştia despre existenta lui „F—117", cel care a zburat ani în şir fără să i se fi semnalat existenţa. Abia acum a fost scos la lumina zilei d U.S. Air Force... Poate pentru dezvoltarea programului său aeronautic.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

„Aurora" şi semnăturile curioase pe cer...

Nr. 43 (1827) din 24 octombrie 1992

incursiune în paranormal

„OUĂ CARE ZBURAU ÎN TOATE DIRECȚIILE!"

Așa cum în cunoștință de situație descria Paul Liekens, autor de cărți despre reincarnare, spiritele ieșite din corpul fizic uneori retrăiesc în starea lor mentalitatea și acumulările din viață, nedindu-și seama că aparțin lumii unor decedați, nerealizînd faptul morții. Aceste spirite se comportă ca și cum ar fi în viață, însă de la nivelul lor atomic. Fenomenul denumit poltergeist (voce zgomotoasă), se manifestă uneori, ca în cazul care urmează, prin tot felul de răspunsuri evident incredibile, dar în același timp foarte concrete.

Faptele s-au petrecut în vara anului 1991, în comuna Soceni, Caraș-Severin. Manifestările de început, dar și după aceea, au evidențiat un fond de suferință, de regulă febră, spaime, vomă. Fata în cauză iubea un băiat. Foarte normal, așadar, fiind și ea iubită, să dorească grabnic căsătoria. Dar familia băiatului nu a fost de acord, mama lui avînd chiar cîteva discuții aprinse cu fata care ar fi urmat să-i fie noră. I-a cerut fetei, la un moment dat, pur și simplu să nu se mai întîlnească cu băiatul ei. De aici au pornit toate necazurile, fata ajungînd chiar de la tensiuni nervoase, la apatii, stări de rău pe fondul cărora se produceau fenomenele care au înspăimîntat satul și care la început constau din ouă care zburau din și în toate direcțiile prin curtea și casa familiei fetei. După această manifestare de neînțeles, au continuat alte fenomene, dar în mod asemănător, fiind vorba de data aceasta de sticle, borcane și pahare care parcă erau aruncate de cineva cu o putere deosebită. În legătură cu „războiul ouălor" martorii oculari vedeau aievea că după ce se spărgeau, cojile mai alunecau doi-trei metri pe pămînt.

Puși în fața unor asemenea manifestări uimitoare, bieții oameni au făcut tot ce le-a trecut prin cap. Au recurs la tămîieri, la rugăciuni, au tras chiar cu o pușcă de vînătoare peste mormintele morților familiilor în gîlceavă, au făcut slujbe cu unul pînă la șapte preoți (dar, culmea!, în timpul slujbelor și preoții erau loviți cu ouă și pahare!!). Au adus în cele din urmă și poliția din sat, însă și polițiștii au fost atacați cu ouă și borcane... și totuși, nici o mînă ascunsă nu era pe-aproape, ca să arunce în atîția oameni cu sticlărie și ouă. Toate aceste „arme" de revoltă apăreau din senin, singure își luau avînt, singure căutau ținta, singure pluteau în aer și plonjau exact unde trebuia!

Evident, n-au lipsit speculațiile, părerile, ipotezele. Lumea spunea că ar fi vorba de vrăji făcute de mama băiatului. Dar poate oare o vrajă să ridice obiecte grele ea singură și să azvîrle cu ele? În cele din urmă a fost adusă o femeie, cunoscută ca vrăjitoare, de loc din Petroșani, care a reușit să liniștească spiritele. Bineînțeles că femeia a intrat în „dialog" cu spiritele agresive, ajungînd chiar să le spună oamenilor năuciți, că la mijloc se află mîna Satanei, că e nevoie de bani de aur, de un viței pe care să-l sacrifice pentru a-l îndupleca pe diavol să lase familia în pace, și mai era nevoie și de mari sume de bani.

Un alt amănunt ce trebuie reținut, este că în vreme ce familia fetei era plecată la Petroșani după această femeie, pe cînd reveneau cu ea la Soceni fata a făcut cîteva crize cumplite, spaimele, țipetele, sufocările sugerau că ea se luptă cu cineva. Cerea ajutor celor din jur spunînd că cineva o strînge de gît.

Fenomenul este relevant din punct de vedere al manifestărilor de acest gen, bine cunoscute în literatura paranormală. Faptul care apare aici o noutate, este acela ce ține de prețul ridicat al instaurării liniștii în cele două familii. Mi-e teamă, de aceea, că un fenomen real, ale cărui manifestări sînt foarte complexe și evidențiate de atîtea ori prin realitatea lor indiscutabilă, a trebuit să fie circumscris unei afaceri pur și simplu. Nu este exclusă capacitatea vrăjitoarei din Petroșani de a interveni în acel caz cu folos. Numai că atît spiritele benefice cît și spiritele malefice — ca în cazul de față, nu au noțiunea banilor, cu atît mai puțin a valorii aurului și dărilor de tot felul. Această conotație nu vrea să vesteiască fenomenul care este real, ci doar să departajeze un fenomen din lumea spiritelor, de o practică omenească, pe care spiritele înseși nu o cunosc.

Mai trebuie menționat că fenomenele descrise mai sus nu-și alegeau un timp anume, ele fiind manifestate concret atît în timpul zilei, cît și noaptea. Deci o altă alternativă a poltergeist-ului, de data aceasta exprimată cu o anume violență și necruțîndu-i pe participanți sau martori, lovind în toți cu aceeași lipsă de discernămînt, și, dacă hîrtia suportă să o spunem, chiar cu o anume lipsă de bun simț!

ION ȚUGUI

Sponsorii supralicitează

Întreprinderile industriale din țările dezvoltate se interesează tot mai mult de proiectele de protejare și conservare a naturii și practică ceea ce experții denumesc „sponsorizare ecologică". Proiectele de protejare a naturii sînt susținute de marile firme de multă vreme, dar în ultimii ani această tendință s-a amplificat spectaculos. Organizația World Wildlife Fund for Nature (WWF) apreciază la circa 2,5 miliarde de dolari totalul fondurilor ce vor fi alocate în acest scop, în următorii 10 ani, fapt ce ar echivala cu o creștere de șase ori față de perioada de referință anterioară. Dar iată cum definește WWF „sponsorizarea ecologică": furnizarea de către o întreprindere de bani, bunuri sau servicii în scopuri ecologice, dar și de reclamă.

Lufthansa s-a arătat de mulți ani preocupată de soarta cocorului, pasăre călătoare aleasă drept emblemă a sa și susține financiar organizația WWF și Societatea germană de protecție a naturii, care intenționează să amenajeze un centru internațional de protecție a cocorilor pe litoralul Mării Baltice, în largul insulei Rügen. Compania Lacoste a intervenit în favoarea crocodililor brazilieni (și în acest caz este vorba de susținerea animalului-emblemă al firmei). Ringfoto pentru micul marsuin, iar Opel a luat sub protecție pinguinii amenințați cu dispariția de pe Insula Galapagos. Opel se folosește totodată de acești pinguini pentru a face publicitate sistemelor de răcire ale vehiculelor sale.

Firmele interesate în aceste proiecte ecologice pot să se adreseze direct organizației WWF, care acordă licențe de exploatare în scopuri publicitare a emblemei sale — ursul panda — după examinarea minuțioasă a fiecărei solicitări în parte. Majoritatea companiilor au o contribuție mai mică sau mai mare la poluarea mediului. Organismele ecologice colaborează cu cele care utilizează metode de producție alternative și cu cele care iau măsuri de reducere a poluării. Astfel se explică prezența emblemei WWF — ursul panda — pe ambalajele batistelor de celuloză neprelucrată sau chiar pe anumiți detergenți.

Marele concern american IBM își ameliorează reputația finanțînd proiecte care permit experților să colaboreze ani de zile în cadrul unor organisme de utilitate publică destinate a îmbunătăți metodele informației, lucrului și a marketingului. Cooperarea organizațiilor de protecție a mediului cu firme cu profiluri de producție diferite are totuși și unele limite. Astfel, acestea nu pot colabora cu firme din industria blănurilor, spre exemplu. Această colaborare prezintă avantaje pentru ambele părți și sporește de la an la an, mediul înconjurător neputînd avea decît de cîștigat de pe urma sa.

ȘERBAN FILIP

Yoga de la A la Z

DESPRE CLARVIZIUNI ȘI CLARAUZ

Am văzut că inițierea în Yoga înseamnă un antrenament permanent, niciodată efectuat empiric sau după propria noastră inspirație, ci supus unei discipline severe, pentru a recolta cît mai multe realizări și implicit pentru a evita eșecurile sau chiar traumele. A practica Yoga înseamnă în primul rînd a depinde o vreme îndelungată de un inițiat, sau, cum spunem noi, de un profesor. Un subiect de mare audiență îl constituie fără îndoială clarviziunile și clarauzul, fenomene prezente la inițiați, și despre care aflăm de la dl. GREGORIAN BIVOLARU:

„Anumite ființe umane, ne spune dumnealui, care prin antrenament sistematic și prin folosirea unor substanțe psihodinamice, dar și datorită unor modificări survenite în structura lor fizică, ajung să fie extraordinar de senzitive la asemenea stări de fuziune generate prin rezonanță, aceasta datorită schimburilor vibratorii, a facultăților trezite, numite clarviziune și clarauz. Aceste persoane primesc impresii precise clar vizuale, auditive, olfactive, gustative și tactile atît din alte dimensiuni, cît și direct telepatic, de la entitățile cu care comunică și care se află în diferite planuri de manifestare din cele 7."

„Știm însă că unele din aceste ființe umane în mod excepțional înzestrate au fost în trecut numite vrăjitori, șamani, theurgi, magicieni, profeți, văzători, mistici..."

„Asemenea ființe sînt cunoscute în timpurile noastre sub numele de adepți, mediumni, senzitivi, vindecători miraculoși, guru, clarvăzători, iluminați, yoghini avansați înzestrați cu puteri paranormale. Deși rațiunea laică respinge ca hazardate asemenea noțiuni, vocea lăuntrică a intuiției afirmă că în decursul vremurilor următoare se va demonstra în mod evident existența cîmpurilor mentale și spirituale postulate în modelele unor savanți și cercetători de prestigiu. Se va concluziona, poate că scopul esențial al evoluției ființei umane pe această planetă este deplina trezire, dezvoltare, perfecționare și rafinare a acestor cîmpuri lăuntrice ce vor face cu putință revelarea Divinului din om."

„Spre același înțeles conduc multe alte practici sau filozofii din științele oculte. Toate au drept „obiect" de speranță și perfecționare spiritul..."

„La o analiză atentă realitatea eternă ultimă a fiecăruia dintre noi este spiritul (ca expresie a supremului absolut Divin). O formă nemuritoare fundamentală de energie cosmică care există dintotdeauna, și care va continua să existe neschimbată și nealterată mereu în viitor, manifestîndu-se prin vehiculele sale sau prin corpuri specifice atît în acest univers, cît și în toate celelalte universuri sau sisteme vibratorii structurate în cele 7 nivele de manifestare."

(va urma)

ION ȚUGUI

Întîlnire între două vizionare

VANGA ȘI NATALIA LA RUPITE

Cu cîteva luni în urmă, la Rupite, în Bulgaria, a avut loc un eveniment care trezește interesul tuturor celor ce cunosc capacitățile vizionare ale celebrei Vanga. Întîlnirea Vangăi cu Natalia Moscu, vizionară și bioenergoterapeută română, nu s-a soldat, precum ne-am aștepta, obișnuiți cu felul de a fi al oamenilor, cu un dialog între două vizionare celebre, ci în spiritul lor, prin inducție telepatică, în felul acesta neajunsul impus de limbaj fiind exclus.

Se știe că Natalia Moscu are capacități asemănătoare ilustrate de Vanga de-a lungul cîtorva decenii. Chemînd-o la Rupite, s-au întîlnit și împreună au avut o confirmare excepțională în legătură cu apariția Maicii Domnului la Rupite. Ele nu se cunoșteau, dar s-au recunoscut din prima clipă. Ceva mai mult, simultan au primit același mesaj, de a construi o biserică în acel loc. Apariția Maicii Domnului în același loc a fost vizualizată exact de ambele vizionare.

Vanga a primit în momentul întîlnirii cristalul de cuarț, de la Natalia pentru a-l palpa (ea fiind oarbă). Răspunsul Vangăi a venit imediat, ca o tresărire de bucurie: îi plăcuse din prima clipă vibrația cristalului, ambele puteau acum să comunice în voie, fără nici o opreliște, direct. Reținem o descriere a Nataliei Moscu după întîlnirea cu Vanga: "La Rupite, în zona munților vulcanici, pe această platformă Vanga primește zilnic pe cei ce o solicită cu diverse întrebări. Ea este în permanentă comunicare cu entitățile angelice care o informează, ajutînd-o să facă bine atîtor oameni. Micuță, dolofănuță, avînd parcă privirea tot timpul îndreptată spre cer, ea este inspirată să vadă și să audă lumea vie a nevăzutului, care veghează asupra noastră, dînd ajutorul necesar cînd intermediarul (Vanga) se roagă pentru cel ce are trebuință de sfatul entităților superioare."

Evenimentul acestei întîlniri se cuvine a fi consemnat, deoarece pune în evidență persoane cu însușiri excepționale, confirmate cu toată rigoarea de-a lungul anilor. În numerele viitoare ale revistei voi reveni cu alte consemnări despre Natalia Moscu. Deocamdată transcriu comunicarea Maicii Domnului pentru Vanga, făcută prin Natalia:

„Ascultă, Iubita Mea, fericita Mea. Eu sînt cu tine acum și în veșnicie. Sufletul tău este în Mine. Tu, iubita mea fiică, aici trebuie să ridici o biserică, în acest loc al puterii tale tămăduitoare, să îndeplinești Cuvîntul Tatălui Ceresc ce transmite acum prin Mine. Acest loc se va numi precum e voia Lui —**Fecioara Maria Tămăduitoarea Lumii.** Tu, iubita Mea, curînd te vei duce și nu te vei mai întoarce din lumea păcii, odihnei, fericirii, dar pînă atunci vei trimite Cuvîntul pentru a îndeplini voia Tatălui Ceresc prin ceea ce eu ți-am trimis prin Natalia. Tu, iubita mea, ești printre îngerii Mei ocrotitori, iar Lumina Tatălui Ceresc îți luminează ochii și sufletul. Fii binecuvîntată în veci, prin voia Tatălui."

Fiind vorba de două vizionare al căror acces la dimensiunea divină și cosmică a fost o dată confirmat, citind aceste rînduri trebuie să le primim întocmai.

(va urma)

ION ȚUGUI

Minienciclopedic

Diana, zeița vietăților din natură, patroana vînătorilor și a iubitorilor faunei sălbatice, s-a întruchipat și într-o excelentă revistă lunară ce-i poartă numele expus cu litere mari pe prima copertă.

Revista Diana este editată la Timișoara ca organ de presă al Asociației Județene de Vînătoare și Pescuit Sportiv Timiș, care a reușit să strîngă laolaltă un talentat colectiv redacțional. Prin subtitlul „revista vînătorilor, pescarilor, chinologilor și chiar iubitori ai naturii", revista Diana se recomandă și se adresează unor largi segmente ale populației, cărora le aduce în cămine documentate știri din natură, din viața vietăților sălbatice de pe cîmpuri, păduri, din ape, relatări despre credinciosul însoțitor al omului — cîinele.

Prin prezentare, ilustrații, conținut documentat și tematica variată, revista Diana se înscrie în peisajul actual al presei scrise ca o mini-enciclopedie de informații, în care cititorul își găsește un refugiu de uitare a frămîntărilor de zi cu zi pe care le cunoaște România în perioada de tranziție. (Dr. Vadim Nesterov)

Starea de VEGHE

PROCESUL SÎNGELUI

Procesul la care ne vom referi în cele ce urmează este ciudat, de şapte ori ciudat şi, de cel puţin şapte ori, profund neliniştitor.

Este ciudat, înainte de toate, prin natura delictului reţinut de instanţă, încălcarea gravă a principiului suprem, hipocratic, „primum non noccere'. **Este ciudat,** deopotrivă, şi faptul că acest delict, adus în dezbaterea justiţiei în 1992, s-a consumat, în fapt, cu şapte ani în urmă. Deci, au fost necesari şapte ani pentru ca cei «vătămaţi» (după un termen clasic, juridic) să-i poată chema în instanţă pe cei prezumtiv culpabili. Repetem, prezumptivi, sentinţa n-a fost dată... Şapte ani de înverşunări şi de disperare, pe de o parte, şapte ani de cvasi - îndreptăţiri, pe de alta, de explicaţii, nu o dată confuze, şi de tergiversări. **Procesul este ciudat,** în cel de-al treilea rînd, prin numele (competenţa şi funcţiile) celor incriminaţi. Nume de prestigiu ale ştiinţei şi administraţiei medicale franceze, nume plasate pînă de curînd în afara oricăror suspicionări. După cum, **e ciudat** — pentru a patra oară ciudat — modul în care cei convocaţi în instanţă încearcă disculparea : fără să conteste caracterul acţiunii, condamnabil ca act medical în 1992, dar privind decizia lor ca pe o vinovăţie ipotetică, dicutabilă, raportată la 1985. Pe scurt, ei nu contestă situaţia în sine, nici consecinţele ei. Şi ca să fie clar : în 1985, aprilie-mai conducerea Centrului naţional francez de transfuzii sangvine fusese informată, cum nu se poate mai exact şi mai clar, că stocurile de sînge (şi subproduse) de care dispuneau, netestate de nimeni în momentul recoltării, erau infestate, într-o măsură sau alta, de virusul declanşator a ceea ce azi se ştie a fi SIDA, o maladie ale cărei iniţiale, înainte de a denumi avatarurile unei deficienţe imunitare dobîndite, definesc **sindromul unei disperări fără scăpare.** Să întrerupem însă, pentru cîteva clipe, enumerarea celorlaltor ciudăţenii ale acestui proces.

■

La 7 mai 1985, doctorul Michel Garetta, din conducerea Centrului amintit de transfuzii, se adresa în scris doctorului Robert Netter, pe atunci directorul Laboratorului naţional francez pentru Sănătatea publică, opinînd că s-ar cuveni întreruptă, de o manieră urgentă, contaminarea prin sînge (şi subproduse) a hemofililor şi, indirect, a familiilor lor. În loc să se întrerupă însă, absolut imediat difuzarea produselor şi subproduselor contaminate (şi înlocuirea lor, eventual, cu produse echivalente, fără cotă de risc, obţinute din alte ţări, din S.U.A., bunăoară) hotărîrea avea să fie aminată — acuzabil azi — cu circa 3—4 luni. O aminare semnată şi parafată de acelaşi doctor, Garetta. Cu acordul lui Netter şi chiar al profesorului Raux, directorul general al Departamentului Sănătăţii. Contaminarea avea astfel să continue timp de 3 - 4 luni. Numărul celor decedaţi sau aşteptîndu-şi azi moartea, ca urmare a acestei decizii, îndeajuns de mare, nu poate fi stabilit riguros. Nu poate fi nici contestat, se înţelege... Dar

Sang : l'argent qui tue

iată şi declaraţia lui Garetta, în instanţă : „Domnule Preşedinte, îmi asum decizia pe care am luat-o atunci. Înţeleg azi că a fost o eroare, că ar fi trebuit să acţionez altfel. Ei, bine, nu am fost în măsură să o fac. Nu am ştiut cum să trec peste constrîngerile administrative, n-am ştiut cum să mă plasez, la nevoie, în afara legii şi normelor... Am luat decizia care în acel moment mi se părea mai puţin nocivă..." Riscantă, deci, pentru unii, salutară pentru alţii. Nu mă judecaţi, ar părea să afirme Garetta, doar pentru cei cîţiva hemofilici pe care i-am pierdut prin contaminare, gîndiţi-vă la cei pe care i-am salvat...

■

Şi revenind la stranietăţile acestui proces. **Este ciudat,** în sfîrşit — în al cincilea rînd, sau la puterea a cincea — modul în care apărarea invocă, într-un caz de viaţă şi moarte, **existenţa unor raţiuni şi restricţii financiar - contabile, acolo şi atunci unde singura abordare se impunea a fi umanitar - morală.** Garetta —pentru a şasea oară **ciudat** — nu neagă cîtuşi de puţin cota de risc şi periculozitate a deciziei sale. Garetta, în instanţă, are însă lacrimi în ochi, iar vocea îi este încărcată de emoţie. Garetta suferă... Sincer ! Şi n-ar fi fost oare judecat — pare să întrebe Garetta — pentru o decizie inversă, aceea de a fi lăsat hemofilii la discreţia unui import de produse medicale, pentru care nimeni nu oferea atunci fondurile de care ar fi fost nevoie ? În apărarea lui Garetta va vorbi la proces (a şi vorbit se pare) celebrul biolog François Gros de la Institutul Pasteur, consilierul ştiinţific al lui Laurent Fabius. Şi poate chiar Fabius în persoană, fost prim - ministru, prţşedintele partidului socialist francez. **Ciudat,** pentru a şaptea oară — ciudat...

■

Spuneam că procesul este şi profund neliniştitor prin ceea ce ne lasă să întrezărim, ca perspectivă realistă de asistenţă medicală, într-un viitor apropiat. Nu vor fi destui bani nicăieri, niciodată, în nici o visterie pentru a salva toţi bolnavii. Medicamentele costă din ce în ce mai mult, iar cele ieftine au deseori, şi o eficienţă redusă... Îi vom judeca oare, în instanţe, pe toţi cei care ne vor prescrie doar acele medicamente la care avem acces, cu o cotă sau alta de risc, dintr-un motiv sau altul, şi nu pe cele care ne-ar putea realmente salva ? Îi vom judeca pînă la urmă şi pe cei care încă nu au decis, printr-o lege, obligativitatea testărilor SIDA, în perimetrul grupelor sociale cu un factor foarte mare de risc ? Se va ajunge vreodată să se ceară, înaintea oficierii căsătoriei civile, un certificat de „seronegativ', cum se cere azi rezultatul analizei Waserman ? Şi mai e neliniştitor, într-un fel, că s-a căutat şi s-a găsit, ca de atîtea ori, un «acar», în cazul dat Garetta, care va plăti, poate, prin condamnarea sa, în instanţă, pentru tot ceea ce nici un sistem social şi nici o legislaţie nu par a fi în stare să facă ?

■

Va fi privat Garetta de dreptul la practica medicală ? Va trebui să plătească o amendă şi mari despăgubiri ? Va fi închis pe viaţă ? — cum s-a şi cerut de unii răzbunători.

Pentru cei aflaţi în închisori, există o ciudată instituţie franceză, şi anume aceea a «vizitatorilor onorifici», a unor oameni de bine care, din cînd în cînd, îşi rup din timpul lor pentru a-i vizita pe cei condamnaţi, uitaţi nu o dată de lume. Nu le aduc pachete, vin doar să stea de vorbă... Să presupunem, deci, că Garetta, închis, ar fi vizitat într-o zi, din oficiu, de un binevoitor — hemofilic, şi seropozitiv, de un viitor condamnat la o îmbolnăvire fatală. S-ar putea privi unul pe altul în ochi ? Ce-ar putea să-şi spună între ei, cel condamnat la detenţie, pe drept sau pe nedrept, şi cel condamnat la disperare şi moarte ? Şi cine sînt cei care nu au fost, nu sînt şi nu vor fi nicicînd judecaţi, deşi la fel ca şi Garetta, ştiau... ?

DOREL DORIAN

Libertatea cuvîntului sau sinucidere

Sinuciderea lui Socrate a reprezentat pentru atenieni — şi ulterior pentru toate societăţile civilizate — confirmarea imperativă a adevărului că ideile nu mor împreună cu oamenii. Cultivator al virtuţilor şi înţelepciunii filosofice neîngrădite nici măcar de zei (ne aflăm în Grecia antică a secolului IV înainte de Christos), dascălul lui Platon şi-a adus singur un omagiu, preferînd să-i şicaneze pe juraţii care nu erau nici ei convinşi de justeţea acuzaţiilor aduse de duşmanii filosofului (Meletos, Anytos şi Lycon). Spre disperarea Xantipei (soţia lui) şi a bunilor săi prieteni, Socrate nu a folosit în apărarea sa piesa esenţială a democraţiei ateniene a celor timpuri, şi anume **libertatea cuvîntului, dreptul de a nu fi de acord cu puterea şi de a exprima acest „divorţ" în mod public.**

Sinuciderea şi-a construit-o pas cu pas, ca într-un joc de şah în care preferi doar să te aperi, fără să ataci atunci cînd adversarul rămîne descoperit datorită înverşunării cu care loveşte. Filosoful n-a folosit în jocul său cu moartea componenta de bază a confruntării, regina — sau libertatea de exprimare, atît de scumpă democraţiei, autocondamnarea a însemnat un dispreţ faţă de cei care au iniţiat acest proces-vedetă. Sinuciderea a echivalat cu refuzul umilinţei.

Umilinţa îţi poate aduce achitarea? Justiţia greacă antică are în celebrul Pericle, fondatorul „secolului de aur", un nefericit exemplu de umilinţă. Dar el nu s-a **tînguit în faţa** judecătorilor pentru **el** însuşi, ci pentru soţia sa (acuzată de moravuri uşoare). Socrate a murit pentru eternitatea ideilor sale, considerate ca aparţinînd unei disidenţe supărătoare.

Refuzul de a-şi apăra atitudinea publică şi bogăţia de idei cuprinsă în demersurile sale oratorice îl transformă pe So-

gîlceava IDEI

crate într-un fel de precu
ţei moderne, al celor pen
tatea cuvîntului este mai
pria condiţie umană, care
preţul vieţii sau al surgh
rul într-un ocean de min
trebuie să facem neapărat
nuanţă. Socrate n-a fost ni
man făţiş al guvernului at
comis vreun act îndrep
acestuia. El nici măcar nu
net de cele trei tentative d
dictaturii în Atena (din anii
înainte de Christos). Ba c
iniţiatorii grupărilor de ar

mani ai democraţiei, erau dintre elevii lui — Critias şi Carmides, rude ale lui Platon! Socrate promova idei noi în planul moralei şi virtuţilor, îmbrăcate în haina înţelepciunii filosofice.

Odată declanşat procesul, deziluzia lui Socrate în faţa judecătorilor ce-l acuzau în numele democraţiei a fost definitivă, iar sinuciderea prin refuzul apărării trădează faptul că un asemenea proces nici măcar nu se poate iniţia într-o democra-

● **ANCORA STABILITĂŢII ÎN EUROPA.** După sfîrşitul conflictului dintre est şi vest şi după căderea zidului Berlinului, întreaga Europă a avut şansa istorică de a se regăsi, pentru prima dată în acest secol, de a-şi dezvolta identitatea sa comună. „În această perioadă a transformărilor, a nesiguranţei şi a căutării drumului, opinează ministrul de externe al Germaniei, dr. Klaus Kinkel, integrarea „celor 12" (statele membre ale CEE) este ancora stabilităţii către care se îndreaptă toate ţările europene, mai ales noile democraţii din Europa centrală şi de est, pentru a căuta sprijin". „Acest punct fix şi de susţinere — Piaţa Comună — nu trebuie slăbit din neglijenţă", sublinia şeful diplomaţiei germane.

● **PARIUL VIITORULUI.** El este energia solară fotovoltaică. În panourile fotovoltaice, lumina solară acţionează asupra structurii electronice a anumitor substanţe semiconducătoare, ca de pildă siliciu şi este convertită direct în energie electrică. Avantajele sînt enorme. Nu există

POPASURI WORLD ÎN JURUL LUMII

combustibil, nici părţi mobile care cu vremea se uzează, nici necesitatea aprovizionării cu apă. Întreţinerea celulelor de semiconductori necesită un efort foarte redus, iar funcţionarea lor se întinde pe o perioadă de circa 20 de ani.

● **TERRA ŞI POPULAŢIA SA.** Pe „planeta albastră" locuiesc în prezent peste 5,3 miliarde de pămînteni. În anul 2000, chiar mai devreme, se va depăşi graniţa celor 6 miliarde de oameni. Către anul 2025 se va trece o altă graniţă, a celor 8 miliarde de pămînteni. Populaţia mondială va creşte în continuare ? Demografii prognozează că după 2025 încetinirea creşterii populaţiei, care se manifestă în prezent în lume, cu excepţia Africii, se va extinde şi în acest continent. În a doua jumătate a secolului XXI, populaţia mondială se va stabiliza la 10—12 miliarde de oameni, opinează demografii.

● **REMEMBER.** În contextul legăturii pe apă între Rotterdam şi Constanţa, realizate luna trecută, referirile lui Jacques Yves Cousteau la fluviul Dunărea, într-un interviu capătă o consecinţă deosebită. Iată ce declara comandantul Cousteau cotidianului „Magyar Hirlap" : „Eu nu sînt francez, sînt cetăţean internaţional, iar Dunărea are importanţă pentru toată lumea. Este unul din cele mai mari şi mai importante fluvii şi starea lui este fundamentală pentru viitorul întregii omeniri. Dunărea constituie una din problemele esenţiale ale Europei iar pentru a o rezolva, trebuie să folosim tehnici de luare a deciziilor care, în afara factorilor de mediu, iau în considerare şi factorii politici, sociologici, filozofici şi culturali ; numai pe baza acestor sinteze se poate stabili diagnoza optimă a dezvoltării viitoare".

● **IMIGRAREA NU VA PUTEA FI ŢOPATĂ.** Taiwan, Coreea de Sud i Thailanda au muncitori imigranţi. Chiar şi Japonia are imigranţi, cira un milion de oameni. Ţările boate atrag. Şi Mexicul are imigranţi landestini, ca şi ţările Maghiebului. Există o fluiditate de populaţii la aest sfîrşit de secol cum nu s-a mai văzut în istorie. Cei care pretind că ceastă mişcare, care se desfăşoaă la scară planetară, va fi stăvilită se înşeală. Un mare şantier într-o ară dezvoltată se construieşte, de bicei, cu mînă de lucru foarte flebilă, exploatabilă, care să muneească în permanenţă — deci cu muncitori clandestini.

Pentru părinți

Limbajul secret al celor mici

Înainte de a învăța să rostească cuvinte, spre nouă luni, copiii folosesc forța mimicii, gesturile și grimasele pentru a „dialoga". Cu dv. sau între ei. Se poate spune că înainte de nouă luni un copil are foarte putine contacte sociale fiind preocupat în special de prezența mamei, tatălui și de biberonul său. Dar sînt deja acumulate toate elementele necesare limbajului. Copilul întoarce capul spre mama sa cînd îi vorbește sau încetează de a mai plînge cînd aude muzică.

Este foarte important să i se vorbească copilului încă din primele zile după naștere. Încet—încet el va deprinde intonația și va învăța să rostească cuvintele. Cu cît copilul va trăi într-un univers verbal bogat, cu atît va vorbi mai repede. Observînd copiii din colectivități, psihologii au fixat spre 9-10 luni dorința micuților de a stabili o relație : ei întorc capul spre un copil de aceeași vîrstă, îl privesc, îi surid. Sînt gesturi ce își pot decodifica foarte ușor limbajul, semnificația. Dacă copilul dv. vede un măr la altul de vîrsta sa se va lupta cu acesta pentru a i-l lua. Odată dobîndită „prada" o va abandona pentru a cuceri jucăria din mîna celuilalt vecin. Țipete, proteste, dar și gesturi de conciliere. La această vîrstă, spun specialiștii, există un stadiu de comunicare în niște coduri înțelese de fiecare dintre ei. La această vîrstă nu se poate vorbi despre agresivitate, ci doar despre amenințări. Chiar și la această vîrstă copiii trebuie lăsați să-și „încheie conturile" între ei fiind astfel deprinși cu „codurile sociale". Și cel care domină azi va putea fi foarte bine dominat mîine.

Spre 11-12 luni copiii descoperă plăcerea de a oferi. Ei întind mînuța spre ceilalți copii oferindu-le o floare, un biscuit. Este un gest pozitiv. Sunetele care-l însoțesc transformă gestul într-o veritabilă demonstrație de iubire.

Spre 10 luni limbajul „verbal" este însoțit de cel corporal : mînă întinsă, degete pregătite pentru a prinde.

Spre 12 luni copilul nu numai că înțelege foarte bine ce i se spune dar e pregătit să țină adevărate... discursuri. De la această vîrstă copilul îi va imita pe adulți. Specialiștii nu uită să le sugereze părinților să-i pună în contact cu copii de aceeași vîrstă. Astfel micuțul vine în contact cu două nivele de limbaj : cel al adulților, dar și cel al copiilor, codificat dar capabil să exprime toate emoțiile, de la tandrețe pînă la seducție. Încet—încet copilul va învăța limbajul și „va începe să vorbească, dacă vrea să se facă auzit sau înțeles", spune cercetătorul în psihologie Anne Bacus.

- *Testosteronul stă la baza agresivității bărbaților. Așa s-ar explica faptul că femeile sînt mai puțin agresive.*
- *În schimb estrogenii conferă vaselor sanguine... masculine mai multă permeabilitate. Este motivul pentru care insuficiența circulatorie venoasă este o problemă mai ales... feminină.*
- *Imediat după naștere băieții sînt mult mai... somnoroși decît fetițele. Abia pe la șase luni pre-*

101 DIFERENȚE

dispoziția se inversează. Mai mult chiar, spun specialiștii, femeile au nevoie de aproximativ o oră de somn în plus față de bărbați.

- *Atenție ! Tabagismul capătă o tentă de... feminizare. În timp ce procentul bărbaților mari fumători scade (cu 2 la sută în ultimii trei ani), cel al femeilor crește atingînd 20 la sută.*
- *În lume numărul bărbaților afectați de boli psihice este de două ori mai mare decît al femeilor.*

* CRONICA modei

ARMONIE

Vestimentația oricărcia dintre noi sporește în frumusețe cînd este în armonie cu cea a partenerului de viață. Aspirația spre echilibru, pe care fiecare dintre noi o avem, își poate găsi un reper și în acest „amănunt". (A.P.)

■ O frumusețe estompată de o tunsoare banală poate fi pusă în valoare de coafura tinerească, tonică pe care ați putea-o adopta.

magazin Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

STOP CULPABILIZĂRII!

A-ți trăi sexualitatea, a-ți asuma kilogramele, chiar dacă sînt în plus, a-ți revendica micul tău rid din colțul ochiului, a te răsfăța cu ciocolata preferată, sînt plăceri pe care astăzi nu mai este cazul să vi le stăviliți. Pierre Pallardy, marele apostol al formei, siluetei și sobrietății gastronomice este contrazis în preceptele sale de foarte seriosul Institut francez de sănătate care anunță că persoanele cel mai puțin susceptibile a sucomba din cauza maladiilor cardiace sînt țăranii gasconi. Ori, pînă mai ieri meniurile lor bogate în grăsimi și excesele lor alimentare îi înspăimîntau pe dieteticieni.

Ipotezele se schimbă. Ne conving de aceasta și Michel Montignac în cartea sa „Mănînc deci... slăbesc". Și americanii au abandonat dictatura regimurilor draconice, au aruncat cîntarele și au constatat cît de „apetisante" sînt femeile plinuțe. Chiar Jane Fonda, altădată adepta unor cure de slăbit severe, adoptă azi blîndețea. Ba chiar zilele acestea ne asigură „Voici", s-a putut citi într-o revistă feminină un elogiu adus ridurilor: „Ele povestesc gînduri și victorii, dau strălucire surîsului și reamintesc poveștile de iubire". Mesajul este clar. Frustrările, privațiunile, eforturile, dictaturile de orice fel nu trebuie să mai existe. Este admisă o singură dictatură: cea a plăcerii. Astăzi se conturează o tendință în toate domeniile vieții, de la sexualitate la educație, incluzînd relațiile din interiorul cuplului. „Plăcerea, proclama prof. Henri Laborit, constituie baza echilibrului nostru biologic. Este motorul nostru cel mai puternic, cel mai important carburant."

Iată deci cea mai simplă rețetă pentru a ne simți în formă și în forță...

DOSARELE FRUMUSEȚII

O coafură nouă sau o tunsoare schimbată pot da o alură deosebită înfățișării dv. Merită să încercați. Cu atît mai mult cu cît, bine alese, ele dau personalitate aparte și feminitate suplimentară fiecăreia.

■ Abandonînd o tunsoare cu breton pe frunte puteți adopta o coafură mai degajată.

MAGAZIN GLOB

David Lynch:

CRED CĂ M-AM ÎNDRĂGOSTIT DE LAURA PALMER

Cu această afirmație și-a început faimosul David Lynch mărturisirile făcute într-un interviu acordat revistei „VSD". Și iată ce spune mai departe: „M-am îndrăgostit, dar nu de la început, ci în timp ce scriam scenariu. Am considerat o șansă pentru creația mea alegerea lui Sheryl Lee pentru a întruchipa personajul ce animă întreg foiletonul, deși nu apare decît la început, cînd Laura este găsită moartă, înfășurată într-o folie de plastic, și apoi în cîteva flash-back-uri sau viziuni ale agentului Cooper. Sheryl mi s-a părut deosebit de interesantă, deoarece o dată ce și-a primit rolul a intrat complet în el. Chiar în afara studiourilor de filmare, ea trăia starea paroxistă a Laurei Palmer. Rolul a traumatizat-o într-o asemenea măsură, încît i-a trebuit destul timp pentru a-și regăsi reperele interioare. O consider o actriță extraordinară, care în prezent pregătește un nou rol, la New York, împreună cu Al Pacino. Revenind la foileton, în ciuda faptului că Laura dispare de la început la modul fizic, ea este prezentă continuu în viața celorlalte personaje. De fapt, scriind scenariul, eu am refuzat ideea că Laura, de care mă îndrăgostisem, a murit".

Întrebat de revista „VSD" de ce mulți spectatori așteaptă cheia la întrebările care se pun în serial și de ce, nefiindu-le dată de autor de-a gata, se simt frustrați, David Lynch răspunde: „Nu înțeleg de ce oamenii așteaptă de la o operă de artă să le spună ceva anume, în timp ce ei acceptă faptul că viața însăși nu rimează cu nimic. Americanii, de exemplu se consideră alergici la noțiunile abstracte. Lor le place „să înțeleagă", „să palpeze" situația. Dar în realitate ei sînt mai deschiși decît sînt în stare să o creadă. O probă poate fi succesul de care serialul s-a bucurat în Statele Unite. Mulți consideră că eu am capul plin de demoni și de fantasme, dar e fals ce se spune! Eu nu sînt un vicios sau un anormal și nu am pretenția că am socotit în inconștientul colectiv. Eu sînt doar un om cu ceva mai multă imaginație pe care o speculez destul. **Twin Peaks** nu este decît o oglindă ce reflectă ceea ce se petrece în spatele ușii or. Asta-i tot".

Amintindu-i-se de afirmațiile sale cu pictura și muzica, David Lynch răspunde: „Eu sînt un «polimorf» și astfel găsesc în pictură și în muzică prelungiri ale personalității mele. Iubesc sunetele, muzica, vocile și lucrul de care sînt mîndru în Twin Peaks este că am reușit să orchestrez jocul actorilor, mișcările camerei de filmare, intriga cu banda sonoră. La repetiții, îi punem pe actori să asculte muzica. Apoi, în timpul filmării, ascultam numai eu, iar pe ei i priveam cum interpretează. Totul trebuia să intre într-o armonie perfectă".

„Ce credeți despre turiștii japonezi care au pornit în valuri spre locul unde a fost filmată scena descoperirii cadavrului Laurei Palmer, loc unde s-a pus chiar și o placă comemorativă? Ce credeți despre cărțile editate, despre insignele, tricourile dedicate Laurei sau faimosului **Twin Peaks?**", a fost întrebat David Lynch. Răspuns: „Mi se pare simpatic faptul că japonezii încearcă să găsească urmele concrete ale unei ficțiuni, dar nu sînt adeptul nici unuia din lucrurile enumerate.

Traducere și adaptare de AURORA POPESCU

oameni... oameni...

MAI BINE ÎNALT DECÎT SCUND

Aceasta este părerea profesorului Underwood, un specialist american în morfofiziologie. În urma studiilor efectuate, el apreciază că persoanele înalte dau impresia de siguranță de sine, optimism, mai mare putere de muncă. Persoanele înalte par a fi mai diplomate, mai puțin în pericol de a ajunge în rîndul șomerilor, mai avantajate în cele mai diferite situații. Mergînd pe aceeași idee, directorul personalului de la Universitatea din Pittsburgh (Pennsylvania) estimează că talia ideală pentru universitar este de 1,88. El merge chiar mai departe cu aprecierile, spunînd că un om înalt poate fi plătit cu 12,4% mai mult decît media

1. 2. 3.

și că pentru fiecare inch (2,5 cm) mai puțin, salariul ar diminua cu 300 dolari. O precizare: este vorba despre demnitari! În Franța, o anchetă efectuată de Institutul național pentru statistică și studii economice ar părea să confirme concluziile cercetătorilor americani. Cei puțin în privința bărbaților. Și cu toate acestea, începînd din 1965, François Mitterrand și-a învins rivalii săi mult mai înalți, fiind primul locuitor scund al Elysée-ului. Și exemplele care se constituie în excepții ale rezultatelor studiilor întreprinse ar putea fi destul de numeroase. Așadar, nu întotdeauna se poate spune că primul din clasă este băiatul cel mai înalt **(A.P.)**

1. Dustin Hoffman. *1,68 m. Actor care a turnat 25 filme în 24 ani. Deținător al premiului Oscar.*

2. François Mitterrand. *1,72 m. Este cel mai scund președinte de la a V-a Republică încoace.*

3. Alain Prost. *1,67 m. Pilot de formula 1, campion mondial, de trei ori la rînd.*

CATASTROFA TITANICULUI REVINE ÎN ACTUALITATE (V)

● **La ora 3,35** Carpathia întîlnește prima barcă de salvare, iar la 8,15 toate bărcile de pe Titanic sînt recuperate.

Apare apoi Californian (cam după o oră nu mai găsește nimic și pleacă) urmat de Parisian, Baltic și Virginian.

Nava care se va confrunta cu surpriza macabră va fi însă puitorul de cabluri american Mackey — Banett, care la o săptămînă după naufragiu dă peste 300 de cadavre duse în derivă de Golfstream. Vestele de salvare le ținuseră pe toate la suprafață. Oamenii muriseră la circa o oră după naufragiu din cauza temperaturii scăzute a apei. Mulți dintre membrii echipajului nu aveau să uite niciodată femeile cu fețe tumefiate ce țineau pruncii împietriți la piept.

● **La 1 septembrie 1985 — ora 3,49 G.M.T.** epava Titanicului este reperată. Cu acest prilej nava americană KNNOR realizează 20 000 de fotografii.

Prima constatare: pachebotul se rupsese, compartimentele pupei fiind smulse și așezate pe fund, la circa 700 de metri de blocul prova.

● Locul a fost păstrat secret și s-a revenit peste un an cu submarinele Alumінaut (american) și ARGO (francez). Studiul efectuat a spulberat iluziile celor ce mai credeau în posibilitățile de ranfulare a navei.

Corpul ne rupsese în trei fragmente cel mai mare fiind cel de la prova — intact pînă la al 3 - lea coș. Lemnul de la bord era devorat în întregime de microorganismele marine, cu excepția zonelor unde oxizii metalici îl făcuseră necomestibil, prova căzuse cu circa 40 km/h, îngropînd etrava la circa 12 m, răsucindu-se ușor spre babord, și apoi într-un uriaș nor de mîl așezîndu-se pe chilă.

● Se poate afirma că marele pachebot reprezintă astăzi o grămadă de fier vechi. Cît despre readucerea lui la suprafață, la ora actuală specialiștii consideră că nici nu mai poate fi vorba. Iar morții nu vorbesc...

● Între cele trei fragmente mai importante ale navei se întinde un cîmp de cărbuni risipiți din magazii. Rămășițe umane nu mai există, doar obiecte: un candelabru de cristal ce atîrnă încă în salonul clasei I - a, un cap de păpușă din porțelan, o oliță de noapte, o ceașcă, o farfurioară ce ar putea conține încă vin de peste 400 de atmosfere, o cadă de baie emailată, dar biruită de rugină...

● Și cînd te gîndești că în presa vremii **The Evening Sun** anunța la 15 aprilie 1912 că toți pasagerii de pe Titanic fuseseră salvați și că Titanicul fusese remorcat spre coasta americană. Cine putea bănui atunci proporțiile catastrofei? Ulterior ancheta americană a stabilit 703 salvați din 2201 iar cea britanică 711.

● Numeroase enigme au învăluit naufragiul.

— Una din ele ar fi cifra exactă a victimelor. S-a vorbit fie despre 1 522 morți, fie 1 490.

— Atît Titanicul cît și Californian au observat o navă cu luminile de poziție aprinse, fiecare în direcția celuilalt, la ora 23,40, 14 aprilie. Se afla sau nu o navă acolo? Misterele persistă pînă astăzi...

— Conținutul seifurilor ar fi și el un alt mister ce a înfierbîntat mințile multor căutători de comori.

Din cele 73 500 de fotografii realizate în total în 1985 (circa 20 000) și în 1986 restul nu reies elemente concludente asupra împrejurărilor valori care intrau în discuție și care au rămas în memoria omenirii timp de 75 de ani.

— Robert Ballard cel care a condus echipa americană, n-a găsit acea forfecare a plăcilor așa cum a crezut, pe distanța de 90 m. În schimb a reușit să fotografieze o gaură în plăci. Deci, o nouă enigmă.

● Încă din 1912 — s-a constituit „Titanic Historical Society' cu intenția de a colecta fonduri pentru salvarea navei. Dar timpul a trecut, iar epava își doarme în continuare somnul veșnic pe fundul oceanului în așteptarea acelei clipe care să-i dezvăluie taina. Dar pînă atunci, la cei 80 de ani împliniți în acest an de la catastrofă, nu ne rămîne decît să-i spunem o dată în plus: „Adio, bătrîne Titanic..."

MIHAELA DOROBANȚU

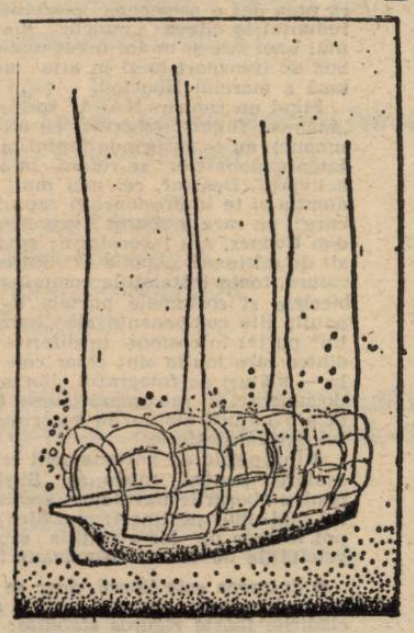

Posibilă metodă (datînd din 1966) de recuperare a navei: împachetarea Titanicului în saci gonflabili din material plastic.

Nr. 43 (1827) din 24 octombrie 1992

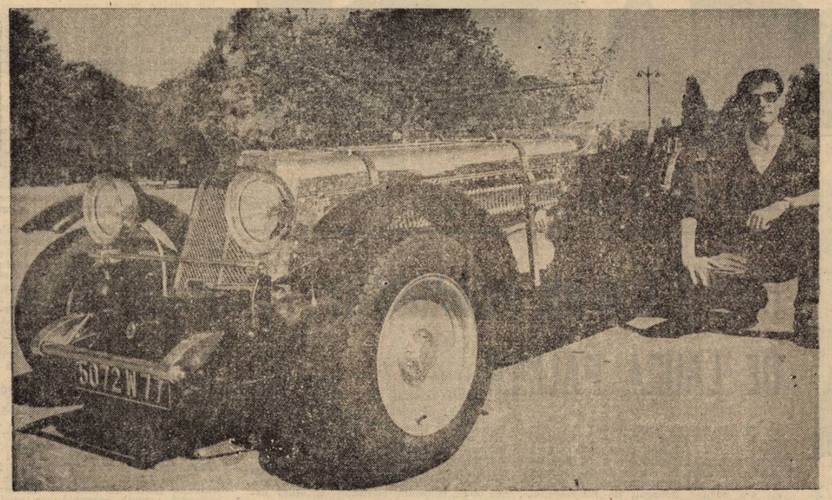

„Este un MORGAN? Nu, un DE CLERCQ"

Se numește De Clercq. Arată așa cum vedeți în imaginea alăturată, atinge 195 km/h. Dar nu vă faceți iluzii, nu veți putea avea una la fel. Le Clercq este un unicat.

Povestea ei a început în 1990. Aflîndu-se într-un restaurant din Porte Maillot, Benoît de Clercq creiona distrat pe o bucată de hîrtie mașina visurilor sale: capotă efilată stil Jaguar SS 100, față în versiunea Aston Martin Internațional, interior apropiat de MG, bord gen Bugotti... Automobilul începea să prindă tot mai mult contur, inspirat de elemente desprinse din mașinile cu nume sonor ale anilor '30. Doi ani mai tîrziu, o mașină cu un aspect ciudat, fără pereche, de-o eleganță rar întîlnită își făcea apariția pe străzile Parisului, lăsînd în urma sa priviri siderate. Cei ce îndrăzneau se apropiau de șofer și întrebau: „Este un Morgan?" „Nu, răspundea acesta. Este un De Clercq."

Mai tîrziu, autorul acestui senzațional model, un inginer de 37 de ani, declara: „Am vrut să construiesc o piesă deosebit de frumoasă. M-am gîndit la stilul anilor '30, la un mariaj fericit între așa-zisul „savoir faire" artizanal și tehnicile moderne.

Încă de la patru ani, Benoît de Clercq, fiul unui industriaș, visa la plimbări fabuloase în uriașul Hotchkiss al bunicului său. La 12 ani, își risipea caietele, rupîndu-le foile din care făcea avioane și mașini. Ajuns mai tîrziu gazetar specializat pe probleme tehnice, apoi concesionar de motociclete englezești — Triumph și Norton — microbul său vechi a făcut ravagii. Visul s-a așezat mai întîi pe coli de desen, apoi s-a concretizat în miniaturi. Trebuiau apreciate volumele. Cînd totul a devenit satisfăcător, Benoît a sculptat o machetă din lemn, în mărime naturală. Apoi s-a trecut la realizarea mașinii adevărate. A apărut unicatul De Clercq, un superb automobil bleumarin închis, cu o tapițerie neagră, din piele foarte fină.

Mulți și-ar dori o mașină asemănătoare. Și pentru că acum Benoît de Clercq și-a văzut visul împlinit, se gîndește că, primind ajutorul unor sponsori, ar putea să treacă la o nouă etapă, de fabricare în serie a mașinii. Ca afacerea să fie rentabilă pentru producător, în fiecare an ar trebui realizate cel puțin 30 de mașini. Partenerii ideali pe care Benoît și i-ar dori? Industriași, colecționari, oameni de afaceri... Rămîne de văzut cine va da startul.

AURORA POPESCU

■ În fiecare an se fabrică 200 miliarde cutii de conserve pentru 800 produse alimentare perisabile. Grosimea acestor cutii s-a înjumătățit în 20 de ani, scăzînd de la 25 la 12 microni. Iar instalațiile de umplere au capacitatea de 1500 cutii pe minut față de 150—200 în anii '60. Dacă aceste perfecționări nu ar fi avut loc, cutia de conserve a anilor '90 ar fi costat cu 30—40% mai scump.

■ Produsele realizate de societatea franceză „Duflot Industrie" și-au cîștigat un bun renume asigurînd o protecție eficace față de foc și căldură, pînă la un anumit prag de temperatură. Chiar dacă pragul este depășit, materialul nu degajă decît o cantitate redusă de gaze toxice. În transporturile în comun, produsele „DUFLOT" pot fi utilizate la protejarea scaunelor pentru pasageri, trenurilor, ai vagoanelor de metrou, ai avioanelor, autobuzelor și navelor. Același produse (un amestec de fibre sintetice nețesute) sînt recomandate la confecționarea echipamentului de lucru al pompierilor, a combinezoanelor pilotilor, a mănușilor de protecție pentru unii muncitori industriali etc. Straturile DUFLOT pot fi folosite pentru izolarea termică și acustică.

TELEX • TELEX

■ O concentrație neașteptat de mare de virusuri a fost descoperită de un grup de oameni de știință norvegieni în apa nepoluată, ceea ce ar putea determina o revizuire radicală a rolului virusurilor în ecosistemele apei naturale. S-au depistat 250 miliarde particule de virus per milimetru în apele naturale nepoluate. Concentrația de virusuri în apele naturale era considerată pînă la descoperirea oamenilor de știință norvegieni de la Universitatea Bergen mult mai scăzută și, ca urmare, neimportantă din punct de vedere ecologic. Concentrația virală ridicată arată că infecția cu virusuri poate fi un factor important în controlul ecologic al microorganismelor din plancton.

Cîți ani ne mai despart de „ERA MAȘINILOR"?

● Cîndva vis, uzina complet automatizată a devenit, în zilele noastre, realitate. ● Sistemele destinate a înlocui muncitorul calificat și cunoștințele sale și-au dovedit eficiența ● Experții electronici nu au putut însă să substituie cu succes omul. ● „General Motors", gigantul american producător de automobile, a cheltuit peste 20 miliarde de dolari pentru realizarea unei producții asistate de calculator. ● Sistemele automatizate sînt tot mai des folosite la supravegherea funcționării utilajelor.

Ideea uzinei complet automatizate i-a preocupat îndeaproape pe specialiștii ultimelor decenii, ea devenind realitate pentru prima oară în Japonia, iar apoi și în alte țări industrializate. Despre ce este vorba? De sisteme destinate a înlocui muncitorul calificat și cunoștințele acestuia. Ele și-au demonstrat eficacitatea în cadrul procesului de diagnosticare a situațiilor concrete care se ivesc în fluxul de producție și de luare a deciziilor. În ceea ce privește producția industrială, însă, experții electronici nu au putut substitui pînă în prezent cu succes omul. Și chiar dacă într-un viitor nu prea îndepărtat ele vor deveni auxiliari importanți în cadrul producției industriale, prezent trebuie asistate în mod obligatoriu de specialiști, deoarece nu sînt capabile să învețe și nu pot trage concluzii în mod independent decît într-un cadru foarte limitat.

Pe măsură ce electronica a pătruns în toate ramurile de producție, s-a trecut la reduceri masive de personal, uzina cunoscînd o nouă înflorire pe post de unitate productivă informatizată. Se intenționa ca datele determinate prin intermediul sistemelor informatizate să aibă acces direct la banda de producție și să comande utilajele, înlocuind mîna de lucru umană. Această viziune nu s-a realizat pînă acum și nu din cauză că nivelul actual al tehnicii nu ar fi suficient de ridicat. În primii ani de euforie ai automatizării s-au făcut unele investiții care au adus multe întreprinderi într-o situație cel puțin paradoxală: acestea posedă și sisteme ultramoderne de producție, scumpe, dar și mînă de lucru la fel de scumpă, astfel încît mult doritul efect al raționalizării procesului de producție s-a produs mai mult în cazuri izolate. Gigantul american producător de autovehicule General Motors, spre exemplu, a cheltuit peste 20 de miliarde de dolari pentru realizarea unei producții asistate de calculator, dar productivitatea vechilor utilaje este superioară acestora din urmă.

Să rezulte de aici că nimic nu funcționează fără (cel puțin) supravegherea din partea unui expert uman? Realitatea este că, în ultimii ani, s-a pus un accent tot mai mare pe factorul uman. De specialiștii cu înaltă calificare, deoarece diversificarea continuă a producției a impus executarea din ce în ce mai variată a numeroase comenzi diferite. Prezența specialiștilor, să devenit mai eficace și mai puțin costisitoare decît cea mai perfecționată sisteme computerizate în stadiu limită, care prezintă mari riscuri în ceea ce privește posibilitatea apariției unor comiterii de erori ocazionale. Errare humanum est... Unii experți apreciază la 150 numărul total al veritabilelor sisteme informatizate bazate pe cunoștințele existente în procesul de producție, experții electronici fiind utilizați în special pentru controlul calității producției. Sistemele automatizate sînt tot mai des folosite la supravegherea funcționării utilajelor, în scopul evitării, pe cît posibil, a unor eventuale opriri ale sistemului de producție, deosebit de costisitoare pentru fabricant. În acest scop, sistemele electronice au stocate în memoria lor artificială situații tipice care pot ajuta supraveghetorul uman al procesului productiv să intervină în cazul înregistrării unor defecțiuni. Intervenția subiectului uman rămîne, pînă la urmă, suverană. „Era mașinilor" nu a sosit încă, deși acestea împînzesc de pe acum o bună parte a globului terestru...

ȘERBAN FILIP

NOI NAVETE ÎN SPAȚIUL COSMIC

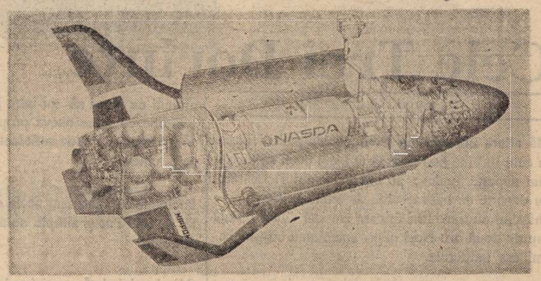

Agenția niponă pentru Știință și Tehnologie (STA) a încheiat nu demult un acord de cooperare cu Agenția Spațială Europeană, (ESA), care prevede o colaborare strînsă în domeniul tehnologiei, în scopul construirii de navete spațiale. Negocierile privind împărțirea costurilor și sarcinilor se află în prezent în plină desfășurare. ESA lucrează la dezvoltarea navetei spațiale „Hermes", cu echipaj uman, iar STA la naveta denumită „Hope". Cu o greutate de 20 tone, o lungime de 18 metri, 12 metri lățime și 3,5 m înălțime, „Hope" va efectua primul zbor în anul 2000. Aceasta va fi o navetă spațială fără echipaj uman, al cărei zbor va fi controlat de la sol. STA intenționează să treacă, într-o fază ulterioară, la lansarea de navete cu echipaj uman la bord.

Naveta europeană „Hermes" va cîntări 22,4 tone, va avea o lungime de 14,6 metri, o lățime de 9,4 metri și o înălțime de 3,1 metri. Primul său voiaj va fi realizat cu ajutorul rachetei propulsoare Ariane 5, aflată în prezent în curs de construcție, în anul 2003. Colaborarea dintre agențiile spațiale europeană și niponă include și antrenarea unor cosmonauți în cadrul proiectului internațional spațial, condus de Statele Unite — „Freedom". (S.F.)

ÎN VIZITĂ LA „LYNDON B. JOHNSON SPACE CENTER"

Aproape tuturor vizitatorilor orașului Houston li se sugerează să-și petrecă măcar cîteva ore la „Lyndon B. Johnson Space Center", unul dintre cele 12 centre NASA, situat la aproximativ 40 km sud-est, nu departe de golful Galveston, de unde nu mai și decît cîțiva kilometri pînă la Gulf Of Mexico. Știind că nu ți se oferă prea des o asemenea posibilitate, am renunțat la cîteva „puncte" din programul unei zile și m-am urcat într-un autobuz de transport local în aria metropolitană a marelui Houston.

Filind un centru NASA specializat în „manned flights" (zboruri cu echipaje umane), nu te surprinde faptul că majoritatea exponatelor se referă la asemenea activități. Desigur, cel mai mult îți reține atenția și te impresionează capsula „Mercury", cu care a zburat astronautul Gordon Cooper, sau laboratorul spațial folosit de misiunea „Apollo 17", întreaga aparatură, toate instalațiile computerizate, obiectele și costumele purtate de cosmonauți, alte componente ale „harnașamenului" purtat în cosmos în diferite etape — dintre care multe sînt chiar cele originale — alături de fotografii diorame, hărți, documente, îți retrasează istoria fascinantă a aventurii omului în cucerirea spațiului extraatmosferic.

●Încăperile de antrenament cele de simulare pentru misiunea Skylab sau pentru zborurile navetelor spațiale atrag cel mai mult pe tineri: mai ales că ei își pot încerca pe loc virtuțile sau numai veleitățile de viitori cosmonauți!

● **Intrarea este liberă, doar se înțelege accesul nu este permis decît în zonele și clădirile foarte riguros stabilite: acestea sînt în număr de cinci. Restul incintei, clădirile unde se desfășoară activități ce intră în categoria de „top secret" parcă nici măcar nu se văd...**

● **Am recurs la Press.Office și m-am ales cu documentație bogată și cu un bilet de protocol, deci am economisit vreo 5 dolari... Spre clădirea cu numărul 30 din totalul de 100 — te îndrepți urmînd săgețile indicatoare de culoare roșie: mergi cam 10-15 minute. Grupul format este condus în cea mai riguroasă disciplină la etajul al treilea, într-un amfiteatru plin cu monitoare video ultra-supra computerizate și sofisticate. Te afli în fața unui ecran imens, cu care ne-am obișnuit și noi din transmisiile TV...**

●V-ați dat seama, desigur, că mă aflam în Mission Control Center, acolo de unde se urmărește toate mișcările „obiectelor" trimise în spațiu de americani, dar mai ales misiunile cu echipaje umane la bord. Timp de 25 minute, paralel cu explicațiile verbale ale unei tinere și frumoase mulatre — care pe deasupra mi s-a părut că stăpînește această „materie" — ești introdus în intimitățile zborurilor cosmice, la fața locului: exemplificarea se face pe zborul misiunii Apollo spre Lună. La un moment dat ești chiar invitat să execuți mișcări în aparatura respectivă: eu unul, nu am vrut să le creez pagube și am stat cuminte... !

●Centrul NASA de la Houston poartă numele președintelui care l-a urmat lui J. F. Kennedy, deoarece el a continuat cu prîcepere și devotament opera predecesorului său de cucerirea spațiului cosmic: dealtfel, Kennedy stabilise drept obiectiv principal pentru națiunea americană — de fapt programul era adresat în primul rînd științei și tehnicii — de a reuși să depună pe Lună un cetățean al acestei țări pînă la sfîrșitul deceniului 7. După cîte vă aminitiți a reușit, fiindcă la 21 iulie 1969, toată omenirea era martora unui moment fascinant al istoriei sale; Neil Armstrong ne spunea de pe astrul nopții; pe care a-junsese; „Este un mic pas pe Lună, dar un pas uriaș pentru omenire".

●Azi numărul cosmonauților de la Houston se ridică la 80, dar ei reprezintă doar o mică parte din cei 3250 specialiști federali, cărora li se adaugă alți aproape 10.000 de „colaboratori". Numai în primul an de funcționare — a fost dat în 1991 — „SCN" a fost vizitat de cca 2 milioane persoane.

C. CHIFANE-DRĂGUȘANI

Aparat de ras cu spumă încorporată

După apariția aparatelor de ras ce se pot arunca fabricanții truselor de bărbierit au continuat să-și perfecționeze produsele. O ultimă realizare care a început să fie comercializată recent este aparatul de ras al firmei canadiene „Travel Shave". Acest aparat are forma și dimensiunile unui stilou care conține în partea sa inferioară o spumă. Prin apăsarea unui buton, ea poate fi vărsată în podul palmei. Aplicată pe față, spuma emolientă favorizează rasul cu cele două lame ale aparatului. Noul aparat a fost proiectat pentru ca posesorul său să se poată bărbieri de zece ori. Principalele avantaje ale noului aparat rezidă în faptul că el poate fi purtat chiar în buzunar și poate fi utilizat la orice oră și în orice loc: la birou în mașină sau la aeroport.

Timbre...

În ultimii patru ani poșta americană a primit aproximativ 60 000 de scrisori prin care se solicită o emisiune poștală având efigia lui Elvis Presley. Un comitet al poștei americane va alege doar cîteva dintre cele mai bune timbre propuse. Apoi, din 1993 publicul își va exprima opțiunea cumpărîndu-l pe cel dorit...

ze două dintre cele mai

DEȚINUȚI... *fără pereche în lume*

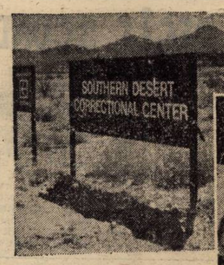

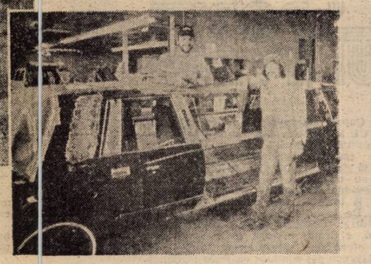

Dacă un american, posesorul unei limuzine dintre cele mai frumoase și reprezentative din America, nu vrea să renunțe la ea după o perioadă mai scurtă sau mai lungă de folosință dar dorește ca păstrînd-o să-i schimbe înfățișarea, atunci se decide să plece în Nevada, mai precis în apropierea vestitului oraș Las Vegas. Plecînd într-acolo, cetățeanul respectiv va fi silit să părăsească la un moment dat, autostrada, să apuce pe un drum plin de dune de nisip și să caute să ajungă la o mică construcție amenajată în pustiu. Aici va da ochii cu cei 20 de mecanici, constructori și adevărați artiști, cei mai buni meseriași în acest domeniu din SUA!

Acești excepționali profesioniști în domeniul automobilelor au o specialitate unică în lume. Clienții care posesc acolo doresc, evident, să-și păstreze mașinile, dar după ce ele vor fi supuse unor transformări de „înfrumusețare" interioară și exterioară.

Mai întîi o scurtă explicație, absolut necesară. Această construcție simplă, aflată în plin pustiu, este de fapt proprietatea penitenciarului de la South Desert Prison. Marii profesioniști ai tainelor automobilistice sînt niște deținuți a căror pedeapsă cumulată se ridică la 6 554 de ani și ai au găsit în acest mod nu numai posibilitatea de a fi activi (și a obține și unele profituri), dar și posibilitatea de a-și satisface marea lor pasiune: aceea de a construi și asambla noi mașini, de a transforma pe cele vechi în automobile care încîntă orice specialist în acest domeniu.

Ideea de a implica deținuții în această muncă (la care au fost solicitați și triați cei mai buni mecanici și constructori), a aparținut lui John Herman, directorul penitenciarului.

„Fabrica" de remodelare este înzestrată cu cele mai bune aparate și mașini necesare activității lor cu totul remarcabile. Profesioniștii talentați, deținuții alcătuiesc un colectiv foarte ambițios pe măsura rezultatelor lor. Cu clienții sosiți aici încheie contracte care prevăd în amănunt toate modificările care le va suporta fiecare mașină, nu înainte ca solicitatorului să i se prezinte viitorul model sub forma unei schițe. Succesele lor au depășit orice așteptări, iar solicitatorii, în număr mare sînt nevoiți să se anunțe cu mult timp înainte pentru a fi programați.

GH. RUSSU

Your Partner for Networking and Digital Communications
Blue Ridge International
Blue Ridge International, distribuitor autorizat al unor firme de prestigiu, va oferă soluția completă de echipamente PC-AT din stoc pentru RETELE DE CALCULATOARE SI COMUNICATII DATE
A-TRONIC Quality from California.
- AT286- 16Mhz - AT386- 33/40Mhz
- AT386SX- 33Mhz - AT486- 33/50Mhz
(+ imprimanta OKI ML183 - 9ace, 136 col. + imprimanta STAR LC24 -24 ace, 136 col)
HEWLETT PACKARD
- HP Personal Computers - Vectra Series
- Palmtop Computer HP95LX1
- HP LaserJet IIp+ , IIIp , III
- HP PaintJet XL Series - Colour Graphics Printers
- HP ScanJet IIc - Colour Scanner
CTX Monitoare color SuperVGA
- 14", 15", 17"
- Monosync , Multisync
- Full screen
LOGITECH
- Mouse 3-button
- Track-ball Mouse
- Handy Scanner 256
- PhotoMan
GVC
- Modem / Fax Internal/External 9600bps
- Modem / Fax External Error Free 14400bps
- Modem / Fax External Error Free 32200 bps
- Modemuri radio +TNC
NOVELL
- NetWare 3.x 5, 10, 50, 100 utilizatori
- NetWare Communication Products
- Elemente de retele
- Cursuri de atestare CNE
- Proiectare de retele complexe
Pentru informatii contactati-ne la sediul nostru din Bucuresti :
TEL :10.61.96/12.42.43 FAX: 12.08.64

Biblioteca magazin de proză scurtă

POVESTIRE ◎ POVESTIRE

Cele Trei Dorințe ‹I›

George Cușnarencu

Mă aflam într-una din zilele acelea păduchioase în care îți vine mai ușor să te înec decît să mergi mai departe, undeva pe malul lacului Herăstrău, nu departe de banca verde de lemn de lîngă chioskul cu trandafiri în care am stat și noi o dată sau de două ori. Nori negri amenințau cu ploaia. Imi era indiferent.

De aceea nici măcar nu m-am mirat cînd pe lîngă mine a trecut, făcînd cîteva tumbe, un soi de pitic îmbrăcat în haine peticite demn de tot rîsul. A făcut ostentativ o tură în jurul meu, s-a mai scălîmbăiat de cîteva ori, ba, la un moment dat m-a tras și de mînecă. Eram atît de pornit pe nenorocita asta de viață încît aș fi schimbat-o fără să clipesc pe un petec soios de hîrtie, darămite să mai bag în seamă și pocitania caraghioasă care se învîrtea ca un titirez în jurul meu.

La un moment dat îmi amintesc chiar că i-am spus în lehamite:

-Hai, du-te si lasă-mă în pace, astăzi n-am chef de nimeni.

Mi se întîmpla des, mai ales în ultimul an să trec prin asemenea stări. După cîteva zile de exuberanță, de petreceri cu prieteni și reușite oarecari, cădeam într-un soi de mahmureală psihologică, timp în care nimeni, dar absolut nimeni nu putea să- mi intre în voie sau să schimbe cu mine cîteva propoziții coerente. Cred că mă uram pe mine suficient ca să mai pot urî și pe altcineva.

Pocitaniei îi spusesem acele cuvinte fără nici un fel de ură. Pur și simplu nu aveam nevoie de nimeni.

-Nu da niciodată cu piciorul unui necaz pentru că s-ar putea ca el să fie tocmai norocul tău, spuse piticania pusă pe șotii.

M-am întors brusc spre ea și am privit-o cu atenție, nu atît pentru că nimeni în acel parc nu se aștepta să audă asemenea vorbe de la o caricatură a naturii, ci pentru că fraza fusese spusă cu o voce extraordinar de caldă, aproape drăgăstoasă, adică exact așa cum vorbește o femeie îndrăgostită în cele mai plăcute clipe.

Văzînd că o privesc totuși cu atenție, piticul cîrpăcit își desfăcu bluza peticită, arătîndu-mi aproape cu voluptate sînii trandafirii, mari, cu sfîrcuri mici, de copil.

Era o zînă.

-Sînt o zînă, îmi spuse, și asta nu trebuie să te mire. În ziua de azi totul este posibil. Trebuie doar să înveți că sub o aschimodie se poate ascunde un bărbat cît se poate de sexy, că sub piepții unei rochii poate să stea ascunsă o catastrofă, că atunci cînd pierzi, cu siguranță ai cîștigat ceva și că un adevăr spus prea tare este cu siguranță o minciună.

Sînt cîteodată lecții mai frumoase decît lectiile de istorie. Ceea ce auzeam era surprinzător doar pentru că venea din partea unei arătări care putea să stea într-o cușcă mult mai liniștită decît într-un parc pe unde mai treceau și copii.

-Știu, te gîndești că aș arăta mai bine într-o cușcă, dar și asta este o observație de om cu mintea îngustă. Gîndir e simplistă, de doi lei: animalele în cușcă, oamenii pe stradă, dar nimeni nu este în stare să facă împărțeala corect. Sînt încă multe animale pe stradă și foarte mulți oameni în cuști. La fel și cu nebunii...

-Să fim seriosi, deja trăncăneala asta îmi făcea rău, eu am pierdut în viața mea destul de mult și n-am cîștigat aproape nimic. Decît poate o cocoașă și kilograme în plus. Spune-mi, la voi toate zînele sînt filozoafe sau mai sînt și unele cărora le place să stea și la cratiță?

Recunosc, nu era foarte elegant ceea ce îi spuneam, dar doream să fiu singur ca un păduche melancolic, decît să stau de vorbă cu o pocitanie, fie ea și o zînă cu sîni excepționali.

Apoi brusc, începu să plouă. Și brusc îmi veni în minte că nu-i spusesem niciodată Miki, iubitei mele. Prea îi spunea toată lumea așa. Imi veni în cap să-i spun arătării din fața mea Miki, așa, ca să o surprind și eu cu ceva. Și apoi ca să mă distrez. Pentru că începuse să plouă și n-aveam nici un chef să intru în chiosk.

VAZA CHINEZEASCĂ (III)

— Dar cum acționează acest dar, în ce fel ? — se încăpățînă Dan.

— Nu știu. Este imposibil de explicat. Cum să-i povestești despre simțul vizual al omului unui orb din nastere, sau despre auz unui surd ?...

Ascultînd explicațiile lui Malchin, Dan își mai aprinse o țigară. În capul lui alternau diferite tablouri și chipuri. Iată, o bucățică de stofă obișnuită în care fiecare fir reprezintă să spunem, viața unui singur individ, viață care se întinde spre viitor. Unul dintre ele este mai scurt, altul este mai lung, dar toate sînt țesute între ele formînd un desen atît de complicat că este aproape imposibil să deosebești un fir de altul, să urmărești unde duc acestea. Totuși, la o pregătire corespunzătoare acest lucru se poate face. Atunci evenimentele viitoare devin clare și apare posbilitatea de a construi anumite prognoze și planuri de viitor.

O bancă în care casierul a suferit o criză acută de apendicită tocmai în momentul în care număra banii, — și omul îi fa fără să se gîndească.

Un magazin în care au fost lăsate nesupravegheate timp de cîteva zecimi de secundă încasările...

Un apartament luxos la ultimul etaj al unui bloc și portarul care a strănutat tocmai în momentul în care omul se strecura neobservat pe lîngă el...

Un anticariat și un accident de mașină pentru a distrage atenția...

Totul este foarte simplu, cînd știți, desigur, ce se va întîmpla și înțelegeți cum să vă folosiți de aceasta.

Oare cum să-l prind pe Kliger ?

Țigara arsese atît de mult că îi fripsese degetele cînd Dan surprinse asupra sa privirea uimită a lui Malchin.

— M-am gîndit la analogia dv. — spuse Dan. — Știți, cum poate prinde un orb pe un văzător ? Eu am înțeles cum trebuie făcută aceasta.

— Da ?!

— Orbul trebuie să aibă ochi.

În Cartwreigthouse se trăia confortabil. Mobilă fină, hrană excelentă, muzică plăcută, televizoare, o bibliotecă mare ca să nu spun imensă, o filmotecă proprie. Nu au fost uitate nici diferitele locuri și distracții sala de sport, bazinul de înot și popicăria. Dar cei care locuiau aici erau oameni deștepți și înțelegeau că închisoarea este un loc de unde nu poți să pleci cînd vrei, așa că se poate spune că toți se aflau în închisoare. De dragul propriei securități, se înțelege. Santinele, sistem de permise de intrare, dispozitive sofisticate și tot felul de restricții — toate acestea au fost introduse pentru a închide accesul aici al tuturor elementelor nedorite. Secretul

POLICIER

de E. TABB

strict s-a născut din teama de spioni deoarece adevăratii patrioți îl vor scuza usor. Totul a fost gîndit astfel că unii să fie ținuți în afara porților, iar alții înăuntru.

— Este plăcut să vedem în domeniile noastre o figură nouă.

San Edwards, în vîrstă de cincizeci de ani, fragil, ca un adolescent și cu față de boxer, îi strînse mîna lui Dan zîmbind.

— Ați intrat în clubul nostru ?

— Nu, este doar musafir. — Bătrînelul rîdat trase aer printre dinți și îl privi pe Dan din profunzimea fotoliului său moale. — Gregson, dacă sînteți amator să faceți un pocheraș pe una mică, v-am putea oferi o locuință aici... Rise răgușit, apoi fața lui deveni aspră și se izbi cu mîna sa fină peste genunchi. — Ei, drăcie, era cît pe-aci să-mi treacă rîndul.

— Telepați, — șopti Malchin, — Închipuiți-vă că majoritatea dintre ei comunică unul cu altul numai în acest fel. Dar n-o să vi-i prezint pe toți.

Dan dădu neliniștit din cap, examinîndu-i cu privirea pe cei adunați. Printre ei se aflau și foarte bătrîni și foarte tineri, dar cei mai mulți erau însă de vîrstă mijlocie. Se uitau cu o uimire ascunsă la musafir.

— Oricît ar fi de straniu, dar majoritatea se grupează conform talentului lor, — continuă să explice în șoaptă Malchin. — I-ați văzut pe telepați, în această sală s-au întrunit cei care au însușiri de telekinezie. Este adevărat că deocamdată nu s-a realizat nimic dar, în orice caz, ei încearcă. Iar aici sînt clarvăzătorii.

Clarvăzătorii erau vreo cincisprezece persoane. La început pe Dan l-a uimit numărul atît de mare, dar ulterior a înțeles că în marea masă a populației din Statele Unite, orice abatere de la normă se repetă inevitabil de mai multe ori. Imediat își dădu seama că vede numai o parte din acești oameni că în țară Cartwrighthouse este, poate, multiplicată de nenumărate ori sub alte denumiri.

— Am constatat, — spuse încet Malchin, — că unitatea joacă un mare rol în dezvoltarea capacității lor. Chiar Kliger a fost la început mai dotat decît un ghicitor de iarmaroc. Dar în zece ani a devenit un specialist de marcă.

— Zece ani ?

— Bătuti pe muche. Multi stau închisi aici timp mult mai îndelungat. — Chiar dacă cuvintele ghidului au constituit o ironie. Dan nu a sesizat-o. Unul din cei aflați în sală auzi ultimele cuvinte ale lui Malchin și, întinzînd o mînă, ieși în față. Pe față i se plimba un zîmbet strîmb.

— Tab Wilker, — se prezentă el. — Poate că veți reuși să ne rezolvați dv. litigiul. Vă rog. Se spune că în Anglia omul condamnat la închisoare pe viață este de obicei eliberat din închisoare după zece ani de detenție. Este adevărat ?

— Multe depind de comportarea lui. — Dan înțelese unde bate interlocutorul său și simți cum i se întinse pielea pe față. — În Anglia închisoarea pe viață este egal cu aproximativ cincisprezece ani de detenție. Reducerea duratei acesteia cu o treime dă aproximativ acel termen despre care vorbiți dv.

(Va urma)

În românește de VASILE OROIAN

SPORT UNIVERS

În Cupele Europene de fotbal, AM PĂȘIT CU STÎNGUL. Nu știu de ce am senzația că miercuri am pierdut ambele partide contînd pentru prima manșă a turului II. **Steaua** a jucat cu o echipă daneză, față de care are evident cel puțin o clasă valorică în plus și totuși a fost condusă repede cu 2—0. De la acest scor lucrurile s-au mai echilibrat și Steaua a părăsit terenul învinsă, e drept, învinsă cu 3—2, un scor care oferă mari șanse de calificare în turul III, echipei conduse de Puiu Iordănescu. Sanse foarte mici, dacă nu chiar nule, i-au rămas echipei **Dinamo** care tot miercuri a jucat foarte bine în compania puternicei formații a miliardarului Bernard Tapie, dar după părerea mea a pierdut partida nereusind să marcheze nici un gol. Un 0—0 la București înseamnă un pas spre calificare pentru **Olympique Marseille.** Nu putem să nu amintim faptul că **Dorinel Munteanu** a fost cel mai bun jucător de pe teren, ca și faptul că echipa oaspete, statistic vorbind a cîștigat partida la toate capitolele : șuturi spre poartă, cornere etc., ceea ce spune foarte mult. În încheiere, cîteva cuvinte despre „comentatorii" noștri sportivi. Partide frumoase, cum au fost cele de miercuri s'nt „comentate" catastrofal. De la radio nu am înțeles de la cel prezent la Aarhus ce s-a întîmplat la faza penaltyului. De la București ni se explică acțiunea de „tackling", (takle = a placa) iar cînd o fază se derulează, ni se atrage atenția, nouă, telespectatorilor „atenție, băieți, la apărare !" Nu mai spun că atunci cînd o fază a echipei noastre devine mai periculoasă, vocea „comentatorului" se sufocă de emotie, iar cînd primim gol, urmează o pauză, poate de masă, în care nu aflăm nimic. Ca pe vremuri, „Comentatorl, treziți-vă !" că adormim.

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP

Săptămîna 26.10 – 01.11

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Oboseală, surmenaj, apatie.
Marți : Reechilibrare psihică lentă.
Miercuri : Un motiv de optimism.
Joi : Surprize amoroase neplăcute.
Vineri : Sănătatea vă dă de furcă.
Simbătă : Reusită financiară deosebită.
Duminică : Atenție la un anume Scorpion.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Două vesti proaste.
Marți : Conflicte dure de principii.
Miercuri : Primiți bani.
Joi : Clipe sublime de amor frenetic.
Vineri : O situație cu suspans.
Simbătă : Mari cheltuieli neprevăzute.
Duminică : Seducător, cuceritor, irezistibil.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Conjunctură financiară delicată.
Marți : Vesti bune de departe.
Miercuri : Inspirație, creativitate.
Joi : Succes profesional deosebit.
Vineri : Toate vă merg din plin.
Simbătă : Decizie promptă și înțeleaptă
Duminică : Probleme familiale minore.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Erotism la cote înalte.
Marți : Dificultăți financiare acute.
Miercuri : O surpriză foarte plăcută.
Joi : Odrasla vă dă de furcă.
Vineri : Noi probleme sentimentale.
Simbătă : Călătorie inoportună.
Duminică : Indispoziție, deprimare.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Zi cenușie, opacă, neproductivă.
Marți : Ghinionul ca scaiul.
Miercuri : Inițiative care eșuează.
Joi : Conflicte sentimentale, gelozie.
Vineri : Exil în singurătate.
Simbătă : Căldură conjugală și atît.
Duminică : Petrecere, înviorare psihică

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Se confirmă o presimțire.
Marți : Suprasolicitări intelectuale.
Miercuri : Ambiție, decizii ferme.
Joi : Un amic vă dezamăgește.
Vineri : Ziua norocoasă a săptămînii.
Simbătă : Replici dure cu un Taur.
Duminică : Iubirea, balsam universal.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Prospețime, creativitate.
Marți : Primiți bani.
Miercuri : Conflicte, polemici, agitație.
Joi : O zînă bună vă însenînează.
Vineri : Noi excese temperamentale.
Simbătă : Deznodămîntul unei afaceri.
Duminică : Căldura căminului și atît.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Delicatețe, suplețe, farmec.
Marți : Divergențe profesionale.
Miercuri : O zi ca un infern.
Joi : Evenimente contradictorii.
Vineri : O veste vă pune pe gînduri.
Simbătă : Tandrețe, parfum, amor.
Duminică : Proiecte, planuri de viitor.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : Tristețe, incertitudini.
Marți : Stagnare, monotonie, pesimism
Miercuri : O veste bună de departe.
Joi : Întîlnire emoționantă, intimă.
Vineri : Bucurie în familie.
Simbătă : Succes financiar.
Duminică : Vacanță la domiciliu.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Întîlnire delicioasă, parfumată.
Marți : Se confirmă o presimțire.
Miercuri : Polemici sentimentale.
Joi : Intrați într-o nouă afacere.
Vineri : Monotonie, apatie, pesimism.
Simbătă : Zi agitată, furtunoasă.
Duminică : Primiți un dar neașteptat.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Eveniment familial fericit.
Marți : Obsesia unei vechi iubiri.
Miercuri : Nu plăceri sentimentale.
Joi : Triumfați într-un conflict profesional.
Vineri : Întrevederi de afaceri, semieșec.
Simbătă : Vești bune de departe.
Duminică : Nu vă vedeți capul de treburi.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Confuzie, iritare, apatie.
Marți : Ghinionul previzibil.
Miercuri : Polemici profesionale acute.
Joi : Două vesti contradictorii.
Vineri : Reușită profesională deosebită
Simbătă : Mare bucurie în familie.
Duminică : Călătorie de plăcere.

Cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Pionieri ai științei

În galeria oamenilor de știință, de a căror personalitate și activitate sînt legate dezvoltarea și direcționarea unei discipline anume se află și Simion Mehedinți (1869 — 1962). A fost un geograf de excepție, unul dintre titanii acestei științe în țara noastră. El a pus bazele aprofundării geografiei după principii riguros științifice, fiind titularul primei catedre de geografie din învățămîntul superior românesc, și anume la Universitatea din București, începînd cu anul 1900. Meritele sale deosebite au determinat alegerea sa ca membru al Academiei Române încă din 1905. Printre lucrările sale fundamentale se află: „Locul geografiei între științe" (1894), cele două volume ale tratatului „Terra — introducere în geografie ca știință" (1930), „Premise etnografice la istoria României" (1922), „Dacia pontică și Dacia carpatică" (1928), „Observații asupra Dobrogei" (1919) și altele.

Longevitate și atașament

Bihoreanul Ioan Vicaș (1898 — 1992) a fost profund atașat de activitatea bisericii ortodoxe din satul său natal, Husasău de Tinca (județul Bihor). El este deținătorul unui adevărat record de perseverență și atașament, fiind cantor în acel lăcaș sfînt timp de peste 75 de ani — record care cu greu mai poate fi depășit de vreun cantor în viață. Să menționăm, așa cum ne relatează Nicolae Bogluț din Ucuriș — Bihor, că Ioan Vicaș a fost unul din martorii Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918. Dacă cititorii noștri mai cunosc martori ai acelui eveniment istoric, îi rugăm să ne comunice, căci este un adevărat record să unești într-o viață evenimentul propriu-zis de evenimentul declarării datei de 1 Decembrie drept sărbătoare națională (prima oară în 1990).

GUINNESS BOOK

MATUSALEM LA VOLAN

Dacă n-avem șansa ca în viață să conducem o țară, un stat, un județ, o fermă, un restaurant, o dugheană etc., atunci ne rămîne șansa de a conduce mașina. La volan, șoferul e șefu' și toate deciziile (și bune și rele) îi revin numai lui. Sofatul este, indiscutabil o stare foarte apropiată de aceea a unui lider... Poate că astfel se explică de ce și Guinness Book se oprește cu multe detalii asupra acestui aspect.

Să începem — pentru a-l consola pe unii — cu cel mai prost șofer din lume. Acesta este un american (păstrat anonim), care a reușit ca numai în 20 de minute să provoace șase accidente de circulație, în ziua de 15 octombrie 1966. Periculosul șofer amator se deplasa pe drumurile localității McKinney, statul Texas. Pentru a-i acorda, totuși, circumstanțe, să amintim că respectivul ghinionist al șoselelor avea la data aceea 75 de ani și o consistentă colecție de amenzi contravenționale — dintre care se detașează 10 depășiri ale vitezei și patru deplasări pe sens opus, toate provocatoare de panică pe străzi și autostrăzi.

Precocitatea în ale șofatului se înregistrează, evident, în SUA. În 13 state se acordă permisul de conducere la 14 ani, iar în Hawaii și Missisippi la 15 ani. Cel mai ușor examen de șoferie trebuie trecut în Egipt. Aici trebuie să știi să rulezi... șase metri înainte și șase înapoi, asta fiind suficient. La un moment dat, se introdusese și rularea printre două marcaje de cauciuc, dar cum majoritatea amatorilor le distrugeau sistematic, a fost trasată o linie dreaptă, lungă de 6 metri.

Cazul englezului Walter Herbert Weake este incredibil. El a condus fără greșeală timp de 75 de ani! De remarcat că debutul și l-a făcut în anul 1894, cînd în loc de indicatoare rutiere se foloseau atenția și reflexele. Weake a murit în patul lui, la 91 de ani (1969).

Vă puteți imagina situația cînd autoritățile sînt nevoite să acorde permisul de conducere unui bărbat în vîrstă de 104 ani? Roy M. Rawlins (născut la 10 iulie 1870) a obținut mult rîvnitul permis la data de 25 august 1974, cu o valabilitate de patru ani.Este un record absolut. Rawlins a decedat însă cu o zi înainte de a împlini 105 ani, la 9 iulie 1975. Cu toate acestea, el a apucat să fie amendat pentru că circula cu 152km/oră într-o zonă unde viteza maximă admisă era de numai 90 km/oră ! (apetitul pentru viteză n-are vîrstă, nu-i așa ?)

Nici femeile nu se lasă mai prejos. Americana Maude Tull din Inglewood, California, a rămas văduvă la 91 de ani. Poate din plictiseală s-a apucat de șofat, pentru prima oară, la acea vîrstă venerabilă. Se pare că noua îndeletnicire i-a priit foarte mult, căci ea a mai reușit să-și reînnoiască permisul și la 5 februarie 1976, după ce a împlinit 104 ani...

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

TRIUNGHIUL FAMILIAL ZODIACAL

Legătura între conceptul de ereditate zodiacală și determinarea (verificarea sau predicția) sexului pe cale astrologică este dată, fie și parțial, de confirmarea metodei originale pe care o vom propune pentru prima oară în revista „Magazin". După știința autorului, o asemenea tentativă nu a mai fost făcută nicăieri în lume. Dar ținem să atragem atenția cititorilor iubitori ai acestei rubrici că fără ajutorul lor, metoda nu poate căpăta o confirmare statistică suficient de solidă. Adică numărul de cazuri verificate prin metoda originală de verificare-predicție a sexului pe cale zodiacală trebuie să fie cît mai mare, și asta se poate face în felul următor; cititorii care doresc să afle datele respective, trebuie să menționeze în episoadele lor data și anul nașterii lor și ale copiilor lor (eventual ale părinților lor) — nu mai este nevoie de intervalul orar al nașterii întrucît acesta nu va intra în calcul. Motivul este foarte simplu dacă ora nașterii poate fi destul de bine cunoscută, intervalul orar al formării embrionului (al conceperii, ceea ce ne interesează aici) nu poate fi apreciat, din motive obiective. Deci cu sprijinul cititorilor vom putea verifica împreună veridicitatea noii metode.

După prezentarea premiselor teoretice din numerele precedente, să trecem efectiv la calcul. Conform cu experiența autorului de pînă acum, au fost stabilite următoarele reguli ale „jocului";

1. Metoda îmbină pe baza corespondențelor planetare Occident-Orient atît zodiile chinezești, cît și cele europene. Se are în vedere și calendarul chinezesc, avînd în vedere că anul chinezesc al nașterii are o importanță deosebită în destinul nativului respectiv;

2. La determinarea zodiacală a sexului vor intra în calcul părinții și copilul (copiii), în cîte trei etape fiecare. Aceste etape sînt; zodia occidentală a conceperii copilului, zodia chinezească a conceperii copilului și anul chinezesc al conceperii copilului ; zodia occidentală a nașterii tatălui, zodia chinezească a nașterii tatălui, anul chinezesc al nașterii tatălui: zodia occidentală a nașterii mamei, zodia chinezească a nașterii mamei și anul chinezesc al nașterii mamei. Se observă că sînt nouă etape de parcurs, cîte trei pentru fiecare protagonist;

3. Pe lîngă baza teoretică a metodei, există și o doză de pragmatism concretizată prin unii coeficienți care se aplică în modul următor (coeficienți determinați, deci, experimental, pe baza cazuisticii de pînă acum a autorului);

— avînd în vedere importanța vitală a momentului conceperii copilului, zodia occidentală a acestuia va beneficia de coeficientul 3 :

— la fel de important este și anul conceperii copilului, care va beneficia și el de coeficientul 3 :

— anii chinezești ai nașterii părinților au o emblemă bine conturată pentru destinul lor, și le vom acorda coeficientul 2 :

— zodia occidentală a nașterii părinților este și ea definitorie. Dar să nu uităm că ne putem naște într-unul din cei trei decani ai unei zodii (cele aproximaiv 30 de zile sînt împărțite astrologic în trei perioade de cîte 10 zile). Tradiția astrologică afirmă că amprenta cea mai puternică asupra nativului o are decanul al doilea, cel din mijlocul perioadei zodiacale (văzută ca un arc de cerc măturat de lumina solară). Deci pentru părinții născuți în decanul al doilea vom aplica coficientul 3. Dacă s-au născut în decanul I sau III, rămîne coeficientul 1. (în nr. viitor vom prezenta schematic acest algoritm: așteptăm și datele de la cititori).

Rubrici realizate de PAUL IOAN

POSTA by Air Mail

Contrar obiceiului și rostului acestei rubrici, de data aceasta fac loc în acest spațiu la trei curiozități care merită tot interesul.

1. **DIN LUMEA ANIMALELOR : Costel Corneanu din Botoșani** ne scrie că bunica lui, Aglaia, de 80 de ani, are un ciine care lui i se pare cel puțin ciudat. Acest ciine mănîncă aproape tot ce se află pe lîngă casa omului (sper că nu și oameni ! s.n.) și, fapt neobișnuit, mănîncă ceea ce nici un ciine nu vrea măcar să vadă în fața ochilor. Spre exemplificare, minunatul prieten al omului mănîncă următoarele și chiar cu mare poftă : dovleci, porumb (alegînd boabele de pe știulete), simburi din toate produsele naturii care au simburi, și încă multe altele pe care bunica și corespondentul nostru încă nu le-au descoperit. Totuși, mai există produse, pe care le vom enumera ca făcînd parte din dieta istețului patruped : prune, mere, pere și alte fructe, dar și nuci... aici o mențiune trebuie făcută : el sparge coaja nucii și după aceea alege miezul gustos. Cei interesați de acest ciine vegetarian, pot comunica doar cu bunica Aglaia, pe care o găsesc în comuna Cosula, satul Copălău, județul Botoșani. Numele complet al bunicii este Aglaia Drobot...

2. **DIN LUMEA LEGUMELOR : Din Cluj Napoca** ne scrie **dl. Vladimir Sîrbu**, care a reușit să cultive în grădina proprie o roșie cu șase bulbi din aceeași mlădiță. De fapt este vorba de șase roșii strîns unite între ele, formînd un fel de buchet de roșii. Orice amănunt în plus este fără rost, pentru că putem reproduce fotografia cu legumа neobișnuită. Este evidentă forma de stea... (Vezi foto)

3. **DIN LUMEA POMILOR : Colonelul de aviație Valer Bruckental** din **Buzău** ne scrie despre un fenomen deosebit, care se petrece cu o parte din pomii fructiferi din curtea soacrei sale. Un măr căruia i-au fost distruse frunzele de către omizi, iar fructele compromise înainte de a ajunge la maturitate, în luna august, a

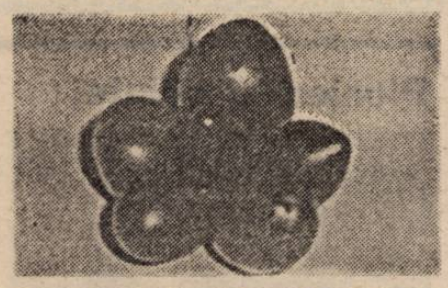

înfrunzit și a înflorit a doua oară. În absența mea de acasă, ne scrie corespondentul ,timp de 12 zile, acest pom a fost din nou degradat de omizi. Culmea surprizei este că și după acest nou atac, acum în plină toamnă acest măr minune a înflorit și înfrunzit din nou. Dar nu numai mărul s-a regenerat de trei ori. Aceeași ireprimabilă dorință de reînflorire au manifestat-o în aceeași grădină un prun cu rod foarte bogat și un cireș mai mititel, plantat în acest an. Și acești pomi au înflorit a doua oară. Miracolele în aceeași grădină nu se opresc aici. De pildă foarte multe din tulpinile de Floarea Soarelui au rodit cu cîte 10—15 inflorescențe, iar două tulpini, cu cîte 32 de flori. Din această cauză, dl. Bruckental a fost nevoit să le sprijine cu araci. Pentru cei ce vor să-l contacteze, dl. V.B. are următoarea adresă : Buzău, Piața Daciei 1, bloc E, scara C, et. II, apart. 8, Cod 5 100. Cei interesați să vadă miracolul trebuie să se grăbească...

ION ȚUGUI

DIALOGURILE LAUREI

■ Aceleași probleme, eterne, cu părinții le ai și tu, draga mea **RAMONA (Husi)**, însă, simplul fapt că nu te lasă la „bairamuri", fie ele și ale colegilor tăi de clasă, și cu chiu cu vai scapi de ei în vreo „excursie", mi se pare că nu prea se leagă cu înversunarea ta împotriva lor ! Bine-bine, sînt ei „răi", dar de ce sînt așa — te-ai gîndit ? Nu cred ! Nu cred, pentru că „libertatea" nu înseamnă „neapărat și numaidecît" doar bairamuri și excursii. E, crede-mă, copilăresc să-i vezi „dușmani" pentru că „lor nu le place Michael Jackson", să-i crezi „împotrivă" doar pentru că vor să le prezinți prietenul tău ca să-l cunoască ! Mă așteptam la mai mult din partea unei fete de 18 ani... Dar lasă, vine ea și vremea cînd vei fi și tu mamă și vei vedea ce înseamnă **responsabilitatea** de părinte ! Deși pînă atunci cred că mai ai destul pentru a te coace la minte — și, poate, și la suflet... Iar în ce-l privește pe M. Jackson, gîndește-te că în anii '60—'70 „Beatles" făceau furori, mai tîrziu a venit „ABBA" acum sînt la modă „Depeche Mode", „Scorpions" și alții, iar mîine — cine știe ce minunății ne va fi dat să învățăm de la copiii noștri ? Deci să nu fii exclusivistă în preferințele tale ! Fiindcă mai sînt destui oameni — nici mai buni și nici mai răi decît tine — care îl iubesc pe Gică Petrescu... Și zău că, uneori după Phil Collins, preferatul meu, îmi place să ascult și o romanță, bună seară a șansonetei și cantonetei...

LAURA

Grădina de lîngă casă

FERIGILE

Ferigile sînt plante fără flori, care se înmulțesc prin spori sau prin alte mijloace. Se cultivă ca plante decorative, pentru frunzele lor frumoase de forme diferite. Se întîlnesc în stare sălbatecă în toate regiunile globului, însumînd circa 1 200 specii și varietăți. În țara noastră se cultivă ca plante de apartament, avînd pretenții reduse față de lumină. Necesită în schimb umiditate ridicată a aerului și a solului. Este indicat să se ude cu apă de ploaie sau dedurizată. Periodic trebuie să se ude și frunzele. Temperatura optimă de dezvoltare este cuprinsă între 15 și 25° C. Uneori, ferigile se cultivă și afară, în curți sau grădini umbrite și în special în unitățile mari floricole, în vederea folosirii lor ca garnitură verde la buchetele și aranjamentele florale. Mărimea ferigilor este foarte diferită începînd cu cele mici, care se aseamănă cu muschii pînă la cele arborescente. Cele care se cultivă sînt, în general, sub formă de tufă joasă, cu frunze de forme foarte diferite. Se înmulțesc prin despărțirea tufelor. Cele care produc spori, se pot înmulți și prin ei. Pentru plantele tinere sînt necesare soluri ușoare, compuse din pămînt de frunze, turbă și nisip. Pentru cele mari, se adaugă și mraniță. La noi în țară sînt răspîndite, ca plante de apartament, următoarele specii :

Nephrolepis, cu frunze lungi, frumos arcuite. Spre deosebire de celelalte specii, nephrolepis acceptă și un loc cu mai multă lumină, dar nu la soare puternic. Nu produce spori fertili, de aceea se înmulțește prin stoloni pe care îi emite la baza frunzelor bătrîne. Este sensibil la aer uscat, de aceea sînt necesare pulverizări cît mai des cu apă pe frunze. Temperatura optimă este 12—15° C.

Polypodium reușește bine în apartament, la o temperatură în jur de 10—15° C. Are nevoie de soare dimineața. Se înmulțește prin divizarea rizomului care se înrădăcinează și dă naștere la o nouă plantă.

Platycerium, originară din regiunile tropicale ale Australiei, trăiește pe altă plantă, fără a fi parazită (epifită). Are nevoie de multă umiditate și căldură (peste 20° C). Se înmulțește ușor prin noile formațiuni ce apar la plantele bătrîne din muguri adventivi, pe rădăcini. Variantele platycerium alcicorne se wilinckii sînt mai rezistente, necesitînd temperaturi mai reduse (de circa 12—15° C).

Polystichum, se poate ține în încăperi răcoroase, la 6—8° C, eventual în antreu. Suportă și soarele.

Racoviță Radu, Galați. Făinarea legumelor bostănoase se combate prin tratarea plantelor cu o suspensie de sulf muiabil 0,4%, la apariția primelor, sale pete. Următoarele 2—3 tratamente se vor face la intervale de 7—8 zile. Culoarea albicioasă a solului, după ploaie, s-ar putea datora lipsei humusului. Dacă este așa, va trebui să-i administrați îngrășăminte naturale (gunoi de grajd). Lipsa unor elemente din sol se determină prin analize de laborator. În cazul Dvs. este puțin probabil să fie vorba de cloroză deoarece reacția solului este ușor acidă și nu alcalină. Mălura este o boală specifică cerealelor și nu ea v-a distrus 80% din recolta de roșii. Din cele două sorturi de răsaduri de roșii pe care le-ați cumpărat, primul, care a dat recoltă bună, a fost sănătos iar al doilea a fost bolnav (dar nu de mălură). Insuccesul în cultura vinetelor este posibil să fie determinat de lipsa îngrășămintelor din sol.

IOAN URSU

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

Săptămîna 26.10 – 01.11

LUNI

Programul 1 : 14,00 Actualități 14,20 Worldnet Usia 15,15 Tinere talente 15,35 Viena 16,00 S.O.S. Natura ! 16,30 Muzica pentru toți 17,00 Actualități 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Pro Patria 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Tezaur 20,55 Studioul economic 21,20 Telecinemateca. Mizerabilii (Coproducție franco-italo — R.D.G., 1958) 23,00 Repriza a treia 23,20 Actualități 23,35 Confluențe 24,00 Închiderea programului.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Tradiții 17,10 Veniți cu noi pe programul doi... la Ziua Adolescentului ! 20,00 Armonii corale 20,15 Magazin auto-moto 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 23,35 BBC World Service.

MARȚI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități. Meteo 10,20 „Sfîntul cuvios Dimitrie cel Nou : transmisiune directă de la Patriarhia română 12,10 Ora de muzică 13,00 Interferențe 13,30 Muzica pentru părinți 14,00 Actualități 14,15 Muzica pentru toți 14,55 Preuniversitaria 16,00 Convietuiri — Magazin 17,00 Actualități 17,05 Repere transilvane 17,35 Cîntece de dor și joc 18,00 Salut, prieteni ! 19,00 Studioul economic 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Telecinemateca. Mizerabilii 22,20 Reportaj-anchetă : Distrus pe jumătate, salvat pe jumătate 22,50 Cultura în lume 23,20 Actualități 23,35 Jazz-Fan.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Studioul de literatură 17,35 Film serial. Noii asi ai cerului albastru 18,30 Tribuna non-conformiștilor 18,50 Eurogol 19,55 Muzica azi 20,45 De-ale pieței în economia Capitalei 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

MIERCURI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități 10,20 Film serial. Marc și Sophie 11,15 Super Channel 12,10 Ora de muzică 13,00 Vîrsta a treia 13,30 Audio-vizual studio 14,00 Actualități 14,15 Civilizația montană 14,45 Praga 14,55 Preuniversitaria. Bacalaureat '93 Matematică 16,20 Lumea sportului 17,00 Actualități 17,05 Arte vizuale 17,30 : 15, 16, 17, 18 18,00 Televiziunea vă ascultă ! 18,30 Rock Live 19,00 Studioul economic 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Mama Lucia 21,45 Memorialul durerii. Canalul — „mormînt al reacțiunii" (I) 23,15 Universul cunoașterii 23,45 Actualități.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Teatru TV. Vocea umană de Jean Cocteau 17,45 Video-clipuri 18,10 Emisiunea în limba maghiară 19,40 Bijuterii muzicale 20,15 Dialog cu edilii Capitalei 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional.

JOI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități 10,20 Worldnet Usia 12,05 Ora de muzică 13,05 Oameni de lîngă noi 13,35 Jazz-Magazin 14,00 Actualități 14,20 Tradiții 14,45 Preuniversitaria 15,30 Telescoală 16,00 Agenda muzicală 16,30 Forum 17,00 Actualități 17,05 Repere moldave 17,35 Drumuri în memorie 18,00 Tele-discul muzicii populare 18,20 Simpozion 19,00 Studioul economic 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Dallas 21,45 Reflecții rutiere 22,00 Dosarele istoriei 22,30 Moment coregrafic 22,45 Reporter '92 23,15 Actualități 23,30 Stadion.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,10 Desene animate 16,35 Motorul ! 17,05 Emisiunea în limba germană 18,05 Caleidoscop muzical-coregrafic 18,45 O viață pentru o idee 19,00 Video-satelit 19,15 Seară de balet. „Spărgătorul de nuci" de P.I. Ceaikovski 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

VINERI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 10,00 Actualități 10,20 Film artistic. Greu se ajunge acasă ! (Japonia, 1977) 11,50 Worldnet Usia 12,50 Descoperirea Planetei 13,10 Ora de muzică 14,00 Actualități 14,20 Mondo-muzica 14,40 Medicina pentru toți 15,10 Microrecital de operă : Andreea Lory 15,25 Preuniversitaria. 16,30 Muzica pentru toți 16,55 Actualități 17,00 Emisiunea în limba germană 18,00 Documentar științific 18,30 Muzicorama 19,00 Viața parlamentară 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Destinul familiei Howard 22,15 Gong ! 22,45 Top 10 23,20 Actualități 23,35 Întîlnirea de la miezul nopții.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate. Michel Vaillant 17,10 Sport-Magazin 19,00 Concertul Orchestrei Naționale Radio 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

SIMBĂTA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineața ! 9,50 Șahul de la A la Z 10,00 Actualități 10,10 Ala-bala-portocala ! 11,10 Alfa și Omega 12,00 Itinerare spirituale 12,30 Ora de muzică 13,30 : 7 x 7 14,00 Actualități 14,10 Reflecții rutiere 14,25 Rugby : România — Argentina (meci test). Transmisiune directă de la București 16,00 Desene animate 16,25 Magazin cinematografic 17,25 Al doilea război mondial 17,55 Top 3, 2, 1 18,30 Mapamond 19,00 De dragoste și dor 19,15 Teleenciclopedia 20,00 Actualități 20,35 Film serial. Twin Peaks 21,35 Săptămîna sportivă 21,55 Hai, tato, la „Iunion" ! 22,55 Actualități 23,10 Film artistic. Destinație : undeva în spațiu (S.U.A., 1966) 0,40 Rock-panorama.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate 16,40 Convietuiri 17,10 De la egal la egal... amical ! 18,15 Film artistic. Cum am iubit-o pe Kim Novak (Spania) 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

DUMINICĂ

Programul 1 : 8,30 Bună dimineața ! 9,30 Abracadabra ! 10,50 Actualități 11,00 Ziua radioului 13,00 Viața satului 14,10 Atlas 14,30 Video-Magazin 16,40 Telesport 17,20 Știință și imaginație 17,50 Convorbiri de duminică 18,20 Aplauze la Sevilla... 19,10 Film serial. Dallas 20,00 Actualități 20,35 Film artistic. La anul dacă totul merge bine (Franța) 22,25 Duminica sportivă 22,50 Diamond Awards Festival — 1987 (I) 23,35 Actualități 23,50 „Leul de argint" — filmul unui film premiat.

Programul 2 : 16,00 Actualități 16,15 Desene animate. Michel Vaillant 16,40 Convietuiri 17,10 Serata muzicală TV 19,25 Pop-Club 19,45 Orase și civilizații 20,15 Varietăți internaționale 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova 21,30 TVE Internacional 22,00 TV 5 Europe 22,35 BBC World Service.

medicina la zi

MEDICAMENTUL

nu este numai... chimie

Tocmai posibilitatea influențării impactului medicamentos pe căi psihologice ne permite a clasifica medicamentele în trei mari categorii principale : medicamente cu acțiune pur farmacodinamică, medicamente care nu posedă asemenea acțiuni, efectele lor exercitîndu-se pe cale exclusiv psihică (este vorba despre așanumitele medicamente de tip placebo) ; medicamente cu redusă sau nesemnificativă acțiune farmacodinamică, dar care în schimb poate fi mult potențată, sau, dimpotrivă, diminuată, prin intervenția factorilor psihologici.

După cum vedem, două din cele trei categorii principale de medicamente depind, sub raportul eficacității, în mod exclusiv sau numai aproape exclusiv, de influența factorilor psihologici. Acești factori țin pe de o parte de medic, și în special de credința sa în medicamentele pe care le prescrie și recomandă, medicamente care într-o asemenea ipostază devin pur și simplu indicatoare ale puterii sale terapeutice. Pe de altă parte, acești factori țin și de bolnav, mai precis de credința sa în medicamentul prescris, ca și de încrederea sa în medicină în general, ca și în medicul curant în particular.

Intrebarea „Cui este destinat medicamentul ?", poate fi considerată pe bună dreptate ca fiind într-o totul banală, dacă nu chiar gratuită, ținînd cont de evidența răspunsului. În realitate lucrurile sînt, totuși, mai complicate. Medicamentul este destinat, desigur, în primul rînd bolnavului. În aceeași măsură însă, el este destinat și medicului, justificîndu-i acestuia existența profesională, căreia îi conferă eficiență, chiar dacă această eficiență se reduce la simpla liniștire a bolnavului. În al treilea rînd, tot medicamentul este util și celor din preajma bolnavului, conferindu-le acestora liniște și securitate. Căci, dacă nu am avea medicamente prin care să calmăm diversele dureri ale bolnavului, sau dacă nu le-am avea pe cele destinate să anihileze sau măcar să atenueze simptomele unui epileptic sau ale unui schizofrenic în criză, mai poate exista liniște și securitate pentru cei din jurul lor ? Și, în sfîrșit medicamentul este util societății în general și implicit colectivității umane în particular, căreia îi aparține respectivul bolnav, știut fiind că fiecare individ reprezintă o rotiță mai mult sau mai puțin importantă dintr-un angrenaj profesional sau social.

Care este atitudinea medicilor față de medicamentele pe care le prescriu ? Ea este în general, de două feluri : o atitudine de convingere în acțiunea farmacologică pură a medicamentului recomandat, și o altă, de ignorare sau minimalizare a factorilor psihologici pe linie de potențare sau de anihilare a acestei acțiuni.

ARCADIE PERCEK

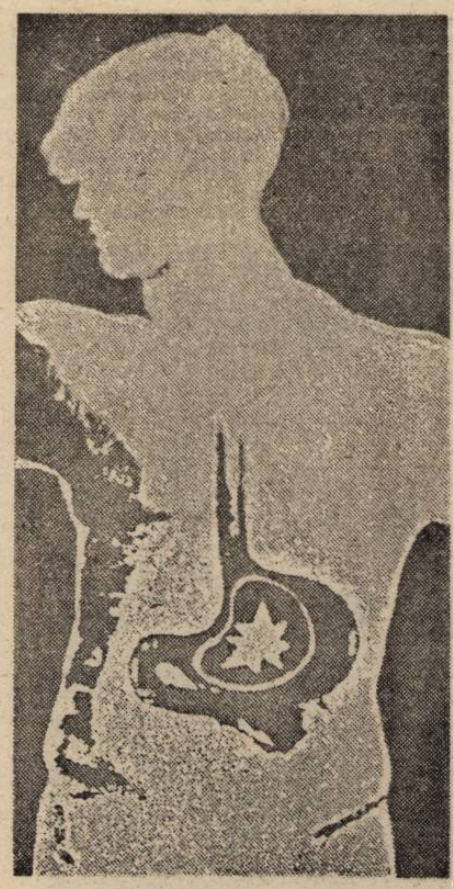

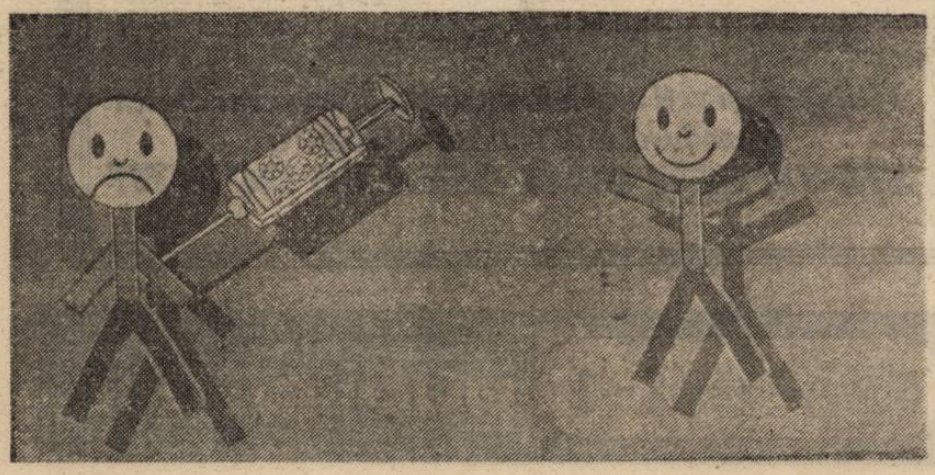

SIDA ŞI UN NOU „CANDIDAT-VACCIN"

O nouă speranță în lupta contra SIDA? S-ar părea că da. Profesorul Daniel Zagury împreună cu echipa sa anunță un prim rezultat încurajator privind un „candidat — vaccin". Este vorba după cum afirmă revista VSD despre antigenul GP 160 (una din proteinele care alcătuiesc învelișul virusului HIV) care a fost administrat prin patru metode diferite la 25 voluntari seronegativi, care aparțin Corpului de Asistență Publică al Spitalelor din Paris. Printre ei se numără medici, infirmiere, membri ai personalului administrativ. În cazul fiecăruia, răspunsul la experiment a fost dublu. Pe de-o parte, producerea de anticorpi protectori neutralizanți, din nefericire cu acțiune tranzitorie și activi asupra unei singure sușe — cea utilizată pentru fabricarea vaccinului. Pe de altă parte, proliferarea limfocitelor T ucigașe, capabile dacă nu de împiedicarea pătrunderii virusului în organism, cel puțin de distrugerea acestuia cu ajutorul celulelor infectate și controlarea diseminării. Aceste efecte fuseseră observate și cu ocazia experimentelor efectuate timp de doi ani în urmă asupra sîngelui prelevat de la "cobaii umani", pus în contact cu culturile de virusi HIV.

S-ar putea ca pe această cale indivizii să fie protejați contra temutei maladii? Răspunsul nu poate fi dat atît de devreme. Oricum, dacă nu va fi vorba de un vaccin, se poate spera la o nouă metodă de tratament aplicat în cazul depresiilor imunitare induse de virusul HIV. Un program similar este în curs, subiectii voluntari fiind persoane infectate, deci purtătoare ale virusului răspunzător de declansarea temutei maladii.

AURORA POPESCU

OSTEOPOROZA POATE FI PREVENITĂ ?

Osteoporoza este o boală care se caracterizează prin rarefierea țesutului osos, ea afectînd în special femeile aflate în vîrsta a treia, maladia apărînd după menopauză. În ultima vreme și bărbații sînt afectați, din ce în ce mai mult, de osteoporoză. Boala constă într-o decalcifiere osoasă, organismul nemaifiind în măsură să asimileze întreaga cantitate de calciu de care are nevoie zilnic, cantitate care se ridică în medie la 1500 miligrame. Diagnosticarea se face prin tonodensitometrie și examen radiologic. Netratată la timp ea poate duce la fracturi grave ale oaselor, în special la șold. Deoarece asemenea decalcifieri au fost constatate și la cosmonauții care își desfășoară activitatea în condiții de imponderabilitate, a fost creat, pentru aceștia, un aparat special de testare și tratare a bolii. Azi se fac, cu el, măsurători și tratamente, în diverse clinici din S.U.A., persoanelor bănuite sau bolnave de osteoporoză. S-a pus de mai multe ori întrebarea dacă boala nu poate fi prevenită sau cel puțin să i se micșoreze efectele ?

În Rusia anilor 1908 doctorul Metchnikoff a publicat o lucrare în care încerca să demonstreze că iaurtul este „un elixir de viață lungă". Jaisser Bouchard, Blanchard și Chanard, toți de la Laboratorul de medicină nucleară a Institutului „Jean Godino" din Reims, subliniau în urmă cu cîțiva ani, că iaurtul mărește absorbția intestinală a calciului. Testele făcute pe două grupe de voluntari, de vîrste diferite, au demonstrat că absorbția calciului crește cu peste 20 la sută.. procentul fiind mai mare la cei tineri, decît la vîrstnici, chiar și la persoanele ce au intoleranță la lactoză. Acest lucru se explică, arată cei trei specialiști, prin faptul că lactoza, care este în mod normal digerată de fermenți, în absența acestora, la cei în vîrstă, ea este descompusă în parte de fermentii „Lactobacillus vulgaricus" și „Streptococcus thermophilus" aflați în iaurt. Se deduce deci că acest aliment poate fi recomandat persoanelor în vîrstă pentru a se preveni osteoporoza. Iaurtul poate fi un „medicament" ieftin, cu ajutorul căruia oameni de vîrsta a treia vor putea preveni osteoporoza ?

AUREL DIANU

AGENDĂ MEDICALĂ

● **UZINA SPECIALIZATĂ ÎN FABRICAREA INDUSTRIALĂ A CELULELOR UMANE.** La Berkeley (Missouri — S.U.A.) funcționează prima „uzină" din lume care cultivă și prelucrează industrial celule de mamifere, inclusiv celule umane. Este o nouă sursă de aprovizionare destinată ingineriei genetice pentru care materia primă era reprezentată pînă în prezent de bacterii și ciuperci. În această modernă uzină, care dispune de cele mai perfectionate tehnologii, se multiplică în permanență celule umane și ale altor mamifere, celule care secretă substantele medicamentoase și vaccinurile viitorului.

● **SĂ FIM RECUNOSCĂTORI MEDICINII.** Pentru că ea nu caută să facă din noi asceți. Tutunul se impune a fi eliminat, dar nimic nu ne împiedică să apreciem cafeaua. A bea un pahar de vin, adevărat, la masa de prînz este chiar recomandabil. Cercetătorii sînt de acord, în marea lor majoritate, că alcoolul în doze mici este bun pentru inimă. Un consum moderat face să crească procentul colesterolului „bun" și îl reduce pe cel „rău". Consumul de două pahare de vin pe zi reduce procentele lipidelor cu aproape jumătate, este de părere Serge Renand, specialist în nutriție și fiziopatologie vasculară din Lyon. Putine medicamente sînt atît de eficace. Poate că vinul bun este cel ce-i protejează pe francezii care suferă relativ mai puțin de boli coronariene decît americanii care consumă licoarea obținută din struguri. Dar și în consumul vinului se impune modestie.

Starurile cîntă „melodia iubirii": SIDA

Iată că mai vechiului record pe care îl deține Franța între țările Europei, acela al celui mai ridicat consum de alcool „pe cap de locuitor", i s-a adăugat încă unul, mai trist decît celălalt. Dintre țările europene, în Franța virusul HIV are cele mai numeroase victime : 20 de mii de cazuri de SIDA. Iată însă insolita modalitate de a sprijini cercetările împotriva sindromului imuno-deficienței dobîndite. 27 de cîntăreți au decis să înregistreze pe compact-disc un cîntec de iubire, total... dezinteresat. Jane Birkin, Patrick Bruel, Francis Cabrel, Julien Clerc, Johnny Hallyday, Françoise Hardy, Sylvie Vartan și alte 20 de stele vor cînta în beneficiul celor 11 milioane de indivizi ce sînt astăzi contaminați cu virusul SIDA. Beneficiile scontate, de 35 milioane franci vor fi oferite integral Institutului Pasteur din Franța pentru impulsionarea cercetărilor pe această temă.

Animale care se autotratează

Revista americană „Science" a publicat o informație surprinzătoare despre... automedicația animalelor. Unele gorile, de exemplu, cînd sînt bolnave absorb, Vernoia amygdalia, o plantă bogată în antibiotice. Ursul Kodiak (din Alaska) ar utiliza o plantă din specia Ligusticum pentru a scăpa de durerile de stomac. Dar, lucru și mai surprinzător unele maimuțe

din Costa Rica ar fi în stare să controleze fecunditatea alegînd sexul progeniturii. Cum ? Consumînd una sau alta dintre plantele capabile să distrugă fie cromozomii masculini (y), fie pe cei feminini (x). Observația este în curs de verificare în laborator. Oricum, cercetătorii consideră unele animale adevărați botaniști. Adepte ale „medicinii blînde", ele găsesc plantele cele mai potrivite pentru a le vindeca bolile.

întîmplări adevărate

Îmbătrînire precoce

Are numai 11 ani și sub multe aspecte se aseamănă cu alți copii de aceeași vîrstă, avînd aceleași preocupări specifice. Totuși, între el și ceilalți copii există o fundamentală diferență : etatea sa biologică numără 11 ani, dar aspectul său fizic este cel al unui bătrîn.

Jonathan Haigh s-a născut și a crescut normal pînă la vîrsta de doi ani. Apoi, spre surprinderea părinților săi, Christine și Ray, au observat unele aspecte cu totul neobișnuite marcate prin prezența ridurilor pe obraz și o întîrziere în dezvoltarea sa fizică. Supus unui control medical de specialitate, diagnosticul a fost egal cu o condamnare la moarte, fără drept de apel : el avea „Sindromul Cockayne". Pe Jonathan îl așteaptă o moarte cumplită, întrucît este vorba de o foarte rară boală genetică care se manifestă printr-o îmbătrînire rapidă. Aspectul cel mai grav în asemenea cazuri constă în faptul că nu există nici un fel de leacuri și că fenomenul extrem de rapid de îmbătrînire se concretizează prin faptul că într-o lună îmbătrînește cît în zeci de ani. Interesant de semnalat este faptul că el are un frate, Richard, în vîrstă de 14 ani care s-a dezvoltat în mod normal. Medicii sînt de părere că în asemenea condițiuni, urmînd un ciclu biologic specific bolii sale, Jonathan este condamnat să moară de o bătrînețe precoce, manifestînd de pe acum anumite simptome caracteristice precum : dureri articulare, slăbirea văzului și auzului, insuficiențe care marchează afecțiuni ale unor organe vitale etc. Familia întreprinde de tot ceea ce este posibil pentru a-i dărui o viață cît mai plăcută înconjurîndu-l cu o deosebită dragoste.

Cel mai bun prieten al lui Jonathan este ciinele Elliot de care nu se desparte niciodată, chiar atunci cînd doarme. Sindromul „Cockayne", intitulat după numele descoperitorului său, este o boală relativ nouă și, deocamdată fără speranțe pentru cei bolnavi. Pe de altă parte trebuie specificat că nu părinții ar fi vinovați, că ar fi purtători ai bolii, fapt demonstrat foarte limpede în toate cazurile asemănătoare sesizate pînă în prezent în lume. Este, foarte probabil că lipsa unei gene ar fi la originea bolii. Singura recomandare a medicilor este ca și în alte cazuri : femeile gravide trebuie să se supună unui control preventiv pentru a se descoperi ca și pentru alte eventuale boli, acele simptome ale „Sindromului Cockayne" și care le-ar da dreptul la întreruperea sarcinii.

O inimă donată și o prietenie veșnică

Uimitoarea întîmplare de mai jos s-a petrecut în orașul englez Manchester și are ca protagoniș.e două tinere fete : Allison McGuire și Anne Cooper. Între ele dăinuie o adîncă prietenie rezultată de pe urma unor... transplanturi. Dar mai bine pentru începutul acestei întîmplări să dăm cuvîntul lui Allison McGuire;

„Toată povestea își are începutul atunci cînd nu m-am simțit bine și m-am dus la doctor. Diagnosticul a fost teribil; aveam o tumoare la rinichi. Trebuia de urgență să mă operez pentru extirpare, dar intervenția chirurgicală reprezenta o nouă primejdie pentru mine, întrucît la vîrsta mea, urmările post operatorii ar fi dăunat iremediabil inimii. Medicii care m-au consultat la spitalul Wythensshawe, după examinarea radiografiilor și electrocardiogramelor, dr. Abdul Deiraiya, și Ali Rahaman m-au informat că singura soluție pentru a supraviețui constă într-un transplant de inimă și că au în vedere o donatoare întîmplător internată la spital, și care urma să fie supusă unui dublu transplant de inimă și plămîni.

În situația mea disperată, nu puteam decît să accept această soluție. Și a venit chiar mai repede decît mă așteptam și ziua mult așteptată".

Să-i dăm cuvîntul și lui Annie Cooper ; „De cînd m-am născut, am suferit de fibroză cistică ceea ce a dus la afectarea ireversibilă a plămînilor, cu urmări lesne de închipuit. Medicul meu curant mi-a declarat că singura soluție posibilă pentru a rămîne în viață constă într-un transplant de inimă și plămîni. Și mi-a recomandat ca specialist pe dr. Ali Rahaman de la spitalul Wythensshawe. Cînd am luat contact cu el, m-a întrebat dacă doresc să doneze inima mea care nu era cu nimic afectată unei tinere fete bolnavă care avea nevoie de un transplant. Am acceptat.

Operația la care am fost supusă (tot pe baza unui donator) a reușit pe deplin. Din momentul cînd am intrat în perioada de convalescență, m-am grăbit să mă interesez de starea celei căreia i-am donat inima. Mi s-a răspuns că același lucru și-l dorește și Allison. Întrevederea a fost extrem de emoționantă și în primele minute nici una dintre noi nu a putut să scoată măcar un cuvînt. Ne-am îmbrățișat și am izbucnit amîndouă în lacrimi de bucurie. Din acel moment ne-am văzut în fiecare zi și legăturile noastre de prietenie s-au adîncit. Ne-am promis reciproc că, atunci cînd vom părăsi spitalul, ne vom vedea aproape zilnic. Și așa s-a întîmplat".

Evoluția post-operatorie a celor două prietene a decurs în cele mai bune condițiuni și astăzi ele duc o viață normală. Sînt cu adevărat prietene de „inimă", dar este un mod prea simplist de a caracteriza tot ceea ce le unește... **(Gh. Russu).**

Produsele celor mai renumite firme mondiale în domeniul electronicii de uz personal

SANSUI, MITSUBISHI SHARP
SONY PHILIPS DAYTRON
SANYO TEC

MEGAVISION
le găsiți la reputata firmă din București

MEGA VISION

Bulevardul I.C. Brătianu, 39 (Piața Unirii) tel. 12.01.00
Calea Victoriei 122, tel. 50.38.55
Șos. Ștefan cel Mare nr. 2, tel. 11.97.39

PRODUSE DE TEHNICĂ SUPERIOARĂ:

* Televizoare color cu diagonala de 36 la 74 cm;

NOU! **Noile tipuri de televizoare color marca "MEGAVISION" cu diagonala de 51 cm și 54 cm la prețuri accesibile**

* Video playere cu înregistrare și videorecordere 2-3 sisteme: PAL, SECAM, NTSC;
* Jocuri TV, aparatură WALKMAN, mono și stereo;
* Echipamente recepție sateliți inclusiv antene parabolice;
* Combine muzicale, radiocasetofoane simple sau duble;
* Receptoare audio, pickup-uri semiprofesionale;
* Amplificatoare audio de la 40 la 100 W/canal;
* Sisteme audio-deck;
* Casete audio și video de calitate superioară;
* Produse electrocasnice, mixere, tuburi fluorescente albe și colorate, LVM mari, lămpi sodiu, lămpi lumină neagră, toate tipurile de baterii etc.;

Vizitați-ne și veți constata complexitatea și varietatea produselor din magazinul nostru
SIGUR VEȚI GĂSI CEEA CE DORIȚI!

magazin publicitate

verificati-vă cunoștințele

CUVINTE ȘI... ALTE CUVINTE

De la o vreme, atît în ziare, reviste, cît și la radio și televiziune a început să fie folosită o întreagă categorie de termeni, unii fiind mai mult sau mai puțin cunoscuți marii mase de oameni din țară. Urmărind diversele publicații sau emisiuni la radio și televiziune, am cules fel de fel de astfel de termeni, pe care vrem să vi-i prezentmă și dv., încercînd ca în cadrul acestei rubrici să vi-i lămurim, mai pe românește. Cum numărul lor este totuși destul de mare și nu putem să-i tratăm pe toți, ne-am propus să abordăm acest subiect, cel puțin pentru o parte din ei, în două rubrici succesive. În consecință, în prima din aceste rubrici, vă propunem să vă gîndiți ce semnificații, în limba română, acordați următorilor termen :

1. Antonime :
2. Aplomb :
3. Angoasă :
4. Caraliu :
5. Deontologie :
6. Fair-play :
7. Gregar :
8. Ingerință :
9. Implementare :
10. Lobby.

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Dactiloscopia și... faraonii

Biochimistul german Christian Ardacky, de la Centrul de tehnologie din Goeppingen, de lîngă Augsburg, în Bavaria, care a descoperit și a realizat un procedeu ce permite să facă vizibile amprente digitale considerate șterse, sau să determine o grupă sangvină a oricărui decedat, chiar peste sute de ani, afirmă că aplicînd procedeul său la mumiile egiptene, bazat pe determinarea grupelor sangvine, ar fi posibil ca arheologii să stabilească raporturile de rudenie dintre faraoni, în măsura în care există suficiente mumii asupra cărora să se desfășoare experiențele.

Nu vă putem preciza acum în ce măsură aceste experiențe, începute prin 1987 — 1988, au dat rezultate pozitive sau nu, dar mumiile faraonilor de peste 3000 — 4000 ani, așteaptă...

Ing. LIVIU MACOVEANU

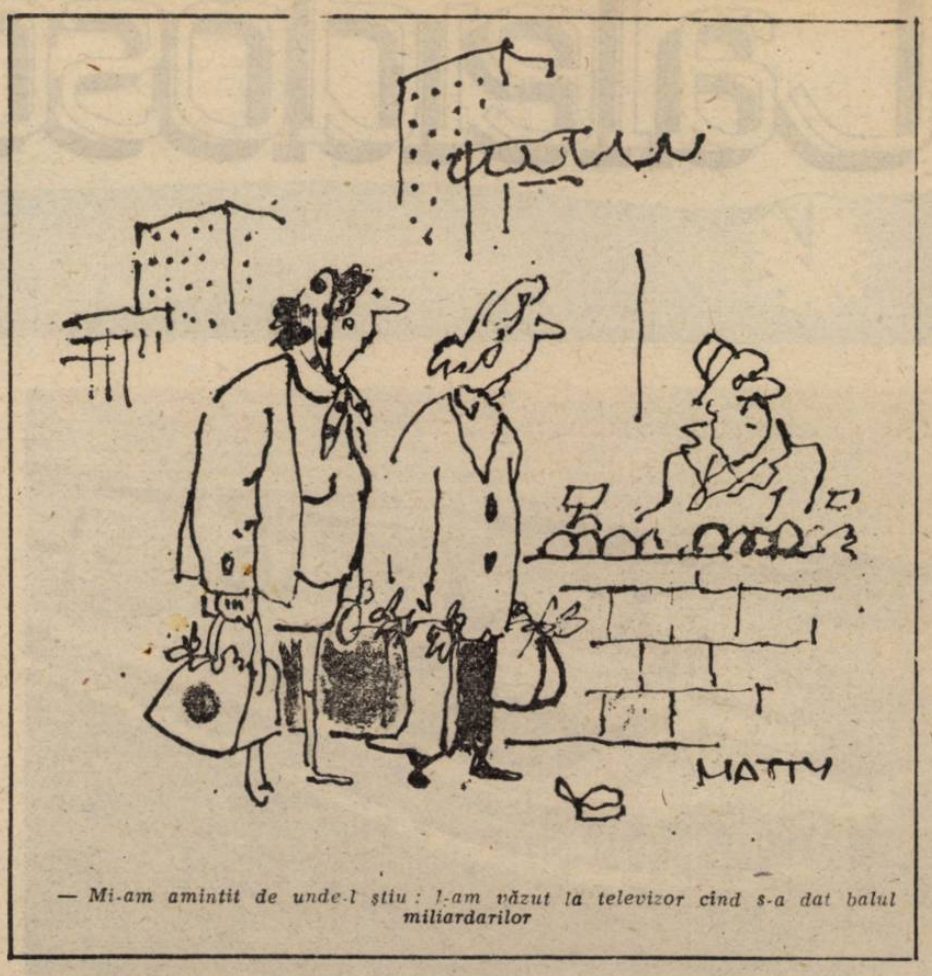

— Mi-am amintit de unde-l știu : l-am văzut la televizor cînd s-a dat balul miliardarilor

FEL DE FEL

● **La Reggio Emilia (Italia)** s-a dat în folosință prima farmacie ...automată, solicitatorii putînd să rămînă (în cazul în care doresc) în automobil. Farmacia, sub forma unui chioșc, este amplasată pe marginea trotuarului. Farmacistul de serviciu primește rețetele, eliberează un bon care reprezintă contravaloarea produsului, primește banii și eliberează printr-un automat medicamentul solicitat (inclusiv restul de bani).

● **Poluarea** a provocat în ultimii 40 de ani „moartea" a 40 de lacuri în China. Comunicarea a fost făcută de Jin Xiangen, directorul Institutului național al mediului înconjurător, cu mențiunea că restul de 2 305 lacuri existente pe teritoriul țării sînt în pericol să aibă același sfîrșit din cauza eroziunilor și dezvoltării nemaipomenite a algelor și a altor plante de apă care distrug rezervele de apă, precum și oxigenul atît de necesar creșterii și dezvoltării sectorului piscicol.

● **Populația Chinei** crește în fiecare minut cu 30 de persoane, ceea ce înseamnă cu 17 milioane de persoane în fiecare an.

FĂRĂ CUVINTE

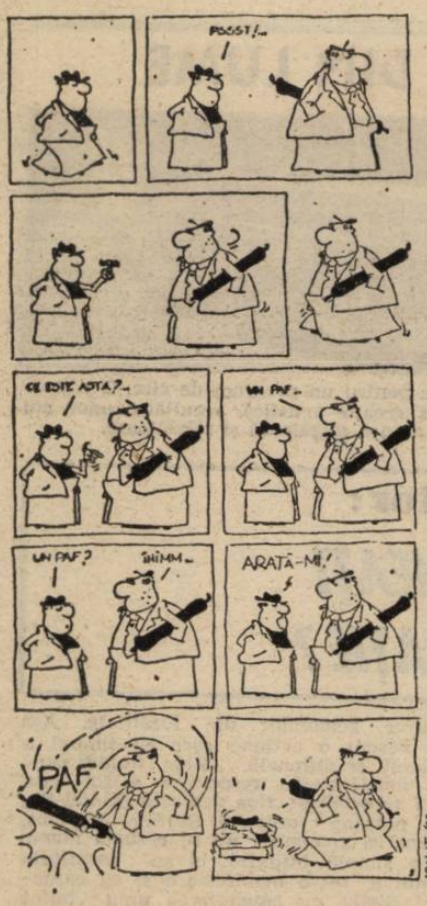

CONUȚ MIHAI

CERCURILE

Unul dintre cele cinci cercuri prezentate în partea de sus a desenului se potrivește exact în cercul alb aflat în mîna persoanei feminine. Dvs. știți care este acel cerc ?

(Soluția în numărul viitor)

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

NODURI DA, NODURI NU

Se va forma nod numai la funia A.

cînd ați rîs ultima oară

Soția : Știi, dragule, azi cățelușul nostru n-a prea fost în apele lui. Cred c-am să ies mîine în oraș să-mi cumpăr o rochie nouă.

Soțul : Și cum o să-l ajute asta pe cățel ?

Soția : Păi, dacă o să mă vadă pe mine fericită, poate că o să se înveselească și el.

Betty : Billy vrea să-mi dea un inel de logodnă.

Jane : Acceptă-l !

Betty : Da, dar e un angajament atît de permanent !

Jane : La fel e și dormitul tot restul vieții cu o sticlă de apă caldă la picioare.

— Mămico, pot să merg la o licitație cu părinții lui Bernie ?

— O.K., dar nu cumva să ridici mîna.

— Ei, ce-a făcut băiețelul meu la licitație ?

— Am făcut pe mine.

— Fără bani, nu poți face nimic !

— Ba da, datorii...

cristale

■ Unii trec vijelioși peste toate piedicile. Pe urmă își dau seama că au trecut de țintă.

■ A fost într-un cabinet gerontologic. De atunci gîndurile lui au întinerit.

■ Era întotdeauna punctual. Dar n-a știut să pună punct disputei.

■ Inima are 4 camere. Unii le-nchiriază pe toate

■ Pentru pești, vidul este pe pămînt.

■ Unii sînt curajoși ziua, iar alții noaptea. Depinde de temperament.

RISTEA PETRINA

ȘTIINȚE EXACTE

ORIZONTAL : 1) Științe exacte... 2) ...și ramura acestora — Școală de vîrf ! 3) Un număr rațional de la zero la infinit — Constantă în analiza matematică a seriilor 4) Cîteva file scrise ! — Derivate parțiale ! — Aproape un ceas ! — Solid redus ! 5) Scrisă la carte — ... element în matematici speciale 6) Înscrise în paranteză ! — Tudor Șoimaru ! — Cursuri post-universitare ! — Ramură de vîrf ! 7) Pas înapoi ! — O carte pusă la dispoziție — Mulțimi medii ! 8) Oraș în India — Privitor la popor și cultura sa 9) Ramură a științelor exacte — Nule, folosite în sistemul binar, pentru cibernetică 10) Secret încă nedescoperit — Luate la cursuri 11) Luna examenelor de sfîrșit de an (abr.) — Schimbare în natură — Monom de gradul 1—3 ! 12) Dată la carte — Membrii ai corpului didactic universitar.

VERTICAL : 1) Demonstrație cu mulțimi 2) Capitol din algebră — Oferit oamenilor de știință și cultură 3) Tratat parcurs pe jumătate ! — Înscrisă în manualele obișnuite 4) Ignorat cu bună știință — Clasă specială 5) Rigle de calcul — O zi consacrată aniversării 6) Derivată ca legătură ! — Recompensă pentru sîrguință 7) Sensuri semnificative — Elementul fizic legat de plus 8) Matematic ca rezultat final ! — Specialiști de înaltă clasă — Procent mediu ! 9) Transportat... manual — Întreg fără fracții 10) Luate în șir ! — Conținutul unui enunț 11) Academicieni recunoscuți — Emis de diapazon 12) Oameni de știință.

DICTIONAR : AGRA IULIAN IONESCU,
Constanța

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ARC DE TRIUMF

ORIZONTAL : Izbînzi — Euri — Wachmann — Ea — Serb — Erasmus — Tia — Su — Do — Si — Agnat — Birui — N — Grecia — Its — Ceata — R — Stab — Ar — Augusta — A — Os — Aripi — Dr — Vian — O — I — Hoc — Învingătoare — Tăutu — Țărnea.

Nr. 43 (1827) din 24 octombrie 1992

Caleidoscop

magazin

Un vis echivalent cu o jumătate de miliard

Are denumirea de «EB 110» și această siglă, cam misterioasă, ascunde de fapt un mit. Este vorba de un nou tip de mașină «Bugatti» care a fost prezentată în premieră la Paris avînd ca „naș" pe cunoscutul actor de cinema Alain Delon. Acesta nu a mai găsit cuvintele necesare pentru a exprima calitățile remarcabile ale acestui automobil „super sportiv". Cunoscuta firmă italiană a realizat un model apreciat de toți specialiștii ca fiind excepțional și care, în afara aspectului său sofisticat, foarte frumos și elegant, are posibilitatea de a atinge viteza de 350 de kilometri pe oră. Constructorii cunoscutei firme italiene au anunțat că, deocamdată, se vor construi doar 100 de exemplare, iar în etapa următoare alte 150. Este de presupus că acest automobil, din motive lesne de explicat, va putea fi achiziționat numai de oameni foarte bogați, întrucît prețul unui „EB 110" este de... jumătate de miliard de lire italiene !

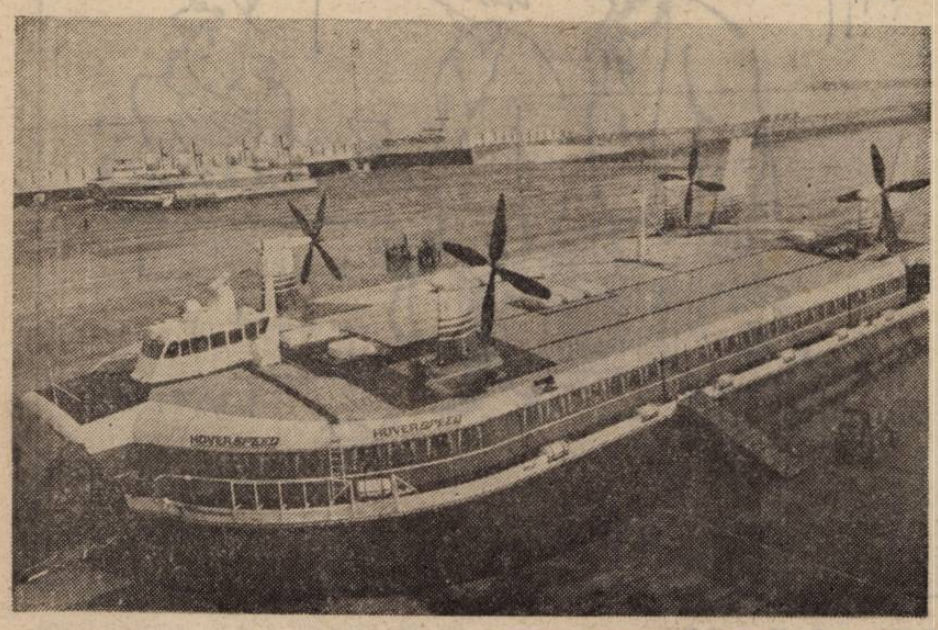

Record de trafic la Dover

Cel mai mare hovercraft din lume, „Princess Margaret", cu o capacitate de 300 de tone, poate fi văzut în fotografia alăturată ancorat în portul special amenajat pentru acest gen de ambarcațiuni la Dover (Anglia). „Princess Margarett" efectuează circa 30 de traversări zilnice între Dover și porturile franceze, transportînd pînă la 416 pasageri și 30 de autovehicule. Portul Dover, supranumit „poarta către Marea Britanie", a stabilit în 1981 un record național absolut cu 125 de milioane de pasageri, 2,1 milioane turiști și vehicule aflate în tranzit. Traficul general al mărfurilor a sporit în 1991 cu 20 la sută față de anul precedent, înregistrîndu-se peste 30 000 de plecări de ferry-boat-uri și hovercraft-uri, respectiv una la fiecare opt minute. Primele trei luni ale acestui an au adus deja o nouă creștere a traficului înregistrat în portul Dover cu 20 la sută, aceasta fiind unul din cele mai importante porturi din Marea Britanie pentru navele de croazieră.

Charles Trenet cunoaște arta de a trăi

Renumitul cîntăreț francez Charles Trenet și-a sărbătorit la 18 mai anul acesta vîrsta de 79 de ani. Și totuși toată lumea care îl vede îi dă mult mai puțin, deoarece își întreține condiția fizică practicînd cu asiduitate exercițiul sportiv. Abandonîndu-și pe rînd reședințele din Narbonne, din Antibe, domeniul din Aix și proprietatea din Nogent-sur-Marne, Charles Trenet și-a cumpărat un apartament la Cannet lîngă Perpignan în apropriere de mare.

Miile de cîntece din repertoriul său (dintre care 67 sînt adevărate succese internaționale) nu au încheiat cariera sa artistică. Recent a înregistrat un nou album cu cincisprezece melodii noi, pe care le va prezenta publicului în cursul anului 1993. De asemenea renumitul șansonetist pregătește publicarea unei autobiografii și a unei cărți de poeme pe care le va edita în Franța.

TELEGRAME

■ Pînă în anul 2005 se va înregistra o creștere a consumului de energie de pînă la 85% în întreaga lume, relevă prognoze ale Agenției Internaționale pentru Energie. Cei mai mari consumatori vor fi China, India, Coreea de Nord și de Sud (poate pînă atunci vor fi unificate).

■ Forțele terestre belgiene vor fi reduse cu 10 000 de oameni (18,5 la sută din efective) pînă la sfîrșitul anului 1995, în urma aplicării planului de restructurare adoptat în decembrie 1990.

■ Indonezia are o datorie externă de 66 miliarde dolari, iar necesarul său de țiței crește anual cu 10—15 %, depășind două milioane barili pe zi în anul 2000. De anul viitor, necesarul de energie al Indoneziei va depăși producția sa maximă, care este de 1,6 milioane barili pe zi.

■ Jumătate din consumul de energie al lumii se va realiza în anul 2005 în țările în curs de dezvoltare, iar cealaltă jumătate în țările dezvoltate, membre ale OECD, statele din Europa centrală și răsăriteană, inclusiv România.

■ Pe lîngă faptul că sînt mai puțin poluante, gazele naturale sînt mai puțin dăunătoare decît motorina pentru motoare, reducînd cheltuielile de întreținere și prelungind perioada de funcționare a vehiculelor.

■ Medicii sînt nepăsători față de propria lor sănătate și ignoră sfaturile pe care le recomandă propriilor pacienți. Mai frecvent decît alți bolnavi, ei sînt victimele maladiilor, mai ales cardiovasculare.

■ În S.U.A., un kilowatt oră produs cu ajutorul energiei fotovoltaice costă circa 30 de cenți, de cinci ori mai mult decît un kilowatt furnizat de o termocentrală pe cărbune. Energia fotovoltaică nu generează costuri indirecte datorate poluării.

UN MOTAN GIGANT

Cînd voluminosul „domn" Mann se culcă pe pervazul ferestrei apartamentului unde locuiește, locuitorii unei suburbii londoneze știu că este momentul cînd Mann s-a instalat să tragă un pui de somn. Toți vecinii știu că Mann este un motan care cîntărește peste 15 kilograme, cam de trei ori greutatea unei pisici normale. Patricia Konassi, stăpîna lui Mann (în fotografie) are grijă deosebite cu acest animal-gigant din rîndul felinelor, legate de asigurarea hranei și chiar a vieții. Mann se dovedește un animal drăgăstos, atașat de stăpînă și își permite să se răsfețe după pofta lui. Patricia este foarte mîndră de motanul ei, cu atît mai mult cu cît colaboratorii „Cărții recordurilor" i-au și cerut date statistice pentru a-l include în faimoasa carte.

CEL MAI MIC CIRC DIN LUME

Într-o cameră a locuinței lui Elbert Swerdseger (54 ani) din California se găsesc tigri, lei, maimuțe, elefanți etc. El este membru al Asociației americane de constructori de mini-circuri din lemn (are 1324 de membri !) și în timpul liber se dedică acestui hobby neobișnuit. În ultimii 41 de ani (!), Elbert a construit cu o migală demnă de invidiat și cu o reprezentare remarcabilă un circ enorm (o parte prezentată în fotografia alăturată) care cuprinde nu mai puțin de 3200 subiecte ! Pot fi admirați 200 de cai, sute de alte animale, grajduri pentru adăpostirea animalelor, 80 de vagoane-locuințe și peste 100 de personaje caracteristice pentru un program de circ. O adevărată creație artistică, rezultatul unor ani de muncă migăloasă și răbdătoare.

Citiți în numărul viitor:

SÎNTEM SUPRAVEGHEAȚI DE O ALTĂ CIVILIZAȚIE?

ORAȘUL GEMENILOR

Fără nici o îndoială, tradiționala adunare a gemenilor din localitatea italiană Sortino se situează printre cele mai originale. Consultînd registrul de nounăscuți din respectiva localitate, un funcționar de la Oficiul de stare civilă a avut surpriza să constate că din anul 1927, în respectiva localitate s-au născut foarte mulți gemeni, în raport cu datele „normale" semnalate în alte orașe. Considerînd acest fapt ca pe ceva cu totul deosebit, s-a grăbit să aducă la cunoștință primarului acest fenomen. Din această întîmplare s-a născut apoi și ideea ca anual să aibă loc adunarea tuturor gemenilor din localitate. Așa s-a născut o acțiune care cu timpul a devenit tradițională. Ziua fixată pentru manifestarea respectivă a fost data de 7 septembrie, ziua dedicată Sfintei Sofia, patrona orașului Sortino. Evident, adunarea gemenilor nu se rezumă numai la o simplă întîlnire, ci se constituie simultan într-o manifestare și cu caracter artistic, cu amenajarea unui bufet cu schimburi de păreri între părinți și gemeni, cu fotografii care să dăinuie peste ani și să le amintească de tradiționalele întîlniri.

Biblioteca județeană

magazin

SERIE NOUĂ – 78

ANUL XXXV • Nr. 44 (1828) SÎMBĂTĂ 31 OCTOMBRIE 1992 16 PAGINI 20 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

ECOLOGIE

- **Clima terestră se încălzește**
- **Oceanele, „pompa biologică" a planetei albastre**

INCURSIUNE ÎN PARANORMAL

OAMENI

- **Eric Clapton: „Îmi place compania femeilor frumoase!"**

POVEȘTIRE

O NOUĂ DILEMĂ MEDICALĂ

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

SÎNTEM SUPRAVEGHEAȚI DE O ALTĂ CIVILIZAȚIE?

PREMIERĂ ȘTIINȚIFICĂ MONDIALĂ

- CARTEA RECORDURILOR NAȚIONALE
- ZODIACUL CHINEZESC

AFACERILE ÎN LUMEA SPORTURILOR

Pe măsură ce înaintează în vîrstă, Katarina Witt savurează mai mult deliciile pe care le oferă orice economie de tip capitalist. La 26 de ani, medaliata cu aur olimpic, de patru ori campioană a lumii, a devenit deja o redutabilă femeie de afaceri. Pasiunea pentru sportul pe gheață n-a împiedicat-o să facă publicitate unor firme prestigioase cum ar fi Coca-Cola, Danskin și Du Pont de Nemours, să fie cronicar sportiv la Jocurile Olimpice de la Albertville sau gazetar sportiv pentru unul dintre canalele americane de televiziune. Și aceste activități i-au sporit averea...

Program TV

Biblioteca Județeană MUREȘ

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

MASTER BOB

S-au împlinit, la mijlocul acestei luni, 30 de ani de cînd **Robert Allan Zimmerman** devenea „clientul" casei de discuri Columbia apărîndu-i, în 1962, un prim L.P. De atunci a trecut, parcă, o veșnicie iar timidul Robert, cu vocea sa piţigăiată, a ajuns cel mai mare star al folk-ului american. Și nu numai... Născut pe 25 mai 1941 în orășelul Duluth, statul Minnesota, el a fost atras, încă din copilărie, de chitară și de muzicuță, instrumente pe care nu le va mai părăsi... Student fiind a cîntat, în mai multe grupuri, sub pseudonimul Dylan, luat de la poetul său preferat — Dylan Thomas. Anul 1961 îl găsește la New York, tot atunci înregistrîndu-se și prima sa apariție scenică notabilă, alături de celebrul John Lee Hooker. După un an debuta la Columbia cu albumul **Bob Dylan** (adoptase oficial acest nume) iar în 1963 îi apărea LP-ul **Freewheelin** un disc intrat în clasa „ever green", un succes uriaș avînd single-ul **Blowin In The Wind**, transformat imediat în imnul mișcării protestatare a tineretului din Statele Unite. Bob devenind împreună cu Pete Seeger și Joan Baez liderii acestei mișcări, fiind perioada în care Bob este o figură activă în viața publică participînd la numeroase manifestări organizate de forțele progresiste din USA, albumul (excelent!) **Times, They Are A Changing** (Vremurile se schimbă) reflectînd fidel trăirile sale, iar piesa ce dă titlul LP-ului a intrat în istorie! **The Other Side Of Bob Dylan**, influențat de Beatles, reprezintă o sinteză între folk și rock, folosirea instrumentelor electrice fiind însă privită cu suspiciune de fanii folk-ului care, în 1965, îl vor fluiera copios pe scena festivalului de la Newport! Anii au trecut dar stilul lansat atunci de Bob a rămas la fel de modern, avînd o influență covîrșitoare în dezvoltarea muzicii rock... Despre Dylan se poate scrie foarte mult dar spațiul pe care îl avem la dispoziție mă silește să devin, în continuare, telegrafic: în 1966 are un grav accident de motocicletă, după care își va reveni cu greu, apariţiile sale micșorîndu-se simțitor. Participă, în 1968, la concertul organizat în memoria lui Woody Guthrie de pe Carneggie Hall, iar în 1970 la concertul de binefacere pentru Bangladesh. Tot în 1970 îi este acordat titlul onorific de „Doctor al Universității Princeton". În anii'70 drumul său este contradictoriu: el încearcă cu piese country și cu muzică de film dar rezultatele nu-l satisfac. 1974 este anul turneului triumfal cu The Band iar în 1976 organizează cu Joan Baez și Johnny Mitchell „Rolling Tender Revue". După o pauză de cîțiva ani se întoarce la temele muzicale, ale anilor '60, adăugîndu-și încă un LP impresionantei sale discografii (este vorba de **Unfaithfuls** — Necredincioșii). L-am văzut pe Bob Dylan pe 17 octombrie, în concertul de la Madison Square Garden, organizat cu ocazia împlinirii a trei decenii de la debutul său discografic, manifestare la care au participat multe nume mari (amintesc doar pe Stevie Wonder, Willie Nelson, Eric Clapton, The Band, lista fiind mult mai lungă...) și pot să vă spun că „bătrînul" a fost O.K.! Bulgarii au fost, ca de obicei, pe față. Noroc cu ei...

Antologia liricii rock

Pentru că mai mulți cititori mi-au cerut să public nu numai date despre diverse formații, ci și versuri, începem din această săptămînă un colț al **antologiei lirice rock**. Pentru că în afară de rap, mai există și cîteva formații de muzicieni de calitate, care nu cîntă doar o vară și care nu rostesc doar versuri de genul „please, don't go". Versurile unor melodii cunoscute sînt adevărate poeme, cei care le scriu, poeți. Pentru această săptămînă, melodia **Fade to black**, DIRE STRAITS, de pe ultimul lor disc, ON EVERY STREET, în versiune românească.

ÎNTUNECATĂ DISPARI ÎN NOAPTE

Mă întreb pe unde umbli în astă seară
Probabil că scandalizezi lumea pe undeva
Cu degetele albe, prin părul cuiva, în vară
Este cunoscută plăcerea ta de a te distra
Întotdeauna ai avut îndemînare, în toate
Întunecată dispari în noapte

Sînt sigur că ți-ai aranjat ceva, cu har
Văd prin noapte o cameră întunecată
Gestul tău de a-ți plimba degetele peste pahar
Și prin părul lui, cu fața puțin încruntată
Unghiile zgîrie pielea catifelată pe spate
Întunecată dispari în noapte

Probabil că tot acest chin este spre bine
Dar aș fi vrut să nu fiu cu gîtul în laț
Poate că tot ce faci nu este decît un joc de lume
Dar aș fi vrut să nu fiu distrus cu nesaț
Sufletul să nu-mi ajungă în Iad și mai departe
Dar tu, întunecată, dispari în noapte

TOP TEN „MAGAZIN"

10. Jesus He Knows Me—Genesis. New entry.
9. End Of The Road—Boyz II Men
8. Just Take My Heart—Mr. Big.
7. Please Don't Go—Double You. New entry.
6. Killing—Stevie B.
5. It-s Probably Me—Sting & Eric Clapton.
4. Just Another Day—Jon Secada.
3. Humpin' Around—Bobby Brown.
2. How Do You Do!—Roxette.
1. Damn I Wish I Was Your Lover—Sophie B. Hawkins.

A mai trecut, așadar, o săptămînă peste clasamentul nostru, timp în care suedezii au fost detronați de către revelația acestui an, Sophie B. Hawkins, au intrat două piese de dans, al treilea single de pe We Can't Dance și discohitul lui Double You. De remarcat ascensiunea lui Bobby Brown (în curînd vă voi prezenta noul său album)... Alte comentarii în legătură cu topul nu voi face deoarece vreau să vă supun atenției cîteva din apariţiile discografice ale lunii ce se încheie azi: Prince & The New Power Generation—Symbols (are și un prim extras pe single—My name Is Prince), o revenire puternică ce pune în umbră excelentele soundtracks-uri Batman și Graffitti Bridge, Cathy Dennis—Into The Skyline (va fi, oare, la fel de bun ca albumul de debut?), Marky Mark—You Gotta Believe și Back To The Light—Brian May, Stigma—EMF (băieții repetă experiența făcută cu albumul Schubert Dip, dar rămîne de văzut dacă vor avea același succes...). Sper că în scurt timp să vă prezint pe larg aceste LP-uri.

Doresc să corespondeze: Nelu Puzlacher, str. Ion Berindei nr.5, bl. OD 21B, sc. F ap. 231, sector 2, București, 72248 (cu fani Sandra. Oferă postere.), **Gabi Negoiță** str. Diana nr. 8, bl. 21, ap. 50, sc. B, Ploiești, 2000, Prahova (dorește textele hiturilor Joyride, Neverending Love, The Look, Dressed For Succes—Roxette și Romantic World—Dana Dawson, In The Army Now—Status Quo), **Aurelian Chihaia**, str. București, bl. E4, sc. 3, ap. 35, Călărași, 8500 (cu fani De Mo. Noul album va apărea la anul), **Vali Iovi**, str. Rozelor nr. 12, bl. R6, sc. B, ap. 17, Mangalia, 8727, Constanța (cu fani Vanilla Ice), **Nela Susanu**, b-dul Republicii, bl. 46, sc. A, ap. 8, Roman, 5500 (cu fani De Mo. Nela, m-ai dat „gata" cu fotografia...), **Mădălina Burdalescu**, str. Rapsodiei nr. 5, bl. D1-8, sc. A, ap. 15, Rm. Vîlcea, 1000 (cu fani Sandra și Michael Crețu. Are 16 ani), trei prietene, **Eliza Mariu**, str. Drumea Rădulescu nr. 6, ap. 3, sector 4, **Mihaela Berinde**, b-dul Theodor Pallady nr. 86, bl. A11, sc. F, ap. 233, sector 3 și **Dana Negrilă**, str. Prevederii nr. 11B, bl. M29D, sc. A, ap. 5, sector 3, așteaptă scrisorile fanilor Roxette).

Bogdan Horotan—București: cele cîteva rînduri care însoțeau fotografia lui Elvis nu-mi aparțin. Adresați-vă autorului acelui articol...

Dinu Marișca—Ipotești: trimite-mi un plic timbrat.

Alina Șandru—Oradea: topul difuzat de TVR este în urmă cu 4 luni...

Marian Marin—Buc: oferă LP-uri cu Pink Floyd, Deep Purple, Kiss, Rainbow, WASP. Relații la tel. 82 07 85.

Mihaela Șerban—Buc.: n-am confirmarea acelor știri.

Irina Ramfu—Tecuci: Michael Jackson, 5328 Fulton AVLP, Hollywood, CA 91 605, USA. Adresa de la CBS Records nu mai este valabilă...

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

Spin Dazzle — Best of Boy George

Ce mai vrea și acest George O'Dowd (născut pe 14 iunie 1961 în orășelul Bexley Heath din comitatul Kent) de la noi? L-am văzut la București '92, am fost puțin dezamăgiți de faptul că nu s-a putut „desfășura" în stilul său caracteristic... Albumul de față (apărut la sfîrșitul verii) îl va împăca, sigur, cu toți fanii, „cocktail"ul de h..uri fiind excelent! Nu lipsesc, din cele 15 melodii ale acestui disc, marile succese Do You Really Want To Hurt Me? (primul hit din perioada Culture Club. Era în 1982...), Everything I Own (solo, 1987), Bow Down Mister (cu Jesus Loves You, anul trecut), Generations Of Love, Time (Clock Of The Heart), To Be Reborn, Karma Chameleon 1983 Culture Club) sau Miss Me Bl nd. Discul invită la dans și nu cred că veți rezista asaltului dat de pop-rock-ul sau de excelentul reggae de pe acest album! Nu vă mai prezint restul pieselor deoarece vreau să vă las plăcerea de a le descoperi singuri... Fanilor lui Boy George le recomand să asculte și următoarele albume ale favoritului lor: Kiss'ng To Be Clever (1982), Co.our By Numbers (1983), Walking Up Wi.h The House On F re (1984), toate din perioada Culture Club și LP-urile solo Sold (1987) și Tense Nervous Headache (1988).

P.S. Am citit, cu ceva timp în urmă, în E.Z., cum că Prince „ar fi dat lovitura" semnînd un contract de 100 milioane dolari cu firma Warner Bros depășind astfel recordul lui Michael Jackson. Vă amintesc că Michael a semnat, în 1990, un contract cu firma Sony în valoare de 1 miliard de dolari.... (!)

P.P.S. O informație pentru autorul cronicii discului Shadows & Light prezentat în P.R.S: albumul de debut al grupului Wilson Phillips a fost prezent timp de mai bine de doi ani în topul american și nu doar 27 de săptămîni...

FLASH

Dire Straits, 15 ani de activitate

Trebuie să recunosc că sînt un iubitor al muzicii grupului britanic Dire Straits, *motiv pentru care voi oferi cîteva date despre activitatea formației, date extrase dintr-un album tipărit cu ocazia concertului Dire Straits de la Paris din 1991, an în care a apărut și ultimul lor disc intitulat* On every Street.

Iunie-Noiembrie 1977. *Profesorul* Mark Knopfler *(ghitară, vocal, născut 12 august 1949), fratele lui mai mic,* David Knopfler, *funcționar, ambii născuți la Glasgow, și studentul în sociologie,* John Illsley, *născut la 24 iunie 1949, împart un apartament în sudul Londrei. Aici ei încep să aranjeze niște cîntece de-ale lui Mark, pe care acestu le cîntase cu vechea lui formație, Cafe-Racers. Sub acest nume se și prezintă, după ce li se alătură bateristul* Pick Withers, *de la studioul Rockfield, la un festival punk. Un prieten de-al lui Pick, observînd starea lor materială foarte proastă, spune că ar trebui să se numească DIRE STRAITS, nume pe care Mark îl adoptă pentru al doilea spectacol. Cu un nume interesant, muzicienii string cu greu 120 de lire sterline pentru a plăti o înregistrare de demonstrație și cu această bandă se duc la dj Charlie Gillet de la BBC Radio Londra, cunoscut pentru talentul lui de a descoperi valorile. Acesta dă înregistrarea pe post, cineva de la o casă de discuri consideră că muzica lui Dire Straits e bună și băieții semnează primul lor contract.*

14 februarie-8 martie 1978. DIRE STRAITS *înregistrează în mai puțin de 3 săptămîni primul lor album, în studiourile de pe Basin Street din Londra, album produs de Muff Winwood. Acest prim disc conține melodiile antologice, de acum,* „Sultans of Swing", „Water of Love" *și* „Six Blade Knife".

Iunie-Noiembrie 1978. *Încep turnee în Marea Britanie, Olanda și Germania cu un public tot mai entuziast și mai numeros. Dar în ciuda entuziasmului general, incluzînd și presa, primul lor single* „Sultans of Love", *dar și albumul însuși, cad în clasamente tot mai jos. Grupul avea nevoie de aer proaspăt. Unde? În America, bineînțeles. Dire Straits semnează un contract cu Warner Brothers.*

27 noiembrie—1978—10 ianuarie 1979. *Grupul înregistrează cel de al doilea album intitulat „Communique". Un succes. Încep imediat și primul turneu de spectacole în SUA, săli pline, 300 interviuri. În timpul acestui turneu, hitul lor de debut „Sultanii swingului" ajunge pe locul 4, iar primul lor disc, pe locul 2. Acasă, în UK, muzica lor este încă privită cu rezerve, hitul lor nu atinge decît poziția 8, în vreme ce albumul ajunge pe locul 5, dar sînt prezenți în clasament timp de 130 de săptămîni.*

Iunie-Decembrie 1979. *„Communique" devine un succes aproape instantaneu, atît în UK, cît și în USA, dar devine nr. 1 și în Germania, primul album care intră în clasamentul german direct pe primul loc. Turnee în Marea Britanie, America și Europa, dar după concertele de dinaintea Crăciunului de la Dublin, Belfast și Londra, Dire Straits anunță o pauză de 6 luni pentru odihnă. (va urma)*

Sinead O'Connor nu regretă nimic

După ce a făcut o vîlvă atît de mare în întreaga lume pentru că a rupt în fața camerelor de luat vederi o fotografie a Papei Paul Ioan II, afirmînd că el este inamicul real al lumii, „cîntăreața cheală" Sinead O'Connor *a declarat într-un interviu că nu regretă ce a făcut. A anunțat însă că un grup de credincioși catolici i-au trimis un pachet în care se aflau 300 discuri de-ale ei, călcate cu compresorul.*

GEORGE CUȘNARENCU

Revista Magazin este realizată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2823/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR: Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Paul IOAN, Mihaela DOROBANȚU (directori)

REDACȚIA: Piața Presei Libere nr. 1, telefon: 17.60.10/17.60.20. ADMINISTRAȚIA Editura Presa Națională S.A TIPARUL: Imprimeria „CORESI" — București.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO-BOX 33—57, Telex 11995; 11034, Fax 90 — 18.56.73 — București — Piața Presei Libere nr. 1 — România.

SERVICIUL DE DIFUZARE ȘI PUBLICITATE: 18.24.27.

Redactor șef: DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție: GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA: Dorel Dorian (șef secție), Ion Tugui, Ecaterina Bătrîneanu, Aurora Popescu (16 30); Paul Ioan (șef secție), Mihaela Dorobanțu, Șerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (16 12); Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoață, (1282); Elena Ilie, Felicia Oprea, Constantin Pavel (16 33).

SECRETARIAT DE REDACȚIE: Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659); Dorin Măran (2692).

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază

ECOLOGIE - UN SEMNAL DE ALARMĂ, DAR NU NUMAI ATÎT...

Sănătatea Pămîntului, planeta celor peste 5,3 miliarde de oameni, se află de mai multă vreme într-un proces de deteriorare. Pădurile și-au micșorat suprafața în fiecare an, în vreme ce zonele de deșert au devenit mai întinse. Stratul de ozon pare să fie pe cale de a fi distrus, cantitățile de bioxid de carbon răspîndite în atmosferă sporesc mereu. Crește acumulările de reziduuri toxice, atît pe pămînt cît și în ape. Diversitatea biologică diminuează. Semnale de alarmă continuă să fie trase pretutindeni în lume despre necesitatea formulării unei strategii de dezvoltare economică în funcție de potențialul ecologic, într-un cadru unitar al lumii pămînteni lor. Dar chemările la rațiune în problemele de protejare a mediului înconjurător, de utilizare pe scară mai redusă a combustibililor fosili, (vinovați de creșterea conținutului de bioxid de carbon al atmosferei și încălzirea climei), nu sînt luate în seamă. Au loc reuniuni pe problemele ecologice, la diferite niveluri (cea de la Rio din acest an, la nivelul șefilor de state și guverne, a fost cea mai reprezentativă), dar în planul eficienței concrete ele nu au urmările mult așteptate de opinia publică mondială. Întrucît lipsește voința politică a conducătorilor de state de a se constitui într-o societate viabilă și economic, lipsesc și fondurile financiare care ar putea fi folosite pentru îmbunătățirea stării de sănătate a Terrei. Ecologia este o bombă cu efect întîrziat și ea va exploda pînă la urmă ca urmare a inconștienței de care dau dovadă toți locuitorii planetei Pămînt.

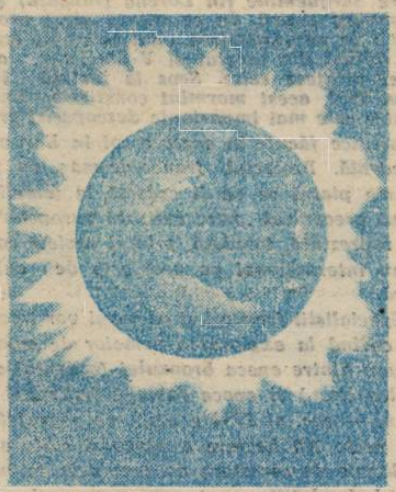

- Extinderea deșerturilor a devenit un fenomen extrem de îngrijorător. Înaintarea lor amenință o vastă suprafață a Terrei — peste 3,5 milioane hectare de teren.
- Anual, alte 6 milioane de hectare se adaugă terenurilor aride. Și tot anual, în întreaga lume se renunță la cultivarea a circa 21 milioane hectare de teren.
- Bordura sudică a Sahelului se strămută, anual, cu 16 km !
- Și terenurile aride sînt amenințate de expansiunea pustiurilor, într-o proporție de 75 la sută !
- Deșertificarea este, susțin experții în materie, opera oamenilor. A acelora care nu discern consecințele nefaste ale exploatării irațională a pămîntului și a pădurilor.
- Emiterea de compuși chimici formați din clor, fluor și carbon prezenți în aerosoli și în urma procesului de fabricare a unor materiale plastice, contribuie la deteriorarea stratului de ozon care înconjoară Terra ca o platoșă, vitală pentru menținerea echilibrului biosferei.
- Stratul de ozon s-a redus în perioada 1979—1986 în medie, cu 5 la sută, reducerea maximă, de 40 la sută, înregistrîndu-se într-o zonă de deasupra Antarcticii.
- Pătura de ozon filtrează mai mult de 90 la sută din razele ultraviolete. Păstrarea sa la „parametri optimi" este un imperativ pentru protejarea vieții pe Pămînt. „Ferestre" în stratul de ozon protector au apărut și în vasta regiune a Arcticii ; traficul mondial auto, în continuă creștere, este și el „pus la zid" de ecologiști, învinuit de masiva poluare a mediului ambiant.

Soluție ecologică ingenioasă

Protejarea și conservarea pădurilor ecuatoriale constituie unul din imperativele ecologice cele mai presante ale zilelor noastre. În Indonezia se află circa 20 la sută din pădurile ecuatoriale de pe glob, 60 la sută din suprafața țării fiind acoperită cu păduri. Clima este caldă, umedă, cu influențe musonice în nord. Compania germană Flötotto Einrichtungssysteme a încheiat în 1987 un acord de cooperare cu un partener indonezian, care a permis înființarea, în același an, a unei întreprinderi mixte pe Insula Java. 700 de persoane lucrează în două fabrici, una de cherestea și alta de mobilă. Principiul de bază aplicat aici este cel al ciclului închis al exploatării lemnului, de la pepinieră la fabricarea mobilei, împreună cu valorificarea deșeurilor din lemn și reîmpăduririle de rigoare. Astfel este satisfăcută una din principalele cereri ale ecologiștilor, aceea ca trunchiurile arborilor să nu mai fie exportate, ci exploatate la fața locului, fapt care permite limitarea exploatării abuzive a pădurile ecuatoriale. Circa 900 000 de hectare suprafețe împădurite cad pradă anual în Indonezia exploatărilor forestiere. Este o situație intolerabilă din punct de vedere ecologic și climatologic, pădurile fiind un element esențial în menținerea stării de sănătate a „planetei albastre". Exemplul oferit de firma germană poate constitui un exemplu demn de urmat și pentru alte companii cu profil forestier.

Societatea Flötotto a trecut și la exploatarea arborilor de cauciuc, în colaborare cu unul din cele mai importante concerne forestiere din sud-estul Asiei — Kayu Mas. Acești arbori care ating o înălțime respectabilă în regiunile tropicale au fost plantați de oamenii firmei Flötotto în regiuni despădurite din Indonezia. Societatea germană s-a arătat extrem de satisfăcută de calitatea arborilor de cauciuc plantați aici, încît intenționează să exploateze lemnul tropical, fără a mai efectua tăieri în pădurea ecuatorială. Societatea Flötotto a găsit o soluție și în privința enormelor cantități de deșeuri provenind de la fabrica sa de mobilă din Indonezia, expediind aceste deșeuri într-o uzină de panouri aglomerate a trustului Kayu Mas.

Mii de comune germane au renunțat în ultimul deceniu la folosirea lemnului provenind din pădurile tropicale la construcția clădirilor de utilitate publică. Un număr în sensibilă creștere de persoane particulare au renunțat, la rîndul lor, la achiziționarea de mobilă din lemn prețios — de tek și de acaju, în dorința de a contribui la lupta împotriva distrugerii pădurilor tropicale.

Situația pădurilor ecuatoriale este foarte îngrijorătoare, suprafața lor reducîndu-se la jumătate în decursul ultimilor 40 de ani. Numai un singur procent din suprafața exploatată este utilizat de o manieră durabilă, cu alte cuvinte fără a provoca dezechilibre persistente. Salvarea acestor păduri de la distrugere va permite și menținerea echilibrului ecologic pe Pămînt, și așa grav afectat în ultimii ani.

ȘERBAN FILIP

OCEANELE, „POMPA BIOLOGICĂ" A PLANETEI ALBASTRE

Birgit Haake și Venugopalan Ittekkot de la Institutul de Geologie și Paleontologie al Universității Hamburg au ajuns la concluzia, în urma cercetărilor efectuate în Marea Arabiei, că, cu cît marea este mai dezlănțuită, datorită vînturilor, cu atît mai mult bioxid de carbon din atmosferă este absorbit de plancton. Eficienta „pompei biologice", care îndepărtează bioxidul de carbon atît din apa mării, cît și din atmosferă, a fost demonstrată cu prisosință în Marea Arabiei. Bioxidul de carbon se dizolvă în apă și este absorbit de organismele aflate la suprafața ei, care îl transformă în substanțe organice. „După moartea organismelor, subliniază «Frankfurter Allgemeine Zeitung», o parte din ele cad pe fundul mării, ducînd în adîncime elementele din care era compus bioxidul de carbon". Indiscutabil, sedimentele depind foarte mult de puterea vînturilor. În timpul vînturilor musonice, atît iarna cît și vara (independent deci de temperatura apei) „pompa biologică" din Marea Arabiei lucrează din plin. Vîntul determină amestecarea straturilor de apă și acestea nu numai în apropierea coastelor, ci și pe întreaga suprafață. Apa din adîncime, mai rece și bogată în substanțe hrănitoare, ajunge la suprafață favorizînd planctonul vegetal, prin intermediul căruia se fixează mai mult bioxid de carbon.

Cei doi cercetători hamburghezi sînt de părere, avîndu-se în vedere cele constatate „pe viu", că mari cantități de apă din mările lumii, considerate a fi, în prezent, „pustiuri acvatice", și sărace în substanțe hrănitoare, ar putea deveni „înfloritoare" cu ajutorul vîntului. Cum se poate explica conținutul redus de bioxid de carbon din atmosferă în timpul erei glaciare ? Prin faptul că viteza vîntului a fost în acele vremuri foarte îndepărtate ale planetei noastre mult mai mare decît în acest secol, „pompa biologică" lucrînd, deci, mult mai intens.

CLIMA TERESTRĂ SE ÎNCĂLZEȘTE

„O modificare de cîteva grade a temperaturii terestre este un subiect abordat cu tot mai multă insistență în ultimii ani. Semnificațiile schimbărilor climatice sînt mult mai evidente în plan local decît la scară geografică mai mare. Un exemplu oferit de cercetătorii de la „Worldwach Institute" din Washington, chiar pentru capitala Statelor Unite, este extrem de sugestiv, în ceea ce privește încălzirea climei datorită industriilor. Se afirmă, prin vocea autorizată a lui Lester Brown, fondatorul centrului de cercetări amintit, pe baza calculelor și a prognozelor elaborate cu cele mai sofisticate calculatoare, că „în cazul în care concentrările de bioxid de carbon vor atinge niveluri de două ori mai ridicate decît cele din vremurile preindustriale, o vară tipică nu va avea doar o singură zi în care temperatura va depăși 38°C, ci 12 zile, iar în loc de 36 de zile cu temperaturi de peste 32°C vom avea 87 de astfel de zile".

incursiune în paranormal

„MESAJ DIN INTERN DESTINAT PĂMÎNTENILOR SPRE VIITOR"

Îmi face plăcere să prezint de data aceasta o adevărată „instituție" care își propune, prin oamenii ei superdotați, un contact direct cu alte lumi. Este vorba de Grupul francez **Galacteus**, cu care se află în contact Grupul inițiat în România, la Petroșani, str. V. Milea 283/34, 2675, purtătorul de cuvînt al filialei românești fiind dl. Dan Chiaburu. Aș vrea să dedic activității acestui grup — numit, în varianta românească, **Galactellus** mai multe episoade, deoarece suportul științific și filozofic al tuturor cercetătorilor se pare că are baze solide, incluzînd o renaștere la nivelul profund al spiritualității și prefigurînd totodată un tip de conștientizare a dimensiunilor cosmice și divine ce răspund în totul intuițiilor noastre științifice și culturale.

Pentru cititorii care vor să contacteze grupul din Petroșani am transcris mai sus adresa. În episodul de azi, îmi fac o datorie din a transcrie din publicația **Trans Mission Galacteus** prima parte din Mesajul din intern destinat pămîntenilor pentru viitor. Deși a apărut și în traducere românească, după cunoștința mea acest Mesaj este mai puțin cunoscut.

„Sîntem ființele ce stabilesc controlul interdimensiunilor între Spațiu, Timp și Atemporal. Scopul nostru, prin această transmisie, este să ajutăm ființa umană să refacă legătura cu dimensiunea supremă, și să-i ridicăm corpul în cadrul unui tip de energie care îi va permite să capteze emisiunile din planul 7, intermediari indispensabili în realizarea oricărui program eficient. Am hotărît să vă dezvăluim aceste noțiuni din cauza unor pericole care apasă asupra planetei Terra în prezent, deoarece un val de forțe inferioare s-a abătut în rețelele inferioare ale acestei părți din Spațiu—Timp. Dorim ca în viitor să conștientizăm un număr din ce în ce mai mare de ființe. Sistemul nostru de activare magnetică se face prin fenomenul de rezonanță. Noi folosim în acest scop mijloacele de comunicare inter—dimensională, și activarea ființelor prin procese imanente, stabilite dintotdeauna de Ierarhiile Cosmice. În același timp, înainte de orice, sînt necesare unele precizări.

De cîtva timp, au fost pregătite o serie de ființe de pe această planetă, pentru a stabili un spațiu de legătură între zonele sumeriene și zonele interne. Acest lucru nu a fost făcut fără mari dificultăți, pentru că a trebuit mai întîi să pregătim mai multe tipuri de fascicule normalizatoare, folosite pentru a acorda planul 7 cu acela al morților, dat fiind faptul că nu este posibil ca o ființă să se elibereze de moarte fără a stabili un fel de teren neutru între timpul ei interior și timpul ei exterior. Adică să fie în măsură să delimiteze în mod conștient eare este zona de forță ce o conduce în mișcările sale exterioare, și care este zona de forță ce o conduce în procesele sale interioare.

Cu siguranță că, în cea mai mare parte a timpului, ființele umane nu disting cu claritate elementele care le fac muritoare și ceea ce ar putea să le facă nemuritoare. Permanentul amestec de elemente succesive din sistemul de corelație terestru le face dificilă înaintarea. Asistăm în general pe parcursul evoluției obișnuite a ființelor, la un fel de nivelare a facultăților superioare, care par, încă de la naștere, cu totul anormale și asociate frecvent cu o proastă reputație.

În același timp, ființele astfel obligate de a-și pierde facultățile cele mai înalte, se trezesc uneori contactate de ființe din lumea superioară. Ele devin în acest caz capabile să fie din nou conștiente, iar energiile lor numerice sînt activate, ajungînd cu rapiditate să reia contactul cu dimensiunile lor superioare și să restabilească ordinea lucrurilor în interiorul și în jurul lor. Tocmai acesta este scopul operației noastre de salvare realizată în jurul vostru.

Nu avem intenția să punem străpînire pe gîndirea oamenilor, deoarece acest lucru este contrar libertății infinite și legii galactice universale. În consecință, scopul nostru este numai să vă redăm amintirea a ceea ce sînteți.

(Va urma)

„Parc cultural european"

Unul dintre cele mai ambițioase proiecte de cooperare culturală franco-germană va fi lansat în curînd în zona de frontieră dintre cele două state, situată între Sarguemine (în Lorena franceză) și Homburg (Saar). În ce constă acest proiect? În reconstituirea unui mormînt antic datînd din secolul al V-lea î.e.n., al unei prințese celte. Scos la lumină în anul 1954, acest mormînt constituie una dintre cele mai importante descoperiri arheologice făcute în acest secol în Europa centrală. Proiectul franco-german va fi prima piatră ce va fi așezată la temelia unui preconizat „parc cultural european". El reprezintă, totodată, primul proiect comun internațional pe probleme de cultură.

Specialiștii francezi și germani vor trece în curînd la explorarea urmelor de colonizare dintre epoca bronzului (mileniul al II-lea î.e.n.) și epoca romană (mileniul I î.e.n. — sec. al IV-lea e.n.), pe suprafața de peste 100 hectare a parcului cultural. Echipele de cercetare au scos deja la lumină fundațiile unui oraș roman și ale unui sat roman. (Ș.F.)

Pădurea cu insecte gigantice

Pe trei hectare și jumătate de pădure sălbatică, reprezentînd un teren colinar mărginit de un mic lac în apropiere de Chatte (Isere — Franța), Christian Abric, dovedind un original spirit de inițiativă, a atîrnat în arbori insecte gigantice din rășină colorată, al căror aspect este absolut autentic. Scopul: pedagogie sugestivă

în format mare. Mărite de cincizeci de ori, păianjenul ascuns în pînza sa și scorpionul își dezvăluie toate secretele anatomiei lor. Cu ghidul în mînă, copiii, căci aceștia formează majoritatea vizitatorilor, învață să recunoască coropișnița, cărăbușul, libelula și furnica. Preferata lor este buburuza (în imagine). Ideea a fost deosebit de eficace, acest mod de a face copiii să-și dezvolte cunoștințele despre natură căpătînd foarte mulți adepți.

Submarin... speologic

Renumitul om de știință german Jochen Hasenmayer și-a prezentat recent ultima realizare. Despre ce este vorba? După cum se poate observa și din fotografie,

acest submarin speologic, primul din lume după afirmațiile inventatorului său, este echipat cu șase motoare electrice și dispune de o rezervă de oxigen suficientă pentru trei zile. În cabina aparatului se află inventatorul însuși. (S.F.)

Yoga de la A la Z

Spre structurile profunde ale spiritului

În încheierea acestui serial, pe care îl sper util celor interesați de misterele sufletului și ale Spiritului, dl. GREGORIAN BIVOLARU ne sugerează, în cunoștință de adevărurile nevăzute, că trebuie să fim conștienți că **eul nostru real** nu este haina de materie densă pe care o numim corp fizic, ci mai degrabă **Spiritul etern**, esența care ghidează și conduce corpul nostru fizic ocupat întocmai ca un veșmînt temporal. „Tu poți și trebuie să fii **stăpînul** deplin al corpului tău."

„Puteți enumera o seamă de contribuții sau cercetări ale oamenilor de știință în domeniul de care v-ați apropiat de mulți ani încoace?"

„Cîmpurile postulate de unii savanți faimoși, ca Burr și Northrop au fost evidențiate științific. Cunoaștem azi cîmpurile psihice puse în evidență de profesorul Vasiliev și echipa sa. Cîmpurile sau structurile vibratorii postulate de Tiller, cît și nivelele unde se produc complexele schimburi de energie postulate de savantul Bentov. Acestea vor fi cercetate în profunzime în epocile care vor urma, și vor conduce, fără îndoială, mult mai departe explicațiile privind natura intimă a tuturor fenomenelor de percepție extrasenzorială sau, așa zis paranormale."

„Înțelegem deci că yoghinii avansați au devansat cercetările științifice recente?"

„Yoghinii avansați care beneficiază deja de aceste puteri paranormale, cunoscînd și utilizînd de mii de ani aceste cîmpuri și sisteme vibratorii, nu vor avea niciodată nevoie ca oamenii de știință sau savanții de renume să le confirme ceea ce pentru ei este de mult un adevăr evident!"

„Înainte de o concluzie, puteți formula o pro-concluzie?"

„Orice om ce trăiește în prezent pe planeta Pămînt, și care vrea să urmeze îndemnul biblic plin de înțelepciune — Caută, bate la ușă, cere și vei găsi —, dacă va acționa constant și sincer un anumit interval de timp, cu aspirație lăuntrică suficient de puternică, cu o minte deschisă și cu dorința arzătoare de a înțelege, poate să intre gradat în rezonanță cu focare infinite sau, altfel spus, cu izvoare de forță, înțelepciune și iluminare capabile să-i aducă pacea interioară, înțelegerea menirii sale pe acest pămînt. Dar și fericire, satisfacție durabilă în viață, înțelepciune și desăvîrșire. Totul este să privească cu încredere și să aspire plin de optimism la supraviețuirea sa în alte forme, după moartea fizică avînd siguranța vieții eterne."

În încheierea acestui serial vreau să menționez că actualmente ființează în România mai multe „grupări" ce și-au propus aprofundarea yoghină printr-o mai bună cunoaștere și trăire, prin experimente și disciplină inițiatică. Mi s-a reproșat la un moment dat de ce n-am optat pentru un serial cu o altă persoană, pentru o altă grupare. Îmi fac o datorie din a reafirma că subsemnatul nu are simpatii yoghine, ci obligația de a informa cititorii asupra unor practici și fenomene ce ne-au fost interzise atîția ani. Opțiunea pentru dl. Bivolaru s-a făcut atunci cînd am întîlnit în modul dumnealui de-a gîndi competență și cunoaștere. Acestea contează în primul rînd. Micile altercații dintre yoghini nu intră în seama mea, ci fac parte din ... literatura despre puncte de vedere diferite. Poate că și din anecdotică. În viitor voi invita la aceeași rubrică și alți inițiați...

Întîlnire între două vizionare

VANGA ȘI NATALIA LA RUPITE (II)

Pentru noi e mai greu de înțeles cum o vizionară primește informații aproape complete înainte de a trăi momentul în realitate. Timpul diferă, nu există o cronologie prestabilită, ci doar sensul evenimentului i se comunică vizionarei dinainte, ei rămînîndu-i doar să-l primească și să se includă în el. Acest fenomen este fără îndoială șocant și este sigur că dacă s-ar generaliza, mulți dintre noi l-am suporta cu dificultate. Ne-am simți lipsiți de neprevăzut, excluși de către puteri nevăzute de propria noastră contribuție la un moment-eveniment oarecare.

Contrar așteptărilor, întîlnirea dintre două vizionare celebre nu exteriorizează nici un ritual aparte, nici o ceremonie specială. Totul apare mai firesc decît firescul. La Rupite, în Bulgaria, unde trăiește vestita Vanga, Natalia Moscu știa dinainte că nu va avea nevoie de un ghid care să-i arate locul și virtuțile locului. Dar cum să le spună celor care o însoțeau că ea știe totul? În vizita ei, în primăvară, veniseră la Vanga bărbați și femei în suferință, toți așteptînd miracolul vindecării un cuvînt bun, o inducție vizionară pentru viitor. Încrederea tuturor este neștirbită, pentru că o știu cu toții că Vanga nu a ratat nici o clarviziune, tot ce-a spus și a făcut această femeie s-a împlinit.

Dar legătura telepatică dintre Vanga și Natalia fusese conștientizată anterior sosirii românceI la Rupite. Aflată acolo, Natalia începe să vadă imagini neașteptate. De pildă în dreptul temeliei turnate pentru o mică biserică îi apar Iisus și Maica Domnului, care o ghidează spre izvoarele cu apă termală din spatele casei Vangăi. Mai departe cîțiva ari de vie acoperită bizar cu un solar. Nataliei i se spune pur și simplu că primul izvor cu apă caldă, suportabilă, are darul de a curăța de păcate, deci de unele boli. I se spune că timpul de tratament este de nouă zile. Izvorul din imediata apropiere, cu apă clocotită, este pentru reîncărcare energetică. Ceea ce avea să afle Natalia în același moment, amănuntul fiindu-i necunoscut, era că via are proprietăți curative, în speță seva viței de vie are mari proprietăți vindecătoare.

Un caz de manifestare a miracolului la Rupite, înainte de întîlnirea Nataliei cu Vanga, o convoacă pe vindecătoarea românCă, atunci cînd întîlnind o familie disperată, ea va interveni și va asista apoi la un fenomen remarcat de mulți martori. Soția unui cetățean bulgar venise la Rupite cu mari suferințe. Natalia i le „vedea", era impresionată de durerile femeii. Deși nu mai fusese acolo niciodată, ca și cum era din parteă locului Natalia o duce pe femeia suferindă direct la unul din izvoarele termale. Femeia acuza durerile teribile de burtă, tremura toată, nu le mai putea îndura, soțul ei era disperat. Natalia o conduce deci acolo unde se „spusese" că trebuie să meargă. Intrînd în apă, femeia părea că-i cere protecție Nataliei, căpătase încredere în românCă. După un timp, află de la femeie că „totul a fost ca o naștere! „Mai tîrziu Natalia îi va spune femeii ce trebuie să facă în continuare prin rugăciune. Femeia era atît de fericită și uimită încît n-a mai așteptat-o pe Vanga, ci a plecat fără dureri, sănătoasă. Natalia a văzut că în acel moment credința femeii era totală. „Am avut senzația că se repetă o scenă din vremea lui Iisus", notează Natalia Moscu. O perÇche aflată acolo, și care văzuse totul, profund impresionată intră în vorbă cu vindecătoarea românCă. Bărbatul aude glasul Maicii Domnului, află că el duce blestemul tuturor străbunilor săi, dar că se va putea tămădui dacă vrea cu adevărat acest lucru. I se spune că vor avea copii și nu le va lipsi nimic, dar să nu se înșele niciodată unul pe altul. Bărbatul să renunțe la minciuni la a-și dori lucrurile altora și să arunce de tot „iarba diavolului". I se mai spune că de acum încolo va fi ajutat să-și îndrepte destinul. Odată cu această comunicare ce o avea pe Natalia drept călăuză, sosește Vanga. Natalia îi iese înainte, desprinzîndu-se de ceilalți. Era de fapt prima lor întîlnire, cînd Natalia i-a oferit Vangăi ulei, apă și pămînt sfînt de la Ierusalim, smirnă.

Amîndouă vindecătoarele își simt prezența, sînt deja conectate energetic. Natalia simte o vibrație extrem de puternică în casa Vangăi. O simte ca un tremur în tot corpul. Urmează o vizualizare, cînd Natalia o vede pe Vanga înconjurată de un cerc de îngeri albi, apoi un cerc de îngeri violeți. Ajungînd în fața Vangăi, Natalia îi spune — după ce-i va dărui aici cristalul de cuarț;

„Văd de o parte și de alta pe arhanghelii Mihail și Gavril, iar între ei este Maica Domnului..."

„Așa este, răspunde Vanga, știu. Cine te-a trimis?"

„Maica Domnului vrea să-ți vorbească prin mine."

În numărul anterior al revistei am transcris mesajul primit de Vanga.

Este vorba de ridicarea unei biserici mari, unică în felul ei, cu mai multe altare și de dorința ca Vanga să nu mai părăsească niciodată localitatea, deoarece de la Rupite ea va trebui să se înalțe în lumea de dincolo de oameni...

Rubrică realizată de ION ȚUGUI

stagiunea de VECHE

CĂUTĂM ASTROLOG PENTRU IUBIRI DE IARNĂ

Astrologul «de serviciu» al unei cunoscute reviste franceze („Femme Actuelle", Nr. 404) a avut excelenta idee de a oferi cititorilor săi, pe la începutul verii, un original și tentant horoscop: **«timpul probabil», zodiacal, al fulgerătoarelor iubiri de vacanță.** «Timp schimbător», «timp însorit», «climat afectiv perturbat», «scurt uragan erotic», «cer înnorat» ... cu și fără prelungite «averse locale» — un posibil «meteo-astral», în esență, o captivantă prezicere a tot ceea ce, chiar și neconfirmîndu-se, ne îngăduie să meditățm, reîntorși din vacanță, asupra așteptărilor și însatisfacțiilor noastre secrete. Celor născuți în zodia berbecului li se prezicea **tentația aventurii**; celor din taur — **marele joc al seducției**; gemenilor — **o vară calmă și liniștea tandră a unor alte împliniri**; celor din rac, celibatarilor în mod deosebit, — **surprize peste surprize**; leilor, dimpotrivă — leilor-lei, — **o vară foarte cuminte** fecioarelor — **o abordare fără complexe a fulgurantelor aventuri estivale**; celor aflați sub semnul balanței — **riscul inevitabil al unor tensiuni pasagere**; scorpionilor — **o senzualitate dezlănțuită**; săgetătorului, absolut norocos, — **secreta și dulcea bucurie de a trăi într-o armonie deplină**; capricornului — **elanurile combustive ale unor pasiuni reciproce**; celor din zodia vărsătorului — **o alternanță de înnorări și soare, cu previzibile alternări afective**; peștilor, în sfîrșit — **timpul fericirii absolute.** Ilustrațiile, mai convingătoare decît titlurile, cît și micile consilii de genul: „evitați, totuși, exagerările" sau „nu fiți excesivi în pretenții, sînteți doar în vacanță" — fără să diminueze tentantiile estivale, le învăluiau doar într-o undă de umor și efemer.

Am păstrat horoscopul din iunie pentru a ne convinge, retrospectiv privind, în octombrie, că toate prezicerile sînt în esență bune (fie chiar neîmplinite) și transferabile, de la un an la altul, de la o vacanță de vară la una hibernală... Atîta timp cît amarul preț al benzinei ar fi rămas același. Dar, vai...

■

Și tot într-o revistă estivală, într-un «V.S.D.» de pe la jumătatea lui august, pe care-l voi păstra cu sfințenie, am descoperit un ghid ilustrat al iubirilor consumate, la propriu, în timpul călătoriilor („Le guide illustré de L'Amour en voyage").

Cinci publiciști de incontestabil talent și cu certe experiențe de viață se întrebau, într-un veritabil eseu colectiv, nsumat, de ce oare aventurile cele mai toride se nasc și se consumă, mai mult decît intens, într-un Boeing, **la 10 000 de metri altitudine, în penumbra unui Wagon-Lit, la 300 km pe oră, sau la bordul unor ambarcațiuni scuturate romantic de valuri?**

Am mai aflat cu surpriză — absolut elocvent pentru ignoranța în care am trăit pînă azi, ca și, pentru lipsa noastră de fantezie — că există, constituit demult, un club al celor care n-au ezitat să facă dragoste, în plin zbor, la mii de metri înălțime și, fortați de împrejurări, chiar în incintele altfel individuale — toaletele de pildă — ale supersonicelor.

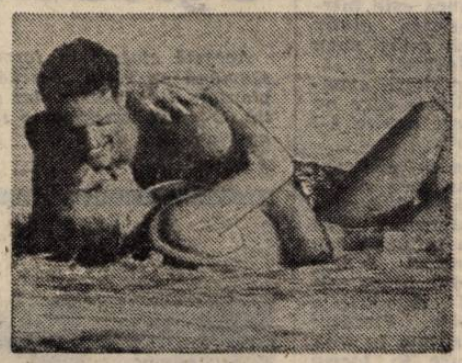

Știți la cît a urcat, după scumpirea benzinei, costul unui bilet de avion? S-a dus orice speranță... Și vă dați seama, mult stimați cititori, cu ce «meteo-subiecte» fierbinți ne vom putea păstra vandabilitatea revistei, atunci cînd prețul unei publicații de 16 pagini, de format tabloid inclusiv, al unei «stări de veghe», și cu un horoscop adecvat, va urca spre 30 de lei? Și ca să nu cădem în ispita acelui ghid ilustrat...

■

De aproape 20 de ani, 2275 de familii americane reclamă cu cea mai deplină îndreptățire să li se spună adevărul, tot adevărul — unde am mai auzit această formulare? — despre soarta celor 2275 de soldați americani dați «dispăruți» în Vietnam, dar a căror moarte nu a fost oficial confirmată. În lunile care premerg marilor confruntări electorale prezidențiale din S.U.A., problema revine brusc și acut în cea mai stringentă actualitate. Ce declarase Clinton atunci, cînd cei 2275 dispăreau fără urmă? Ce declarase Bush...? Prin august, pare-se, un nou «comando», format de astă dată din militari americani și vietnamezi, înzestrați cu o tehnică de investigare de absolut ultimă oră, s-a lansat oficial în regăsirea eventualilor supraviețuitori. Dintre cei 2275 dispăruți în timpul acțiunilor militare, 135 sînt prezumați «regăsibili». Și dacă sînt în viață, sub beneficiul altor interogări: **De ce s-a tăinuit eventuala lor captivitate? În ce măsură, declarațiile acestor supraviețuitori, potențiali, s-ar dovedi utile celor care se opuneau campaniei în Vietnam sau, dimpotrivă, celor care denunțau atrocitățile totalitariste?**

■

Dacă astrologii de primă mărime ar dori să-și confirme spectaculos capacitățile lor previzionare, s-ar cuveni să riște un «horoscop post-Vietnam» și să delimiteze sansele, diferențiat zodiacale, ale celor dispăruți fără urmă și, respectiv, probabilitatea de a mai fi regăsiți. Ar fi un horoscop, de bunăseamă, tragic, dacă ar fi riguros și fără echivoc în dezvăluirile sale. Dar la ce bun?

Din arhivele fostului C.C. al fostului P.C.U.S. s-a aflat, după peste 50 de ani, că a existat o hotărîre de condamnare la moarte a celor 14 000 de ofițeri polonezi dați «dispăruți» la Katyn, o hotărîre semnată de toți membrii biroului politic al acelui P.C.U.S. Faptul că se știe astăzi precis cum și de cine au fost exterminați va mai schimba istoria lumii moderne? Și parcă auzim că peste alți 50 de ani actuala recunoaștere va fi din nou contestată... Și încă un exemplu, dacă mai e necesar: A fost predată recent Comisiilor de investigare și Asociației familiilor celor dispăruți, cutia neagră a avionului sud-coreean, doborît acum vreo cîțiva ani deasupra fostului U.R.S.S. Va schimba oare ceva ascultarea înregistrărilor? Ce se va ști în plus?... Și admițînd că, după 3 noiembrie, atunci cînd electoratul american va fi ales între Clinton și Bush, vom afla, în sfîrșit că nici un american, din cei 2275 «dispăruți» nu mai este în viață, vom fi mai liniștiți, vom fi mai împăcați?

■

Horoscopul iubirilor de-o vară și tehnica amorului la 10 000 metri altitudine se dovedesc infinit mai atractive, statistic, și mai instructive, probabil, oricît am contesta evidența...

Și pentru că sîntem la sfîrșit de octombrie, iar prețul benzinei este cel care este, mult stimați astrologi, dați-ne un horoscop, vă rugăm, asupra iubirilor noastre din anotimpul rece, din noiembrie —martie, și un ghid, fie și fără ilustrații, despre cum se poate face amor la temperaturi scăzute mult sub «zero», pe care le și anticipăm, dealtfel, pentru controversatul „spațiu-timp" viitor.

În rest, comisiile pentru descoperirea celor dați dispăruți în 1992, în zona Sarajevo, și care eventual se mai află în viață, sînt convocate pentru relansarea cercetărilor în anul 2022. Rezultatele, sperăm, vor putea fi prompt publicate în anii următori. Căutăm astrolog...

DOREL DORIAN

Strop de iubire, strop de moarte

S-au întîlnit, s-au iubit, s-au căsătorit, au avut copii și au trăit fericiți pînă la adînci bătrînețî... (citat din memorie).

Ei, și! pare a spune Schopenhauer. „Amorul este un vicleșug întrebuințat de natură spre a-și atinge scopul, care nu este în realitate decît zămislirea unei ființe noi, determinată în natura sa" (citat din „Viața, iubirea, moartea", editura ETA 1992).

Între iubirile fericite, împlinite, în care dragostea furibundă de început se preface într-o prietenie „la toartă", pe durata mai multor decenii, pînă la baston și cornet acustic, și sinucideri — pe de altă parte — nu este nici o legătură. În noaptea nunții, spre zorii zilei următoare, petrecăreții așteaptă cearceaful înroșit, simbolul neprihănirii miresei (vezi „Groapa" lui Eugen Barbu). Dacă cearceaful nu e pătat, urmează, probabil, o sfîntă bătaie după care totul intră în normal. Dar categoric, iubirile fericite nu sînt interesante. Picanteria condiției umane o aduce drama pasională. Să mori iubindu-ți singur viața într-o iubire, iată ceea ce zguduie conștiințele... Este ceea ce s-a întîmplat în castelul din pădurea Mayerling, în ianuarie 1889. În muzeul imaginar al amanților celebri, arhiducele Rudolf de Habsburg și Mary Vetsera au un loc aparte.

Nu adulterul și dezonoarea au dus la dubla sinucidere a celor doi îndrăgostiți, ci incompatibilitatea împlinirii fericirii lor comune cu convențiile societății. De altfel, mezalianța a făcut ravagii printre sclavii lui Cupidon, dacă unul dintre ei avea sînge „albastru".

Răsunătoarea sinucidere a amanților a lăsat loc multor fabulații atît în epocă, cît și mai tîrziu, prin limbajul cinematografiei. Dar ceea ce ne interesează aici,

în contextul reflectorului aruncat asupra suicidului în genere, este tribunalul moral care însoțește de fiecare dată acest act disperat. Moștenitor al coroanei austro-ungare, Rudolf duce o viață zburdalnică (eufemistic vorbind) și adulterul nu-l creează probleme de conștiință; devenise pentru el un modus vivendi. Dar cu Mary Vetsera era altceva.

S-au cunoscut la o recepție (ea nefiind primită la Curte), pe cînd era deja căsătorit cu Stefania de Belgia. Ea îl iubește și vrea să parvină, el o adoră dar nu-și abandonează metresele lumii artistice (și nu numai). Dar la un moment dat, în focul marii iubiri, el face un gest tranșant, decisiv pentru viitorul acestei iubiri: cere Papei Leon al XIII-lea desfacerea căsătoriei. Acum începe criza existențială a dragostei lor. Vaticanul îl anunță pe împăratul Franz Joseph. Acesta, deja îngrijorat de aventurile galante ale fiului, devine de-a dreptul furios. Urmează apogeul conflictului familial. Cu două zile înainte de dramă, între tată și fiu are loc o discuție violentă. Tatăl amenință cu interdicția de a urca la tron, dacă fiul nu renunță la Mary.

Două zile mai tîrziu, în dimineața zilei de 30 ianuarie 1889 sînt găsite cadavrele celor doi: el are craniul zdrobit de gloanțe, iar ea a murit otrăvită, deși are ușoare urme de glonț la tîmplă. Iremediabilul s-a produs. Cine sînt acuzații?

Dacă iubirea e mai presus de rațiune, atunci cei ce raționează din jurul cuplului sînt culpabili. Obediența față de convenințe poate reprezenta circumstanță atenuantă? Poate fi iubirea cenzurată de apartenență la o clasă sau alta a societății? Dar mai presus de această suită retorică, este întrebarea: au murit cei doi fericiți? Sau: contează cît de longevivă este fericirea, sau intensitatea trăirii ei? Sinuciderea din dragoste pare să fie unica justificabilă, căci iubirea intră în eternitate, cofirmînd că este singura rațiune de a fi.

PAUL IOAN

● **BANCA MONDIALĂ ȘI TRANSPORTUL URBAN.** Pentru a frîna deteriorarea transporturilor publice și în special a serviciilor de autobuze care, în orașele unde există, asigură majoritatea transporturilor colective, Banca Mondială are un răspuns simplu: eliminarea situațiilor de monopol, asigurarea diversității cererii, privatizarea, în parte cel puțin, a întreprinderilor publice și suprimarea subvențiilor. În sprijinul acestor teze, Banca Mondială citează ca exemplu sistemul foarte diversificat de autobuze particulare din Hong Kong.

● **STRATUL DE OZON PROTECTOR.** Între 15 noiembrie 1991 și 31 martie 1992, un mare număr de cercetători proveniți din 17 țări au studiat stratul de ozon atmosferic la Polul Nord. Ei au beneficiat de o importantă susținere financiară, ceea ce a permis 40 de lansări de baloane stratosferice, zece experiențe cu ajutorul avioanelor, lansări de rachete și măsurători efectuate la sol. Toate aceste experiențe au urmărit un singur scop — înțelegerea mai exactă a procesului de distrugere a ozonului în regiunea arctică. S-a ajuns la concluzia că acest proces se datorează, în proporție de 80 la

POPASURI
WORLD
ÎN JURUL LUMII

sută, agenților chimici prezenți în atmosferă, mai ales compușilor de clor și brom. Este de așteptat să se reia campania de cercetări în regiunea arctică, luna viitoare.

● **CEL MAI MARE MEGALOPOLIS.** După cum informează revista „Sciences et Avenir", Tokio, capitala „Țării Soarelui Răsare", este cel mai mare oraș al Terrei. La Tokio trăiesc, în prezent, 24 000 000 de locuitori, mai mult decît populația țării noastre. Dar aprovizionarea și serviciile funcționează perfect. Pe locul secund se situează aglomerația urbană americană denumită „Megalopolis central" care se întinde de la Springfield (statul Massachusetts) pînă în Maryland, vasta regiune geografică în care trăiesc 23 500 000 locuitori. Urmează în ordine, în acest clasament al celor mai populate orașe, Sao Paulo (17 000 000 locuitori), Mexico City (15 900 000 locuitori) și Seul (15 800 000 locuitori).

● **PRIMĂVARA ETERNĂ.** Este posibil așa ceva? Desigur, este de părere prof. Alexander Abian, matematician la Universitatea de stat din Iowa (SUA). În opinia sa, „atracția exercitată de Lună asupra Pămîntului determină înclinarea axei de rotație a acestuia cu 23 de grade, ceea ce are ca urmare modificarea unghiului sub care cad pe Terra razele Soarelui". Așa se explică faptul că avem veri mult prea călduroase, în timp ce iernile sînt aspre și pline de furtuni. Și prof. Abian de părere că „dacă Luna ar dispărea, Terra s-ar învîrti într-un mod mai regulat, iar noi am beneficia de o primăvară eternă, mareele ar fi mai regulate, iar banchizele aflate la poli ar fi mai stabile".

● **COMBATEREA ZGOMOTULUI PRIN ZGOMOT.** „Nissan", a doua mare firmă niponă constructoare de automobile, și-a propus să combată zgomotul prin zgomot, în scopul eliminării din compartimentul pasagerilor a sunetelor produse de motor. Este vorba de sistemul pus la punct și denumit „Controlul activ al zgomotului", care va emite unde sonore din emițătoare amplasate sub scaunele pasagerilor. Aceste unde sonore vor anula zgomotul produs de motor. Un computer va calcula frecvența necesară pentru anihilarea zgomotului produs de motor. Sistemul nu va duce la creșterea zgomotului exterior al mașinii, iar undele sonore vor fi imperceptibile pentru urechea umană.

magazin Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

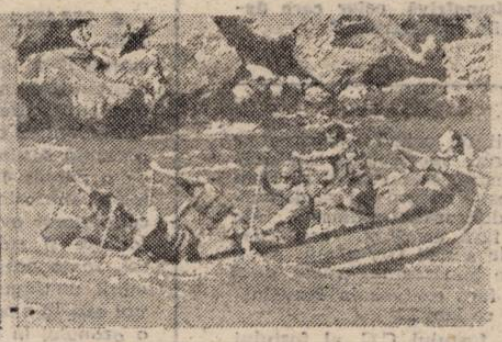

CINCI REȚETE ALE... FERICIRII

Romancierea Eve de Castro, autoarea cărții „Aveți milă de inimile bărbaților" exclamă fără să ezite că aceasta este condiția sine qua non pentru a se simți bine. Și tot ea afirmă „Plăcerea mea cea mai mare este de a fi eu. Nu caut să rivalizez cu marile „educătoare. Aceasta nu înseamnă că m-as lăsa să alunec spre extrema cealaltă. Îmi place să fiu frumoasă pentru un bărbat. Prefer să adopt ținuta sport, pantalonul, dar înainte de întoarcerea de la birou a prietenului meu mă pregătesc pentru el: dus, machiaj, parfum...".

Pentru Catherine Deneuve plăcerea, fericirea înseamnă armonie. A corpului, a obiectelor, a culorilor. „Simt o nevoie nebună de natură, de peisaj, de soare, de ploaie. Merg ore în șir prin pădure, respir parfumul florilor din grădina mea, pe care le îngrijesc. Ascult pleăturile de ploaie sau dezlănțuirea furtunilor. În mod bizar aceasta mă liniștește". Ei îi place să ia masa cu prietenii, îi apreciază pe gurmanzi, îi plac vinurile bune, îi place să rîdă, să se amuze... „Și apoi îmi place să zăbovesc în fiecare dimineață savurîndu-mi cafeaua. Prînzul prefer să-l iau cu prietenii. Pe scurt, ador viața".

„Viața este făcută pentru a păstra tot ceea ce-ți face plăcere", susține Jean Pierre Coffe, cel care nu obosește în a denunța pe „Canal +" sau în ultima sa carte „Recurgeți la plăcere", pierderea plăcerii de a trăi. „După ce am bătătorit urechile cu interdicții despre grăsimi, colesterol, descoperim acum că putem mînca unt. Sau pîine, sau cartofi. Și aceasta potrivit celor mai recente sfaturi ale medicilor. În domeniul nutriției, în 20 de ani avizul specialiștilor s-a schimbat radical de cîteva ori. Din fericire, francezii nu prea țin cont de astfel de sfaturi. În 1991 vînzarea brînzeturilor afumate și a laptelui a crescut în Franța cu 11 la sută, iar a jambonului cu 26 la sută. Oamenii au învățat să aprecieze calitatea. Și că viața este făcută și pentru a gusta tot ce-ți face plăcere".

„Pasiunea este fără îndoială cea mai eficace vitamină, consideră la rîndul său Pierre Pallardy. Într-un timp mă preocupau toate interdicțiile, explică kinetoterapeutul, autor al cărții „Dreptul la plăcere". Ulterior am descoperit că forma fizică și psihică sînt dependente de plăcere. De ce nu este cineva într-o formă bună? Foarte adesea fiindcă se plictisește, pentru că nu are nici un obiectiv de atins, nici-o țintă. După părerea mea plictiseala este una dintre bolile secolului. Oamenii trebuie să învețe să regăsească gustul lucrurilor, energia vitală, curiozitatea. Pasiunea este într-adevăr cea mai eficace dintre vitamine. Așa încît astăzi spun pacienților mei „Învățați să călătoriți, fiți descoperitori, aventurieri ai unui cotidian care nu ține decît de fiecare pentru a-l face mai încîntător".

O pledoarie pentru căutarea fericirii în cotidian face și stilista Agnes B. „Văd întotdeauna lucrurile în profunzime. Îmi place să ies seara în Paris cu prietenii. Îmi place să trăiesc bucuriile prezentului. Merg cu bicicleta gustînd formidabila senzație de libertate. Pierdere de timp? Nu-mi găsesc în asta un capăt de acuzare. Și, lucrul ce-mi oferă mari satisfacții, creez îmbrăcăminte pentru femei, pentru ca ele să se simtă bine".

O grădină... suspendată

Această etajeră în formă de piramidă, cu compoziții florale ce seamănă cu niște „cascade de frunze" vă poate ajuta să grupați plantele din interior, dar și să transformați la infinit colțul respectiv. O modalitate foarte simplă de a crea o adevărată grădină în apartamentul dv.

Rețeta săptămînii

Peltea de gutui

Se poate face din gutui întregi sau din resturile (cotoare și cojii) rămase de la gem sau dulceață.

Gutuile întregi (1 kg) se spală bine, se curăță de puf și se taie felii împreună cu cotorul. Dacă folosim resturi, trebuie să alegem eventualele părți stricate și să le înlăturăm. Avem nevoie de cel puțin 1 kg de asemenea resturi. Totul se pune la fiert în circa 2 l apă împreună cu 1 kg mere de asemenea tăiate în bucăți.

Se fierbe totul pînă cînd fructele sînt foarte moi și se zdrobesc la presare cu lingura. Strecurăm totul prin tifon și eventual lăsăm lichidul să se limpezească.

Din acest lichid luăm trei pahare (de 250 g) și facem un sirop cu 1 kg zahăr. Lăsăm siropul la început pe foc iute, spumuim și cînd începe să facă băsicuțe facem focul mic. După gust adăugăm vanilie.

Pelteaua este legată atunci cînd după ce luăm foarte puțin pe farfurioară și facem o dîră cu lingurița, dîra rămîne vizibilă mai mult timp. Nu se lasă prea mult la fiert deoarece își schimbă culoarea. Se toarnă caldă în borcane. (I.S.)

Indiscreții

Björn Borg este din nou îndrăgostit. Sufocat în ultimele luni de italiana Loredana Berté campionul s-a decis să divorțeze. Pentru a treia oară. Noua aleasă a inimii sale este nemțoaică și este de vîrsta sa. Are 35 de ani. S-au cunoscut cu cîteva luni în urmă la o paradă a modei la München. Potrivit presei suedeze legătura lor este serioasă. Suficient pentru ca Borg să o invite pe Angelica să-și petreacă vacanța la proprietatea sa din Stockholm unde i l-a prezentat și pe fiul său Robin. În acest interval de timp tumultuoasa Loredana Berté a încercat a doua tentativă de sinucidere. De altfel în urmă cu trei ani cînd a întîlnit-o, un prieten l-a avertizat pe Borg: „Această femeie va avea o influență proastă asupra ta. Ea te va pierde. În primul rînd pentru că temperamental tu ești un scandinav, cu nervi de oțel, rezervat, iar Loredana este un temperament latin, dezlănțuit". Dar Borg a iubit-o pe Loredana Cu pas ume. Ca un nebun. „Este cea mai frumoasă fată pe care am întîlnit-o vreodată". Cei care au anticipat că iubirea lor ar fi imposibilă au avut dreptate. Relativ rapid campionul și-a recăpătat libertatea. Și-a făcut valizele și a plecat pentru Loredana pentru totdeauna.

DESTINE...

Actrița Lydia Heston, soția unuia dintre cei mai mari actori ai Hollywood-ului, Charlton Heston, putea să moară din cauza unui cancer la sîn. Este motivul pentru care mărturisește că se simte solidară cu toate femeile. „Sînt cîteva luni, povestește Lydia, de cînd la îndemnul expres al fiicei mele Holly am mers să fac o mamografie. Un examen banal pe care fiecare femeie trebuie să-l facă odată pe an, mai ales după vîrsta de 40 de ani. Ori, la 69 de ani eu nu făcusem un asemenea examen pentru că pur și simplu mă simțeam foarte bine". Apoi, verdictul medicului a căzut ca un trăsnet: cancer. Se impunea de urgență extirparea sînului. „Am avut toate șansele de partea mea. Fiica mea Holly m-a obligat să-i consult și pe Charlton... Iubirea lui m-a salvat". Charlton surîde: „Sînt plin de admirație și respect pentru curajul său".

Grație iubirii fiului, fiicei și soțului său Lydia a întors spatele morții. Doar la cîteva săptămîni după operație, demonstrînd un profesionalism desăvîrșit, a deschis o expoziție de amploare, de fotografii cu imagini surprinse recent în China. De 25 de ani, ca actriță, nu a mai profesat. În schimb s-a ocupat de arta fotografică. Și, de 48 de ani trăiește alături de Charlton cea mai frumoasă poveste de dragoste. O poveste care rezistă timpului...

CRONICA modei

JACHETA-PELERINĂ

Creatorii de modă țin să ne convingă că acest tip de jachetă — cu falduri ample, confecționată din materiale suple, fluide, pufoase — este plină de farmec. Fie în culori vii — roșu aprins, verde crud albastru-email... —, fie în tonuri pastelate — roz sidefiu, bleu deschis, bej-nisip... —, jacheta poate intra în armonie perfectă cu superbul decor al toamnei. (A.P.).

glob magazin

Ce poate face prima doamnă a unei țări

In fotografia furnizată de DPA se află d-na Marianne von Weizsäcker (în centru), alături de soțul său, președintele german Richard von Weizsäcker (în stînga), primind din partea directorului stației de radio Westdeutscher Rundfunk, Fr. Nowotny (în dreapta), un cec simbolic pentru fundația sa de integrare în societate a fostilor toxicomani.

Soțiile președinților germani au consacrat o bună parte din timpul lor liber acordării de asistență oamenilor aflați într-o situație dificilă. Bazele acestei lăudabile inițiative au fost puse în 1950 de doamna Elly Heuss-Knapp, soția primului președinte vest-german Theodor Heuss, care a înființat o rețea de case de odihnă pentru femei nevoiașe. Cele 130 de case de odihnă construite au permis unui număr de două milioane de femei extenuate de muncă să efectueze o cură de recuperare de mai multe săptămîni pe an. Soția celui de-al doilea președinte de la Bonn, Heinrich Lubke, d-na Wilhemine Lubke, s-a preocupat, pe lîngă problemele femeilor, și de cele ale persoanelor în vîrstă. Prima doamnă a țării care i-a succedat, Hilda Heinemann, s-a arătat interesată de soarta femeilor din închisori.

Doamna Mildred Scheel, soția următorului președinte — Walter Scheel, a creat Organizația Deutsche Krebsilfe, de luptă împotriva cancerului. Asociația este recunoscută pe plan internațional, principalul său obiectiv fiind cercetarea în acest domeniu și ușurarea suferințelor persoanelor suferind de cancer. Soția fostului președinte Karl Carstens, d-na Veronica Carstens, este președinta Societății germane pentru scleroza în plăci și încurajează dialogul între specialiștii în medicina naturistă și cea clasică. Soția președintelui în exercițiu al Germaniei reunificate, Richard von Weizsäcker d-na Marianne von Weizsäcker, susține grupurile de întrajutorare, campaniile de informare și crearea de centre de tratare a tenibilului flagel al zilelor noastre — drogurile.

Și soțiile cancelarilor germani s-au interesat îndeaproape de binele public. D-na Hannelore Schmidt, soția fostului cancelar Helmut Schmidt, luptă pentru salvarea de la dispariție a plantelor rare. D-na Hannelore Kohl, soția actualului cancelar german Helmut Kohl, se preocupă de soarta răniților la cap, prin readaptarea acestora în cadrul societății prin intermediul asociației pentru accidentele survenite la sistemul nervos central.

D-na Barbara Genscher, soția fostului ministru de externe Hans Dietrich Genscher, a pus bazele fundației germane a inimii, care urmărește ameliorarea informării publicului în privința infarctului, încurajarea cercetărilor și a metodelor de prevenire a acestei boli. D-na Genscher este în perfectă cunoștință de cauză în această privință, căci ilustrul om politic Hans Dietrich Genscher a căzut el însuși victimă a două infarcturi pînă acum. Soția fostului ministru de externe Gerhard Schroder a creat organizația Grüne Damen, un serviciu voluntar al femeilor în casele de odihnă. D-na Helga Henselder-Barzel, soția fostului președinte al Bundestagului, Rainer Barzel, se preocupă de lipsurile „lumii a treia". Domnia-sa este președinta de onoare a Comitetului german de luptă împotriva foametei din „lumea a treia," cea mai mare organizație nonguvernamentală de asistență pentru țările „lumii a treia". **(S.F.)**

oameni...

Eric Clapton:

„Îmi place compania femeilor frumoase!"

Timp de douăzeci de ani, Eric Clapton a fost considerat cel mai mare chitarist din lumea rock-ului. În prezent el se bucură de o nouă apreciere, pe cale chiar să o eclipseze pe prima: aceea de cuceritor însetabil, de colecționar de aventuri efemere. Interesant este că el nu a fost întotdeauna așa. Timp de mai bine de zece ani Eric Clapton a rămas fidel frumoasei Patti Boyd Harrison, fost manechin, pe care i-a răpit-o soțului ei George Harrison. În toată perioada cît a fost însurat, Eric a fost fidel soției, oricum avea o mulțime de probleme generate de consumul de droguri și alcool, pentru a-și mai complica existența cu aventuri extraconjugale. Abia după ce s-a despărțit de Patti, Eric a început să acumuleze cuceriri teritoriul său de predilecție fiind Italia, țară căreia îi apreciază înalta artă a croitoriei, bucătăria și ... femeile.

La Monte Carlo a făcut cunoștință cu Lori del Santo, un manechin italian, care i-a dăruit un copil, pe Conor. Au locuit împreună la New York, pînă cînd s-a întîmplat o tragedie care l-a marcat profund pe Eric: anul trecut, viața fiului său s-a întrerupt brusc, căzînd peste fereastră, de la etaj. În urma acestei întîmplări nefericite, Eric s-a despărțit de Lori, iar viața sa s-a înscris pe o traiectorie nouă din punct de vedere social. După ce s-a izolat cîteva săptămîni în casa lui de la Londra, Eric a reapărut în lume, aproape în fiecare săptămînă cu altă femeie. A fost văzut cu Julia Smith, despărțită cu un an în urmă de un alt chitarist celebru, Jeff Beck. S-a afișat de asemenea cu Valeria Golino, o tînără actriță italiană, cu Yolita Negrete, o venezueleană, cu Carla Bruni, un top-model italian.

Aceste legături efemere nu l-au îndepărtat însă de necazuri. Kathy Goddard, un manechin american, a pretins că Eric este tatăl gemenilor pe care ea i-a născut la începutul acestui an. Eric neagă acest lucru. În schimb, el afirmă că este tatăl unei fetițe de șapte ani, Ruth Kelly, care trăiește împreună cu mama sa într-una din insulele Caraibilor. Deși n-o vede decît o dată pe an, Eric speră că se va apropia mai mult de această fiică a sa.

AURORA POPESCU

Dresoarea de delfini

Dresoare de delfini ar părea, la prima vedere, o profesiune deosebită pentru o femeie. Pentru Oriana Ermeti (28 ani) e mai mult decît o profesiune, este însăși rațiunea vieții sale. Zilnic, ea se află pe marginea bazinului circular al delfinariului din Riccione și „vorbește" cu elevii săi care se numesc Bravo, Kandy, Pele, Isa și Anai. Ca orice profesoară, ea cunoaște foarte bine pe fiecare elev al său, cu însușirile și minusurile sale. „Este imposibil să lucrezi cu delfini dacă nu-i iubești cu adevărat, spune Orian. Sînt creaturi a căror inteligență evoluată îi apropie de oameni. Pentru ei, spectacolele constituie niște jocuri pe care le acceptă cu multă plăcere, dar numai atunci cînd doresc acest lucru și instructorul lor le este simpatic. Dacă vreunul dintre ei nu vrea să-și execute programul, te face să-i înțelegi în mod clar și atunci degeaba mai insiști. Delfinii pe care îi instruiesc sînt cei mai buni prieteni ai mei. Amici inteligenți, care mă înțeleg foarte bine, mă acceptă și sînt foarte sensibili dacă le dai atenție, îi mîngîi, le dai să mănînce. Dat fiind numărul mare al delfinilor aflați aici, la activitatea mea participă colegii mei Rodhe Kerstin, Ștefania Giovanelii, Giuseppe Caniglia și Leandro Stanzani, fiecare din noi avînd „favoriții" săi.

Nr. 44 (1828) din 31 octombrie 1992

SÎNTEM SUPRAVEGHEAȚI DE O ALTĂ CIVILIZAȚIE?

De mai bine de cinci mii de ani, civilizațiile care s-au succedat pe planeta noastră par să-și fi inclus între mișcările lor, niciodată pătrunse, impactul cu ființe inteligente de pe alte planete, din alte lumi ale Universului. Distingem foarte multe momente, când descrieri sau mărturii despre „alții de oameni" sau minunile lor lăsate pământenilor au sugerat, cel puțin cercetătorilor din vremurile moderne, că din când în când am fost vizitați în trecutul nostru îndepărtat, dar și în zilele noastre, de mesageri inteligenți ai altor civilizații, nepământene. Cu precădere în a doua jumătate a acestui secol apariția de obiecte neidentificate ne-a șocat nu o dată, însă informațiile și au diminuat mereu puterea de acaparare a interesului din cauza absenței de dovezi ce-ar fi răspuns nevoii noastre de logică, de confirmare materială, obiectivă.

Străvechile civilizații de pe actualele teritorii ale Americii de Nord și Americii Latine s-au dezvoltat spiritual pe credința coabitării cu mesageri cerești, aceștia influențând sau chiar determinând accelerarea evoluției cunoșterii. În spațiul Indiei străvechi și ale întregului Orient, de altfel, mitologiile aparent atemporale consonă în ample desfășurări epice prezența unor personaje nepământene, care de fapt reprezintă suma unor calități și însușiri miraculoase, atribuite ulterior eclusiv fanteziului imaginat de scriitorii timpurilor, deci fără nici o incidență cu faptele reale. În fine, în acest secol s-au efectuat analize asupra evenimentelor descrise în Biblie, unii exegeți trăgând concluzii nu mai puțin șocante cu privire la evidența prezență pe Pământ a unor inteligențe venite din Cosmos.

Oamenii de știință din marile centre astronomice și specialiștii care scrutează cerul sînt asîzi în deplin consens că pot exista în Univers și alte civilizații, unele din ele aflate într-un stadiu de evoluție greu de imaginat de noi, pământenii, altele aflate, probabil, sub nivelele atinse de civilizația noastră.

Și iată că de curînd, o amplă informație sosită din SUA pare să ne zdruncine imaginația, să ne spulbere indolelile, să ne pună în fața celui mai important și mai senzațional eveniment al acestui mileniu. Un eveniment care ar fi trebuit să uimească miliarde de pământeni, să trezească acel interes și emoții, pe care nu-l poți trăi decît acum, cînd știi sigur că un misterios satelit, care a intrat anul trecut pe orbita Terrei, venind de pe altă planetă, începe să îngrijorezze atît oamenii de știință, cît și pe oamenii politici. La ora această senzațională știre este deja cunoscută prin intermediul informatiilor publicate în „Tineretul Liber" din 19 octombrie 1992, și a corespondenței trimisă de Daniela Georgescu din Washington, cotidianului „mai sus menționat, în ziua următoare.

Pornind de la presupunerea că nu toți cititorii revistei „Magazin" au cumpărat „Tineretul Liber" din 19 octombrie, vom prelua, în cele ce urmează, cîteva declarații transmise din Washington ale unor oameni de știință solicitați să-și exprime părerea despre satelitul misterios apărut anul trecut pe orbita Pământului.

(va urma)

(P.S.) Nu putem exclude, desigur, nici caracterul de ficțiune (de invenție) al întregii relatări, nici intenția de a soca publicul (de a-i capta interesul) prin relații și fapte, date ca autentice, în poliția... unor îndelungate și lăudabile preocupări publicistice. Dacă senzaționalul (fie și invental) poate stimula interesul pentru știință și cunoaștere... să-i dăm drept de cetate.

ION TUGUI

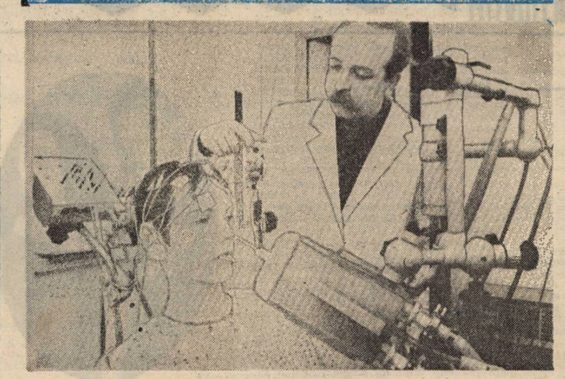

În fotografie se află un membru al echipei prof. Kobal, măsurînd, prin intermediul unei aparturi sofisticate, reacțiile provocate prin inducerea unui miros în nara unei paciente.

Premieră științifică mondială

Oamenii de știință au stabilit cu decenii în urmă rolul important jucat de anumite substanțe mirositoare în transmiterea mesajelor chimice la animale. Insectele își atrag partenerii secretînd feromoni, utilizați astăzi în agricultură pentru combaterea parazitilor și insectelor dăunătoare. Omul dispune de circa 10 milioane celule olfactive și poate distinge peste 4 000 de mirosuri. O percepție a unui miros nu provoacă decît o modificare intimă a activității electrice a creierului uman. Dar, în timp ce studiul percepției sunetelor sau imaginilor nu ridică probleme, nu acelasi lucru se poate afirma și în cazul mirosurilor. Este vorba de măsurarea unei excitații, care se poate repeta cea mai mare dificultate în această serie de experiențe constînd în penetrarea unui miros anume către senzorii organului olfactiv subiectului și suprimarea lui după un scurt interval de timp.

Profesorul Gerd Kobal și echipa sa de la Institutul de farmacologie din cadrul Universității din Hamburg-Erlagen au rezolvat această problemă folosind o aparatură complicată. Este vorba de o premieră mondială în domeniu, mai precis de o metodă care permite stabilirea faptului că un miros este perceput ca agreabil sau dezagreabil. Reactiile provocate de mirosuri diferă în funcție de percepcerea lor de către nara stîngă sau de cea dreaptă. Echipa condusă de prof. Kobal a stabilit că reacțiile provocate de mirosuri agreabile care penetrează nara stîngă pot fi înregistrate în jumătatea dreaptă a creierului. Pe de altă parte, mirosurile dezagreabile induse în nara dreaptă acționează, tot cu o anumită întîrziere, reactii în partea stîngă a creierului. Cauza întîrzierii, preț de doar cîteva fracțiuni de secundă, aparitiei reacțiilor nu este încă bine cunoscută.

Rezultatele obținute de echipa de cercetători din Hamburg prezintă un interes deosebit pentru cercetarea fundamentală, dar au și o utilitate practică. Astfel, prof. Kobal a fost solicitat de o companie de asigurări să efectueze o expertiză asupra unei persoane care a cerut să fie despăgubită din cauza pierderii mirosului în urma unui accident. Echipa prof. Kobal a contribuit și la elucidarea unei crime. Care au fost circumstanțele acestui caz spectaculos ? Un suspect pretindea că nu a perceput mirosul de putrefactie al unui cadavru aceuns în locuința sa de luni de zile sub pretextul că mirosul său nu este în regulă. În laboratorul prof. Kobal a sfîrșit însă, prin a mărturisi ceea ce se petrecuse în realitate și a indicat numele femeii care a comis crima.

ȘERBAN FILIP

enciclopedia

PURITATEA ȘI MISTERELE „CONTINENTULUI ALB" (II)

■ Franța și Australia au recurs la dreptul de veto pentru a se crea în Antarctica un „pare mondial" în care toate activitățile miniere să fie interzise, pentru a se opune tratatului elaborat în 1988 la Wellington. ■ Se intensifică presiunile ecologiștilor prin care se urmărește crearea unei zone de protecție ecologică pe „continentul alb și inospitalier". ■ Krillul, o minusculă crevetă care trăiește în apele ce înconjoară Antarctica și ar conține o mare cantitate de fluor, este pescuit în cantități tot mai mari. ■ Limitarea capturii krillului (700 000 tone anual) se impune, deoarece el reprezintă hrana multor viețuitoare marine. ■ Reducerea interveției omului ar fi singura șansă a prezervării Antarcticii, continent ce joacă un rol important în mentinerea climatului mondial la cote normale.

La Wellington (Noua Zeelandă) a fost elaborat în 1938 un tratat care reglementa prospecția și exploatarea bogățiilor subsolului antarctic. Aproape toate țările participante semnaseră acest tratat, cînd, deodată, Franța și Australia și-au folosit dreptul de veto pentru a cere crearea unui „parc mondial" în care toate activitățile miniere să fie interzise, acordul neintrînd nici pînă astăzi în vigoare. Presiunile exercitate de ecologiști s-au intensificat în ultimul timp. Greenpeace spre exemplu, susținînd o campanie energică în favoarea creării unei zone de protecție ecologică în zonă, strîngînd în acest scop milioane de semnături. Majoritatea oamenilor de știință au luat poziție în sprijinul ecologiștilor, întrucît Antarctica tinde să devină una din zonele cele mai amenințate de activitățile omului.

Esuarea navei argentiniene „Bahia Paraiso", produsă în 1989, a dus la deversarea în mare a 40.000 de litri de țiței, care au poluat strîmtoarea Bismarck, din apropierea bazei americane „Palmers". Un an mai tîrziu, 90.000 de litri de combustibil s-au scurs dintr-o cisternă de la baza australiană „Casey", infiltrîndu-se în sol. Acest gen de accidente sînt mult mai grave în Antarctica decît la alte altitudini deoarece „marcee neagră" se risipește mult mai lent din cauza temperaturilor constant scăzute. Pescuirea krill-ului, o minusculă crevetă care se hrănește cu fitoplancton, sporește continuu. Considerat cu ani în urmă drept o imensă rezervă de proteine pentru umanitate, această idee care nu a mai fost atît de energic susținută din momentul în care s-a dovedit că krill-ul conține o mare cantitate de fluor. Cu toate acestea, pescuirea krill-ului a atins cote alarmante în ultimii cinci ani, în această acțiune făcîndu-se „remarcate" șalupele rusești și japoneze. Dacă în 1982 au fost pescuite circa 250.000 tone de krill, în 1986 s-au depășit 400.000 tone, iar în prezent 700.000 de tone anual. Această tendință este deosebit de gravă, întrucît krill-ul reprezintă hrana peștilor, calmarilor, focilor, balenelor, păsărilor, dispariția acestuia conducînd inevitabil la dispariția speciilor amintite. Pînă în prezent, nu există nici o modalitate legală de limitare a capturilor de krill, lucru care ar trebui să dea de gîndit...

O altă problemă pentru fauna Antarcticii o constituie intensa proliferare a pistelor de aterizare, fiecare bază științifică dorind să posede cel puțin cîte o astfel de pistă. S-a demonstrat nu o dată că mii de pinguini tineri au intrat într-o panică de nedescris în momentul în care un avion i-a survolat la joasă altitudine, călcîndu-se literalmente în picioare, mulți dintre ei murind pe loc în înghesuială.

Cercetările climatologice și cele rezervate găurii de ozon de deasupra Antarcticii se vor afla cu siguranță în atenția oamenilor de știință și în viitor. Una din puținele certitudini absolute cu care se pot „lăuda" oamenii de știință ce studiază fenomenele ce se petrec pe „continentul alb" este că singura modalitate de salvare și conservare a Antarcticii și a faunei sale o reprezintă reducerea intervențiilor omului la minimum, precum și semnarea unui tratat internațional care să interzică pe viitor orice extracție a materiilor prime din subsol. Acest ultim deziderat pare, însă, extrem de greu de realizat...

ȘERBAN FILIP

■ În Franța s-a realizat un sac autogonflabil, total autonom, destinat umplerii spațiilor goale și fixării unor obiecte. Acest produs se prezintă sub forma unui sac din polietilenă sau poliuretan de vinil consolidate, care conține o cantitate mică din doi compuși, o rășină sintetică și un catalizator. Cînd cele două componente sînt amestecate, în momentul utilizării se declanșează o reacție de producere a unei spume care umple tot volumul și rigidizează sacul.

■ „Porkiton", astfel a fost denumit aparatul cu ultrasunete pus la punct în Germania pentru a se măsura straturile de grăsime și nuschi subcutanate, cu o aproximație de 0,3–0,5 mm. Datele furnizate de acest aparat sînt de zece ori mai precise decît cele ale aparatelor similare existente. În agricultură se va putea verifica în mod exact rentabilitatea unui regim alimentar în ce privește creșterea animalelor (în principal porci, de unde și numele aparatului). S-ar putea ca și omul să recurgă la serviciile aparatului în cazul în care dorește să țină un regim de slăbire garantat de metode științifice și cu rezultate care pot fi măsurate.

■ Bulgaria este una dintre cele mai sărace țări din Europa în ceea ce privește resursele de apă. În timp ce în Bulgăria revin 2 180 metri cubi apă pe locuitor, în Iugoslavia revin 12 250 metri cubi, în România 10 300 metri cubi, în Grecia 5 150 metri cubi. „Dar cu toată sărăcia noastră în acest domeniu, risipim în continuare apă ; numai îndustria consumă circa o treime din apa potabilă a țării. Starea resurselor de apă în Bulgaria și în acvatarul Mării Negre trezește îngrijorare din cauza poluării lor accentuate. O parte din riurile țării au devenit mcarte și urît mirositoare, infestate de reziduri organice, produse petroliere," metale grele, diverse substante toxice, pesticide și erbicide purtate de apele reziduale și tehnologice", subliniu cotidianul Zemedelsko Zname, într-un articol document inserat în paginile sale.

TELEX • TELEX

Cu peste 400 km la oră

Un automobil cu propulsie electrică de o construcție specială, pus la punct de firma niponă Kenwood, a reușit nu demult să depășească în Statele Unite limita de 400 km/oră. Încercarea a avut loc pe o pistă de sare de lîngă Salt Lake City (statul american Utah). Modernul vehicul „Kenwood Clean Liner", cu o aerodinamică ce sugerează designul unei rachete spațiale, este echipat cu un motor adaptat de la unul din trenurile rapide Shinkansen. Cu cele 117 baterii ale sale, fiecare având 12 V, motorul a fost realizat de inginerii concernului Fuji. Vehiculul cîntărește 4 tone, are o lungime de 10 metri, o lățime de 83 centimetri și o înălțime de 90 centimetri. (S.F.)

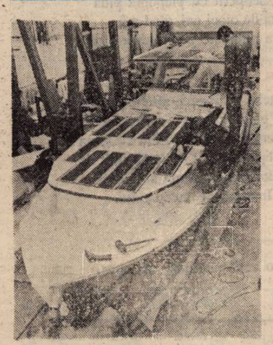

Fotografia furnizată de „Inter Nationes" din Bonn prezintă ambarcațiunea cu propulsie heliotermică „Listo 78", cu o lungime de 7,80 metri, echipată cu 720 de celule, construită pe șantierul Yachtwertft Wismar , din estul Germaniei.

NOUTĂȚI PORTUARE LA HAMBURG

Noul port pentru ambarcațiuni particulare, construit în inima uriașului port hanseatic Hamburg, unul dintre cei noi mari din lume pentru turiști și amatorii de sporturi nautice, acoperă o suprafață de 3 hectare. Cheiurile sale sînt susținute de 21 de stîlpi de oțel, fixați la o adîncime de 22 metri și cîntărind fiecare 7 tone. Aici pot acosta simultan 109 de ambarcațiuni cu pînze sau cu motor cu o lungime de 40 metri și un pescaj de 3 metri. Noul port dispune de o instalație ultramodernă de eliminare a deșeurilor, o stație de aprovizionare cu apă, curent electric și instalații de comunicare cu exteriorul de la banalul telefon pînă la sistemele de comunicare prin satelit.

În imediata sa apropiere s-au instalat firme specializate în producerea de accesorii pentru bărci, șantiere navale și alte reparații. O etapă viitoare de amenajare a portului prevede construirea unui centru administrativ și a unui hotel pentru găzduirea pasionaților sporturilor nautice, în anul 1994. Acest port își schimbă în fiecare toamnă funcțiunile timp de cîteva săptămîni, pentru a deveni centru expozițional. Astfel, în perioada 29 septembrie — 3 octombrie, Hamburgul și noul său port sportiv au găzduit cea de-a 15-a ediție a Expoziției internaționale specializată în construcții navale și tehnici oceanologice. Cu acest prilej au fost prezentate publicului ultimele realizări ale tehnicii în domeniu, printre care s-au făcut remarcate ambarcațiunile cu propulsie heliotermică. (S.F.)

Utilaj agricol modern

Prototipul din fotografie, denumit Fieldrunner, a fost realizat de specialiștii britanici special pentru arături, însămînțări și alte operațiuni agricole necesare a fi efectuate pe terenuri dificil de exploatat cu ajutorul utilajelor clasice. Cu o greutate de numai un kilogram 3 cmc, în condițiile în care este umplut pînă la refuz și evoluează în condiții atmosferice extreme, Fieldrunner este echipat cu un motor diesel Ford capabil să dezvolte viteze de pînă la 48 km/h. Fiecare operațiune se poate executa în mod autohton prin intermediul butoanelor bordului electronic al utilajului. Cabina oferă condiții deosebite de vizibilitate. Designul noului vehicul poate fi adaptat de constructori în funcție de destinația fiecărui vehicul — civilă sau militară. (S.F.)

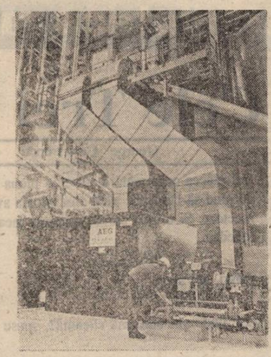

Premieră științifică

Marele trust german AEG, specializat în electrotehnică, a pus la punct un nou procedeu de combustie, testat în prezent la noua centrală termică din suburbia Moabit a Berlinului. Noul procedeu menține valorile de emisie ale gazelor ce ies din sobe sub valorile stabilite prin lege. Particulele incandescente de carbon sînt menținute într-o stare de mișcare continuă, curentul de aer necesar producerii acestui efect fiind produs de două ventilatoare acționate de două motoare sincrone de fabricație AEG. Motoarele furnizează o putere de 1 100 kW și determină funcționarea compresoarelor într-un regim de 225 pînă la 756 rotații/minut.

Noul procedeu este o premieră absolută în acest domeniu, este mult mai puternic și eficace decît tehnicile convenționale și reprezintă o primă etapă în cadrul ambițioaselor proiecte de perfecționare continuă a tehnologiilor avute în vedere de AEG. (S.F.)

Your Partner for Networking and Digital Communications

Blue Ridge International

Blue Ridge International, *distribuitor autorizat al unor firme de prestigiu, va oferă solutia completa de echipamente* PC-AT *din stoc pentru*
RETELE DE CALCULATOARE SI COMUNICATII DATE

A-TRONIC Quality from California

- AT286- 16Mhz - AT386- 33/40Mhz
- AT386SX- 33Mhz - AT486- 33/50Mhz

(+ imprimanta OKI ML183 - 9ace, 136 col.
+ imprimanta STAR LC24 -24 ace, 136 col)

HEWLETT PACKARD

- HP Personal Computers - Vectra Series
- Palmtop Computer HP95LX1.
- HP LaserJet IIp+ , IIIp , III
- HP PaintJet XL Series - Colour Graphics Printers
- HP ScanJet IIc - Colour Scanner

CTX

Monitoare color SuperVGA
- 14", 15", 17"
- Monosync , Multisync
- Full screen

LOGITECH

- Mouse 3-button
- Track-ball Mouse
- Handy Scanner 256
- PhotoMan

GVC

- Modem / Fax Internal/External 9600bps
- Modem / Fax External Error Free 14400bps
- Modem / Fax External Error Free 32200 bps
- Modemuri radio +TNC

NOVELL

- NetWare 3.x 5, 10, 50, 100 utilizator
- NetWare Communication Products
- Elemente de retele
- Cursuri de atestare CNE
- Proiectare de retele complexe

Pentru informatii contactati-ne la sediul nostru din Bucuresti :
TEL :10.61.96/12.42.43 FAX: 12.08.64 .

10 glob MAGAZIN

Nr. 44 (1828) din 31 octombrie 1992

Biblioteca magazin de proză scurtă

POVESTIRE POVESTIRE

Cele Trei Dorințe

2

George Cușnarencu

Îmi plăcea cum arăta lacul cînd ploua și aveam de gînd să-l privesc pînă cînd ploaia avea să înceteze. Și o dată cu ea, speranța mea de a o revedea.

-Miki, am spus.

-De unde știi cum mă cheamă?, spuse zîna.

-Avem și noi informatorii noștri, am spus rîzînd, și apoi nu văd ceva curios ca o zînă să se numească Miki. Oricum zînele nu au sex, nu?

Începuse să mă amuze tîmpenia asta, poate că o oarecare bună- dispoziție îmi transmitea imaginea lacului peste care ploua necontenit.

-Dacă mă iei în brațe și-mi promiți că mă vei săruta pe gură așa cum o sărutai pe ea o să-ți îndeplinesc trei dorințe. Vrei?

-Trebuie să te sărut înainte sau după ce îmi vei îndeplini cele trei dorințe? am întrebat-o într-o doară. Ideea de a săruta pe gură piticania, fie ea și zînă, mi se părea de-a dreptul absurdă ca și bazaconia cu cele trei dorințe. Basmele sînt minunate doar în cărți.

-Vrei, hai spune, vrei?

Întrebase ca un copil dornic de a face schimb cu jucăria colegului de joacă. Era acum ceva dulce în glasul ei, ca amintirea primei fete iubite, a primilor pași pe apă sau ca primul sărut adevărat cu fata din clasa a opta.

Și pentru că sînt clipe în care nu pot rezista tentației acestei dulcețe, am încuviințat. În fond, nu era nimeni prinprejur, parcul era aproape pustiu.

-Fie, am spus. Dar de unde știu că ești întradevăr o zînă și că- mi poți satisface, dacă nu trei, măcar o singură dorință?

-Ia-mă în brațe și ai să vezi, spuse zîna.

Am luat-o în brațe, ce era să fac, deși mărturisesc că nu cu prea mare tragere de inimă.

-Acum, spune!

-Aș vrea să trăiesc invers viața mea, din clipa asta pînă la naștere.

-Nimic mai simplu pentru mine, spuse zîna. Doar proștii cred că viața are un singur sens.

Începînd să întineresc, începeam să trăiesc. Am ajuns să trăiesc clipa în care m-am despărțit de Miki, apoi noaptea în care i-am spus că ea este poate norocul meu, în fine, ziua aceea gri în care am văzut-o pentru prima oară. Mi-am văzut copiii cum creșteau în timp ce eu întineream.

Am trăit blazarea zilei în care mi-a apărut ultimul roman și bucria fără margini a acelei zile în care mi-a apărut prima carte. Era în noiembrie 1983. Am trăit zilele grele în care aveam ceva bani, apoi zilele sumbre în care trăiam cu o jumătate de normă și îmi muriseră ambii părinți. Am trecut apoi prin aniversarea zilei de naștere, împlineam 25 de ani, eram un bărbat frumos, dorit de femei și mie îmi plăcea literatura. Aveam un copil și încă nu murise maică-mea În. fine, ziua în care am cunoscut-o pe nevastă-mea, o fată cuminte și tăcută. La 23 de ani intram la facultate, cunoscusem cîteva fete, cu vreo două mă și culcasem. Apoi liceul, engleza, zilele acelea imponderabile prin care simți că plutești și tu, de fapt, trăiești. Ah, gustul de dulceață de cireșe amare al acelor zile și ani. Repede, clasele de scoală generală și prima iubire, o fată îndrăzneață pe care o sărutam în drum spre casă fără teama de a mă vedea cineva. Primele clase, zilele în care maică-mea îmi dădea peste mîini pentru că scriam urît. Taică-meu care venea beat acasă, camera rece în care dormeam iarna acoperit cu plapuma pînă peste cap. Apoi vîrsta de cinci ani, cînd mă duceam cu părinții la plimbare pe Bulevard, pe la vechiul circ.

Simt apoi gustul laptelui de mamă, sfîrcul gustos pe care-l strîng între gingii și clipa în care adorm la pieptul mamei. Lampa și lucrurile din casă, un ceas, un batic, un pieptene. Patul de lemn lipit de perete, groaza primelor clipe, primul strigăt și atît. INCEPUTUL. Intunericul începutului.

-Da, ești într-adevăr o zînă puternică, am spus.

POLICIER

de E. TABB

Tab își ridică capul pe spate.

— Știți, eu mă aflu aici de opt ani. Va trece încă un an și... poftiți, sînteți liber.

— Nu sînteți la închisoare, — obiectă Dan.

— Pentru dumneavoastră, — zîmbi amar Tab, ridicînd mîna, — să nu ne contrazicem, să nu stricăm vorbele de pomană, — și zîmbetul îi dispăru imediat de pe față.

Dan făcu cîțiva pași prin sală, se opri pentru cîteva clipe lîngă o măsuță cu tabla de șah încrustată și figuri sculptate cu pasiune în lemn. Luă un cal, îl privi și întîlni privirea dură a lui Wilker care îl studia.

— Kliger ?...

— Da. Cum de ați ghicit ? — Ochii lui Tab își pierdură strălucirea. — Lui Albert îi plăceau lucrurile frumoase. Nimerind aici a pierdut posibilitatea de a vizita muzeele. El spunea întotdeauna că adevăratele realizări ale omului trebuie căutate în acele lucruri pe care el le creează pentru înfrumusețarea propriei sale vieți.

— Lucruri asemănătoare cu vaza chinezească ?

— Tablouri, vaze, statuete, camee, — lui Kliger îi plăceau foarte mult toate acestea.

— Om cu fire artistică, — dădu înțelegător din cap Dan. — E clar. Și cînd ați hotărît să-l ajutați să fugă ?

— Eu... A-a, ce-ați spus ?

Privirea lui Dan se încrucișă cu cea a clarvăzătorului, apoi Wilker zîmbi fără să vrea.

— Nu sînteți prost deloc, — remarcă el.

Drept răspuns, Dan izbucni în rîs.

— Mai am o întrebare pentru dv. Ce dorea Kliger să obțină cu asta ?...

Nu ! — generalul Penn izbi cu palma în brațul fotoliului. — Pentru nimic în lume !...

Dan oftă, fixîndu-și privirea prin geam asupra ploii. Picăturile mari se cerneau de pe un arbore, răpăind pe acoperișul mașinii și alergînd pe geam ca niște perle strălucitoare, transparente. Departe, în față, se vedea cea de a doua mașină, iar după ei se afla a treia. Șoferul lor plecă pe jos înainte, blestemînd excesele stupide ale serviciului secret.

— Ascultă, — spuse generalul. — Am primit informații că ei au deja cunoștință despre Kliger. Nu mă întreba cum de-au ghicit că el prezintă importanță pentru noi, dar au ghicit. Așa că nu avem dreptul să pierdem.

mi-au pus pistolul în ceafă ? Spui că ne vor ajuta în condițiile lor. Condiții ?! — Mîinile generalului se strînseră cu furie în pumn. — Ei nu înțeleg că țara noastră se află în primejdie ?

— Ei vroiau libertatea. Ce e atît de groaznic în asta ?

Dan se lăsă pe spate, închise ochii și în fața lui apărură din nou chipurile oamenilor care zăceau la Cartwright-house. O parte dintre ei, după spusele lui Malchin, se aflau acolo de 12 ani. Un termen destul de mare chiar prea mare pentru a rămîne un cobai voluntar, pentru a-ți antrena și dezvolta posibilitățile în vederea exploatării lor în continuare. Dar pentru general și nu erau oameni, ci pur și simplu „monștri",

Bronson își făcea de lucru la masă, iritîndu-l pe Erlman cu mirosul neplăcut al unsorii de pistol. Pentru a scăpa de acest miros Max își aprinse o țigară și se uită cu scîrbă la Bronson.

— De ce ai nevoie de ei ?

Max arătă cu mîna pistolul, dar Bronson continua să-și facă treaba necătădixînd să-i răspundă lui Erlman.

— Bronson, de ce taci ?

Erlman sări în picioare, nervii îi erau încordați la maximum.

— Umbli, mănînci, dormi, deci poți și vorbi ca orice om normal. Dar de ce altfel tu nu ești om.

In cameră intră parcă prăbușindu-se Dan, părea foarte obosit.

— Ei, ai obținut ceva ? — îl întrebă Erlman, cunoscînd dinainte răspunsul.

Dan dădu negativ din cap.

— Vom acționa așa cum vom putea.

Traversă camera și se opri în fața hărții de pe perete, examinînd cu atenție mulțimea de steguțe minuscule.

— Ai căutat totul ?

Pe toate pînă la ultimul. — Max slobozi în direcția hărții rotocoale de fum. — Dacă vreodată cineva îmi va spune că în acest oraș există puțină cultură, am să-l rup în bucăți. Ce nu există aici ! O adevărată aglomerare de galerii de artă, muzee, expoziții, anticariate, vernisaje, saloane de artă.. Am marcat totul aici, — Se uită la fața lungită a lui Gregson. — Sînt multe, Dan. Prea multe.

— Va trebui să mai tăiem din ele.

Dan oftă, simțind cum în interiorul său se intensifică încordarea ultimelor săptămîni, se obligă să se destindă și inspiră adînc de cîteva ori.

— Deci renunță la firmele străine, expozițiile de artă modernă, la toate vernisajele moderniste, la expozițiile de artă abstractă. Apoi exclude colecțiile filatelice și diferitele expoziții tehnice. Concentrează-ți atenția asupra a ceea ce este vechi, rar, frumos.

— La ce trebuie să mă opresc ?

— La expozițiile neobișnuit de scurte, unde exponatele sînt împrumutate de la colecțiile particulare.

Erlman dădu din cap. Lufnd cataloagele și steguțele multicolore se adînci în lucru, Dan se întoarse cu spatele la el și se uita fix pe geam.

In românește de
VASILE OROIAN

(Va urma)

VAZA CHINEZEASCĂ (IV)

— Doar noi nu pierdem, — răspunse Dan. Dar trebuie să procedăm cum am propus eu. Este singura posibilitate.

— Nu !

— Domnule general... — Dan dădu frîu liber iritării reținute multă vreme. — Nu există altă ieșire !...

— Nu pot risca, — își arată colții Penn.

Lui Kliger îi putem face față, dar ce se va întîmpla cînd ei vor deveni prea mulți. A propune așa ceva este tot una cu trădarea intereselor statului.

Dan oftă din rărunchi.

— Trădare sau nu, dv. trebuie să hotărîți. — Dar să știți că evadarea a fost organizată. Lumina s-a stins pentru că un șobolan dirijat prin telepatie a ros cablul de alimentare. Santinela s-a simțit rău fără nici un motiv vizibil și astfel în rețeaua de pază a apărut o breșă. Au fost și alte momente care păreau neînsemnate, dar nu întîmplătoare. Da, puteau să plece cu toții...

— Dar n-au plecat. A plecat numai Kliger. Aceasta spune ceva.

— Că a vrut să fugă la ruși ? — Dan dădu din umeri, — Atunci de ce se mai află încă aici ? Doar putea trece de mii de ori la ei, dacă, ar fi vrut.

— Ei bine care este părerea ta ? — izbucni Penn. — Nu cumva încerci să-mi insufli părerea că acești... monștri doar un alt tip de armă care trebuie folosită, păzită, ținută în secret și în caz de primejdie chiar distrusă.

— Ce ? — Dan deschise ochii.

Penn se uita supărat la el.

— Te întreb poți să-l prinzi dacă nu vor fi de acord să ne ajute ?

— Nu știu. Simt că am apucat-o pe un drum greșit. Am privit toții această chestiune ca pe o urmărire a unui om obișnuit și am suferit un fiasco. In spatele faptei lui Kliger trebuie să se ascundă vreun scop. Trebuie să stabilim de ce a evadat din Cartwrighthouse și aunci vom înțelege scopul lui.

— Dar nu pentru ca să clarifici toate acestea te-ai dus acolo ?

— Ba da, dar n-am reușit.

— Atunci la...

— A furat o raritate de vază din timpul dinastiei Ming, — continuă Dan. — Trebuie să clarificăm de ce a făcut-o și vom primi răspuns la toate.

Max Erlman stătea tolănit pe pat și privea în tavan. In camera mică de hotel era cald. Pe perete atîrna o hartă mare a orașului împănată cu steguțe minuscule. Umbrele serii înmuiau contururile aspre ale junglei de beton, transformînd chiar și reclamele luminoase tipătoare în obiecte care străluceau de frumusețe.

HOROSCOP

Săptămîna 02.11–08.11

BERBEC (21.03—20.04)

Luni : Panică în miezul zilei.
Marți : O veste bună, una rea.
Miercuri : Disensiuni familiale.
Joi : Reușită profesională deosebită.
Vineri : Nu ocoliți loteria.
Simbătă : Inspirație, creativitate.
Duminică : Dureri de cap, stare depresivă.

TAUR (21.04—21.05)

Luni : Toate vă merg din plin.
Marți : Insomnie, apatie, nervozitate.
Miercuri : Suprasolicitări intelectuale.
Joi : Deznodămîntul fericit al unei afaceri.
Vineri : Surpriză financiară plăcută.
Simbătă : Cheltuieli neprevăzute.
Duminică : Nu vă vedeți capul de treburi.

GEMENI (22.05—21.06)

Luni : Un oaspete neașteptat la cină.
Marți : Scrisoare parfumată de departe.
Miercuri : Polemici, divergențe dure.
Joi : Un vis devine realitate.
Vineri : Intimitate, tandrețe, amor.
Simbătă : Ziua norocoasă a săptămînii.
Duminică : Un taur vă strică ziua.

RAC (22.06—22.07)

Luni : Acceptați un compromis sentimental.
Marți : Ghinionul inevitabil.
Miercuri : Scadența unei datorii mari.
Joi : Prezență fermecătoare, agreabilă.
Vineri : Neplăceri profesionale acute.
Simbătă : Zi monotonă, neproductivă.
Duminică : Singurătate, pesimism.

LEU (23.07—22.08)

Luni : Prea sensibil și sentimental.
Marți : Un amic vă dezamăgește.
Miercuri : Divergențe profesionale minore.
Joi : Incertitudini în amor, gelozie.
Vineri : O decizie înțeleaptă și promptă.
Simbătă : O migrenă vă strică ziua.
Duminică : Se confirmă o presimțire.

FECIOARA (23.08—21.09)

Luni : Bună dispoziție, creativitate.
Marți : Mare bucurie în familie.
Miercuri : „Lovitură" financiară
Joi : Două evenimente contradictorii.
Vineri : Sentimente de frustrare, apatie.
Simbătă : Odrasla vă dă de furcă.
Duminică : Confort psihic deosebit.

BALANȚA (22.09—22.10)

Luni : Polemici necordiale cu un Berbec.
Marți : Succes profesional deosebit.
Miercuri : Fantezie, prospețime, umor.
Joi : Primii pași într-o nouă afacere.
Vineri : Ușor surmenaj nervos.
Simbătă : Gîlceavă minoră în familie.
Duminică : Petrecere cu mult fast.

SCORPION (23.10—21.11)

Luni : Deziluzie amoroasă profundă.
Marți : Depresiunea psihică continuă.
Miercuri : O rază de Soare binevenită.
Joi : Două surprize plăcute vă remontează.
Vineri : Suprasolicitări profesionale.
Simbătă : Se confirmă o presimțire.
Duminică : Refugiu în singurătate.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12)

Luni : O întîlnire foarte profitabilă.
Marți : Conjunctură financiară optimă.
Miercuri : Dragostea ca unic tămăduitor.
Joi : Excese temperamentale, indispoziție.
Vineri : Satisfacții profesionale deosebite.
Simbătă : Sănătatea vă dă de furcă.
Duminică : Călătorie de afaceri.

CAPRICORN (21.12—19.01)

Luni : Eșecul unei inițiative.
Marți : Farmecul dv. devine o armă.
Miercuri : Reflecții, proiecte de viitor.
Joi : Se răzbună o indiscreție...
Vineri : Ispita unei aventuri galante.
Simbătă : Toată lumea e a dv
Duminică : O zi ca-n basme.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02)

Luni : Demarează o posibilă idilă.
Marți : Cerul dv. e-nnorat.
Miercuri : Încurcături financiare.
Joi : Dragoste și nimic altceva.
Vineri : Zi de zbucium sufletesc.
Simbătă : Surpriză pecuniară deosebită.
Duminică : Vremea vă induce pesimism.

PEȘTI (19.02—20.03)

Luni : Neliniști sufletești, incertitudini.
Marți : Două motive de optimism
Miercuri : Inspirație, creativitate.
Joi : Categoric, tranșant, agresiv.
Vineri : Primiți bani.
Simbătă : Soaptele tandre ale iubirii.
Duminică : Veste bună de departe.

Arcul RECORDURILOR NAȚIONALE

Cele mai mari rezervații naturale

În suita celor mai întinse muzee naturale ale țării, ținuturi, paradisiace binecuvîntate cu o floră și o faună de excepție, se înscrie și Rezervația Piatra Craiului Mare, situată în zona masivului cu același nume. Suprafața cuprinsă este de 450 hectare. Cea mai reprezentativă specie de plante pe care o putem admira aici este celebra garofiță a Pietrei Craiului (Dianthus callizonus) ; este de o raritate națională și chiar mondială. O altă rezervație faimoasă este Rezervația Muntele Domogled, din zona județului Caraș-Severin, care se întinde pe o suprafață de circa 900 hectare. Se remarcă în primul rînd specii mediteraneene și submediteraneene, dintre care amintim : moidreanul, visinul turcesc, stejarul pufos, girnița etc. (o bună parte a vegetației este asemănătoare celei din Alpii Dinarici). Să mai remarcăm prezența frumosului pin negru de Banat. Tot în această suită de splendori ale naturii se înscriu și rezervațiile Cheile Bicazului și Lacul Roșu (din județul Harghita) — cu specii foarte rare, precum Hieracium pojoritense și Astragalus pseudopurpureus —, Poiana cu Narcise (din apropierea comunei Șercaia, județul Brașov) (unde predomină specia Narcissum stellaris), Rezervația Valea Bilei (cuprinzînd Lacul Bilea și împrejurimile lui din Munții Făgăraș), cu o suprafață de 120 hectare. O imagine caracteristică acestei ultime rezervații este momentul cînd caprele negre se adapă din apa de cleștar a lacului.

Premieră științifică

Energiile neconvenționale, între care un rol important îl are cea solară, au preocupat specialiștii români de mai multe decenii. Astfel, prima casă experimentală cu panouri de captare a energiei solare pentru încălzirea apei menajere a fost construită la Cîmpina, județul Prahova. La această realizare au contribuit Institutul Meteorologic și savantul Henri Coandă. Totodată, se apreciază că orașul Cîmpina deține recordul de zile însorite, cu peste 2.000 de ore pe an (în zona subcarpatică). Mulțumim doamnei care semnează R.D.M., din Cîmpina, și o rugăm ca pentru celelalte recorduri menționate să ne indice dacă sursa oficială pe care o folosește are în vedere o ierarhie națională. Referințele comparative ne sînt foarte utile, mai ales dacă sînt reactualizate. Și încă un record al orașului Cîmpina : se pare că are cea mai mare densitate de posesori de automobile, aproximativ o limuzină la 11 locuitori. Așteptăm date asemănătoare de la pasionații de statistici din alte orașe.

GUINNESS Book

LĂCAȘURI DE CULT

Confirmînd parcă avertismentele lui Nostradamus, privitoare la un posibil conflict religios la sfîrșit de veac XX, André Malraux a lansat și el celebrul „secolul XXI va fi religios sau nu va fi deloc". Dar cum noi știm că permanent există magnifica șansă a toleranței și concilierii, vom aborda acest capitol din Guinness Book of World Records prin prisma superlativelor. Nu vom uita să menționăm în acest capitol sacrosant al condiției umane că statisticile sînt schimbătoare, mai ales datorită faptului că în foarte multe țări ale lumii coexistă mai multe culte (cum este și cazul țării noastre). Dar să începem cu vechimea, respectînd cu strictețe datele din Guinness și nu din alte surse.

Cele mai vechi precepte religioase din lume sînt cele ale cultului iudaic, datate în jurul anului 2.000 înainte de Christos. Alte religii, cu precepte bine conturate din cele mai vechi timpuri, aparțin hindușilor. Cele patru Vede (cele mai vechi documente de filosofie religioasă și literatură sanscrită) datează de la mijlocul mileniului II înainte de Christos.

Revenind în zilele noastre, Guinness apreciază că cea mai răspîndită religie de pe glob este creștinismul, urmată de islamism. În cadrul creștinismului, cultul romano-catolic este cel mai larg răspîndit (nu dăm cifre, din motivele amintite mai sus; menționăm totuși că cele mai multe lăcașuri de cult aparțin romano-catolicilor, cu peste 420.000 de biserici).

Dacă tot am amintit de lăcașurile de cult, să vedem care sînt datele superlative ale acestora. Cea mai mare sinagogă din lume este Templul Emanu — El. El se află situat pe celebra Fifth Avenue, la numărul 65, în New York City. Ea a fost finalizată în 1929 și are un fronton de 45 metri înălțime și altul de 76 m înălțime (către două străzi diferite).

Cea mai mare biserică din lume este basilica Sf. Petru din Vatican City, Roma, care are o suprafață de 15 158 mp, și a fost ridicată între 1492 și 1612. Cea mai mare catedrală din lume este Sf. Ioan Divinul, din New York City, cu o suprafață de 121.000 mp. Cea mai mare construcție reprezentînd un lăcaș de cult este Templul ridicat în cinstea lui Vishnu, în Cambodgia, care cuprinde o suprafață de 160,8 hectare, fiind ridicat între anii 1113 și 1150. Cel mai mare templu buddhist este Borobudur, de lîngă Jakarta, Indonezia, construit în secolul VIII, care are o înălțime de 31 metri. Cel mai mare templu al mormonilor se află la Salt Lake City, statul american Utah, cu o suprafață de 23 530 mp. Cea mai mare moschee (acum parțial distrusă) este al — Mutawakil, din Samarra, Irak, cu o suprafață de 37.330 mp (metri pătrați).

Cea mai mică biserică din lume este Union Church din Wescasset — statul american Maine (Biserica Unită), cu o suprafață de 2,93 metri pătrați (2,1 X 1,35 metri). Cea mai mică catedrală din lume este Christ Catholic Church, din localitatea americană Highlandville. Dimensiunile ei sînt 4,2 X 5,1 metri și poate adăposti pe scaune 18 persoane (a fost terminată în iulie 1983).

Obiectul de cult cu valoarea intrinsecă cea mai mare este o statuie a lui Buddha din secolul XV, executată din aur și cîntărind șase tone. Ea se află la Templul Celor Trei Prieteni din Bangkok, Tailanda.

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

PREDICȚIA SEXULUI

Înainte de a trece la verificarea metodei propuse pentru demonstrarea existenței eredității zodiacale, vom sistematiza etapele acestei metode suficient de simple — sau prezentarea „algoritmului", așa cum am promis în textul precedent. Reamintim principiul de bază : din datele zodiacale europene și orientale ale nașterii părinților și din datele de același tip referitoare la perioada concepției copilului vom extrage ceea ce am putea denumi „scorul contribuției pe sexe", care favorizează nașterea unui băiat (vom prescurta cu cu „m") sau a unei fete („f"). Deci analiza se va referi la :

1. Zodia Occidentală a Conceperii Copilului (notăm : ZOCC), coeficient 3 ;
2. Zodia Chinezească a Conceperii Copilului (notăm : ZCCC), coeficient 1 ;
3. Anul Chinezesc al Conceperii Copilului (notăm : ACCC), coeficient 3 ;
4. Anul Chinezesc al Nașterii Tatălui (notăm : ACNT), coeficient 2 ;
5. Zodia Occidentală a Nașterii Tatălui (notăm : ZONT), coeficient 1 dacă s-a născut în decanul I sau III al respectivei zodii, coeficient 3 dacă s-a născut în decanul II ;
6. Zodia Chinezească a Nașterii Tatălui (notăm : ZCNT), coeficient 1 ;
7. Anul Chinezesc al Nașterii Mamei (notăm : ACNM), coeficient 2 ;
8. Zodia Occidentală a Nașterii Mamei (notăm ZONM), coeficient 1 sau 3, după cum s-a născut în decanul I sau III, sau respectiv II ;
9. Zodia Chinezească a Nașterii Mamei (notăm : ZCNM), coeficient 1.

În continuare, pentru a nu pune la încercare răbdarea cititorilor (dintre care unii au și trimis epistole în acest sens), vom proceda practic, printr-un exemplu, preluat din cazuistica autorului. Deci : Tatăl s-a născut la 27.01.1951 ; mama s-a născut la 23.06.1951, iar copilul s-a născut la 23.08.1976 (evident, pentru predicție metoda trebuie verificată pe cazuri preexistente) ; Să parcurgem etapele :

1. ZOCC : copilul s-a născut în zodia Fecioarei, deci a fost conceput în zodia Gemenilor, cu 9 luni înainte, iar Gemenii este zodie masculină. În consecință, conform regulii, vom avea „3m" ;
2. ZCCC : Corespunzător Gemenilor este Calul, zodie de Foc, iar Focului (așa cum am arătat anterior) îi corespunde Marte, iar lui Marte zodiile Berbecului (m) și Scorpionului (f) ; deci rezultă : m+f ;
3. ACCC : s-a născut în 1976, deci a fost conceput în 1975 care este an al Lemnului, iar Lemnului îi corespunde Jupiter, iar lui Jupiter îi corespund Săgetătorul (m) și Peștii (0,5 f) ; înmulțind cu coeficientul 3, vom obține : 3m+1,5f ;
4. ACNT : este 1951, an de Metal, iar Metalului îi corespunde Venus, iar lui Venus îi corespund Taurul (f) și Balanța (m) ; aplicînd coeficientul 2, vom obține : 2f+2m ;
5. ZONT : este Vărsător, zodie masculină (m) și are coeficientul 1 pt. că s-a născut în decanul IXX, deci vom obține : m ;
6. ZCNT : Vărsătorului îi corespunde Tigrul, zodie de Lemn, căruia îi corespunde Jupiter, adică zodiile Săgetător (m) și Pești (0,5f). Vom obține : m+0,5f ;
7. ACNM : este același cu la tată, deci vom obține : 2m+2f ;
8. ZONM : procedînd ca la tată, vom obține : f ;
9. ZCNM : idem, și vom obține : m+f ;

Făcînd totalul lui „m" și a lui „f", vom obține : 14m+9f. Predomină categoric „m", deci copilul este cu certitudine băiat, conform metodei. Cazul s-a confirmat. Așteptăm în continuare scrisorile dv.

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

● Ce să zic, dragul meu **Robert S. (Giurgiu)**, apoi dacă-i ăsta spațiul acordat acestei rubrici — ăsta e si pace ! Cît e, atîta pot si eu răspunde... Sigur, asta nu înseamnă că nu mă simt foarte stinjenită atunci cînd privesc maldărul de scrisori care a tot cr scut neîncetat pe masa mea de lucru si-si așteaptă răspuns. Deși, practic, nu-s de vină, sînt aproape sigură că mulți s-au și supărat pe mine pentru această așteptare care, mărturisesc, este extrem de neplăcută și pentru mine, dar&m.te pentru cei care îmi scriu ! Dar ia gîndește-te. Soarele răsare de 365 de ori pe an iar revista „Magazin" ...răsare doar de 52 de ori ! Si scrisorile curg, curg... **zilnic ! Zău că nu știu cum să fac astfel încît să vă pot încredința că veți primi răspuns**, chiar dacă nu în timp util, dar **îl veți primi !**

În ce privește problema ta care te frămîntă destul de mult, nu cred că ai motive temeinice de îngrijorare. La — numai — 14 ani ciți ai azi, problema iubirii nu se poate pune, după părerea mea, decît în limitele a ceea ce numim îndeobște prin colegialitate, prietenie. Aceasta doar din simplul motiv că, atît fetele, cît și băieții **trebuie să aibă drept preocupare esențială învățătura !** Si cînd am spus **învățătura**, mă gîndesc și la faptul că acum vrem să facem primii pași, singuri în lume, fără să fim dădăciți de părinți la fiecare centimetru parcurs. Dar... din păcate tocmai din această pricină, acest spirit de independență care se trezește în noi se bizuie mai mult pe **ce credem despre noi**, decît pe **ce putem și ce sîntem cu adevărat**. Cu alte cuvinte, visăm si dorim prea mult să ne întrecem vîrsta, ceea ce, la drept vorbind, n-ar fi deloc rău **dacă am avea și** acea minimă experiență de viață. Pe care, vai, nu o avem încă ! Si de aceea **trebuie să învățăm** și, între multe altele, **trebuie să învățăm să avem răbdare, să nu ne pripim. Trebuie să învățăm prietenia, trebuie să învățăm respectul cuvenit celorlalți din jurul nostru, fie ei fete sau băieți, tineri sau virstnici, trebuie să învățăm să iubim cu adevărat, și cu sufletul, și cu mintea** (si mai tîrziu ..... „altfel", știi tu cum, măcar din auzite !), **trebuie să învățăm ce înseamnă să fim oameni și cum să-i recunoaștem pe cei care mimează doar omenia... Si**, Doamne, cîte-ar mai fi de spus în privința celor pe care le avem de învățat **acum și nu mai tîrziu ! În sfîrșit, mai trebuie să învățăm ce înseamnă o femeie, ce înseamnă un bărbat** — lucruri pe care acum, cînd sîntem doar fete și băieți, **avem doar impresia că le cunoaștem**, așa cum tot impresie este și atunci cînd credem și vrem să fim socotiți „maturi" de ceilalți, dar vai, vocea ne trădează, mintea ne este încă crudă... Așa încît, crede-mă, nimic mai frumos pe lumea asta decît responsabilitatea de a ne asuma vîrsta pe care o avem, fără ipocrizie, fără fariseisme, fără ienanta ambiție de a părea ceea ce nu sîntem si de a ne purta așa cum nu știm încă să fim ! Asta o spun si pentru băieți, dar si pentru „fetițele" care, la 40 de ani, tot mai vor să „arate" ca la 18... ani — si se comportă ca atare ! E si asta o problemă de demnitate, de autorespect, de sinceritate si, ei bine, de **maturitate** ! Pe care trebuie să o învățăm chiar de la 14 ani ! Nu mai devreme, dar nici mai tîrziu... Si nu uita că graba strică treaba iar dacă nu mă crezi, n-ai decît să vezi că pragul de sus e, la această vîrstă, de cele mai multe ori, cu mult mai jos decît îți poți tu închipui că-l știi. Dar cum nu trăim (doar) din închipuiri... aștept să-mi mai scrii cum vezi tu „acest fir al problemei" !

LAURA

Grădina de lîngă casă

PROTECȚIA POMILOR IARNA

În perioada de repaus vegetativ, care durează de toamna, după căderea frunzelor și pînă la apariția noilor frunze, primăvara, acțiunea de protecție a pomilor continuă, cu mijloace specifice acestui anotimp (de ex. doze mărite ale substanțelor de combatere). Se acționează atît asupra bolilor (viroze, bacterioze, micoze etc.) cît și asupra dăunătorilor (păianjeni, păduchi, omizi etc.). De regulă se execută două stropiri de iarnă: prima, imediat după căderea frunzelor iar a doua, înainte de apariția noilor frunze. Pentru stropiri trebuie să alegem o zi fără umiditate excesivă fără vînt si cu temperatura peste 0°C. În cele ce urmează, vom prezenta pe scurt, bolile și dăunătorii ce se combat si mijloacele folosite.

Rapănul mărului si părului este o boală gravă, des întîlnită, mai ales în anii umezi. Se manifestă pe frunze, prin pete ovale sau rotunde, de 5—10 mm, cafenii, catifelate, izolate sau unite. Pe fructe apar pete asemănătoare sub care fructele crapă. Din această cauză fructele cresc deformate. Tratamentul constă în stropiri abundente de iarnă, cu zeamă sulfocalcică 20% sau cu soluție de sulfat de cupru 3%. În lipsa frunzelor, nu este necesară adăugirea varului, ca la zeama bordeleză. Pentru a stăvili răspîndirea bolii, frunzele căzute toamna se vor aduna și arde sau îngropa.

Făinarea la măr si la agriș apare ca o pîslă fină mai tîrziu făinoasă, pe frunze, vîrfurile lăstarilor si pe flori. Lăstarii atacați se usucă iar florile nu mai rodesc. Dintre meri, soiul Jonathan este cel mai sensibil la această boală. Pentru combatere iarna se fac stropiri cu zeamă sulfocalcică 20% sau sulf muiabil 0,8%. Lăstarii uscați se vor tăia si se vor arde.

Monilioza sau putrezirea brună a fructelor se manifestă prin atacarea frunzelor, florilor si fructelor. Primăvara, frunzele și florile atacate se brunifică și se usucă. Pe fructe, boala apare sub forma unor cercuri concentrice. Fructele atacate se desprind si cad. Dar dacă vremea este uscată, ele se zbircesc, se mumifică și rămîn atîrnate în pom. Combaterea bolii începe cu stropirile de iarnă cu zeamă sulfocalcică în concentrație de 20%. Deoarece iernarea agentului patogen se face în fructele uscate, este foarte important ca aceste fructe să fie strînse și arse. Este necesară și combaterea insectelor deoarece ciuperca pătrunde prin rănile și înțepăturile făcute de insecte.

Bășicarea frunzelor la piersic este determinată de o ciupercă și produce pagube mari, fiind foarte răspîndită, mai ales în primăverile si verile ploioase. Frunzele prezintă bășicări și sînt mai mari decît normal. La început frunzele au o culoare roșiatică, apoi se îngălbenesc și cad prematur. Lăstarii atacați cresc mai încet. Tratamentul în perioada de repaus vegetativ se face cu sulfat de cupru (piatră vînătă) în concentrație de 2% sau cu polisulfură de bariu (polibar) 6%.

IOAN URSU

(Va urma)

POSTA by Air Mail

ENACHE EMANUEL LUCIAN, Aiud, județul Alba : Rugămintea nu poate fi onorată decît în cazul că ne faceți o vizită la redacție.

DANA MOROȘANU, Alexandria ! M-a surprins încă o dată inteligența ta si capacitatea analitică într-un domeniu care cunoaște atîtea improvizații. Nu știu ce drum îți vei alege în viață, dar pot spune c-un minim de eroare că mergi cu pași mari spre gîndirea speculativă și o profesionalizare într-un domeniu — nu știu care ! — al culturii. Mă tem să spun că vei ajunge o femeie-filozof !, pentru că bărbații nu prea acceptă o asemenea înălțare. Vei avea posibilitatea să-i înfrunți !

IMPORTANT
PENTRU CEI CE SOLICITĂ BIOENERGOTERAPEUȚI !

Toți cei interesați în efectuarea unor tratamente bioenergetice, cu vindecători specializați (bioenergoterapeuți) sînt așteptați la Cabinetele medicale MARTHA SRL din incinta Grupului Industrial Titan (IMUAB), Poarta 1, Bdul Muncii 250 (la o stație de tramvai de la stația de metrou Republica). Programările se fac între orele 15—17. Menționăm că la aceste cabinete sînt prezenți cei mai valoroși bioenergoterapeuți specializați atît la cursurile Societății Române de Radiestezie (Claudian Dumitriu) cît și în Centre din Ucraina si Moldova. Cei din provincie se pot programa la telefonul 72 62 78, după orele 21.00.

ION ȚUGUI

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

Săptămîna 02. 11 – 08. 11

LUNI

Programul 1 : 14,00 Actualități. 14,20 Worldnet Usia. 16,00 Cheia succesului. 16,30 Confluențe. 17,00 Actualități. 17,05 Emisiunea în limba maghiară 18,35 Pro Patria. 19,30 Desene animate. 20,00 Actualități. 20,35 Sport. 20,45 Tezaur. 21,05 Studioul economic. 21,30 Teatru TV. Henric IV de Luigi Pirandello. 23,45 Actualități.

Programul 2 : 16,00 Actualități. 16,15 Desene animate. 16,40 Tradiții. 17,10 Veniți cu noi de programul doi ! 20,15 Magazin auto-moto 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21,30 TVE Internacional. 22,00 TV5 Europe. 22,35 BBC World Service.

MARTI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. Telematinal. 10,00 Actualități. 10,10 Calendarul zilei. 10.20 TVE Internacional. 12,10 Ora de muzică. 13.00 Interferențe. 13,30 Muzica pentru părinți. 14,00 Actualități. 14,15 Muzica pentru toți. 14.55 Preuniversitaria. Limba noastră-i o comoară... 15,10 Telescoală. 15,40 Convietuiri-magazin. 16.40 Actualități. 16.45 Repere transilvane. 17,15 Izvoare somesene. 17,40 Salut, prieteni ! 18,35 De ziua Poliției. 18,45 Studioul economic. 19,40 Desene animate. 20,00 Actualități. 20,35 Sport. 20,45 Telecinemateca. Fratele meu banditul (SUA, 1951). 22,15 Cultura în lume. 22,45 Microrecital. 23,00 Actualități. 23,15 Viața spirituală.

Programul 2 : 15,55 Actualități. 16,05 Desene animate. 16.30 Studioul de literatură. Toamnă la Timișoara. 17,30 Baschet masculin : Dinamo — Efes Pilsen (Istanbul) în competiția internațională „Cupa cupelor". 19,00 Tribuna non-conformiștilor. 19,20 Muzica azi. 19,50 Euro gol. 20,25 De-ale pieței în economia Capitalei. 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21.30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22,35 BBC World Service.

MIERCURI

Programul 1 : 7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 10,00 Actualități. 10.10 Calendarul zilei. 10,20 Film serial. Marc și Sophie. 11,15 La sept. 12,10 Ora de muzică. Valori. 13,00 Vîrsta a treia 13,30 Biserica din adîncuri. 14,00 Actualități. 14,15 Magazin agricol. 14,50 Preuniversitaria. 15,25 Telescoală. 15,55 Tineri interpreți de muzică populară. 16,20 Arte vizuale. 16,50 Tragerea Pronoexpres. 17,00 Actualități. 17,05 : 15, 16, 17, 18. 17,30 Studioul economic. 17,55 Fotbal : Steaua — Aarhus (Danemarca), meci retur în Cupa Cupelor. 19,55 Fotbal : Olympique Marseille — Dinamo București, meci retur în Cupa Campionilor Europei. 21,50 Actualități. 22,25 Film serial. Mama Lucia. 23,20 Universul cunoașterii. 23,45 Actualități.

Programul 2 : 15,55 Actualități. 16,05 Desene animate. 16,30 Teatru TV. Harold și Maude de Colin Higgins. 18,25 Emisiunea în limba maghiară. 19,55 Bijuteriile muzicale. 20,20 Dialog cu edilii Capitalei. 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21,30 TVE Internacional. 22,00 TV5 Europe. 22,35 BBC World Service.

JOI

Programul 1 : 7.00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 10,00 Actualități. 10,20 Worldnet Usia. 12,10 Ora de muzică. 13,00 Oameni de lîngă noi. 13,30 Jazz-Magazin. 14,00 Actualități. 14,20 Tradiții. 14,45 Preuniversitaria. 15,30 Telescoală. 16,00 Muzica pentru toți. 17,00 Actualități. 17,05 Repere moldave. 17,35 Drumuri în memorie. 18,00 Tele-discul muzicii populare. 18,20 Simpozion. 19,00 Studioul economic. 19,30 Desene animate. 20,00 Actualități. 20,35 Sport 20,45 Film serial. Dallas. 21,45 Reflecții rutiere. 22,00 Dosarele istoriei. 22,30 Pagini de mare popularitate interpretate la nai de Damian Luca. 22,45 Reporter '92. 23.15 Actualități. 23,30 Stadion.

Programul 2 : 16,00 Actualități. 16,10 Desene animate. 16,35 Worldnet Usia. 17,05 Emisiunea în limba germană. 18,05 Caleidoscop muzical-coregrafic. 18,40 Club S.F. Fenomenul OZN. 19,10 Seară de operetă. 20,45 Programul Televiziunii din Republica Moldova. 21,30 TVE Internacional. 22,00 TV5 Europe. 22,35 BBC World Service.

VINERI

Programul 1 : 7,00 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 10,00 Actualități. 10,20 Viața spirituală. 12,50 Descoperirea Planetei. 13,10 Ora de muzică. 14,00 Actualități. 14,20 Mondo-Muzica. 14,40 Reflector. 15,25 Preuniversitaria. 16.30 Muzica pentru toți. 16,55 Actualități. 17,00 Emisiunea în limba germană. 18,00 Documentar-științific. 18,30 Divertisment internațional. Kim Wilde, Gloria Gaynor, Brian Adams, Roch Voisine, France Gall, Michel Berger. 19,00 Viața parlamentară. 19,30 Desene animate. 20.00 Actualități. 20,35 Sport. 20,45 Film serial. Destinul familiei Howard. 21,45 Studioul muzicii ușoare. 22,15 Gong ! Emisiune de critică și actualitate teatrală. 22,45 Top 10. 23,20 Actualități. 23,35 Întîlnirea de la miezul nopții.

Programul 2 : 16,00 Actualități. 16,15 Desene animate. 16,40 Tradiții. 17.10 Sport. Magazin. 19,00 Concertul Orchestrei Naționale Radio. 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21,30 TVE Internacional. 22,00 TV5 Europe. 22,35 BBC World Service.

SIMBATA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineața ! 9,50 Sahul de la A la Z. 10,00 Actualități. 10,10 Ala-Bala-Portocala ! 11,05 Clipă și eternitate. 11,55 Itinerare spirituale. 12,25 Ora de muzică. 13,25 : 7×7. Evenimentele interne ale săptămînii. 13,35 Fotbal : Gloria — Rapid, 15,50 Actualități. 16,00 Proiecte pentru viitor. 17,30 Magazin cinematografic Ecranul. 18,30 Mapamond. 19,00 Cîntecele mele, dorurile mele. 19,15 Teleenciclopedia. 20,00 Actualități. 20,35 Film serial. Twin Peaks. 21,35 Săptămîna sportivă. 21,55 Unora le place... hazul ! Cabaret S.R.L. 23,10 Actualități. 23,25 Film artistic, Cercul pasiunilor (Franța — Italia, 1982).

Programul 2 : 16.00 Tenis : Semifinalele marelui turneu internațional de la Paris, Transmisiune directă. 19,45 Convietuiri. 20,15 Recital Iordanka Hristova. 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21,30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22,35 BBC World Service.

DUMINICA

Programul 1 : 8,30 Bună dimineața ! 9,30 Abracadabra ! 10,25 Film artistic în serial pentru copii. Albul Bim — Urechea neagră. 10,50 Actualități. 11,00 Lumină din lumină. 12,00 Viața satului. 14,00 Actualități. 14,10 Atlas. 14,30 Video-Magazin. 18,05 Știință și imaginație. 18,35 Convorbiri de duminică. Prof. Mihai Botez. Emisiune de Marin Stănescu. 19,10 Film serial. Dallas. 20,00 Actualități. 20,35 Film artistic. Dr. Terror și grozăviile sale (SUA, Marea Britanie, 1965). 22,25 Duminica sportivă. 22,45 Diamond Awards Festival 1987 (II). Cu T'PAU, Nick Kamen, Pepsi & Shirlie, Lloyd Cole & The Commotions, Communards. 23,25 Actualități. 23,40 Maeștrii teatrului românesc. Silvia Dumitrescu-Timică.

Programul 2 : 16,00 Actualități. 16,15 Desene animate : Michel Vaillant. 16.40 Convietuiri. 17,10 Serata muzicală TV. 19,25 Pop-Club. 19,45 Orașe și civilizații 20,15 Varietăți internaționale. 20,45 Programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. 21,30 TVE Internacional. 22.00 TV5 Europe. 22,35 BBC World Service.

medicina la zi

USTUROIUL, condiment dar și medicament

Această plantă este usturoiul. Ea ne dă sănătate, vitalitate, cerebralitate și longevitate. Tot această plantă este un eficace antiseptic intestinal și pulmonar, un stimulator general, un tonifiant, apoi un valoros hipotensor, reechilibrant glandular, aperitiv, antigutos și antiartritic, antispasmodic, bacteriostatic, carminativ (adică care favorizează expulzarea gazelor intestinale) etc., etc., etc. E bine să enumerăm pe scurt luările de poziție de ultim moment ale oamenilor de știință pe această linie. Sînt de semnalat în primul rînd, rezultatele de-a dreptul spectaculoase obținute de cîțiva cercetători chinezi, rezultate vizînd 16 cazuri de meningită gravă, produsă de ciuperca Craptococus neoforman, și care erau rezistente la antibioticele obișnuite. Cazurile respective au fost vindecate. Tot cercetători chinezi contemporani ne mai semnalează, într-un număr din revista Chineze Medical Journal, că usturoiul s-a dovedit foarte util și în tratamentul hipertensiunii arteriale, în tratamentul hiperglicemiei diabeticilor, a infecțiilor intestinale bacteriene și parazitare, împotriva ateromatozei, respectiv a acestei „boli a secolului", cum i se mai spune și care așterne patul infarctului de miocard, ca și al accidentelor vasculare, realități care fac ca bolile cardio-vasculare să se afle pe primul loc al mortalității în țările dezvoltate.

Cercetătorii chinezi recomandă, celor care suferă de ateromatoză sau de epifenomenul ei, reprezentat de hipertensiunea arterială, să consume în fiecare dimineață, pe stomacul gol, cîte un pahar cu apă în care au stat la macerație, adică la lichefiere, peste noapte 2-3 căței de usturoi, fărămițați în prealabil. Dar nu numai această macerație, ci și chiar supa de usturoi s-a dovedit tot atît de eficace în tratamentul acelorași boli, plus și a astmului bronșic. Trezește mult interes din acest punct de vedere că poziția Institutului de farmacologie din Heidelberg (Germania), care consideră și usturoiul este într-adevăr, un auxiliar prețios în tratamentul ateromatozei, recomandînd în acest scop de data aceasta o infuzie preparată din 5 grame de usturoi, 5 grame de ceapă și un pumn de păpădie, care se vor pune într-un litru de apă, infuzie din care se vor bea 3-4 pahare pe zi.

Merită a fi evidențiată și eficienta acțiune bactericidă a usturoiului, care se recomandă în tratamentul dizenteriei ca și al holerei. Alți cercetători apreciază influențele benefice ale usturoiului în tratamentul inflamațiilor bronșice, însoțite de secreții banale sau chiar purulente, în acela al dilatațiilor bronșice, ca și al gangrenei pulmonare. Medicina noastră populară abundă pur și simplu în referiri la valoarea cu totul ieșită din comun a usturoiului. Astfel, ca vermifug, adică ca substanță care distruge și îndepărtează viermii intestinali, este folosit fie sub formă de mujdei fie sub forma unui amestec în care intră 5 căței de usturoi pisat și o lingură de hrean ras, acești constituienți fiind amestecați în prealabil, într-o ceșcuță cu untdelemn. Același usturoi mai este recomandat tot în medicina noastră populară sub formă de mîncăruri de tot felul, celor suferinzi de hipertensiune arterială, ca și de diverse boli pulmonare. La rîndul ei medicina modernă recomandă următoarele căi pentru introducerea în organism a usturoiului, respectiv a **acestei plante care adaugă noi ani vieții și, în același timp, viață anilor:** calea bucală, cînd vom lua o lingură pe zi din siropul de usturoi, tot calea bucală, cînd vom ingera 1-2 căței de usturoi mîncați cruzi pe pîine și cu puțin pătrunjel sau fierți în lapte apoi sub formă de tinctură cînd vom lua 15-20 picături pe zi, și sub formă de clismă cînd vom folosi 500 g. de usturoi fiert dizolvat în 500 g de apă călduță. Tot usturoiul mai este recomandat și sub formă de loțiuni expectorante și balsamice, extracții alcoolice și chiar de injecții intramusculare. Ultimul gong însă în materie de usturoi ț ne de statisticile epidemiologilor care ne demonstrează că în perimetrul colectivităților umane în care usturoiul se consumă în mod tradițional incidența bolii canceroase este incomparabil mai scăzută.

ARCADIE PERCEK

Pînă la ce vîrstă femeile pot deveni mame?

Femeile care vor ajunge la o vîrstă de 70 de ani vor putea deveni mame ! Progresele înregistrate în prezent de știință pot permite realizarea unei asemenea probleme. În fond totul va fi foarte simplu. Cu o tehnică specială se va putea proceda la o fecundare artificială chiar pentru persoanele cu o vîrstă înaintată. Experimentul care a fost aplicat cu șapte femei ce se aflau la menopauză s-a încheiat, în general, cu un mare succes. Nouă luni după aplicarea metodei cinci dintre ele au născut copii minunați, sănătoși. Una dintre ele a adus pe lume doi gemeni. Acest experiment a fost aplicat la șapte femei aflate la menopauză avînd vîrsta de 40—44 de ani.

Succesele de mai sus aparțin doctorului Mark Sauer, un foarte cunoscut cercetător de la Universitatea din California de Sud. El împreună cu echipa sa, se află în centrul atenției opiniei publice științifice. Sofisticata sa tehnică de fecundare artificială a suscitat un interes major.

„Conduc aceste experiențe de șase ani. Scopul meu final era să ajung să înlătur fenomenele nedorite oferite de o menopauză precoce (40—44 ani). Normal, o femeie pierde posibilitatea de a procrea între 50—55 de ani. Dacă acest nedorit fenomen se petrece mult mai devreme (40—44 ani), este vorba de o menopauză precoce o problemă care afectează un număr imens de femei din toate colțurile lumii. Această situație nu prezintă prea multe probleme pentru acele femei care au apucat să nască, dar devine considerabil de dificilă dacă n-au născut pînă la vîrsta respectivă. Și de aici, de la acest punct, am început să studiem și să căutăm soluțiile cele mai eficiente. Ne-am îndreptat atenția în principal în direcția redării „vitalității" uterului pe bază de hormoni care să-i redea elasticitatea și funcționalitatea provenită dintr-o stare de atrofiere. După căutări dificile, am ajuns la „o formulă" ideală care odată aplicată a dat rezultatele deja cunoscute. Și să nu trec cu vederea faza principală atunci cînd am constatat că uterul femeilor aflate în cură și deci „reîntinerite" erau capabile să ajungă la o stare de graviditate. Atunci am procedat la o delicată operație : am implantat în uterul acestor doamne cîte un ovul donat de o voluntară tînără și fecundat în eprubetă cu spermatozoizi proveniți de la soțul respectiv al femeilor aflate în tratament."

Experiența întreprinsă de dr. Sauer a provocat vii opinii, multe opuse, determinînd numeroase luări de poziție. Dacă unii sînt entuziasmați de rezultatele obținute, alte voci susțin că asemenea rezolvări (mai ales cele în perspectivă pentru femei mult mai în vîrstă), pot duce la situații extrem de complicate, citindu-se doar ca un exemplu faptul că o femeie în vîrstă de 70 sau 80 de ani nu are posibilitatea firească să se ocupe de îngrijirea și creșterea unui copil. Dar majoritatea oamenilor de știință susțin că experiențele și rezultatele obținute asupra unor subiecți în vîrstă de 40—44 de ani reprezintă o realizare epocală. GH. RUSSU

● Termenul amalgam provine din limba arabă, unde are sensul de fuziune ● Folosit în medicină la obturarea canalului unui dinte, amalgamul este un aliaj de mercur, argint și alte cîteva elemente, preparat în cabinetele dentare, pe baza proprietății mercurului de a se combina foarte repede cu alte metale, cu excepția fierului ● Materialul este rezistent, ieftin și foarte vizibil la radiografii ● Mercurul este un metal de nuanță alb-argintie, lichid la o temperatură normală și care se evaporă cu usurință ● El se solidifică la o temperatură de —38,7°C ● Evaporarea sa îl face deosebit de periculos, el fiind absorbit foarte repede de organism, atacă pielea și mucoasele și se depozitează în ficat și rinichi ● Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a avertizat că o absorbție de 50 micrograme (echivalentul a 50 de milionimi de gram) pe zi este cantitatea maximă tolerabilă de corpul uman.

O NOUĂ DILEMĂ MEDICALĂ

Discutiile pro și contra ce se înregistrează actualmente în Germania în legătură cu utilizarea amalgamurilor pentru plombe sînt mai aprinse ca niciodată de cînd Oficiul federal al sănătății a decis ca folosirea sa să se restrîngă din cauză că pacienții nu s-ar afla în deplină securitate.

În prezent se fac speculații legate de o posibilă otrăvire lentă a omului, pe parcursul a cîțiva ani, cu mercur. Evantaiul simptomelor este extrem de larg și cuprinde, printre altele, oboseala, nervozitatea, tulburările de memorie, durerile de cap, depresiunile, dar și afecțiuni mai grave, cum ar fi scleroza placilor, boala „colitis ulcerosa" sau neurodermita. Amalgamurile dentare sînt suspectate în multe cazuri de a fi provocat aparitia, de a fi favorizat sau de a fi împiedicat vindecarea acestor afecțiuni. Toată lumea știe că trăsăturile ereditare, vîrsta, obisnuintele alimentare, consumul de tutun retin plombele ce contin mercur. Declarațiile profesorului universitar Daunderer potrivit cărora milioane de cetățeni suferă de intoxicații alimentare cronice datorate plombelor dentare au provocat o undă de soc în opinia publică germană, relevă „Mannheimer Morgen". Organizațiile profesionale ale dentiștilor s-au adresat, în consecință, Institutului de medicină a muncii și de medicină socială pentru a cere controlarea faptelor. În cadrul unui nou studiu efectuat în scopul verificării cifrelor avansate, a fost administrat pacientilor purtători de amalgamuri produsul utilizat de profesorul Daunderer, dar sub formă de capsule și nu de injecții intravenoase (ce sînt considerate drept o metodă eronată). Cantitatea de mercur eliminată a sporit în mod cert în urina prelevată, dar nu a prezentat nici pe departe nivelul indicat de profesor.

Cercetările efectuate în anul 1989 nu au putut dovedi că metodele utilizate de prof. Daunderer nu sînt științifice. Dr. în biochimie Renate Späth, consideră că coroziunea amalgamurilor provocată de procesele electrochimice din gură, eliberează mercurul, care poate să intre în țesuturile din apropiere și, prin intermediul salivei, în stomac și intestin. În orice caz, medicii germani au abandonat de pe acum vechile amalgamuri în care aliajul de mercur și alte metale nu era suficient de stabil. Un alt pericol ce se conturează pentru slujitorii lui Esculap este posibilă avalanșă de plîngeri din partea pacientilor care să facă obturațiile de canal responsabile pentru cea mai mică afecțiune apărută. Pentru moment, Camera federală a chirurgilor exclude posibilitatea intoxicațiilor datorate folosirii amalgamelor. Timpul va rezolva, cu siguranță, și această dilemă... (S.F.)

AGENDĂ MEDICALĂ

● **„TONIC YAMSHENG PENTRU SĂNĂTATE".** Astfel a fost denumit medicamentul pus la punct de farmacologi chinezi pe bază de viermi de mătase distilați, care contribuie la creșterea potentei sexuale și prevenirea efectelor îmbătrînirii. Viermii de mătase masculi, care constituie ingredientul principal al tonicului, stimulează producerea de hormoni, vindecă impotența sexuală și rezolvă problemele de prostată, relevă „China Daily". Crescătorii de viermi de mătase din provincia nord-estică Liaoning au rămas fideli tradiției și își tratează oaspeții cu viermi de mătase fripți. Între secolele XIII—XVII, în China se recomanda consumul viermilor de mătase pentru tratarea bolilor de rinichi și a impotenței sexuale.

● **TUTUNUL POATE FI RECOMANDAT DE MEDICI.** Nu tuturor oamenilor, ci acelora care suferă de pe urma unor maladii, pentru a-și prezerva starea de sănătate ! Pare incredibil, dar este adevărat că și tutunul poate face bine. Tutunul are un efect benefic în cazul maladiei grave a intestinului — maladia lui Crohn, a bolii care afectează sistemul nervos — boala lui Parkinson — și unul protector împotriva maladiei lui Alzheimen. Frecvența acestei ultime maladii, chiar la femeile predispuse genetic, este mai mică la fumători, după cum susțin doi medici olandezi care au studiat multe cazuri ale celor suferind de pe urma maladiei lui Alzheimer. Aceste rezultate trebuie apreciate cu prudență totuși. În cazul maladiei, lui Alzheimer, respectiv, Parkinson se constată o scădere a numărului de receptori nicotinici. Și întrucît consumul de tutun determină creșterea numărului acestor receptori ei ar putea avea deci un efect corector asupra celor două maladii menționate.

● **YOGA ÎMPOTRIVA ASTMULUI.** Un studiu realizat de o echipă de cercetători britanici și publicat în paginile prestigioasei reviste „Lancet" demonstrează eficacitatea practicării unor exercitii de yoga pentru combaterea astmului. 18 pacienti atinsi de un astm moderat au urmat, timp de o lună, de două ori pe zi, exercitii respiratorii de tip yoga cu o durată de 15 minute fiecare. La capătul a 30 de zile de exercitii s-a constatat o ameliorare semnificativă a funcției respiratorii la toti subiectii.

● **ALIMENTAȚIE BOGATĂ ÎN FIER NU ÎNSEAMNĂ „SĂNĂTATE DE FIER".** Se știe de mai multi ani că un procent ridicat al acestui metal în corp se corelează cu un risc crescut de cancer. În opinia medicilor americani, este inutil să ne autoadministrăm preparate care contin fier. O eventuală carență serioasă trebuie să fie diagnosticată de medic si tratată de el. Într-o anumită perioadă, în Statele Unite se adaugă fier în nenumărate preparate alimentare : pîine, produse de patiserie, bomboane...

„Brasardă" radiofonică

Cunoscută firmă japoneză „Sony" a realizat și comercializează primul aparat de radio care se poate fixa pe brat ca o banderolă. Acest aparat miniatural, este stereofonic și auditia se face la căști.

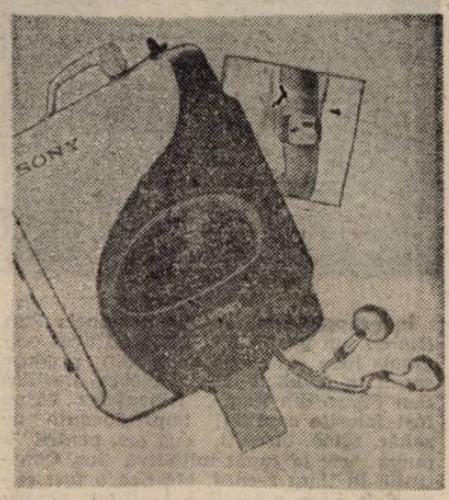

Dintre avantajele noului miniaparat se remarcă etanșeitatea sa la stropii de apă și faptul că se poate asculta muzică pe două lungimi de undă chiar și atunci cînd utilizatorul său aleargă, sare sau pur și simplu merge pe jos.

Nr. 44 (1828) din 31 octombrie 1992

Întîmplări adevărate

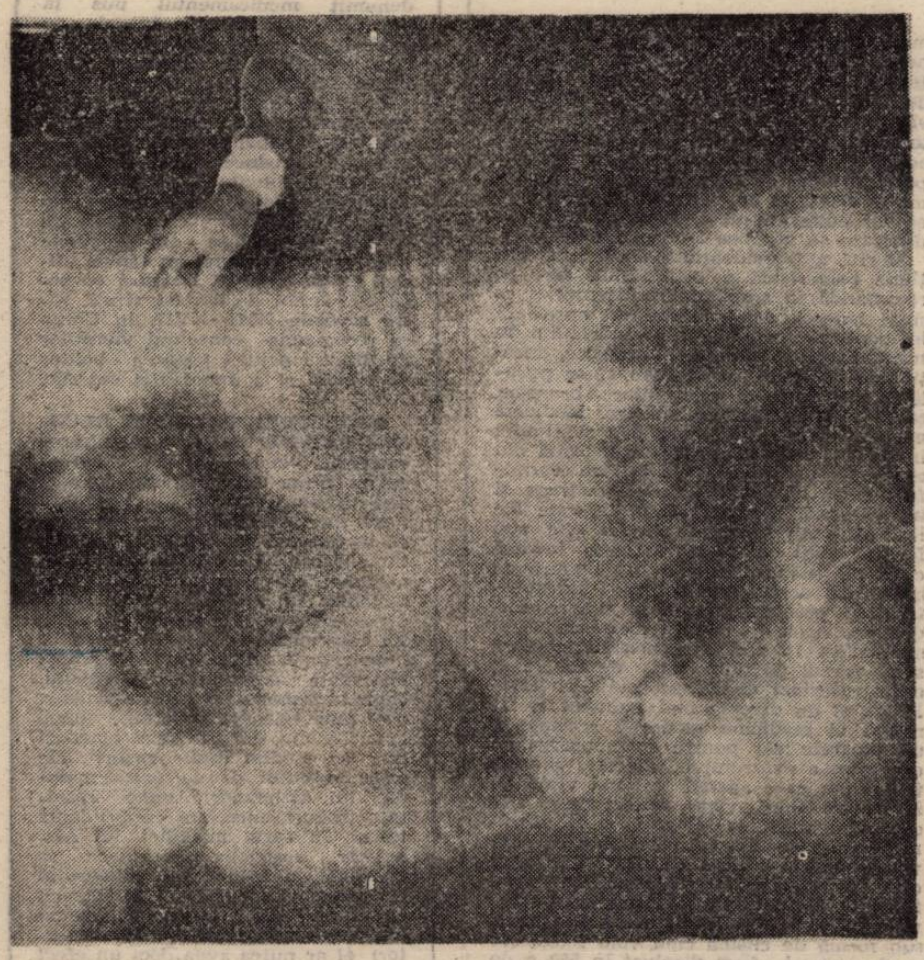

O operație de 14 ore și două siameze salvate

Întîmplarea s-a petrecut în orașul Bari (Italia). Aici s-au născut două surori gemene siameze: Silvia și Giuseppina De Leonardo. Pînă acum cîțiva ani, în asemenea împrejurări, despărțirea siamezelor era aproape imposibilă pentru a menține în viață ambele ființe, mai ales în situația cînd în zonele unite erau organe vitale.

În cazul la care ne referim, cele două fetițe erau unite în zona sternului și a abdomenului. Între timp și chirurgia în acest domeniu a făcut unele progrese substanțiale care permit intervenții care la prima vedere par de netrecut. O echipă condusă de dr. Antonio Leggio, formată din 15 specialiști a îndrăznit (după o examinare foarte atentă radiografică) să încerce să le despartă, păstrînd viața ambelor fetițe. Și marele miracol s-a produs: după 14 ore de lucru neîncetat, care au solicitat din plin pe plan fizic și psihic întreaga echipă și o formație mică de asistente, cele două surori au fost despărțite!

Este foarte greu să menționăm cum a decurs operația, știut fiind că cu cît se lucrat, despărțirea unor organe, reconstituirea de țesuturi, imensele dificultăți întîmpinate în problema căilor biliare și lista amănuntelor s-ar putea prelungi cu multe și complicate date. Important a fost rezultatul final: cele două surori siameze au fost adăpostite fiecare în pătuțul său. Evident, la început, prognozele erau destul de rezervate, dar ulterior, pe măsura trecerii timpului și a îngrijirilor deosebite pe care le-au primit fetițele și a unei convalescențe îndelungate urmărită zi și noapte, evoluția stării lor a decurs în cele mai bune condițiuni, fără comp putîndu-se conchide după cîteva luni că totul este O.K. Demne de menționat mai sînt amănuntele următoare: mama Clovine a cunoscut faptul (din timpul gravidității) că are o sarcină complicată deoarece la control s-a constatat că poartă în pîntec două făpturi siameze și că în împrejurările date sînt necesare intervenții urgente (cu riscurile inevitabile). Speranțele ei s-au împlinit.

Cum se poate mînca o biserică

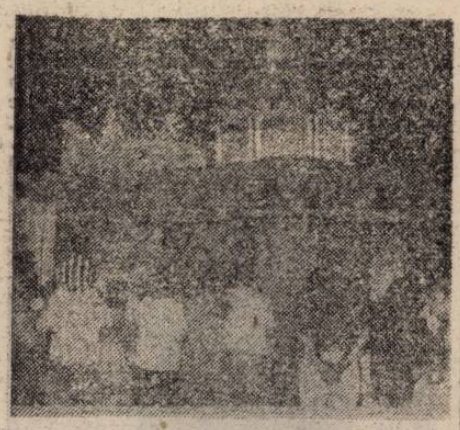

În orașul Orentano, din provincia Pisa (Italia), un grup de cofetari au avut originala idee să reproducă din produse specifice (evident dulci) celebra Basilică San Pietro din Roma. Bineînțeles că au fost folosite cantități impresionante de zahăr, făină, biscuiți, ouă etc. pentru a putea duce la capăt inițiativa lor. Construită în timp record, biserica a fost expusă în piața centrală a orașului pentru a putea fi admirată de cît mai mulți locuitori. În ultima zi de expunere, s-a permis celor prezenți să „guste" din dulcele monument. Cei prezenți, în număr de circa cinci mii, nu s-au lăsat de două ori invitați la această ofertă generoasă și gustoasă și au pornit la „atac" devorîndu-l pînă la „fundație".

De remarcat faptul că o asemenea practică a devenit tradițională, în fiecare an fiind construit cîte un celebru monument din Italia. Cu titlu informativ menționăm că anul trecut a fost vorba de Turnul din Pisa, iar pentru anul viitor grupul de cofetari a anunțat că vor reproduce în aceleași condițiuni faimosul Coloseum din Roma.

Performanță gastronomică

Marcel Kraus este de profesie măcelar. Specialitatea lui constă în prepararea cîrnaților (fără exagerare) în sute de feluri și gusturi. Într-o zi a primit o comandă specială. Într-o localitate învecinată cu orașul München (unde domiciliază și lucrează) urma să aibă loc o tradițională sărbătoare folclorică, și organizatorii ei au dorit să ofere o surpriză participanților. Spre uimirea lui Kraus, ei i-au comandat un cîrnat care să aibă o lungime de 1 500 de metri. Marcel Kraus a acceptat comanda respectivă și a luat toate măsurile pentru onorarea ei. O încercare foarte grea dar care a fost dusă la capăt cu un deosebit succes dar și cu eforturi mari. Ca să dăm o imagine a eforturilor lui Kraus este suficient să menționăm că a folosit carnea provenind de la 25 de porci și 40 de viței.

Și-a salvat prietena, oferindu-i inima

Iată una dintre cele mai frumoase și emoționante povești de dragoste a timpurilor moderne. În pieptul Donei Ashlock o adolescentă americană de 14 ani bate inima celui pe care l-a iubit, Felipe Carza, în vîrstă de 15 ani. Acesta i-a dăruit-o înainte de a muri și datorită transplantului care a avut loc, Dona a putut să supraviețuiască. În micuța ființă americană Patterson, Dona și Felipe își trăiau povestea de dragoste. Erau mereu împreună din fragedă copilărie. Localnicii îi numeau Romeo și Julieta. Dar iată că după un timp medicii descoperă la tînăra fată o gravă malformație cardiacă. Dona era condamnată la moarte. Aflînd acest lucru Felipe își încurajează prietena: „Nu-ți fie teamă îți dau inima mea. E perfectă." Felipe declară acest lucru părinților săi. „Dacă mor vreau ca inima mea să aparțină Donei." Cuvinte de adolescent îndrăgostit? Presimțirea unui sfîrșit apropiat? Cîteva zile mai tîrziu tînărul care suferea de violente nevralgii, cu tulburări de memorie devine dintr-o dată victima unui accident cerebral. Un vas de sînge se sparge într-unul din lobii creierului și Felipe prezintă dintr-o dată simptomele unei morți clinice. Părinții disperați așteaptă verdictul medicilor, consultă un preot, cer sfaturi unor prieteni. Nimic nu-l mai poate salva pe Felipe. Orice tratament era zadarnic. Atunci ei se hotărăsc să-i respecte dorința. Inima va fi dăruită Donei. Intervenția s-a desfășurat într-un spital din San Francisco. Succesul a fost deplin. Acum pacienta și-a revenit și se află într-o stare excelentă. Dona trăiește autentice clipe de fericire simțind că în pieptul ei bate inima lui Felipe.

Produsele celor mai renumite firme mondiale în domeniul electronicii de uz personal

SANSUI, MITSUBISHI, SHARP

SONY, PHILIPS, DAYTRON

SANYO, TEC

MEGAVISION

le găsiți la reputata firmă din București

MEGA VISION

Bulevardul I.C. Brătianu, 39 (Piața Unirii) tel. 12.01.00
Calea Victoriei 122, tel. 50.38.55
Șos. Ștefan cel Mare nr. 2, tel. 11.97.39

PRODUSE DE TEHNICĂ SUPERIOARĂ:

* Televizoare color cu diagonala de 36 la 74 cm;

NOU! **Noile tipuri de televizoare color marca "MEGAVISION" cu diagonala de 51 cm și 54 cm la prețuri accesibile**

* Video playere cu înregistrare și videorecordere 2-3 sisteme; PAL, SECAM, NTSC;
* Jocuri TV, aparatură WALKMAN, mono și stereo;
* Echipamente recepție sateliți inclusiv antene parabolice;
* Combine muzicale, radiocasetofoane simple sau duble;
* Receptoare audio, pickup-uri semiprofesionale;
* Amplificatoare audio de la 40 la 100 W/canal;
* Sisteme audio-deck;
* Casete audio și video de calitate superioară;
* Produse electrocasnice, mixere, tuburi fluorescente albe și colorate, LVM mari, lămpi sodiu, lămpi lumină neagră, toate tipurile de baterii etc.;

Vizitați-ne și veți constata complexitatea și varietatea produselor din magazinul nostru

SIGUR VEȚI GĂSI CEEA CE DORIȚI!

magazin publicitate

verificati-vă cunostintele

CUVINTE ŞI... ALTE CUVINTE (II)

In continuarea rubricii anterioare, cu acest titlu, vă prezentăm aici alte cîteva cuvinte folosite de unii vorbitori la radio sau televiziune cît şi în presă, cuvinte în general neologisme, probabil mai puţin cunoscute de multă lume, ele însă putînd fi exprimate cu alţi termeni, din limba română, mai pe înţelesul tuturor.

Cuvintele în cauză sînt următoarele:

1. Obstinaţie;
2. Paradigmă
3. Pragmatism
4. Siglă
5. Torţionar;
6. Ubicuitate;
7. Vetust;
8. Vizavi;
9. Xenofob.

Vă propunem să vă gîndiţi cum pot fi deci exprimaţi aceşti termeni, dacă le cunoaşteţi semnificaţia, mai pe înţelesul tuturor sau, cel puţin, care este semnificaţia lor?

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Cuvinte şi... alte cuvinte

1. Antonime — cuvinte care, în raport cu altele, au un sens contrar;

2. Aplomb — atitudine dîrză, îndrăzneaţă, sfidătoare;

3. Angoasă — neliniste, frică, îngrijorare;

4. Caraliu — paznic din formaţii poliţieneşti sau militare ale penitenciarelor şi anexelor acestora. Este de fapt un termen argotic.

5. Deonto'ogie — doctrină a moralei profesionale.

6. Fair play — expresie din limba engleză, folosită pe plan mondial în special în domeniul sportu'ui, cu sensul de „joc corect" sau „joc frumos";

7. Gregar — trăirea în grupuri compacte, mai ales la animale sau, în sens figurativ, supunere oarbă, spirit de turmă;

8. Ingerinţă: — amestec ilegal, forţat, în viaţa unei persoane sau a unui stat;

9. Implementare — aplicare, introducere, etc.;

10. Lobby — cuvînt englez, care se citeşte aproximativ „lobi" cu semnificaţia sală de intrare, coridor, foyer, sală de conferinţe. Unele dintre aceste expresii, care de altfel se găsesc şi în dicţionarul român—român se pot desigur folosi ca atare, pentru a simplifica exprimările dar altele, pot fi foarte bine utilizate ner curgîndu-se la neologisme ci exprimîndu-le în româneşte, ceea ce ar fi mai pe înţelesul multora. Urmarea acestui material va fi prezentată în rubrica viitoare.

Ing. LIVIU MACOVEANU

— Înainte de a vă prezenta nota am dori ca medicul casei să vă ia tensiunea...

cînd ați fi pe ultima oară

Un scafandru care lucra sub apă primeşte telefon de pe punte.

— Rămîi sub apă, Charley, n-ai pentru ce să mai urci! Vasul nostru se scufundă.

— Soldat Morisson, sper că îţi văd bocancii murdari pentru ultima oară!

— Dar ce s-a întîmplat domnule sergent? Vă liberaţi?

— N-ai nici un pic de rusine! Ai mîncat toate părăjiturile, fără să te gîndeşti şi la frăţiorul tău.

— Ba m-am gîndit tot timpul la el. Mi-era teamă că vine...

Doi soldaţi aşteptau într-o tranşee asaltul inamicului.

— Ţi-e teamă, Jim?

— Deloc, Mike. Ştii, sînt un alergător foarte bun.

— De ce nu ţi-ai pus masca de gaze soldat Meankin? N-ai auzit comanda „Gaze"!

— N-are nici un rost, domnule sergent. Am răcit zdravăn la cap şi mi s-a înfundat nasul de tot!

TEST

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

CERCURILE

Cercul din partea de sus, primul din stînga.

SIMETRIE

Vă prezentăm un desen în care steluţele sînt distribuite în opt casete în mod simetric, (egale ca număr). Vă invităm să procedaţi în aşa fel încît să găsiţi alte două soluţii în care steluţele să fie împărţite simetric şi în mod egal.

(Soluţia în numărul viitor)

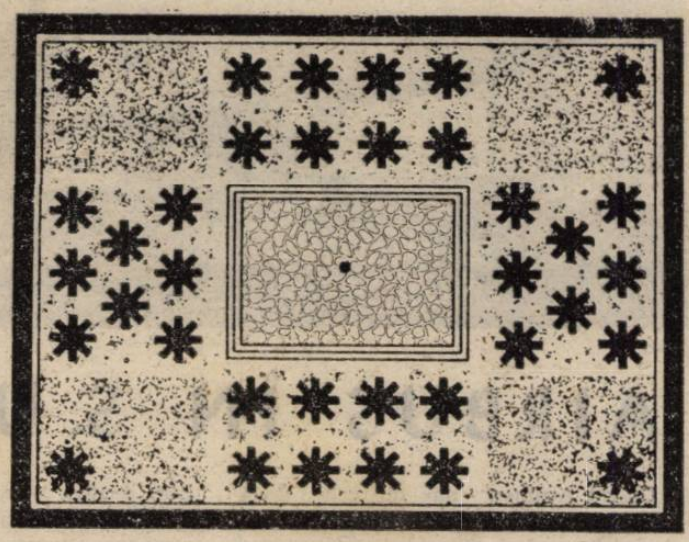

FEL DE FEL

● **În anul 1889**, scoţianul Andrew Kirkaldy, celebrul campion de golf, a fost autorul unei întîmplări neobişnuite în cadrul campionatului Angliei. Avînd de executat o ultimă lovitură pentru a obţine victoria (mingea se afla la o distanţă de doi centimetri de gaură), campionul şi-a permis o extravaganţă: a lovit mingea cu o... singură mînă şi a ratat incredibil lovitura!

● **Într-o perioadă** de 14 ani, francezul Renaat Murez a încercat de 22 de ori să părăsească portul Boulogne la bordul unei mici ambarcaţiuni în tentativele sale de a traversa Oceanul Atlantic în mod solitar. De fiecare dată cînd a făcut încercarea respectivă, el a fost silit, după scurt timp, să se înapoieze din cauza unor crize de rău de... mare!

● **Un caz unic** în istoria curselor de cai. La 6 august 1880, în localitatea engleză Lewes, s-a disputat una din tradiţionalele întreceri de galop — „Premiul Astley Stakes". La sosire s-a înregistrat un caz unic: trei cai au sosit în acelaşi timp şi au fost declaraţi toţi trei cîştigători ai cursei! (În perioada respectivă nu funcţiona încă metoda actuală de fotografiere la sosire).

● **În China** perioada de maximă înflorire a producţiei de porţelanuri a corespuns ca existenţă cu dinastia de împăraţi Ming (1368—1644), care a încurajat această activitate şi a susţinut eforturile specialiştilor în obţinerea unor produse de cea mai bună calitate şi de frumuseţe. De altfel, produse din perioada respectivă sînt în prezent cele mai căutate şi mai preţuite.

● **Pentru prima oară în lume**, un cîine a fost acceptat să devină „martor" la o căsătorie. Faptul s-a petrecut la Bristol cu ocazia căsătoriei dintre Tom Smith şi Lynne Jones care au pronunţat tradiţionalul „da" în prezenţa cîinelui lor lup Maxwell, graţie căruia cei doi tineri s-au cunoscut în urmă cu cinci ani.

● **În zonele** unde locuiesc oameni şi se află şi porci mistreţi (de multe ori foarte agresivi), se foloseşte un antidot simplu pentru a crea o adevărată cortină de apărare. În asemenea zone sînt instalate diferite obiecte îmbibate cu petrol, al cărui miros nu poate fi suportat de acest animal.

● **Cînd zboară**, o albină bate din aripi de 250 de ori pe secundă.

AUTUMNALĂ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	M	U	R	A	T	A	■	B	R	U	N	E
2	E	N	I	N	E	S	C	U	■	N	U	C
3	R	E	C	O	L	T	A	R	E	■	S	U
4	E	D	I	T	I	A	■	M	O	B	T	I
5	■	A	N	I	N	■	O	A	■	A	■	L
6	G	■	A	M	A	R	■	R	U	E	C	A
7	O	R	■	P	■	A	L	E	I	■	E	B
8	G	U	T	U	I	■	V	A	■	B	R	R
9	O	G	O	R	A	T	■	S	E	O	E	I
10	B	O	N	I	■	A	R	A	T	■	A	■
11	A	N	I	■	A	P	E	■	Z	I	L	E
12	R	A	C	I	A	■	C	U	L	E	S	■

ORIZONTAL: **1) Băgată la borcan — Fenomene specifice zilelor de toamnă tîrzie 2) A scris sonetul „Afară-i toamnă" — „Toamna pe sub...", volum de versuri din lirica lui Victor Tulbure (sg.) 3) Activitate agricolă de sezon — 13 sahişti! 4) Poate fi şi de toamnă (ăpropo de unele tîrguri...) — Se măresc în acest anotimp 5) Arbust — Mioare 6) Ca migdala (masc., sg.) — „Încălzitoare" de sezon 7) 17 octombrie! — Acoperite, în parcuri, de frunze galbene — 27 septembrie! 8) Fructe tomnatice — Sfîrşit de toamnă! — Exclamaţie „friguroasă" 9) Pregătit toamna (dim.) — Se redeschid în septembrie 10) „Sfere" de atracţie — Lucrare agricolă de sezon 11) Din toamnă-n toamnă (pl.) — Riuri — Cele de toamnă sînt mai scurte 12) Cuprinsă de suflul toamnei; tîrzii — „Adunare" autumnală.**

VERTICAL: **1) Fructe — — Delicios în oţet 2) Udă — Nuanţă din paleta cromatică a toamnei 3) Plantă medicinală — Fortifiant 4) Celebru ciclu compus de Vivaldi care conţine şi „Toamna" (neart.) 5) Plantă culinară — Serveşte — 24 castane! 6) Aceste (pop.) — Cură! — Verb agricol 7) Calciu — Lene! — Notă 8) Ploaie slabă (var.) 9) Nucleu de neon! — Ultimele guturi! — Etnie chineză 10) Număr prim — Rămas după treierat — Bec! — Din milă! 11) Suc din struguri — Adunate, cele mai multe, toamna 12) „...pînă în ploaia din octombrie" volum de versuri semnat de Nicolae Neagu (pl.) — Sfîrşitul culesului!**

DICTIONAR: ITZU.

EUGEN MIHU

Cîmpeni

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ŞTIINŢE EXACTE

ORIZONTAL: Matematici — A — Analitica — Sc — Natural — Rata — Il — De — Cea — Id — Fila — Mulţime — Ez — Ts — Ri — Ram — Sap — Edita — Ti — T — Agra — Etnic — Algebra — OO — I — Taina — Notiţe — Iun — Troc — Mon — Erata — Decani.

POŞTA REBUS

LUCIAN STĂNESCU — Bîrlad: am reţinut „La culeş de vii" pentru sezonul viitor.

REMUS BUTĂNESCU — Sibiu: bune cele două careuri

ANGARTA NIŢĂ — Bucureşti: foarte multe greşeli în cele două grile. Te pot ajuta cu regulile de compunere. Lasă-mi un nr. de telefon...

MARIAN MINCULESCU

Nr. 44 (1828) din 31 octombrie 1992

Caleidoscop magazin

Kim Basinger mărturisește:

„Sînt nebună după sex iar infidelitatea este pentru mine o vocație". Așadar, fără prejudecăți, fără interdicții, fără ipocrizie ...

ANTENĂ ANTIATOMICĂ

Pentru a descoperi c tări efectuează în secret experiențe nucleare, un grup de oameni de știință din S.U.A. au pus la punct un nou sistem de control bazat pe înregistrarea undelor seismice (chiar cele mai slabe) care nu pot fi identificate de aparatele construite pînă în prezent. Noul sistem, denumit DSVS, poate înregistra nu num i unde s ismice ci poate să măsoare chiar și exploziile efectuate fie pe suprafața pămîntului, fie cele subterane. Aparatul extrem de sensibil la orice încerc ri de experiențe atomice este în prezent folosit numai în S.U.A., care așteptă eventu le com nzi și din alte țări interesate în această problemă.

Cel mai scump automobil din lume

Fotografia vă prezintă cel mai vechi, dar și cel mai scump automobil din lume din seria produs lor realizate de cunoscuta uzină engleză „Rolls-Royce". Acest unic exemplar se află în orașul Hong Kong, iar modelul se numește „Silver Ghost" (fantoma de argint). Valoarea automobilului (realizat în 1907) este apreciată la

suma de 24 de milioane de dolari. Foarte mîndri de faptul că posedă o asemenea mașină, actualii proprietari nici nu se gîndesc s-o vîndă și cea mai mare plăcere a lor constă în faptul că, din cînd în cînd, își permit să facă un „tur" prin oraș sub ochii admirativi ai trecătorilor.

■ **„Războaie pentru apă ar putea izbucni în Orientul Mijlociu în anii '90, cînd statele vor încerca să-și controleze reciproc resursele de apă", avertizează Arnon Sofer, profesor de geografie la Universitatea din Haifa.**

■ **Oameni de știință chinezi s-au consacrat dezvoltării unor plante rezistente la secetă și la solurile salinizate, reușind în același timp să amelioreze o parte din terenurile salinizate. Săpînd canale de drenare și efectuînd reîmpăduriri în cîmpia Huang-Hud-Hai, China a ajuns să tripleze în decurs de 12 ani producția de cereale pe o suprafață de teren de 9 330 ha. Este vorba de unul din proiectele-pilot din agricultură.**

TELEGRAME

■ **Se estimează că între 65 și 70 la sută din apa folosită în lume se pierde prin evaporare, scurgeri sau alte deficiențe, dar aceste pierderi ar putea fi reduse la 15 la sută.**

■ **Singapore este singurul oraș din lume care a adoptat, în 1975, un sistem de permise de circulație pentru centrul orașului : orice vehicul care transportă mai puțin de patru pasageri și care pătrunde în perimetrul central trebuie să plătească o taxă. După aplicarea acestei măsuri s-a constatat o creștere cu 20% a vitezei de circulație în zona protejată și o reducere cu 25% a accidentelor.**

■ **Astrofizicienii au lansat ipoteza conform căreia găurile negre, bizare „puțuri cosmice" în care materia este înghițită ca urmare a colapsului gravitațional al unei stele, ar putea da naștere unor „fîntîni albe".**

■ **La 26 aprilie 1986, radioactivitatea la Cernobîl și împrejurimi era de 50 milioane Curie. Plutoniul extrem de nociv persistă în mediul ambiant 24 350 ani, ceea ce înseamnă că trebuie să treacă 218 generații înainte ca radioactivitatea plutoniului să se înjumătățească.**

■ **În timpul zborului navetei spațiale „Discovery" ce a avut loc între 22—30 ianuarie 1992, s-a studiat propagarea căldurii într-un gaz. Ea va permite îmbunătățirea condițiilor de stocare a gazelor pentru misiunile spațiale (în principal oxigen și hidrogen).**

Spor de înălțime

Friedrich Schiller (1751—1805) a fost considerat de către concetățenii săi contemporani cu el ca fiind un om cu o statură uriașă. Față de statura medie a locuitorilor Germaniei de azi, el era însă cu un centimetru mai scund. În acest secol, în țările industrializate, creșterea și dezvoltarea copiilor a fost mai accelerată. La începutul veacului nostru înălțimea medie a unui german a fost de 164,5 cm. iar acum a ajuns la 179,6 cm. Studiile efectuate au evidențiat faptul că în prezent sporul de creștere în înălțime a atins totuși limita. Această constatare are la bază observațiile specialiștilor care relevă faptul că în ultimii 20 de ani statura medie a elevilor germani din primele clase nu a crescut, menținîndu-se la nivelul de 119 cm. Specialiștii consideră că ritmul de creștere este strîns legat de îmbunătățirea hranei și de alte condiții de viață. Cînd această îmbunătățire a alimentației a atins nivelul practic posibil și resursele genetice ale creșterii cu care natura l-a înzestrat pe om s-au epuizat. Această presupunere este confirmată și de faptul că într-o serie de țări cum sînt Turcia, India, Senegal și Columbia, sporul de înălțime nu este remarcabil, iar în Chile în ultimii ani a ajuns să scadă.

AIRBUS ÎN S. U. A.

United Airlines, una din cele două companii gigantice ale Statelor Unite ale Americii, preferă să achiziționeze avioane „Airbus" alături de cele 486 de aparate „Boeing" care formează flota sa. Semnînd un contract cu „Airbus Industrie" pentru livrarea a 50 de avioane A 320 (înc pînd cu luna noiembrie 1993), compania americană și-a exprimat opțiunea pentru produsul aeronauticii franceze, concurată pentru acest tip de avion de aparatul „Boeing 737—400".

La prima vedere...

...cine ar trece pe unul din coridoarele unei instituții și ar vedea de departe această imagine, a unui om cu un diplomat în mînă sprijinit de bordura unei coloane de marmură, ar fi firesc tentat să creadă că i-a venit rău, acuză o anumită stare fizică precară sau s-a odihnește puțin. Nimic din aceste anticipări, pentru că atunci cînd s-ar apropia de acel loc, ar rămîne în mod sigur stupefiat pentru simplul motiv că este vorba de o... statuie de bronz realizată de un cunoscut sculptor american, Terry Allen, care nu a găsit alt loc de expunere a acestei simbolice opere (se referă la starea de tracasare și oboseală a unui funcționar obișnuit american) decît pe un coridor al unei instituții care a avizat favorabil fixarea ei aici.

Citiți în numărul viitor :

CREIERUL UMAN ȘI „HĂRȚILE COGNITIVE"

Biblioteca Județeană MUREȘ

magazin

SERIE NOUĂ – 79

ANUL XXXV • Nr. 45 (1829) SÎMBĂTĂ 7 NOIEMBRIE 1992 16 PAGINI 30 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

O FAMILIE ÎNTREAGĂ ÎȘI IA LUMEA-N CAP...

Pe digul orașului german Travemunde, un mare număr de prieteni și spectatori ocazionali așteaptă cu nerăbdare momentul cînd velierul „Maranatha", avînd 35 de metri lungime, va porni într-o croazieră în jurul lumii, pe o perioadă de șase ani. Ce element deosebește această plecare față de altele de acest fel ? Echipajul compus din opt persoane este de fapt o familie. Udo Grebe (46 ani) este conducătorul expediției. Alături de el se află soția sa, Renata și cei șase copii : Daniela, Thorsten, Marius, Dane, Ingrid și Oliviez. „Sînt absolut convins că este cel mai bun echipaj pe care puteam să contez. Am întreprins multe călătorii de agrement cu ei pentru antrenamente. Sîntem pregătiți din toate punctele de vedere pentru a întreprinde o călătorie în jurul lumii care va dura circa șase ani", a declarat „căpitanul" Grebe. Toți membrii familiei au demonstrat de mici o mare pasiune pentru nave și călătorii pe mare și posedă cu toții o serioasă pregătire specifică. Toate pregătirile fiind terminate, Udo Grebe ordonă primele manevre, și velierul „Maranatha" se desprinde încet de mal, îndreptîndu-se spre cele mai frumoase locuri din lume.

STIMAȚI CITITORI

Vă informăm că începînd cu acest număr prețul unui exemplar al revistei „MAGAZIN" se majorează la

30 LEI

Sperăm să înțelegeți gestul redacției noastre care este făcut în urma scumpirii exagerate a hîrtiei și a celorlalte servicii legate de procesul de tipărire și de faptul că nu sîntem sponsorizați sau subvenționați de vreo altă societate străină sau autohtonă. Sperăm, de asemenea, ca datorită fidelității dumneavoastră să putem exista în continuare.

EXPO '92 SEVILLA

DESCOPERIRE ARHEOLOGICĂ SENZAȚIONALĂ

ELTON JOHN CÎNTĂ IUBIREA...

NEVOIA DE SPECTACOL (inclusiv melodramă)

întîmplări adevărate

incursiune în paranormal

CÎND GESTURILE VORBESC...

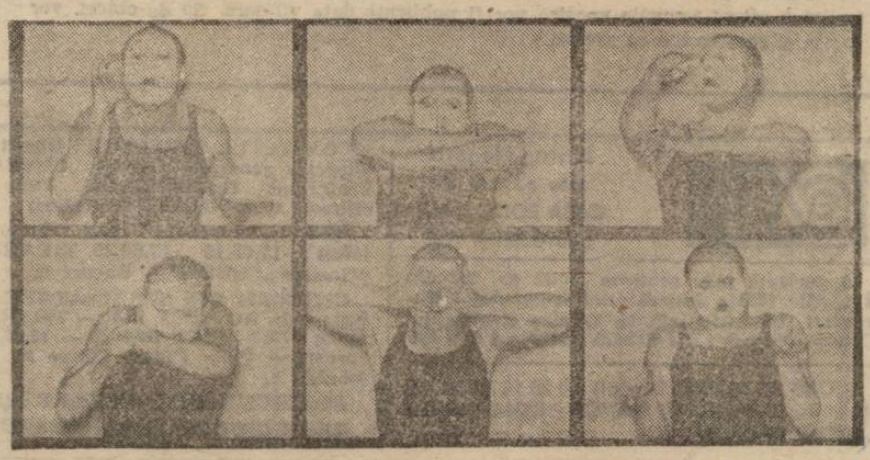

Biblioteca județeană MUREȘ

musicbox

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

LADY DIANA

Nu vă repeziți, nu este vorba de controversata noră a reginei Angliei ci de „Diana cea divină", solista de excepție de peste Atlantic care, la 48 ani, își continuă, la nivel maxim, incredibila cariera muzicală... S-a născut pe 26 martie 1944 la Detroit fiind atrasă, încă din copilărie, de muzică, gospel-ul reprezentind primul stil abordat. Diana trecind prin mai multe coruri bisericești și ajungind să cînte în... localuri de noapte! Ca elevă face parte din grupul Supremes, iar în anii '60 devine lidera acestui trio. La începutul deceniului 8 alege cariera solistică interpretind cîteva piese din coloana sonoră a filmului Lady Sing The Blues fiind răsplătită cu un Oscar... Primii pași, ca solistă, i-au fost călăuziți de celebrul Barry Gordy (de la casa de discuri Motown, cu care Diana va colabora mult timp). Au urmat numeroase apariții discografice de calitate dar cele mai bune LP-uri ale sale apăreau în 1980 (Diana) și în 1985 (Eaten Alive, coproducție cu Barry Gibb și avîndu-l backing vocal pe Michael Jackson. Să ne amintim că Diana a fost „nașa" cvintetului Jackson...). Azi, la cinci ani de la căsătoria ei cu un armator norvegian (despre care ea spune că este bărbatul viselor sale) Diana s-a reîntors în studiourile de înregistrări revenind la stilul cu care a devenit celebră, potențatul descoperit de Gordy, în urmă cu 20 ani, fiind neschimbat. Vă recomand, în final, trei piese excelente de dans din repertoriul Dianei Ross: Mirror, Mirror, Chain Reaction și Battle Field.

P.S. slow-ul Endless Love (în duet cu Lionel Richie) a stat, în 1981, nouă săptămîni pe primul loc în Billboard.

TOP TEN „MAGAZIN"

10. Achy Breaky Heart — Billy Ray Cyrus. New entry.
9. Killing — Stevie B.
8. It's Probably Me — Sting & Eric Clapton.
7. Just Another Day — Jon Secada.
6. Jesus He Knows Me — Genesis.
5. Please Don't Go — Double You.
4. Too Much Love Will Kill You — Brian May. New entry.
3. How Do You Do! — Roxette.
2. Humpin'Around — Bobby Brown.
1. Damn I Wish I Was Your Lover — Sophie B. Hawkins.

După ce a cucerit America, iată-l pe simpaticul Billy Ray Cyrus intrînd (e drept ,cam tîrziu...) și în topul nostru cu acest rock vesel. Number One în USA. Ați observat, sper, „mișcarea browniană" de la mijlocul topului precum și sensibila baladă a lui Brian May, o piesă care l-a surprins pe cel care puseseră cruce în dreptul numelor foștilor Queen...

P.S. Pregătiți-vă clasamentele de sfîrșit de an Best Of 1992. Secțiunile pentru care așteptăm topurile voastre vor fi publicate data viitoare. Ca de obicei, vor exista și zece casete ca premii.

Albumul săptămînii

HORMONALLY YOURS — SHAKESPEAR'SISTERS

Chiar dacă nu am aflat la ce hormon s-au gîndit membrele duetului să vedem, totuși, ce se ascunde în spatele acestui titlu incitant... Dați-mi voie să vă prezint pe cele două Shakespear Sisters. Înainte de a trece la „auditia" discului: **Siobhan Maire Deidre Fahey Stewart** (nu vă speriați, este vorba de o singură persoană!), născută pe 10.09.1958 la Dublin, 1,66 m, brunetă, căsătorită cu Dave Stewart (fostul Eurythmics) și **Marcella Detroit**, născută în S.U.A., la Detroit, pe 21.06.1959, chitaristă. Cele două s-au întîlnit la Londra, în 1987, după ce Siobhan părăsise grupul Bananarama. Primul lor LP apărea în 1989 (este vorba de **Sacred Heart**) iar de pe el au fost extrase pe single piesele **You're History, Run Silent** și **Dirty Mind**. La finele anului trecut au revenit cu albumul din titlul rubricii, un mixtum compositum de pop, rock, și disco, bine realizat și care a cucerit Insula (a fost Number One). Pînă la această oră, din cele 12 piese ale sale, au fost extrase pe single trei: **Goodbye Cruel World, Stay** (marele hit de la începutul acestui an) și **I Don't Care**. Iată, fără comentarii, celelalte melodii, toate bine „lucrate", **My 16th Apology, Are We In Love Yet, Emotional Thing, Black Sky, The Trouble With Andre, Moonchild, Catwoman, Let Be Entertain You, Hello (Turn Your Radio On)**. Am citit undeva că, potrivit criticii engleze, acest album ar fi destinat mai mult picioarelor dar, la urma urmei, amatorilor de dans nu le trebuie altceva!

P.S. urmează **Singles Collection-Depeche Mode.**

Tolba cu scrisori

Marina Costea — Slobozia: reggae, reggae-pop.

Maria Poltan — Alba-Iulia: încearcă la revista Pop, Rock & Show.

Cristian Anton, str. Cameliei nr. 23, bl. 117, sc. C, ap. 60, Ploiești, cod 2000, dorește să corespondeze cu fani Michael Jackson, Vanilla Ice și Kris Kross. Cristian, am trei casete cu selecții rap.

Adrian Tarog — Alba Iulia: Vangelis-Hypothensis Sauvage et Beau (1969), Cantiques des creatures (soundtrack, 1970), La fête sauvage (soundtrack, 1971), L'apocalypse des animaux (soundtrack, 1972), Earth (soundtrack, 1973), Faire que ton reve va plus longue que la nuit (1973), Heaven and hell (soundtrack, 1974), Albedo 0.39 (1974), Poeme symphonique (1975), Spiral (1976), Ignacio (1977). Partea a doua a discografiei, simbăta viitoare...

Raluca, str. Tg. Cailor, bl. 54A, sc. C, ap. 24, Sibiu, 2400, așteaptă scrisorile fanilor NKOTB.

Nadia Ganea — București: voi reveni cu noi informații. Bine?

Cristina Teacă — Bilca: Vanessa Paradis, BP 232, 92108, Boulogne, cedex, France. Trimite-mi un plic timbrat.

Am primit mai multe scrisori în care mi se cer unele date despre Guns N'Roses. Iată-le: componența — **Axl Rose** (vocal. Numele real — Bill Bayley, 6.12.1962, Lafayette/Indiana), **Slash** (chitară. Numele real — Saul Sudson, 23.7.1965, Stoke-on-Trent/Anglia), **Izzy Sradin** (chitară. Numele real — Jeff Isabele, 8.4.1967, Lafayette), **Duff „Rose" Michael Mc Kagan** (bass, 5.2.1965, Seattle) și **Steven Adler** (tobe, 22.1.1965, Cleveland). Fondat în 1985 grupul s-a impus rapid pe scena „metalului greu", primele două LP-uri scoase dovedind că avem de-a face cu o trupă de „meseriași" Perioadei de început îi aparține și balada Sweet Child O'Mine, piesă Number One în USA.... Discografia lor conține patru albume: Life?! Like A Suicide (1986), Appetite For Destruction (1987), Lies, The Sex, The Violence, The Shocking Truth (1988), Use Your Illusion (1991, Double LP, cu un tiraj inițial de 4 milioane de exemplare!)

FLASH

Dire Straits-On every street

Rămăsesem în numărul trecut la momentul 1979, cînd tînăra formație și-a luat o pauză de odihnă de 6 luni după ce se plasase, bine în vîrful topurilor, cîștigîndu-și o oarecare notorietate, pe deplin meritată. Deci, în **iunie-iulie 1980, DIRE STRAITS** înregistrează albumul „Making Movies" (care include **„Tunel of Love", „Solid Rock", „Skateaway"** și **„Romeo and Juliet"**). Turneul în America de Nord, Australia, Noua Zeelandă și Europa începe în septembrie și cunoaște un mare succes, urmînd a se încheia în iulie 1981. Dar, în ciuda succesului, albumul are mai puțin succes decît precedentele. În **martie-iunie 1982**, înregistrează un alt album intitulat **„Love over Gold"**, la New York, conținînd celebra melodie de acum, **„Private Investigation"**. În iulie 1982, **Dire Straits** fac și primul film, în producția lui David Puttnam, **Local Hero**. În august 1982, „Private Investigation" ajunge pe locul 2 în Marea Britanie, albumul **Love over Gold**, locul unu în topuri, pentru prima oară acest lucru se întîmpla la ei acasă, devenind conducători ai topurilor și în alte 16 țări.

Pe 22/23 iulie 1983 hotărăsc să mixeze benzile unui album dublu live, intitulat „Alchemy", care, contrar uzanțelor, apare **„au naturel"** adică așa cum s-a petrecut concertul pe viu, cu pauze și cu greșeli laolaltă cu muzica. **Mark Knofler** înregistrează muzica pentru alte două filme britanice, „Cal", și „Confort and Joy". Găsește timp pentru ca, în noiembrie, să se căsătorească cu Lourdes Salomone. **Noiembrie 1984 — aprilie 1985**, Dire Straits înregistrează **„Brother in Arms"**. Albumul include **„So far away", „Walk of love", „Money for Nothing"** și **„Your last Trick"**, melodii antologice. Discul ajunge nr. 1 în UK și apoi nr. 1 și în SUA. 1986 este anul **Dire Straits**, sînt cîntați pretutindeni în lume, în foarte multe țări sînt nr. 1. „Brother in Arms" devine probabil, datorită succesului lui mondial, albumul-cheie care face ca CD (compact diskul) să se impună pe piață cu hotărîre. Turneul cu acest album va traversa 23 de țări, 117 orașe în 248 de spectacole, la care se vînd peste 3 milioane de bilete. Pe 13 iulie 1985, Dire Straits evoluează pe Stadionul Wembley în încheierea spectacolului Live Aid, în fața a miliarde de telespectatori. Turneul se va încheia la Sydney, Australia, pe 26 aprilie 1986. După acest album urmează o perioadă în care **Mark Knopfler** cîntă alături de artiști ca Eric Clapton, Paul Mc Cartney pentru diferite acțiuni umanitare, Chet Atkins, alături de care va interpreta muzica pentru albumul **„Neck and neck"**, făcînd prin prezența sa să-i crească vînzările lui **Chet Atkins** în UK de mai bine de... 6 ori! Iar în septembrie 1991, după o pauză destul de lungă, apare ultimul disc semnat Dire Straits, pe nume **„On every Street"**, muzică excelentă, versuri foarte bune, motiv pentru care am și tradus în numărul trecut versurile melodiei „Fade to black".

RECORDURI... Există grupuri de cîntăreți făcuți în studiouri pentru a întreține acest circ numit „Show-biz" care bat și recorduri. Astfel **Boys II Men** a bătut recordul lui Elvis Presley de a sta 11 săptămîni nr. 1 în topul Billboard. Ei au stat 12 săptămîni pe această poziție cu melodia **„End On the road"**.

Un record de precocitate îl deține și un puști de 4 ani și jumătate care se află de 3 săptămîni în topul francez și de 5 săptămîni nr. 1 în topul belgian. Melodia se numește **„It's tough, so tough to be a baby"** și este compusă de tatăl solistului **vocal, care este inginer de sunet într-un** studiou de înregistrări.

Revista Magazin este editată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR: Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Ecaterina BĂTRÎNEANU, Paul IOAN, Mihaela DOROBANȚU (directori)

REDACȚIA: Piața Presei Libere nr. 1, telefon: 17.60.10 17.60.20. TIPARUL: Imprimeria „CORESI" — București.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO-BOX 33—57, Telex 11995; 11034, Fax 90 — 18.56.73 — București — Piața Presei Libere nr. 1 — România.

SERVICIUL DE DIFUZARE: 18.45.57.

SERVICIUL DE PUBLICITATE: 18.24.27.

Redactor șef: DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție: GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA: Dorel Dorian (șef secție), Ion Tugui, Ecaterina Bătrîneanu, Aurora Popescu (16 30); Paul Ioan (șef secție), Mihaela Dorobanțu, Șerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (16 12); Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea, Adrian Hoajă, (1282); Elena Ilie, Felicia Oprea, Constantin Pavel (16 33).

SECRETARIAT DE REDACȚIE: Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659); Dorin Măran (2692).

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

„Turnul descoperirilor" opera sculptorului A. Caro, omagiu adus de Marea Britanie celei mai mari expoziții universale a secolului.

EXPO '92 SEVILLA

SFÎRȘIT DE MILENIU LA SEVILLA

„A fost un mare efort de mobilizare și solidaritate, o dovadă constantă a voinței colective de a da tot ce a fost mai bun în fiecare și de a prezenta lumii întregi imaginea unei Spanii moderne și dinamice."

(DON JUAN CARLOS, Regele Spaniei)

„... Am dorit să proiectăm această imagine înțelegînd și recunoscînd că după cinci sute de ani, lumea a devenit mică, a realizat care este propria sa dimensiune. Și-a asumat caracterul său de interdependență... În această lume supusă revoluției telecomunicațiilor, trebuie să ajungem să vedem că nimic din ce se întîmplă într-o regiune a planetei nu ne mai este străin".

(FELIPE GONZALES, (Primul ministru al Spaniei)

„De puține ori individualitatea noastră și-a supus energia unei coordonări atît de vaste pentru o operă care nu poartă nici o semnătură. Am proiectat și am construit arhitectura visului, am fost administratorii iluziei... Astăzi oferim tuturor memoria unui timp irepetabil, mica mare istorie cotidiană a acestor șase luni, amintirea milioanelor de vizitatori spanioli și străini care au făcut din Expo '92 cel mai mare eveniment viu al timpului nostru."

(EMILIO CASSINELLO, Comisarul general al Expoziției)

Aceste cîteva cuvinte, extrase din cele trei discursuri oficiale rostite la 12 octombrie, Ziua Hispanității, ziua în care a fost descoperită America și Ziua de Onoare a Spaniei la Expo, poartă întreaga emoție care a dominat închiderea oficială a Expo '92.

A fost o zi care a început la 9.30 cu oficierea unui serviciu religios pentru a sfîrși la miezul nopții cînd, în acordurile imnului olimpic, a fost stinsă flacăra care a ars zi de zi și la Expo. Pentru a aminti poate tuturor, o dată în plus, că a fost vorba de un eveniment la care cel mai important era să fi participat.

Și a mai fost ziua aceea în care, de la marele radiotelescop de la Arecibo, astronomii începeau să transmită semnalele Pămîntului spre adîncurile Cosmosului. Așteptînd răspuns de la civilizații care poate există, poate nu, dar dacă există, ele se află într-o lume pe care la vremea sa, cu doar cinci veacuri în urmă, Columb nu avea nici cum să o bănuiască.

MIHAELA DOROBANȚU

(Va urma)

Ea însăși o retrospectivă a celor cinci veacuri scurse de la istorica expediție a genovezului Cristofor Columb, căruia suveranii catolici ai Spaniei anului 1492, Ferdinand și Isabela, i-au pus la dispoziție mijloacele de a porni spre descoperirea unei noi lumi, Expo '92 și-a închis porțile. După ce de la 20 aprilie pînă la 12 octombrie ea a fost gazda primitoare pentru atîția vizitatori cît să intre în aproape două Românii (42.000.005), Expoziția Universală de la Sevilla a intrat în istorie. **A fost cea mai ambițioasă expoziție de acest fel construită vreodată de mîna omenească.** A cunoscut succese răsunătoare, momente de strălucire fără precedent, dar și momente de cumpănă și de umbră. Ca în viața oricărui om. Căci, mai presus de orice, Expo '92 **a trăit cu** adevărat timp de 176 de zile. A fost o ființă vie. Cînd ne-am despărțit de ea, aleile erau pustii, celebra sa mascotă „Curro" nu mai avea pe cine să întîmpine, monorailul nu mai „survola" expoziția, macaralele și buldozerele își făceau **apariția. A fost probabil singura zi cînd** am regretat că am fost în Expo. Așa că acum, la cîteva săptămîni de la încheierea acestei adevărate fieste care a marcat Sevilla, Andaluzia și întreaga Spanie, vă invit la o retrospectivă sintetică a celor șase luni care au zguduit, dacă nu întreaga lume, cel puțin lumea hispanică.

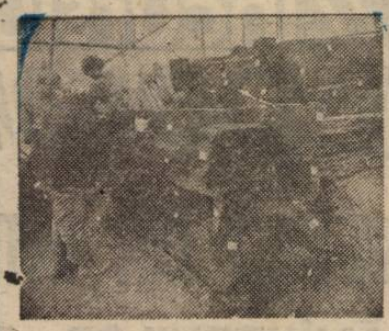

Descoperire arheologică senzațională

Sub cîmpurile cultivate cu sfeclă de zahăr dintre localitățile Aix-la-Chapelle și Moenchengladbacn, cercetătorii au scos la lumină un puț vechi de 7300 de ani, din stejar. Armătura masivă a acestuia a fost realizată la începuturile neoliticului, fiind vorba despre **cea mai veche construcție din** lemn conservată din **umea întreagă. Datările efectuate de experți** situează vechimea grinzilor de stejar în perioada anilor 5300-4900 î.e.n., deci cu 2500 de ani mai vechi decît piramidele egiptene. Adîncimea inițială a puțului era de 12 metri. Specialiștii au reușit să **dezgroape pînă în prezent peste 8** metri, porțiune aflată într-o bună stare de conservare. Se pot distinge și acum fără dificultate urmele topoarelor de piatră ale acestor constructori primitivi pe grinzile de stejar. Întreaga construcție urmează a fi expusă la Rheinisches Landesmuseum din Bonn. **(S.F.)**

ENCICLOPEDIE

PARTICULE COSMICE SUB LUPA ȘTIINȚEI (I)

● „Gallex" vrea să descifreze tainele Soarelui. ● De ce astrul zilei continuă să strălucească ? Se va putea răspunde la această întrebare ? ● Experimente într-un laborator subteran situat în inima masivului Gran-Sasso, la o adîncime de 1 400 metri. ● Subiectul principal de studiu — neutrinii. ● Participă oameni de știință din S.U.A., Germania, Franța, Italia și Israel.

Oameni de știință americani, germani, francezi, italieni și israelieni lucrează în comun la o experiență destinată capturării particulelor elementare care provin de la astrul zilei — neutrinii. Proiectul aflat în plină desfășurare se numește „Gallex" și are ca principal obiectiv cunoașterea fenomenelor care se înregistrează în interiorul Soarelui.

Galiul, un metal alb-argintiu, obținut în procesul fabricării aluminiului, este extrem de utilizat în industria electronică. În ultimii ani, o mare parte a producției mondiale de galiu a fost acaparată de proiectul „Gallex" (abrevierea lui „Gallium-Experiment"), care își propune să răspundă la o întrebare destul de simplă la prima vedere; de ce Soarele continuă să strălucească ? Pentru realizarea acestei experiențe complexe, fizicienii au transportat 30 de tone de galiu într-un laborator subteran situat în inima masivului Gran-Sasso, situat la est de Roma, la o adîncime de 1400 de metri. Metalul a fost dizolvat între timp în acid salic, el tranformîndu-se astfel în clorură de galiu, conservată într-un rezervor cu o capacitate de 70 metri cubi. Enormul rezervor a fost instalat într-un laborator cu trei etaje, împreună cu o copie a sa, ținută în rezervă pentru orice eventualitate.

Experimentul efectuat de specialiștii americani, germani, francezi, italieni și israelieni se derulează la această adîncime pentru a nu fi expus radiațiilor cosmice, întrucît bombardamentul particulelor de înaltă energie provenind din spațiu ar putea afecta în mod radical rezultatele experiențelor. Subiectul principal de studiu — neutrinii, aproape că nu dețin o masă proprie, nefiind influențați de forțele ce acționează în Univers, cu excepția interacțiunii „slabe". Din fericire, această forță este atît de slabă încît nu poate capta neutrinii care traversează materia, aceștia străbătînd practic planete întregi fără să întîlnească cea mai mică rezistență în calea lor. Aceste particule neutre — neutrinii — se numără printre cele mai numeroase din Univers, fiecare centimetru pătrat din spațiu conținînd circa 100 de miliarde de neutrini. Ei se deplasează cu o viteză apropiată de cea a luminii (300.000 km/sec). Specialiștii produc de o bună bucată de vreme neutrini artificiali, folosiți cu precădere în cadrul marilor acceleratoare de particule. Particulele artificiale produse în laboratoare sînt proiectile de energie înaltă astfel realizate încît să contribuie la rezolvarea problemelor fundamentale ale fizicii particulelor. Neutrinii naturali care traversează Terra sînt încărcați cu mai puțină energie, ei luînd nastere în stelele asemănătoare Soarelui nostru în cadrul proceselor care întrețin combustia acestor aștri.

ȘERBAN FILIP

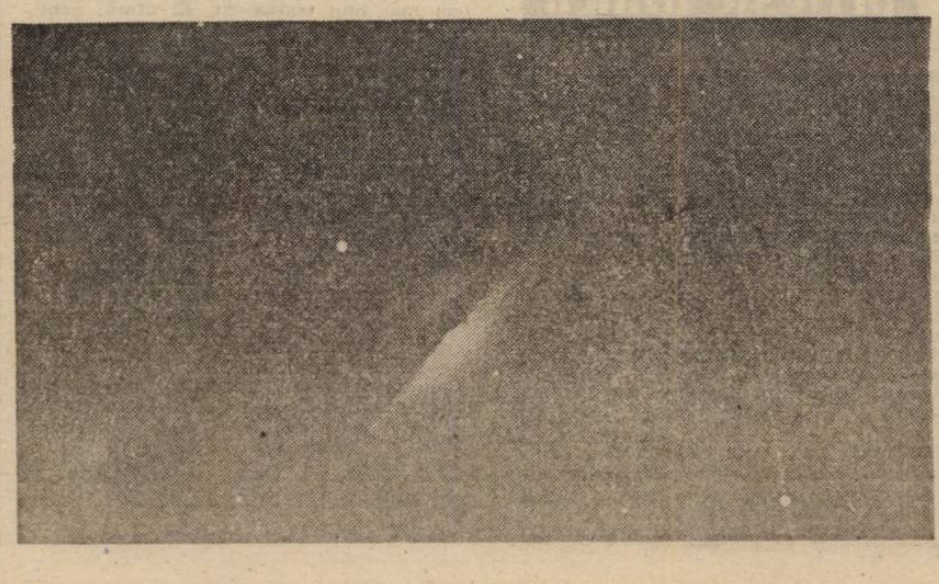

La prima vedere...

...s-ar putea crede că fotografia a fost așezată greșit, adică cu „capul" în jos. În realitate, acest zbor pe spate a unui elicopter face parte din numeroasele teste la care sînt supuse toate produsele uzinei „McDonald Douglas" din SUA. O atenție deosebită s-a acordat probelor acestui elicopter incluzînd o vastă gamă de exerciții acrobatice care simulează eventualele condiții-limită în care s-ar putea afla elicopterul. Cu atît mai mult sînt necesare aceste verificări cu cît elicopterul este destinat intervențiilor pentru salvarea vieții oamenilor. Este inutil să adăugăm cît de mare este riscul și curajul piloților de încercare care probează aceste aparate.

Biosenzor ultramodern

Cunoscuta firmă niponă Fuji a pus la *punct un biosenzor la sinteză o proteină* ***derivată dintr-o bacterie, care a fost capabil să recunoască o fotografie compusă*** *din 256 elemente. Întrucît senzorul a putut să discearnă forme și mișcări la fel ca retina ochiului uman, Fuji crede că acesta ar putea înlocui senzorii microcipurilor la roboții industriali. Noul senzor ar mai putea fi folosit și la computerele optice. Biosenzorul folosește rhodopsina, un pigment proteic derivat din bacteria găsită pe fundul lacurilor sărate cum ar* ***fi Marea Moartă sau mlaștinile saline.*** *Rhodopsina este atît de sensibilă la lumină încît poate răspunde continuu la schimbările ce survin în sursele de iluminat, chiar atunci cînd acestea se produc cu o frecvență de 3000 de ori pe secundă. Specialiștii firmei Fuji lucrează în prezent la îmbunătățirea sensibilității luminoase a biosenzorului și speră să-l poată folosi în viitor și la camerele de luat vederi.* **(S.F.)**

Nr. 45 (1829) din 7 noiembrie 1992

incursiune în paranormal

„MESAJ DIN INTERN DESTINAT PĂMÎNTENILOR PENTRU VIITOR" (II)

Înainte de a continua Mesajul din „Trans Mission Galacteus", care mi-a parvenit prin bunăvoința dlui Dan Chiaburu din Petroșani (a se vedea alte amănunte în numărul anterior al revistei), trebuie să consemnez o seamă de informații care circulă actualmente în lume și în țara noastră, privind fenomenologia paranormală și universul suprasensibil. Aceste informații se referă la cîteva aspecte ale paranormalului și aparițiilor de semne din afara planetei noastre. Pe primul loc aș include revirimentul deocamdată inexplicabil al conștientizării la scară destul de largă a prezenței unor subiecți cu capacități bioenergetice excepționale. Aproape zilnic sînt pus în situația de a întîlni persoane care reclamă, cu luciditate și mai ales cu o anume curiozitate, prezența în cîmpul lor energetic a unor potențiale ieșite din comun. Astfel de persoane, se știe au capacitatea, printr-o inițiere prealabilă, să vindece de anumite boli. Unii dintre acești bioenergoterapeuți se dedică vindecărilor, alții își folosesc potențialul pentru propria lor sănătate, dar cei mai mulți rămîn cu uimirea de a purta în ei o energie căreia îi caută cauzele. Fenomenul are o extincție fără precedent — după **părerea mea — și trebuie** luat în seamă. Special știi cel puțin o parte dintre ei, corelează acest fenomen cu accidentul de la Cernobîl din 1986. Alții îl atribuie unor modificări cosmice în radiațiile care ajung pe pămînt, influențînd și structura energetică la anumiți subiecți umani. Dar adevărul se pare că urmează a fi căutat...

Alt fenomen este exprimat prin prezența foarte multor persoane care își descoperă capacitățile vizionare. Mai toate viziunile au ca obiect destinul planetei, al oamenilor, al lumii în acest sfîrșit de mileniu. Asupra acestui aspect deosebit de sensibil și de aproximativ, este hazardat să-mi imaginez o părere. M-au interesat în primul rînd trăirile concrete ale unor previziuni cu semnificație planetară, neputîndu-mi imagina că am fi martorii nașterii cîte unui Nostradamus pe kilometrul pătrat de pămînt locuit de oameni.

Al treilea fenomen, este acum mai tensionat ca oricînd știind că în jurul Pămîntului se „plimbă" un obiect extraterestru de mari dimensiuni. Depistat de oamenii de știință ca fiind înzestrat cu o supratehnologie de neimaginat de oameni și acuzat de un savant francez că, pur și simplu ne-ar spiona, acest obiect ni se sugerează că ar trebui să ne înfricoșeze pe noi oamenii. S-a emis părerea că satelitul ne-pămîntean ar avea capacitatea de a evalua toate formele de viață de pe planeta noastră. În fine, alt fenomen alarmant, se leagă de eventualitatea impactului Pămîntului cu un asteroid sau cu o cometă. Despre acest eveniment posibil voi publica într-un număr viitor mai multe intuiții și informații.

Acesta este contextul în care continui Mesajele din Intern ale grupurilor care se ocupă cu legătura, pe căi telepatice și de altă natură, cu lumea intergalactică, o lume vie, **desigur.**

„În general — ni se spune din sursa intergalactică — pămîntenii sînt foarte mîndri de poziția lor. Ei cred că noi (entități superioare ale altor civilizații, nepămîntene s.n.) sîntem ca și ei, limitați la un raționament dialectic finit, și că în consecință nu există un motiv ca noi să îi instruim, indiferent în ce domeniu.

Este adevărat că noi avem și posibilitatea unui raționament dialectic. Dar această modalitate de funcționare a creierului este complet depășită în comparație cu un alt tip de gîndire, aflat în contact direct cu sursa.

De fapt, omul, pe parcursul evoluției sale a pierdut sensul comunicării universale. Toate energiile sale au fost puse în slujba unei stăpîniri a materiei pierzîndu-și, din această cauză, adevărata înțelegere a adevărului. Acțiunile sale pe Pămînt vizează creșterea puterii sale, prin toate mijloacele imaginabile, realizînd în acest scop un număr incalculabil de procedee pentru a se autodistruge. Această stare de lucruri este, din punctul nostru de vedere, cu totul anormală și cu totul contrară poziției unei ființe dotate cu inteligență. Cu siguranță că am putea spune încă foarte multe în legătură cu acest subiect. Pentru moment ne vom limita însă la examinarea modului de gîndire uman și a modului de gîndire galactic. Ființele investite cu dorință de putere sînt deja separate de adevăr. Pentru că adevărul este conceput astfel încît curge, ca un izvor„ Cel care este în legătură cu Adevărul Suprem nu are nevoie să-l caute, pentru că acesta vine la el în mod spontan. În consecință, dorința de cucerire, dorința de putere este complet înlăturată, pentru că se găsesc, față în față, spirit cu spirit, și cînd spiritul întîlnește spiritul, ce motiv ar avea să se contrazică ?

Lucrurile asemănătoare nu intră în contradicție, și adevărul nu combate adevărul. Astfel, orice luptă este expresia vie a unei greșeli. Aveți tendința de a crede că fără această luptă nu ar fi posibilă nici o evoluție. Trebuie însă precizat faptul că evoluția este un concept utilizat în cadrul dialecticii limitate de spațiu-timp, neutilizînd-o niciodată în Atemporal, pentru simplul motiv că noi ne aflăm deja în acest stadiu, în cadrul Permanenței. În consecință, a încerca să evolueze, nu este valabil decît pentru o ființă din afara Esenței Supreme, iar rolul acesteia se limitează — în acest caz — la o cît mai rapidă realizare a contactului cu Transcendența, și cu toată partea subtilă din interiorul ei care îi permite acest acces."

(Va urma)

ION TUGUI

La automat — oxigen

Poluarea constituie una din cele mai mari și grave probleme ale întregii omeniri, care este din ce în ce mai accentuată în zilele noastre. Acest fenomen este mult mai accentuat în Japonia, datorită industrializării masive a țării. Iată de ce se caută mijloace cît mai variate pentru a

stopa sau ameliora acest proces periculos. Un exemplu simplu dar eficace l-a oferit primăria din mica localitate Yatsua. În diferite puncte din oraș au fost instalate niște aparate care, contra unei sume modice, eliberează cîte o butelie încărcată cu o doză suficientă de... oxigen, destinată curățirii impurităților acumulate în plămîni.

Roboții miniaturali — o alternativă a viitorului

Ministerul nipon al Comerțului și Industriei (MITI) a anunțat recent selectarea a trei trusturi americane și a unei universități australiene ca participanți la un proiect de cercetare internațional de producere de microutilaje, condus de Japonia. Partenerii aleși de MITI sînt cunoscutele concerne Texas Instruments, IS Robotics, SRI International și RMIT Victoria University of Technology. Acestea își vor conjuga eforturile alături de 24 mari companii japoneze specializate în producerea de echipamente electrice, mecanice și de precizie, dintre care se fac remarcate Fanuc, Hitachi, Toshiba, Kawasaki Heavy Industries, Mitsubishi Electric, Japan Power Engeneering. Marile companii nipone și-au stabilit deja un centru de cercetare la Tokio.

Selecția a fost făcută din 100 de firme străine, marele proiect de cercetări internaționale, al cărui cost total se ridică la circa 25 de miliarde de dolari, urmînd a fi coordonat de MITI. În prima fază a proiectului, care va fi eșalonată pe următorii cinci ani, vor fi dezvoltate tehnologiile pentru fabricarea și asamblarea de materiale fine. Faza a doua va consta în punerea la punct de metode avansate de asamblare a acestor materiale. Obiectivul principal al ambițiosului proiect internațional constă în realizarea de roboți industriali și medicali cu o mărime de cel mult... 1 mm. Aceștia urmează a fi folosiți la inspecția și repararea uzinelor nucleare, precum și în sistemele medicale de diagnoză și tratament. Sistemele medicale ce urmează a fi puse la punct vor face inutile multe operații chirurgicale clasice.

Șerban Filip

Plantele știu să găsească Soarele

Indiferent unde se află, în ghiveci sau pe cîmp, plantele știu să găsească și să-și întoarcă fața către Soare. Ele sînt dotate cu un „dispozitiv" de urmărire a luminii, care le permite chiar să urmeze cursa astrului solar. Floarea-soarelui este renumită în acest sens, ca și unele specii de cactuși. În ce constă totuși această capacitate a lor? Cercetătorul american Fulton Fisher afirmă că a găsit explicația. Celulele de la nivelul frunzelor trimit semnale celulelor care fac legătura cu tulpina. În funcție de informațiile emise, planta reacționează „umflînd" celulele sau micșorîndu-le. Implicit, se provoacă o mișcare a ei și o schimbare a poziției. Cînd echilibrul este restabilit, semnalele își micșorează intensitatea. Planta își încetează atunci mișcarea de rotație. Iată cum floarea-soarelui nu are nevoie de busolă pentru a găsi Soarele.

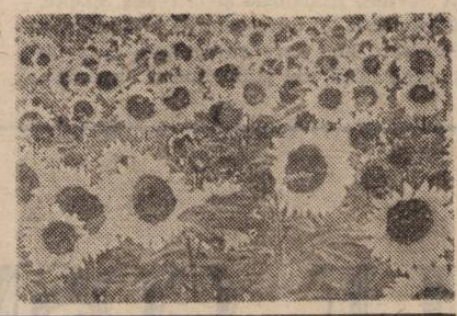

DE LA NEVOIA DE MEDICINĂ LA MEDICINA DORINȚEI

Cu mulți ani în urmă, Organizația Mondială a Sănătății a definit sănătatea ca o stare precară de echilibru care de la sine înțeles, nu anunță nimic bun. Dincolo de butadă se ascunde, însă un adevăr tragic : mai curînd sau mai tîrziu fiecare dintre noi va chema disperat un medic de care se leagă ultimele noastre speranțe. Cu certitudinea stranie că vom depăși toate dificultățile. Și asta pentru simplul motiv că încrederea noastră în medicină este nelimitată. Ea trebuie să învingă moartea. Și fireste, deseori, reușește. Dar chiar și atunci cînd știm că totul este pierdut credem că mai poate surveni un miracol.

Nu vreau să vorbesc, însă, despre medicina obișnuită, despre realizările și eșecurile ei. Vreau să vorbesc despre o altă medicină care pătrunde în forță în viața socială, despre o medicină care a fost numită medicina dorințelor. Sintagma aparține unuia dintre pionierii procreației asistate medical. El spunea că medicul obișnuit te întreabă ce te doare. Medicul dorințelor te întreabă : ce dorești ? Bineînțeles se referea la irezistibila dorință a femeilor sterile de a avea un copil. El înțelegea mai bine ca oricine cît de profundă este o asemenea dorință. A văzut nenumărate femei așteptînd luni la rînd în centrele de fecundație in vitro... Le-a văzut plîngînd cu copilul în brațe... Le-a văzut plîngînd de durere atunci cînd eforturile lor au fost zadarnice... Și nu de puține ori această medicină a dorințelor sfidează imposibilul. Și iată un caz : o femeie care nu are ovare... Dar nimic nu atenuează dorința de a naște. Și noul medic îi oferă un embrion dintr-o bancă — un embrion congelat. Nu știe și nu va ști niciodată cui aparține. Nici nu vrea deocamdată să știe. Va veni, totuși, o zi cînd se va întreba cine sînt adevărații părinți. Și foarte probabil, nu va afla niciodată. Dar ce importanță are, de vreme ce ea a purtat copilul în pîntecele ei ?

Și medicina dorințelor își continuă drumul prin imposibil. Ei, cei doi tineri și-au amînat proiectul parental. Au depus într-o bancă de embrioni viitorii lor copii. O tragedie... Soțul dispare într-un accident de circulație și soția disperată vrea un copil al fostului ei soț. De data aceasta, medicina dorințelor ezită. Ea se întreabă dacă este moral sau nu să răspundă dorinței mamei. Se întreabă, deoarece nimeni nu știe care vor fi reacțiile unui copil care va descoperi cîndva

Un genetician privește lumea

că este produsul unui eveniment cu totul particular. Interogația revine obsedant : cît de mare este zona de libertate a noii medicini ? Poate face tot ce este posibil sau trebuie să se oprească undeva. Unde ? A învățat să folosească «mamele de împrumut»... Și comunitatea, după o îndelungată ezitare, le-a acceptat... A învățat să predetermine sexul... Straniu, a reușit să schimbe sexul embrionilor de șoarece... Și, cert, nu are importanță cînd, va schimba și sexul embrionilor umani, mai exact va masculiniza embrionii feminini. Nu peste mult timp va transforma embrionii, va elimina gene sau va insera gene noi. Pericolul eugenismului este aproape. Firesc, toate comitetele de bioetică interzic cercetările pe celule germinale embrionare. Experimentatorii îi ascultă, deoarece nu știu cum să le modifice. Dar, foarte curînd, vor învăța și nu vor mai respecta avizul bioeticienilor. La început, vor corecta mutațiile și nimeni nu se va opune... Apoi, părinții vor cere «copii-model», conform modei... Îndeosebi copii geniali. Alte întrebări vor chinui lumea. Cine va avea dreptul de a avea un copil cu un coeficient de inteligență egal cu cel al lui Goethe ?... Nu mă sperie nici una dintre perspective. Dacă putem ameliora omul, de ce să nu o facem ? Pentru că știm, de mult, că sîntem departe a fi o specie perfectă.

Medicina dorințelor nu este doar o colecție de vise venite din imposibil, este și o parte a spaimei noastre perene, a spaimei de moarte.

...Și nu numai atît. Bolnavul are în prezent libertatea de a opta pentru un anumit tratament, din gama medicamentelor disponibile. Dispare medicina paternalistă. Nu medicul decide care este cel mai bun tratament. El oferă, explicînd bolnavului avantajele și dezavantajele fiecărei opțiuni. Medicul nu mai are nici o responsabilitate. Dar poate, totuși, alege bolnavul cea mai bună soluție terapeutică ? Se pare că această formă de medicină a dorințelor își depășește menirea. O face în numele autonomiei bolnavului. Oricum, bolnavul devine un colaborator și ca orice colaborator își asumă riscuri.

...Datorită bioeticii, relațiile medic-bolnav se schimbă. Medicul se supune, mereu mai des, dorințelor bolnavului. Un proces care nu poate continua la nesfîrșit. Medicina nu este numai mai puternică, este și mai agresivă. Ea va oferi comunității mereu noi alternative. Mîine va corecta mutațiile, iar după aceea va prelungi cu numeroși ani longevitatea. Pentru toți ? Nu cumva medicina dorințelor va adînci și mai mult inegalitatea socială ? Nu cumva va îndepărta și mai mult nordul de sud ? Nu cumva va crea mai multe întrebări fără răspuns decît a lăsat medicina tradițională ?

C. MAXIMILIAN

Aeroplan original

Marc Brunner este un pasionat al istoriei aeronautice. În garajul său dintr-o localitate din Austria, Marc și-a construit cu forțe proprii un model de aeroplan, o perfectă copie a avionului construit și folosit de inginerul german Otto Lilienthal cu circa 100 de ani în urmă. Aparatul lui Brunner este format din două

aripi simple și este acționat de forța mușchiulară a picioarelor. Este un model care a stat la baza de la care au pornit studiile succesive care au dus la crearea modelului „mai greu ca aerul", ulterior devenite aparate de zbor pe alte principii. Însușirile aeroplanului creat de Marc Brunner au fost demonstrate cu prisosință cu prilejul unui miting aeronautic care s-a desfășurat în orașul Lucerna (Elveția) sub auspiciile Muzeului aeronautic din localitate.

starea de VEGHE

NEVOIA DE SPECTACOL
(inclusiv melodramă)

Împlinirea onorabilei vîrste de 60 de ani, fie și de un actor (mai ales, o actriță) de extremă notorietate, nu ni se păruse a fi, pînă relativ de curînd, prilejul cel mai fericit cu putință pentru un mare spectacol... Cu public. La următoarele vîrste, cronologic «rotunde», între 70 — 90, spectacolul e inclus („y compris", uite-l încă rezistă...) La «60» este însă absolut altceva ! **«Borna-60»**, oricît ne-ar displace s-o spunem, fie și fixată adînc în tărîmul vieții active, ale unei vieți cu certe împliniri, nu prefigurează deloc, ca viitor probabil, o nouă tinerețe. De la «60» încolo, ca și după orele «13» ale după amiezii, se lasă încet, ori mai puțin încet, **înserarea.** Sigur, nu-i încă întuneric, dacă sîntem în iulie — august ; mai pot fi destule seri minunate și în celelalte trei anotimpuri ; înțelepciunea, cită e, mai compensează circulația sanguină... Media de viață a și crescut între timp în unele țări, ne-estice, bate spre 76 — 80... Nu peste tot pensionarii sînt indexați, chiar atît de penibil, la tranziția subexistenței... Iar după «60», între noi fie vorba, chiar începînd de pe la 50 — 55 de ani, nu văd de cé să te culci, înainte de telejurnalul de noapte

Dar iată că Liz Taylor, împlinind venerabila vîrstă (se întîmpla acest lucru pe la sfîrșitul lui februarie, iarna) **a avut acest curaj teribil de a înfrunta toate reflectoarele publicității**, la Disneyland (la propriu, acolo a avut loc aniversarea), **și de a intra în «arenă» strigînd : „Nu am decît 60..."**

De ce la Disneyland ? Pentru că vola să-și (re)afle acolo, așa au scris ziariștii, inima ei de copil... Sau pentru că ea știa foarte bine că orice miraj, fie și cu ultimul prinț (consort), Larry Fortenski alături, rămîne un miraj... Un spectacol feeric.

Nu au lipsit de la această aniversare — spectacol nici **Linda Gray**, nici **Dionne Warwick** (ambele cu speranța că vor avea și ele «curajul», cîndva, și că vor rezista, în drumul lor spre 60, la fel de miraculos, agresiunilor vieții) ; nu a lipsit **Charles Bronson**, ușor îmbătrînit, cu drame, nu puține, dar refuzînd azilul însingurării (o altă bătrînețe perfidă)... Iar **„Paris Match"**, o revistă care știe ce știe despre adevărata și imensa nevoie de spectacol a publicului său, i-a imortalizat pe mulți din invitați în cupluri seducătoare, fie și efemere... Spectacolul merge înainte !... Pe **David Bowie** alături de tulburătoarea **Iman**, pe **Carl Bernstein** cu tînăra (încă) **Shirley MacLaine**, pe **Richard Gere** cu soția sa, seducătoarea **Cindy Crawford**, pe **John Forsythe**, trecut binișor de 60, cu **Julie Warren**, evident «fără vîrstă». Prezența lor acolo, în Disneyland, la dezlănțuirea «Magiei Liz —'60» nu ne-a surprins deloc. Cine n-ar dori să intre, fie și pentru cîteva clipe, în regatul... foto — perenității. Ceea ce a înțeles însă, în plus, revista «Paris — Match» — și o confirmă de ani și ani, prin tiraj și audiență — este **uluitoarea nevoie de spectacol a cititorului, astăzi...** Și-n totdeauna, probabil. Pe lîngă atîtea nenorociri **care ne amenință cu șenilele lor, există** și minuni : „Minunea Liz", „Minunea Charles Bronson (după moartea soției)", „Minunea Shirley MacLaine"...

Ben Gurion afirmase cîndva că **„cine nu crede în minuni** — cu referire la întreaga istorie a poporului său — **nu-i realist..."** Parafazîndu-l, cine nu crede în minuni, în actuala conjunctură a lumi, își asumă și merită din plin întreaga disperare a acestui sfîrșit de mileniu. «Apocalipsa» nu vine dinafară. O cultivăm în noi înșine, prin disperări și ură, prin însingurare și fanatisme atroce, prin refuzul cotidienei înțelepciuni (nu resemnare) **de asumare lucidă a vieții, cu toate bucuriile și tristețile fiecărei vîrste în parte, și cu spectacolul fiecărei «aniversări»** Iar de la 60 încolo, de ce nu ne-am sărbători, pentru orice eventualitate, și jumătățile de an ? După 65 — fiece nou anotimp cîștigat ; după 70 — chiar și fiece lună... Că pensionari fiind... și Disneyland fiind atît de departe... Ce să mai așteptăm ?

Nevoia de spectacol, de astă dată de altfel de spectacol, de cu totul altă substanță, o regăsim (o trăim la fel de intens) și în zilele nefaste în care mitraliera hazardului ucide în preajma noastră, **în stînga și în dreapta**, pe cei ce n-am fi crezut, pînă ieri, că ar putea muri ; Un cuplu de cîntăreți, de curînd, într-un accident rutier... Un ziarist cu trăiri nu o dată frenetice, după o scurtă și grea suferință... Nu, nu vom vorbi despre aceste «plecări dintre noi», care ne sînt prea aproape. Un singur ziar a **înțeles exact că**, pentru marele public, aceste despărțiri definitive nu pot fi reduse la dimensiunile unei știri de duzină. **Și că fiecare dispariție, cu cît mai prematură (absurdă e întotdeauna) cu atît mai mult reclamă clipa de meditație și pagina întreagă de ziar.**

Acest respect pentru ultima cădere de cortină și pentru nevoia profundă de spectacol (fie și melodramă) a marelui public, am putut s-o urmăresc, fascinat, **pe la jumătatea lui august**, în paginile consacrate de Paris Match, în două numere consecutive, cu fotografii incredibile, dispariției compozitorului Michel Berger, la 45 de ani. 16 pagini teribile în primul număr, din 13 august, cu zeci de instantanee antologice ale cuplului Michel Berger — France Gall, și alte 14 pagini în numărul din săptămîna următoare. O teribilă știință a «regiei», dar, mai ales, o stimă, repetăm, pentru acest contingent fără număr de spectatori anonimi, participanți solidari la același spectacol al vieții, deveniți printr-o fulgurantă «trăire» o unică familie mare. Toți împreună l-au pierdut pe Michel Berger. Toți au trăit lîngă el, ca și France Gall, ani la rînd... Toți au «albumele» lor, încărcate de amintiri și emoții, toți speră că prietenii lor vor rosti despre ei, în ceasul ultimei despărțiri, lucruri la fel de frumoase. Nu, noi încă n-am deprins stima pentru ceremonial... O știre, cîteva rînduri grăbite, și trecem mai departe.

Desigur, melodrama — ca spectacol și emoție secundă, filtrată — cere mai mult, rareori e un spectacol perfect și niciodată nu poate fi pe gustul tuturor. Au existat și în «cazul Berger» titluri prea vădit atractioase ca «perfecta înțelegere între creator și muză» ori ostentativa aducere în prim plan a celor doi, Gall și Berger, la «cruciadele carității»... Cuvinte obosite despre «un cuplu ideal» și «o pierdere ireparabilă» care spun prea **puțin despre ce e ideal și ireparabil**

Conștienți, însă, că orice spectacol păstrează totodată (ar trebui să păstreze) și o clipă de mister, ziariștii de la Paris Match n-au ezitat să încheie primul lor serial despre Michel Berger cu un titlu revelator pentru această artă a comunicării cu marele lor spectator anonim: **„Cu cîteva ore înaintea morții** (Berger a decedat în urma unui atac cardiac), **un prezicător i-ar fi avertizat pe cei doi, pe Gall și pe Berger, că foarte curînd vor intra în eternitate..."** El spunea: **„nemurire."**

Glumind, Berger ar fi răspuns, se pare: **Sînt chiar curios să știu pe cine va alege promisa nemurire...**

Nu încheiem, întrerupem. Marele spectacol e în plină desfășurare.

DOREL DORIAN

O doamnă nu se sinucide niciodată!

O doamnă seducătoare, căsătorită și cu personalitate în fața căreia îți scoți ceremonios pălăria spunea : „Un bărbat nu trebuie să confunde un flirt cu dragostea adevărată și să provoace crize în propria lui căsnicie". O femeie cu un trup mitologic și un chip care poate emotiona și Turnul Londrei îi răspunde : „Problema asta o interesează pe ea și nu pe mine" !

Poate că aceste r plici ar trebui amintite, pe fondul muzicii lui Mendelssohn-Bartholdy, de ofițerul stării civile, în fața mirilor. Crede cititorul că vrea să-l etapeze cu orice preț ? Atunci vom dezvălui că doamna seducătoare a murit de **bătrînețe, răpusă de o boală care nu e** numai a senectutii, iar femeia mitologică și-a pus capăt singură vieții într-o ceea ce am putea denumi o criză de identitate **sau o pană de fericire. Dacă mai amintim** că între cele două a fost pret de o clipă bărbatul Yves Montand, vom înțelege că puterea exemplului se ridică deasupra dubiului : doamna era Simone Signoret, iar femeia era Marilyn Monroe (sau SS contra MM).

Traiectoria unui suicid pentru o femeie fără identitate căreia i se acordă de către public o identitate mult prea complesitoare pentru forța ei spirituală (cine mai știe că pe MM o chema Norma Jean Baker și că a fost aruncată la 16 ani în brațele primului venit ?), poate fi următoarea : de la un jucător de baseball precum Joe Di Maggio la un superintelectual ca Arthur Miller (cu acte în regulă), iar în ceea ce privește dragostea la prima vedere (hot love), de la Clark Gable la cel mai apretat guler alb al Americii, chiriașul de doi ani al Casei Albe, John F. Kennedy. Ce destin generos și ironic în același timp a călăuzit-o pe MM dintr-un alcov în altul ? A fost cumva destinul celei născute din spuma mării, sortită să-mbrățișeze toată plaja ?

Poate că cel mai mult au rănit-o cuvintele unui înțelept al Hollywood-ului, Groucho Marx, care o considera o prostuță fermecătoare : „Căutam o femeie care să meargă alături de mine și să-mi trezească îmbătrînitele mele instincte sexuale și să facă să-mi iasă cu adevărat fum prin urechi..." — iată adevăratul motiv pentru care Marx a distribuit-o în producția sa „Lawe Happy".

O femeie care uită că un bărbat își poate dori un minim de trăinicie sentimentală, ajunge să bea pe furiș, într-o limuzină, cîteva cupe de șampanie cu Yves Montand (în parcarea aeroportului din Los Angeles). Dar Yves avea la piept fotografia lui Simone, frantuzoiaca cu ochi de smarald și suflet de Penelopă. Aceeași femeie se-întîlnește cu primul dintre americani la Santa Monica, într-o casă de vacanță, îi cîntă la o convenție a democraților „Happy Birthday" și „Thanks For the Memory", dar uită că Hrusciov și Cuba s nt mai importante pentru el.

MM spunea cîndva că nu poate separa rolurile de viața privată. A fost sinuciderea ei o simplă cădere de cortină ? Să **fi fost rolul ei din „Declasații"** (original „Misfits") premonitoriu ? Să fi fost internările ei în clinici psihiatrice dovada unui dispret mascat de admirație ?

O lovitură de grație pare să-i fi dat Kay Gable, soția lui Clark. MM lucrase cu el la „Declasații" și înflorise idila. Dar vestea că el va avea un copil la bătrînețe (Kay rămăsese însărcinată) îi spulberă orice speranță. Decesul subit al lui Clark o aruncă în vîrtejurile isteriei, în timp ce Kay o acuză că i-ar fi provo**cat o criză cardiacă soțului ei.**

La 5 august 1962 (cînd au trecut 30 de ani ?) camerista Eunice Murray găsește un trup de cariatidă despuiat de orice mantie, inert și tăcut O supradoză (somnifere, droguri ?) i-a îndepărtat definitiv convulsiile fericirii și deznădejdii. An**terlor dorise să se arunce de la etaj, dar** ce s-ar fi ales atunci de trupul ei rafaelian ? A murit fără să știe niciodată cine este, vorba lui Groucho Marx : „Fii frumoasă și taci !" Știa și el că o doamnă nu se sinucide niciodată.

PAUL IOAN

● **ÎN SLUJBA GERMANIEI.** Helmut Kohl a aniversat zece ani de cînd se află în funcția de cancelar. A guverna la sfîrșitul secolului al XX-lea este, indiscutabil, mult mai dificil decît în epoca lui Konard Adenauer. Politica a devenit mai diversificată, mai complexă. Fără „lobby" și grupuri sociale este greu să te impui pe eșicherul politic al Germaniei. După reunificarea Germaniei, al cărui artizan a fost, Kohl se găsește în fața unor probleme ale căror dimensiuni nu au fost prevăzute. Coaliția de la Bonn, care prezintă simptome de uzură, nu poate rezolva singură problemele majore ale Germaniei. Helmut Kohl se consideră în continuare un om în serviciul partidului său pentru binele Germaniei. Această înțelepciune politică ayea să fie răsplătită prin realegerea sa, la 15 octombrie 1992, în funcția de președinte al Uniunii Creștin-Democrate (.CD).

● **APRECIERE ERONATĂ.** Ce cantitate de bioxid de carbon este elaborată, anual, în atmosferă ? O schemă înfățișînd ciclul carbonului stabilește că vegetația fixează carbonul pentru nevoile metabolice, apoi îl eliberează, cînd moare sau este arsă, ca în cazul arborilor folosiți drept combustibil. Pornindu-se de la aceste elemente s-a emis ipoteza potrivit căreia, calculînd masa vegetației, adică biomasa, care folosește carbonul s-ar putea afla care sînt cantitățile de carbon fixate, precum și cele eliberate prin moarte sau arderea vegetației. Calculele efectuate de trei cercetători americani relevă că s-ar fi supraestimat biomasa cu 100–300% și, în consecință, s-a purces la extrapolări false. Studiind pădurile boreale din Canada și din Alaska, cercetătorii americani au descoperit că biomasa medie pe km² era de două-trei ori inferioară aprecierilor anterioare.

● **MAASTRICHT.** Planul pe etape pentru realizarea Uniunii europene elaborat la întîlnirea la nivel înalt de la Maastricht nu va putea intra în vigoare așa cum se anticipase, la 1 ianuarie 1993. Tratatul de la Maastricht va trebui să fie ratificat de „cei 12", membri ai Pieței Comune. Danezii care nu au optat pentru Uniunea europeană vor fi nevoiți să se prezinte din nou la urne, probabil la mijlocul anului viitor. Blocată de către Copenhaga, Piața Comună, care s-a confruntat cu o criză monetară, este amenințată de neliniște, de paralizie și de stagnare. Pe John Major, premierul britanic, avea să-l sperie „mica uniune a celor cinci" care se prefigura în cazul în care țara sa răspundea negativ la Maastricht. Este vorba de uniunea alcătuită din Franța, Germania, Olanda, Belgia și Luxemburg.

● **ELOGIUL ADRESAT LUI GORBACIOV.** Indiscutabil, Mihail Gorbaciov s-a numărat printre conducătorii de stat care au dispus de o bună informare în privința problemelor ecologice. „Raportul „State of the World" pe anul 1984, întocmit de „Worldwach Institute" din Washington, a citat apelul lui Gorbaciov în direcția unui efort național menit să combată eroziunea solurilor în Uniunea Sovietică. Pe atunci, Gorbaciov era doar membru al Biroului Politic. Majoritatea americanilor nu-i auziseră încă numele. La circa un an după ce a preluat conducerea, Moscova a decis de a întoarce cursul fluviilor care se varsă în Oceanul Înghețat de Nord. Gorbaciov înțelesese adevărul de netăgăduit că orice politică de dezvoltare care nu este ancorată într-un context ecologic e sortită eșecului.

POPASURI
WORLD
ÎN JURUL LUMII

magazin

Femina Club

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

Fără surprize

În 1972 raportul „Simon" dezvăluia lumii sexualitatea... „made în France". 20 de ani mai tîrziu, scrie revista „VSD", INSERM realizează din nou un studiu de proporții despre sexualitatea francezilor, pe un eșantion de 25 000 de persoane de vîrstă cuprinsă între 18 și 69 de ani. Faimosul studiu de acum 20 de ani era prima tentativă de acest gen din lume. Studiul recent, din acest an, a fost declanșat de Asociația de cercetări privind SIDA. Scopul ? O mai bună prevedere a evoluției maladiei, cît și alegerea strategiilor de prevenire cele mai adecvate. Surpriza sondajului a constituit-o faptul că acesta... nu a oferit cercetătorilor surprize. Astfel, în 20 de ani coordonatele principale ale sexualității au suferit schimbări imperceptibile. Vîrsta primului raport sexual s-a stabilit spre 18 ani la femei și 17 ani la bărbați. Numărul partenerilor în cursul vieții a rămas constant la bărbați (12—14) s' a crescut ușor pentru femei (2 pînă la 5). Frecventa raporturilor este aceeași ca și acum 20 de ani : aproximativ 8 în patru săptămîni la bărbați și 7, potrivit celor afirmate, la femei. Bisexualitatea atinge 4 la sută la bărbați și 2,5 la sută la femei. Singurele noutăți s-au situat la nivelul practicilor sexuale.

În ceea ce privește SIDA, cea care a reprezentat elementul declanșator al anchetei, aceasta nu este percepută ca un risc decît de 20,3 la sută dintre bărbați și 16,5 la sută dintre femei. În final, doar 22,2 la sută dintre cei anchetați au declarat că și-au făcut un test pentru depistarea sindromului imunodeficienței dobîndite. A fost deci un sondaj fără surprize.

OPȚIUNI FEMININE

Foarte încîntate de noua versiune a automobilului din gama Y-10 produs de Lancia femeile abordate în cadrul sondajului efectuat și-au formulat fără ezitare preferințele : mașina este adorabilă. Producătorii nu s-au lăsat seduși doar de enunțurile laudative, ci au studiat situația vînzărilor. Astfel, în Franța această mini-berlină este cumpărată în proporție de 61 la sută de femei. Percepînd această tendință Lancia a lansat o nouă versiune, „Avenue", care se adresează unei clientele exclusiv feminine. Pe scurt, femeile au fost încîntate, dincolo de calitățile sale tehnice, de aspectul exterior, sobru și distins...

Rețeta săptămînii

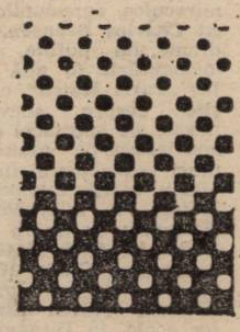

TORT CU STAFIDE

BLATUL

Se face un pandișpan din 4 ouă. (Se freacă bine gălbenușurile cu 4 linguri de zahăr se adaugă 1 lingură de cacao, 3 linguri făină și albușurile spumă). Se coace într-o cratiță de 3 kg unsă și tapetată cu făină.

CREMA

Se freacă 4 gălbenușuri cu 4 linguri zahăr și o lingură de făină. Se toarnă treptat 1/2 l lapte fiert și răcit, îndulcit cu 6—8 linguriță de zahăr. Se pune la fiert și se amestecă bine cu lingura de lemn sau telul pînă capătă consistență. Se ia de pe foc și se adaugă 6 foi gelatină (2 linguri granule) după ce au fost mușiate treptat în puțină apă rece. Se adaugă 4 albușuri spumă și 2 prafuri de vanilie. Se lasă să se răcească și apoi se adaugă 1/2 kg frișcă.

Se pun într-un vas 250 g stafide, se acoperă cu rom și se țin așa cîteva ceasuri.

Într-o cratiță de 3 kg unsă bine cu unt se pune jumătate din cantitatea de stafide, întinse pe fundul vasului apoi jumătate din cremă și jumătate din blat stropit cu rom, continuînd în aceeași ordine.

Se lasă în frigider 10—12 ore, după care se răstoarnă pe o farfurie întinsă. (I.S.).

Destine...

Sylvia Krystel avea 20 de ani atunci cînd filmul „Emmanuelle" a făcut din ea un superstar. Nici un alt film nu a cunoscut un asemenea succes. În 20 de ani, 350 milioane de spectatori au traversat lumea pentru a urmări aventurile erotice ale unei tinere franțuzoaice în Orientul Mijlociu. Dacă acest fenomenal succes i-a adus glorie și bogăție, astăzi ea nu mai are nimic din acestea. Este

singură, iar norocul a părăsit-o. Fără nici o ofertă de lucru, nu are altceva de făcut decît să se întoarcă în Olanda la mama sa. „Dacă cineva mi-ar fi prezis că la 20 de ani voi locui într-o casă luxoasă la Los Angeles, spune ea, și că la 40 voi fi obligată să mă întorc la mama, l-aș fi considerat nebun. După „Emmanuelle" am devenit milionară și credeam că pentru toată viața". Sylvia locuia atunci în Beverly Hills iar vecinele sale cele mai apropiate erau Bette Davis și Jannie Lee Curtis. Apoi a fost o poveste de dragoste, cu un actor de mîna a doua care i-a umbrit strălucirea. În plus, în acea perioadă frecventa foarte mult un cerc de prieteni consumatori de cocaină. Într-o seară nici ea nu s-a mai putut abține. „Am făcut atunci cea mai mare eroare din viața mea, spune Sylvia. După cîteva săptămîni eram complet dependentă. A fost momentul începutului declinului". Chiar dacă patru ani mai tîrziu a reușit să se debaraseze de această dependență, Cariera sa părea atunci din nou promițătoare. A turnat cîteva filme, dar în 1982 destinul i-a jucat din nou o festă scoțîndu-i în cale un om de afaceri american cu care s-a căsătorit. „A fost o altă eroare teribilă. Cu atît mai ridicol cu cît nu ne cunoșteam decît de trei săptămîni". Odată măritată, Sylvia a descoperit că soțul său consuma cocaină. După cinci luni, într-o seară, a anunțat-o că s-a gîndit mai bine și că nu mai dorește această alianță. Sylvia și-a făcut bagajele și a plecat. Înainte de a pleca i-a semnat un CEC de 250 000 de dolari căci altfel niște, investiții proaste îl duceau la faliment. „A fost o altă cauză a nesansei mele. O mare parte din cîștigul meu a ajuns la bărbații pe care i-am iubit". În ciuda tuturor evenimentelor care au distrus o existență care avea toate datele pentru a fi fericită, Sylvia nu este disperată. „Eu nu disper, cred într-o nouă șansă de a-mi reface viața. De astă dată nu voi mai face erori".

101 diferențe

● Simțul olfactiv este mult mai dezvoltat la femei decît la bărbați. Exprimat în procente aceasta ar reprezenta o diferență de 20 la sută. Și totuși paradoxal, 80 la sută dintre creatorii de parfumuri sînt... bărbați.

● Femeile au ureche muzicală mai fină decît bărbații. Dovada ? Frecventa femeilor muziciene este de șase ori mai mare decît a bărbaților.

● Doar 22 la sută dintre femei sforăie, față de 48 la sută dintre bărbați.

*CRONICA modei

Romantica broderie

Bluzele albe din mătase, voal, muselină, batist... au frumusețea lor nemuritoare. Cînd țesătura este măiestrit îmbogățită printr-o broderie discretă sau de mai mare amploare, bluzele pot deveni piese forte ale vestimentației. (A.P.).

Indiscreții... Indiscreții

După un an de concesii inutile, divorțul dintre Johnny Hallyday și Adeline s-a pronunțat. În această perioadă dificilă starul s-a bucurat de tandrețea și căldura lui Caroline. Mult mai cunoscută sub numele de Fanny Gardel ea a intrat în viața lui Johnny inițial pentru o seară sau un anotimp. Ea este mama unei fetițe de doi ani, Joy. La începutul iernii, după o „romanță" discretă, Caroline și Françoise Feldman, tatăl fetiței, s-au despărțit. Perioadă dificilă.... Oricum, la scurt timp după divorț Johnny și-a făcut apariția triumfală în compania lui Caroline. Încă odată eternul romantic privește viitorul cu ochii săi albaștri plini de tandrețe și iubire mărturisind cu nonșalanță : „Atît timp cît sînt îndrăgostit, sînt cel mai fidel bărbat...".